

2

LIBELLVS YSAGOGICVS ABDILASI. ID EST SER/
VI GLORIOSI DEI: QVI DICTVR ALCHABITVS
AD MAGISTERIVM IVDITORVM ASTRORVM:
INTERPRETATVS A IOANNE HISPALENSI. SRI
PTVMQVE IN EVNDEM A IOHANNE SAXONIE
EDITVM VTILI SERIE CONNEXVM INCIPIVNT.

Ostulata a domino prolixitate uite
ceyphadala. i. gladii regni & durabi
litate sui honor: custodia quoq; ope
rum eius siue honorū atq; extensio
ne sui iperii: exordiamur id qđ uo/
lumus narrare. Cum uidissem cō
uentū quorundā antiquorū ex au/
ctoribus magisterii iuditorū astro/
rum edidisse libros quos uocauerūt
ītroductorios hui⁹ magisterii id est
iuditorū astrorū: sed quosdā ex eis
nō fuisse scrutatos diligenter uniuersa q̄ necessaria sūt in eodez
magisterio de his quę cōueniunt ītroductorio, quosdā uero
ea quę necessaria sūt ptulisse plixe: & quia qđ necessariū est in
eo perisse cernerē. Quosdā quoq; in ordinatione eorū quę p/
tulerunt nō incessisse itinere discipline cōspexissem cepi edere
hunc librū: & posui eū ītroductoriū: atq; collegi ī eo ex dictis
antiquorū quicqđ necessariū ē huic magisterio fm modū ītro
ductoriū: & nō ītroduxi ratiocinatiōes disputationi siue de/
fensionī eorū quę ptulimus necessarias cū sint ī libro Ptolemei
qui appellat alarbamaalet id est quattuor tractatū: & ī libro
meo quē edidi ī cōfirmatione magisterii iuditorū astrorum:
& ī destructiōe epistolę haiffebenbali ī anullatiōe eius ex ra
tīocinatione quę ad hoc possint sufficere: & diuisi eū ī quinq;
differentias. Prima differentia est ī esse circuli signoz essentiali

& accidentali. Secūda differentia in naturis planetarū septem:
 & quid illis propriū: & quid significēt. Tertia differentia ī his
 quę accidunt planetis septē in semetipsis:&quid accadat eis ad
 inuicē. Quarta differentia in expositione nominū astrologorū
 Quinta differentia in uniuersitate partiū & expositione esse ea/
 rū in gradibus.

DIFFERENTIA PRIMA.
 DE DIVISIONE CIRCULI SIGNORVM.

Itach. i. circulus signorū: diuidit̄ in
 12. ptes eq̄les s̄m diuisionem circuli
 signorū: & hę. 12. ptes dicunt̄ signa
 & referunt̄ ad imagines quę sūt sub
 eodē zodiaco circulo: quę sūt Aries
 Taurus Gemini Cancer Leo Virgo
 Libra Scorpius Sagittari⁹ Capricor
 nus Aquari⁹ Pisces. Et unūq̄d̄q; isto
 rū signorū diuidit̄ in. 30. ptes equa/
 les: quę gradus uocāt̄. Et gradus di/
 uidit̄ in. 60. minuta: & minutū ī. 60.

secūda: & secūdū in. 60. tertia. Similiter quę sequūt̄ quarta. f. &
 quinta ascendēdo usq; ad infinita. Et sex ex his signis sūt se/
 ptētrionalia. i. ab initio arietis usq; ī finē uirginis quę sūt septē/
 trionalia a linea equinoctiali: & sex meridiana. i. ab initio libře
 usq; ī finē pisciū. Et sex ex illis dicunt̄ directe ascendētia. i. ab
 initio cancri usq; in finē sagictarii. Et sex tortuose ascendētia di
 cunt̄. i. ab initio capricorni usq; in finem geminorū. Et tortuose
 ascendētia obediūt̄ directe ascendentib⁹: hoc ē: duo signa quę
 fuerint uni⁹ longitudinis a capite cancri obediūt̄ sibi ut gemini
 cancro. Taur⁹ leoni. Aries uirgini. Et pisces libře. Aquari⁹ scor/
 pioni. Et capricorn⁹ sagictario. Et duo signa quę fuerint uni⁹
 longitudinis a capite arietis dicūt̄ cōcordātia ī itinere ut aries
 & pisces Taurus & aquari⁹ Gemini & capricorn⁹. Cancer & sa/

gictarius. Leo & scorpio. Virgo & libra. Et uocatur medietas circuli q̄ est ab initio leonis usq; in finem capricorni medietas maxima & est medietas solis quia sol i oī hac medietate habet principiū sicuti hñt planetę i suis terminis. Et alia medietas q̄ ē ab initio aquarii usq; in finē cancri uocat̄ minima & ē medietas lunę qa luna siliter hz in oī hac medietate principiū sicut sol in maxima & uocat̄ illa medietas q̄ est ab initio arietis usq; in finē uirginis medietas calida. & alia q̄ est ab initio librę usq; in finē pisciū uocat̄ medietas frigida. Et uocat̄ illa q̄rta ps circuli q̄ ē ab initio Arietis usq; in finem geminorū q̄rta calida humida uer/nalis puerilis sanguinea. Et illa q̄ est ab initio cancri usq; in finē uirginis dicit̄ q̄rta calida sicca estiuales iuuenilis colerica. Et illa q̄ est ab initio librę usq; in finē sagictarii dicit̄ q̄rta frigida sicca autūnalis melancolica & significat initiū diminutiōis medio/cris etatis. Et illa que ē ab initio capricorni usq; in finē pisciū dicit̄ q̄rta frigida humida defectiua senilis hyemalis flativa. Oī bus autē planetis q̄ ferunt̄ i his signis nō q̄ sint i eis s; qa ferunt̄ sub eis hoc ē indirecto eorū Altior & ppior circulo signorū & cursu tardior ē Saturnus: deinde Iupiter: deinde Mars: deinde Sol: deinde Venus: deinde Mercuri?: deinde Luna que ē terre ppior & cursu oīb; uelocior. Significant̄ autē etiā p caput draco/nis & caudā cū planetis que dā significatiōes sicut exponem; in sequentib;.

De domibus planetarū.

Abent quoq; planetę i his signis potestates: qual/dam p naturā: quas dā p accidēs. Que sūt p natu/ram sūt hee dom;. Exaltatio: Termin?: Triplicitas Facies. De illis autē que p accidēs sūt loco cōueniē/ti tractabim;. Domus sūt hee Aries & Scorpis dom; Martis. Taurus & libra dom; Veneris. Gemini & Virgo domus Mercurii. Cancer dom; Lunę. Leo domus Solis. Sagi/ctarius & Pisces dom; Iouis. Capricorn; Aquari; dom; Saturni Septimū autē signū a domo uniuscuiusq; planetę dicit̄ eiusdem

fore detrimentū. Et si duo signa fuerint dom⁹ uni⁹ planetę: di-
 cunt cōcordātia ī almantica: hoc ē in circulo q̄ lat⁹ est in medio
 & ī ligatura strict⁹: & h³ significare circulū zodiacū. Signa autē
 in quę planetę dū intrāt dicunt^r gratulari ī eis & dñi eoz fm do-
 rothiū sūt hęc. Saturn⁹ dū intrat Aquariū gaudere dicit. Iupiter
 in sagictario. Mars in scoriōe. Venus in Tauro: & Mercurius
 in Virgine. De exaltationibus planetarū.

Esūt exaltatiōes planetaz: Sol exalta^r ī ariete hoc
 ē in. 19. gr. ei⁹. Luna in. 3. gr. Tauri. Saturn⁹ in. 21. li-
 brę. Iupiter in. 15. gr. Cancri. Mars ī. 28. gr. capricor-
 ni. Venus ī. 27. gr. Pisciū. Mercuri⁹ in. 15. Virginis
 Caput draconis ī. 3. gr. geminoz. Et cauda in. 3. gr.
 Sagictarii. In septimo aut^r signo ab exaltatiōe uniuscuiusq; pla-
 netę: in sili gradu erit ei⁹ descēssio: uerbi gratia: sicut Sol exalta^r
 in. 19. gradu arietis. ita in. 19. gradu librę cadit: & sic de ceteris:
 Ptolemęus autē ponit arietē totū exaltationē solis: Et taurū to-
 tū exaltationē lunę & cetera silit^r. De triplicitatib⁹.

Triplicitates uero sic distiguim⁹: Oīa enī tria signa
 q̄ in una natura uident^r cōcordari faciūt triplicita-
 tem & eodē noīe uocant^r. hoc ē triplicitas. Aries
 ergo Leo & sagictari⁹ faciunt triplicitatē primā: qa
 unūq; istoz signorū est igneū masculinū: diurnū
 calidū. f. & siccū: colericū: sapore amarū. est quoq; & hęc triplici-
 tas oriētal^r. Cui⁹ dñi sūt in die sol & ī nocte Iupiter & eoz pti-
 ceps in die ac nocte ē saturn⁹. Triplicitas secūda ē ex Tauro
 uirgine & capricorno: qa hęc sūt signa feminina nocturna ter-
 rea frigida. f. & sicca melancolica sapore acria meridiana. Hui⁹
 quoq; triplicitatis dñi sūt in die Venus & nocte luna quarū par-
 ticeps ī die ac nocte ē Mars. Tertia triplicitas est ex geminis
 libra & aquario qa hęc signa sūt masculina diurna sanguinea. f.
 calida humida aerea sapore dulcia occidētal^r. Cui⁹ triplicitatis
 dñi sūt in die Saturn⁹ & in nocte Mercuri⁹: eorū quoq; piceps

i die ac nocte ē Iupiter. Quartā uero triplicitatē faciūt Cancer
 Scorpī⁹ & Pisces: q̄a hęc sūt feminina nocturna septentrionalia
 aquatica flatica frigida humida sapore falsa: Cui⁹ triplicitatē dñi
 sunt in die Venus & in nocte Mars: quorū particeps in die ac
 nocte est Luna.

Tabula Domoz	Exaltatōnū	audioz	Lasuū	7 Triplicitatū planetaz	
♃	♂ die	☉ 19 di.		♄ 21	☉ d. ♃ n. ♄ a
♄	♀ no.	♃ 3	♀		♀ ♃ ♂ b
♅	♄ di.	♄ 3		♄ 3	♄ ♄ ♃ c
♆	♃ d.n.	♄ 15		♄ 28	♀ ♄ ♂ d
♇	☉ d.n.				☉ ♄ ♄ a
♈	♄ n.	♀ 15	♀	♀ 27	♀ ♃ ♂ b
♉	♀ d.	♄ 21		☉ 19	♄ ♄ ♃ c
♊	♄ n.		♄	♃ 3	♀ ♂ ♃ d
♋	♄ d.	♄ 3	♄	♄ 3	☉ ♄ ♄ a
♌	♄ n.	♄ 28		♄ 15	♀ ♃ ♂ b
♍	♄ d.		♄		♄ ♄ ♃ c
♎	♄ n.	♀ 27		♀ 15	♀ ♂ ♃ d

De signis mobilibus fixis & cōmunibus.

Vattuor quoq; ex his signis dicunt esse mobilia. f. Aries Cancer Libra & Capricorn⁹. Et q̄ttuor fixa
 sc̄z Taurus Leo Scorpī⁹ & aquari⁹. Reliqua uero
 quattuor. f. Gemini Virgo Sagictari⁹ & Pisces sunt
 cōia. Dicunt autē mobilia fixa uel cōia: q̄a q̄n Sol
 ingredit̄ aliq̄d istorū mouet̄. i. mutat̄ temp⁹ uel figit̄. i. in eodem
 statu pseuerat: aut fit cōe. i. medietas illius uni⁹ temporis erit ut
 medietas alteri⁹: uerbi gratia: q̄n sol ingredit̄ signū arietis tem/
 pus mutat̄. i. uertit̄ byems in uer. Et q̄n intrat̄ Taurū figit̄ idem
 tempus uernale: q̄n uero sol ingredit̄ur geminos fit tempus cō
 mune. i. dimidiū ueris & dimidiū estatis & sic de ceteris.

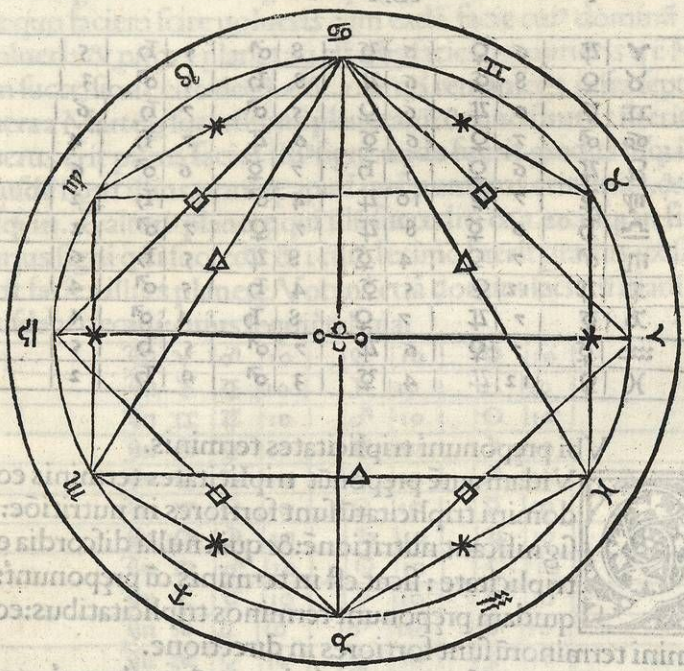
aa 4

De aspectibus planetarum.

Incūtur etiam signa se aspicere: hoc est omne signū aspicit tertium ante se & tertium post se quod est undecimū & hic aspectus dicitur sextilis & est aspectus dilectionis & medię amicitię: & dicitur etiam sextilis eo quod teneat sextam partē circuli. i. 60. gradus. uerbi gratia planeta qui fuerit in initio Arietis aspicit eum qui fuerit in gemini ante se & eum qui fuerit in aquario post se qui est aspectus amicitię. Et aspicit quartum ante se & quartum post se. i. decimum & hic aspectus uocatur tetragonus eo quod teneat quartam partē cęli. i. 90. gradus & est aspectus discordię atque medię inimicitię. Aspicit quoque quintum signū ante se & quintum post se quod est nonū & hic aspectus dicitur trigonus uel trigona radiatio eo quod tertiam partem cęli. i. 120. gradus teneat & est aspectus concordię & dilectionis perfectę. Aspicit autē septimū per oppositionem & est aspectus inimicitię perfectę. Et si in his signis ita se aspicientibus fuerint planetę dicuntur se aspicere hic est aspectus: & si duo planetę fuerint in uno signo dicuntur coniuncti. Cum uero fuerit planeta in aliquo signo erūt radii illius in signis illis que aspiciunt ipsum signū in simili gradu atque minuto: uerbi gratia si fuerit Mars in primo gradu arietis & in primo minuto eiusdem gradus erunt radii eius in primo gradu signi librę & in primo minuto eiusdem gradus & sic intellige de cęteris aspectibus. ut in hac figura patet euidentissime.

FIGVRA ASPECTVVM.

De terminis planetarum.

Vnt quoq; planetarum in signis termini uel fines quia in unoquoq; signo habent. 5. planetę terminos per diuersos gradus dispositos: nam ab initio arietis usq; ad sextum gradum eiusdem arietis est terminus Iouis. & a sexto usq; ad. 12. terminus Venus: & a. 12. usq; ad. 20. terminus Mercurii. & a. 20. usq; in. 25.

terminus martis. saturni: & ppter diuersitatem eorū graduum: & grauitatem eorū memorie descripsimus eos in tabula ut leuius esset opus: Termini egyptiorū & dicuntur esse hermetis.

Υ	♃	6	♀	6	♁	8	♂	5	♄	5
♁	♀	8	♁	6	♃	8	♄	5	♂	3
♄	♁	6	♃	6	♀	5	♂	7	♄	6
♁	♂	7	♀	6	♁	6	♃	7	♄	4
♄	♃	6	♀	5	♄	7	♁	6	♂	6
♁	♁	7	♀	10	♃	4	♂	7	♄	2
♄	♄	6	♁	8	♃	7	♀	7	♂	2
♁	♂	7	♀	4	♁	8	♃	5	♄	6
♄	♃	12	♀	5	♁	4	♄	5	♂	4
♁	♁	7	♃	7	♀	8	♄	4	♂	4
♄	♁	7	♀	6	♃	7	♂	5	♄	5
♁	♀	12	♃	4	♁	3	♂	9	♄	2

Vbi preponuntur triplicitates terminis.

Quidam autē preponunt triplicitates terminis eo quod domini triplicitatū sunt fortiores in nutritiōe: quia significant nutritionē: & quia nulla discordia est in triplicitate: sicut est in terminis cū preponuntur: & quidam preponunt terminos triplicitatibus: eo quod domini terminorū sunt fortiores in directione.

De faciebus signorū & cui planetarū attribuunt.

Facies autē signorū sūt hec: unūquodque signū diuiditur in tres partes equales: quęlibet pars constat ex 10. gradibus & uocatur facies quarū initiū est a primo gradu arietis. Prima ergo facies ē a primo gradu arietis usque in 10. & dat Marti. Secunda usque ad 20. gradum & dat soli qui succedit ei in ordine circularū. Tertia usque ad finem predicti signi. & est Veneris: similiter prima facies Tauri est Mercurii qui Veneri succedit. & ita usque in finē

signorum. Cum igitur habueris gradum in aliquo signo & uolueris scire ex cuius planetarum facie sit: sume ab initio arietis signa integra usque ad signum de quo uolueris scire & triplica ea & quod super fuerit adde super hoc quod preterit ex faciebus illius signi de quo faciem scire uolueris cum eadem facie cuius dominum scire uolueris & pice a planeta que est dominus faciei signi arietis que est Mars secundum successionem circulorum. 7. & 7. & quod remanserit infra septem numerum a Marte per successionem planetarum: & quo finitus fuerit numerus erit prima facies illius signi unde fuerit gradus usque in. 10 eiusdem signi illius planetę apud quem numerus erit finitus. & a. 10. usque in. 20. alterius planetę qui illum succedit: & a. 20. usque in finem alterius signi que ei succedit & in cuius decimo fuerit gradus ex signo erit facies illius planetę. Vocant etiam domini facierum istarum a quibusdam decani: cuius sequitur tabula.

In ♈	♂	10	☉	10	♀	10
In ♉	♀	10	☽	10	♃	10
In ♊	♃	10	♂	10	☉	10
In ♋	♀	10	♀	10	☽	10
In ♌	♃	10	♃	10	♂	10
In ♍	♀	10	♀	10	♀	10
In ♎	♂	10	♃	10	♃	10
In ♏	♀	10	☽	10	♃	10
In ♐	♂	10	☉	10	♀	10
In ♑	♂	10	♂	10	☽	10
In ♒	♃	10	♃	10	♂	10

De uirtutibus planetarum.

Quia iam annuente deo tractauimus de potestatibus planetarum in signis que sunt domus exaltatio tripliciter terminus & facies. Nunc igitur tractemus de uirtutibus seu fortitudinibus eorum in ipsis, nam dominus domus habet. 5. fortitudines, & dominus exaltationis. 4. & dominus tripliciter. 3. & dominus termini duas: & dominus faciei unam. Intellige ergo ex hoc

numero fortitudines planeta:ū: qui enī magis abundant in numero magis abundant in fortitudine. & quidā preponūt terminū triplicitati. i. uolūt ut dominus termini sit fortior domino triplicitatis: sed iā exposuim⁹ supius in quo ualet unusq;sq;. Qui dam etiā de hac re talē dederunt comparationē dicētes q; planeta cū fuerit in domo sua est similis uiro ī domo atq; in dominatione sua: & cum fuerit in exaltatione sua est similis uiro in regno suo & gloria: & cū fuerit in termino suo ē sicut uir inter parentes & cognatos suos atq; gentes: & cū fuerit in triplicite sua erit sicut uir in honore suo & inter auxiliares atq; ministros suos: & cum fuerit ī facie sua erit sicut uir in magisterio suo. Hęc sūt uniuersę potestates planetarū essentielles ī signis: & sequunt has figure signorum.

De essentis signorū & quid significant in semetipsis.

Via in signis sunt quedā signa quę dicuntur rationalia. f. Virgo Gemini Libra & aquari⁹. & prima medietas sagittarii: q; eorū imagines ī circulo ad imagines hominū figurant hęc quoq; dicuntur signa pulchras uoces habētia. hęc quoq; uigent cū fuerint ī oriēte: Et quedā dicuntur alas habētia. f. Gemini Virgo & pisces. Et quedā q̄drupedia: ut Leo & sagittari⁹. Quedā eorū sūt domestica: ut Aries Taur⁹ Capricorn⁹: & hęc uigent cū fuerint ī meridie: Virgo autē Capricorn⁹ & Aquari⁹ uigent cū fuerint ī septētrione. Et ex signis quedā sūt tortuosa & uitiosa. f. Aries Taurus Cancer Scorpio & Capricorn⁹. Et quedam ex eis dicuntur plures proles habētia. f. Cancer Scorpio & Pisces. Et hęc uigent cū fuerint in occidente. Et quedam ex eis sūt sterilia: ut Gemini Leo & Virgo. Et quedā sunt paucos filios habentia: ut Aries Taurus Libra Sagittarius Capricornus & Aquarius. Et quedā dicuntur multum luxuriosa scilicet Aries Taurus Leo & capricornus. Et ex signis quedam dicuntur mediā uocē habētia q̄ formanē ad imagines aialiu balantiū & mugientiū & rugientiū: ut

7

Aries taurus leo & capricornus: & ultima pars sagittarii. Et quędam sūt uoce carentia. s. illa quę formant ad imagines animalium uoce carentium. s. Cancer scorpis & pisces.

De significationibus signorum.

HT unūquodq; signū habet propriā significationē in his quę significant ex creatiōe mēbrorū & moribus hominū & regionū & seminū & arborū. &c.

Aries habet ex corpore hominis caput & faciē & ex regionib⁹ bebil: & feriz. i. babiloniā & p̄sidā & aradiam & salastim & palestina. Taurus habet arbores quę plantant: & ex corpe hominis habet collū & gutturis nodum: & ex regionib⁹ ezetimet & almechim & sanden & araterad.

Gemini est signū largū boni animi & habet ex corpe hominis humeros & brachia & manus: & ex regionib⁹ urgeti & armeniā nutrabigē & elenimstet. i. egyptū & bartha. Cancer habet ex arborib⁹ eas quę fuerint equales longitudie: & ex corpore hoīs pect⁹ cor stomachū costas splenē & pulmonē & ex regionibus armeniā minorem & orientālē plagam buthaben & massem & acin & habet participationē in barach & atrabicen.

Leo habet arbores p̄ceras. i. longas callidus & uersut⁹ & multę angustię atq; tristicię. & ex corpore hoīs stomachū cor dorsū latus: & ex regionib⁹ artitri usq; in finem regionis habitabilis.

Virgo habet quicqd seminat ex seminibus & est larga boni animi: & habet ex corpore hoīs uentrē & interiora. s. telam. i. dyasragma & intestina: & ex regionibus argementa & assem. i. quędam regio circa hierusalē & alforas. i. eutraten & insulā quę hispania & festix uel aseum. Libra habet arbores p̄ceras & e larga boni animi: & habet ex corpore hominis lumbos & inferiora uentris umbilicū & pectinem & uerenda anchas & ilia & nates: & ex regionibus terram romanorum uel grecorū & quę succedunt eis affines usq; ad africam. habet etiā arabe uel azim usq; in finem ethiopię & barthan: habet & carm & segesten & thebis uel thebil & tabastan barab & hanbarath.

Scorpius habet arbores longitudie equales largus boni ani/
mi & habet ex hominis corpore uerenda testiculos uescicā anū
& femora. & ex regionibus belebiget & rura Arabum & fines
eius usq; in allegem: & habet in alcbach participationem. Sa
gittarius ingeniosus & calidus habet ex corpore hominis fe/
mora: & ex regionibus ethiopiam & mabaraben & achiut uel
acemit uel abichit que est india. Capricornus bonę uite. iracū
dus cautus & callidus: multę tristitię: habens ex corpore homi
nis genua: & ex regionibus ethiopiā annaban alcon & acuth
& mahamen usq; ad duo maria. & abant & achuit que ē india.

Aquarius habet ex corpore hominis crura usq; ad inferiora
cauillarū id est tallorū: & ex regionibus azenes i. nigredinem
& althupha & partes eius & terram elfies & partem terrę egyp/
pti & occidentalem plagam & terrę achiut. Pisces callidus &
cautus cōmixtus multi coloris habēs ex corpore hominis pe/
des: & regionibus carabrarem & septentrionalem plagam terrę
iurgem & participationem in romanis usq; ad effen habet in/
sulam & egyptum & alexandriam & mare licium:

De significatione planetarum in signis
fm membra hominis.

HT si quidē planetę significauerit dolorē habent i
unoquoq; signo membrū sibi propriū. Tractemus
ergo de doloribus planetarū in signis: & primū in
cipiamus ab Ariete. Saturn⁹ in ariete habet pe/
ctus. Iupiter uentrē. Mars caput. Sol femora. Ve/
nus pedes. Mercuri⁹ crura. Luna genua. In tauro Saturn⁹ uen
trem. Iupiter dorsū. Mars collū. Sol genua. Venus caput. Mer/
curi⁹ pedes. Luna crura. In geminis Saturn⁹ uentrē. Iupiter ue
renda & que succedūt. Mars pectus & q̄ succedunt. Sol crura &
cauillas. i. tallos. Venus collū. Mercurius caput. Luna femora.

In cancro Saturn⁹ uirilia & omnia eis succedentia. Iupiter fe
mora. Mars pectus. Sol pedes. Venus brachia & humeros.

Mercurius oculus & guttur. Luna caput. In leone Saturn⁹ uerenda & eis succedentia. Iupiter femora & genua. Mars uentrē Sol caput. Venus cor. Mercuri⁹ humeros & guttur. Luna collū

In uirgine Saturn⁹ pedes. Iupiter genua & eorū succedentia. Mars uentrē. Sol collū. Venus uentrē. Mercuri⁹ cor. Luna humeros. In libra Saturn⁹ genua & eorū succedētia. Iupiter oculos & eorū succedētia. i. ptes capitis. Mars uerenda & eorū succedētia. Sol humeros. Venus caput. Mercuri⁹ uentrē. Luna cor

In scorpione Saturn⁹ cauillas. i. tallos & earū succedētia. Iupiter pedes. Mars caput brachia & femora. Sol cor. Venus uerenda & eorū succedētia. Mercuri⁹ dorsū. Luna uentrē. In sagittario Saturn⁹ pedes. Iupiter crura & caput. Mars pedes & man⁹. Sol uentrem. Venus femora & brachia. Mercurius uerenda & cor. Luna dorsum.

In capricorno Saturn⁹ caput & pedes. Iupiter genua & oculos. Mars crura & humeros. Sol dorsum. Venus femora & cor. Mercurius uerenda & eorū succedētia. Luna femora. In aquario Saturn⁹ caput & collū. Iupiter humeros pect⁹ & pedes. Mars cauillas & cor. Sol uerenda & eorū succedentia. Venus genua & eorū succedentia. Mercurius femora & cor. Luna uerenda.

In pisce Saturn⁹ humeros & brachia & collū. Iupiter cor & caput. Mars cauillas & uentrē. Sol femora & eorū succedētia. Venus collū & dorsum. Mercurius crura & uerenda. Luna femoralia.

De gradibus signorū masculinis & femininis.

Vnt quoq; i unoquoq; signo gradus qui pprie dicūt masculini atq; feminini. Nā ab iitio arietis usq; in. 8. gradū dicūt esse masculini & ab. 8. in. 9. feminini. & a. 9. in. 15. masculini. & a. 15. usq; in. 22. feminini: & a. 22. usq; i finē arietis masculini quos decriuimus describere sicut descripsimus terminos & hic mōdo depingimus tabulā: ut leuius reddat opus deo auxiliante.

Υ	mas.	8	femi.	1	mas.	6	femi.	7	mas.	8				
ϝ	femi.	5	mas.	6	femi.	6	mas.	4	femi.	3	mas.	6		
Π	femi.	5	mas.	11	femi.	6	mas.	4	femi.	4				
Ϟ	mas.	2	femi.	6	mas.	2	femi.	2	mas.	11	femi.	4	mas.	3
Ω	mas.	5	femi.	3	mas.	7	femi.	8	mas.	7				
Ϟ	femi.	8	mas.	4	femi.	8	mas.	10						
Ϟ	mas.	5	femi.	10	mas.	5	femi.	7	mas.	3				
Ϟ	mas.	4	femi.	10	mas.	3	femi.	8	mas.	5				
Ϟ	mas.	2	femi.	3	mas.	7	femi.	12	mas.	6				
Ϟ	mas.	11	femi.	8	mas.	11								
Ϟ	mas.	5	femi.	10	mas.	6	femi.	4	mas.	2	femi.	3		
Χ	mas.	10	femi.	10	mas.	3	femi.	5	mas.	2				

De gradib⁹ lucidis: tenebrosis & fumosis & uacuis.

HT in unoquoq³ istorū signorū sunt grad⁹ qui dicūt lucidi: & grad⁹ qui dicunt tenebrosi: & gradus qui dicunt fumosi: & gradus qui uocant uacui. Dicūt enī quidā q³ ab initio arietis usq³ in tertiū gradum sūt tenebrosi. & a. 3. in. 8. lucidi. & ab. 8. in. 16. tenebrosi. & a. 16. in. 20. lucidi. & a. 20. usq³ ad. 24. uacui & a. 24. usq³ i 29. lucidi. & a. 29. in finem arietis uacui, de quib⁹ faciem⁹ tabulā si deus uoluerit.

Υ	te.	3	lu.	5	te.	8	lu.	4	va.	4	lu.	5	va.	1
ϝ	te.	3	lu.	4	va.	5	lu.	3	va.	5	lu.	8	te.	2
Π	lu.	4	te.	3	lu.	5	va.	4	lu.	6	te.	5	va.	3
Ϟ	lu.	12	te.	2	va.	4	fu.	2	lu.	8	va.	2		
Ω	te.	10	fu.	10	va.	5	lu.	5						
Ϟ	te.	5	lu.	3	va.	2	lu.	6	fu.	6	va.	5	te.	3
Ϟ	lu.	5	te.	5	lu.	8	te.	3	lu.	6	va.	3		
Ϟ	te.	3	lu.	5	va.	6	lu.	6	fu.	2	va.	5	te.	3
Ϟ	lu.	9	te.	3	lu.	7	fu.	4	lu.	7				
Ϟ	te.	7	lu.	3	fu.	5	lu.	4	te.	3	va.	3	te.	5
Ϟ	fu.	4	lu.	5	te.	4	lu.	8	va.	4	lu.	5		
Χ	te.	6	lu.	6	te.	6	lu.	4	va.	3	lu.	3	te.	2

De gradibus putealibus.

OT in signis sūt quidā gradus q uocant putei: cum fuerit planeta in aliquo eorū dicit esse in puteo: ut est sextus gradus arietis &c. ut in hac tabula sequēti ostendet.

♈	6	11	16	23	29	♌	1	7	20	30			
♉	5	12		24	25	♍	9	10	22	23	27		
♊	2	12	17	26	30	♎	7	12	15	24	27	30	
♋	12	17	23	26	30	♏	2	7	17	22	24	28	
♌	6	13	15	22	23	28	♐	1	12	17	22	24	29
♍	8	13	16	21	25	♑	4	9	24	27	28		

De gradib⁹ azemena. i. debilitatis corpis.

LT sūt in signis quidā grad⁹ q dicunt grad⁹ azemena id est grad⁹ debilitatis corpis. Est enī azemena qdā debilitatio corpis tpalis: ut surditas: cecitas: mēbri amissio: & cetera talia q q̄diu uixerit hō sp habe/ bit: nisi miraculose sanet. Cū ergo fuerit luna i his gradib⁹ i natiuitate alicui⁹ pueri: accidet ei p̄dicta azemena s̄m significationē loci & aspect⁹ seu loca planetarū. Significat quoq; azemena p astra diuersis modis: sicut i libris natiuitatū iuenies gradus autē azemene sūt hi qui describunt hic in tabula.

In ♈	6	7	8	9	10	In ♌	19	29					
In ♉	9	10	11	12	13	14	15	In ♍	1	7	8	18	19
In ♊	18	27	28	In ♎	26	27	28	29					
In ♋	18	27	28	In ♏	18	19							

De gradibus augmentantib⁹ fortunam.

OT in hoc circulo sūt quidā gradus qui dicunt augentes fortunā: qui in ista tabula descripti sunt.

♈	19	♌	3	5	21					
♉	3	15	27	♍	7	18	20			
♊	11	♎	13	20						
♋	1	2	3	4	15	♏	12	13	14	20
♌	2	5	7	19	♐	7	16	17	20	
♍	3	14	20	♑	13	20				

bb

De gradibus competentibus!

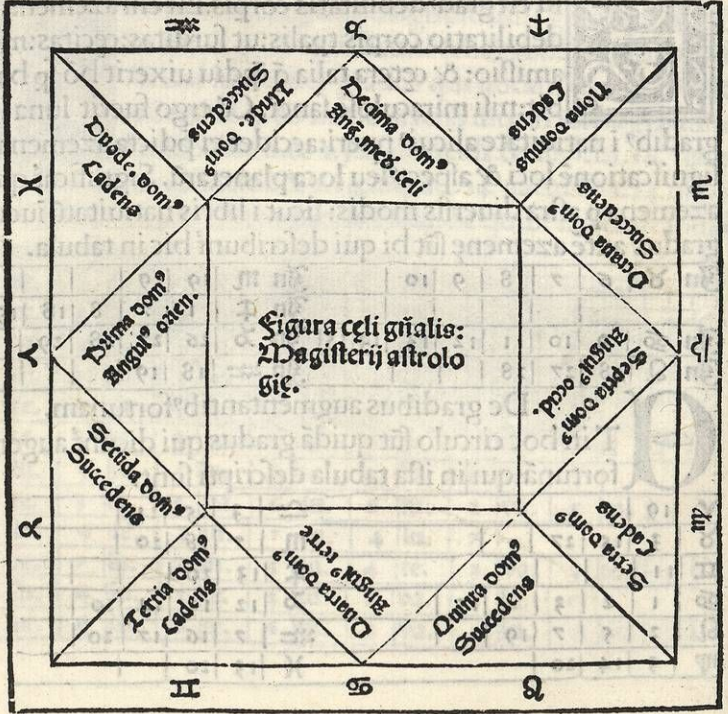

F duo gradus qui fuerint unius longitudinis a ca-
 pite signorum mobilium dicuntur competentes: id
 est unius fortitudinis & confortes seu participes in
 uirtute: ut. 20. gradus capricorni uel cancri cum. 10.
 gradu sagittarii uel geminorum. &. 20. gradus arietis
 uel librae cum. 10. gradu piscium uel uirginis.

De esse circuli accidentali.

Sed quia auxiliante deo iam potest esse circuli signorum
 essentialis: nunc proferamur accidentale. Nam circulus fi-
 gurat in omni hora tali figura: quae diuiditur in quattuor
 partes: quas diuidit circulus hemisphaerii: & circulus

meridiei id est circulo mediū celi: qui facit mediū diem: & una/
 queq; pars istarū partiū diuisi in tres ptes ineq̄les s̄m ascensioēs
 signi ascendētes atq; hoc modo diuidit̄ circulus in duodecim
 ptes que uocant̄ dom⁹: noiant̄ quoq; & cuspidēs & turres: cui⁹
 opus expositū est ī libro Ezibi. i. in libro cursus siderū. Prin/
 cipiū quoq; diuisionis est horoseopus hoc est ascendēs cui⁹ ini/
 tiū est sup̄ circulū hemisperii orientalis. deinde secunda domus
 sequit̄ & tertia: ceteraq; domus usq; ad duodecimā. Quarta aut̄
 pars que est ab ascendēte usq; ad mediū celi: que est dom⁹ duo/
 decima undecima & decima. dicit̄ quarta pars orientalis mascu/
 lina: & adueniens significat̄ initiū uitę: & uocat̄ puerilis sangui/
 nea uernalis. Et pars alia que est a medio celi usq; ad gradū occi/
 dentalis signi. i. septimę q̄ est sup̄ circulū hemisperii occidentalis
 que ē domus nona octaua & septima: & ē meridiana feminina
 recedēs significat̄ mediā etatē. & uocat̄ pfecto iuuētutis estiuā/
 lis colerica. Tertia quoq; pars que est ab occidēte usq; ad gradū
 quartę domus que est sup̄ circulū meridiei sub terra que est do/
 mus sexta quinta & quarta. est occidentalis masculina adueniēs
 significat̄ finē uitę: & uocat̄ autūnalis melancolica & est senilis
 & est mediocris etatis. Quarta pars que est a quarta domo usq;
 ad ascendēs que dom⁹ est tertia secūda atq; ascendēs est septen/
 trionalis feminina recedēs significat̄ qđ accidit̄ hoī post mortē
 ei⁹ & ad qđ deueniet corp⁹ ei⁹ uel ei⁹ dispositio de dimissa substā/
 tia: aut qđ dicit̄ de eo. s̄. utrū laudet̄ uel uituperet̄: & uocat̄ hec ps
 senilis flegmatica defectiua hyemalis. Et illę duę ptes q̄ sunt
 a medio celi usq; ad ascendēs: & ab ascendēte usq; ad quartā do/
 mū: ista medietas uocat̄ medietas ascendēs: & relique ptes q̄ sūt
 a quarta domo usq; ad septimā: & inde ad mediū celi uocat̄ me/
 dietas descendēs. Et quicqđ fuerit sup̄ terrā ex circulo. i. illa ps
 circuli superior dicit̄ dextra: & q̄ sub terra. i. illa ps inferior dicit̄
 sinistra. Et ascendēs & q̄rta & septima & decima dicunt̄ alamed
 id ē q̄s nos angulos uocam⁹ ut pulchri⁹ sonet. Et secūda domus

octava & quinta & undecima succedentes angulis uocant. Tertia autem & 6. 9 ac. 12. cadentes ab angul' dicunt. Cū ergo planeta i angulis uel ei' succedentib' fuerit dicit' p'ficere: & si fuerit i cadentib' ab angul' dicit' deficere. & unaqueq; istarū domorū significat aliqd de esse hoīū.

De domib' & significationib' earū.

Prima dom' cui' initiū oris i circulo hemisperii orientalis uocatur athenale. i. ascendens: hęc significat corpora & uitā & initia operū in interrogationib' & orōne & locutiōe & rumorib': & q'cqd cogitat inrogās i aīo suo: & significat uitā uitę. Et dixit alendeꝝ god i natiuitate: q' dñs triplicitatis ascendētis pri' significat uitā & naturā nati seu inrogātis & ei' delectationē atq; uoluntatē: & qd diligit. & qd odio hēat. & qd boni seu mali ei adueniat i initio uitę ei': & dñs triplicitatis. 2' significat uitā & corp' & uirtutē seu fortitudinē & medietatē uitę. & dñs triplicitat' terti' significat id qd socii ei' significauerūt: & significat finē uitę i morte.

Secūda dom' est dom' substātię ac uict' & ministroz & auxiliatoz: & significat finē annoz uitę. i. finem iuuetutis. Et dixit alendeꝝ god de dñs triplicitat' dom' substātię: de primo. s. secūdo ac de tertio uide q's eoz sit fortior esse et loco hūc facies merito auctore substātię: & significatore acq'sitiōis: q' si fuerit i medio celi iueniet hāc a rege: & si fuerit i domo fidei a' fiducia ē meli'. Sicut dñs triplicitatis prim' dat substantiā i initio uitę: & secūd' in medio uitę: & tertius in fine eius.

Tertia dom' ē fratrum & sororum & p'pinq' uorū ac dilectorū fidei atq; religiōis mādatorū ac legatoz mutationū atq; itinerū minorū: & significat eē uitę aī mortem. dixit alendeꝝ god dñs triplicitat' domus fratrum. prim' signat frēs maiores: & secūdus medios. terti' minores: eritq; eoz dignitas & eorū esse p'm loca eorū.

Quarta dom' ē patrum hereditatum finis rerū & thesaurorū & oīū absconditoz atq; occultoz: & signat de esse uitę

hoiuz finē. dixit alendeꝝgod q̄ dñs triplicitatis dom⁹ patrū pri-
mus siḡ p̄res. 2⁹ ciuitates & terras. tertius fines rerū & carceres

Quinta dom⁹ filioꝝ & dilectionū legatoꝝ atq; donatio /
nū. & si significat qđ futurū sit post mortē ex laude. s. &
uitupio. dixit alendeꝝgod q̄ dñs triplicitat⁹ dom⁹ filio-
rū primus siḡ filios & uitā. 2⁹ dilectionē. terti⁹ uero legatos.

Sexta domus est infirmatū & seruatorū. & siḡ finē uitę. &
qđ futurū sit añ senectutē. dixit alendeꝝgod dñs tri-
plicitatis dom⁹ infirmitatū. primus siḡ infirmitates &
ualitudines ab infirmitatib⁹ & a mal⁹ & deterioratiōes. 2⁹ siḡ uer-
naculos & suos. 3⁹ siḡ quid eueniet ex eis & eorū utilitatē atq;
opa. & significator ē bestiaz ac pecorū & oīuz q̄drupedū. & for-
titudis eoz: multitudis quoq; eoz ac paucitat⁹ morę eoz ī māu
ei⁹ uel egressiōis eoz ab ea. s. māu. carceris quoq; atq; retentiōis.

Septia dom⁹ ē mulierū. nuptiarū: cōtentionū quoq; atq;
pticipationū & oppositorū. & siḡ medietatem finis ui-
tę erga senectutē. Dixit alendeꝝgod q̄ dñs triplicitatis
domus. 7. prim⁹ siḡ mulieres. secūduſ cōtentiones. terti⁹ cō-
mixtiones & participationes.

Octaua dom⁹ est mortis: siḡ timorem & mortē atq; al-
mauerith. i. substātiās uel hereditates mortuorū q̄s de-
bent heredes p̄ mortē ipsorū possidere: & significat annoꝝ ui-
tę finē post senectutē. Dixit alendeꝝgod q̄ dñs triplicitatis do-
mus mortis. prim⁹ significat mortē. 2⁹ p̄cepta seu res antiquas. 3⁹
almauerith. i. quę hereditanda sunt ex mortuis.

Nona dom⁹ ē pegrinationū itinerū fidei atq; religiōis sa-
piētę phię & librorū. eplārū quoq; ac legatorū narratio
nū seu rumorū atq; somniorū. & iitiū dimidię uitę significat. Di-
xit alēdeꝝgod q̄ dñs triplicitat⁹ dom⁹ pegrinatiōis: primus siḡ
pegrinationē & oē qđ accidit ei. 2⁹ significat fidē atq; religionē
& ualitudinē harū atq; modū earū. 3⁹ significator ē sapiētę som-
niorū & stellarū & auguriorū & ueritatis exercentiū in eis: atq;
mendacii.

Decima dom⁹ ē regia & operū & sublimatiōis ul' exalta/
tiōis: regni quoq; atq; mēorie & uocis. s. imperii & magi/
sterioꝝ atq; matrū: & sigt dimidiū ānoꝝ uite. Dixit alē/
deꝝgod q̄ dñs triplicitat' dom⁹ regie p̄m⁹ sigt op⁹ & exaltationē
s. sedis sublimationē & altissimā mansionē. 2⁹ sigt uocē imperii
& audaciā i eodē. 3⁹ significat stabilitatē ei' atq; durabilitatē.

Decima dom⁹ ē fiducia & laudis atq; fortunę: amico/
rū quoq; & ministroꝝ ac auxiliatoꝝ: & sigt finē annorū
medietatis uite. Dixit alēdeꝝgod q̄ dñs triplicitat' do/
mus fiducia: p̄m⁹ sigt fiduciā. 2⁹ amicos. 3⁹ utilitatē seu p̄fect⁹ eoꝝ

Dodecima dom⁹ ē inimicorū & laboris atq; tristitię iui/
dię et susurratiōis calliditat' ingenioꝝ atq; bestiaz: & sigt
finē uite & qđ cōtigit matrib⁹ i cōceptiōe sua ex bono
uel malo. Dixit alēdeꝝgod dñs triplicitatis domus inimicorū
prim⁹ sigt iimicos. 2⁹ labores. 3⁹ uero bestias & pecora. Hęc sunt
q̄ significāt. 12. dom⁹. De colorib⁹ duodecim domorū.

Significāt etiā. 12. dom⁹ colores: & hi sūt: nā dom⁹ ascen/
dēs uel p̄ma & 7. sūt albę. 2. & 12. uiridēs. 3. & 11. croceę
4. & 10. rubeę. 5. & 9. mellitę. i. hñt mellis colorē. 6. uero
& 8. nigre sūt. De gaudiis planetarū in domibus.

At unusq; planeta hz in unaqueq; istarū domorū quā/
dam ptātē ex ptātib⁹. s. accidētalib⁹ q̄ dicunt gaudiū: qa
mercuri⁹ gaudet i ascēdēte. Luna i domo. 3. Ven⁹ quoq;
in. 5. & mars in. 6. Sol in. 9. Iupiter i. 11. Saturnus in. 12:

At dicit i significatiōe domorū q̄ anguli significāt forti/
tudinē & p̄fectionē. Cadētes uero ab angulis debilita/
tē & detrimentū: nisi q. 9. & 3. significāt rē aptā & detectā cū fa/
ma. 12. & 6. significāt occultationē & retentionē & uilitatē rerū
Anguli autē & dñi anguloꝝ significāt magnitudinē honoꝝ: pre
cii atq; fortūę: fortitudinē & exercitationē & elongationē a ca/
su: & p̄ntia eorū i cadentib⁹ ē cōtraria fortunę. i. dedec⁹ & casus.
De succedētib⁹ uero angulorū: dom⁹ q̄ succedit decimę. i. unde/

ma signi fortitudinē & fortunā mediā amicorū: & ex ea pte in q̄
 erat fiducia. & illa q̄ seq̄ quartā. i. 5. signi fortunā mediā p dona/
 tiones & ueneratiōes & cā filiorū cū ueneratiōe leticia & gau/
 dio: q̄ aut̄ succedit ascēdēti q̄ ē secūda signi silit̄ fortunā mediā:
 ex cā substantiē & ministrorū. q̄ uero succedit septimē. i. octaua
 signi silit̄ fortunā mediā ex almauerith. i. ex substātia q̄ heredi
 tat̄ a mortuis & reb⁹ occult̄. De signifiatiōib⁹ dñoz āguloz.

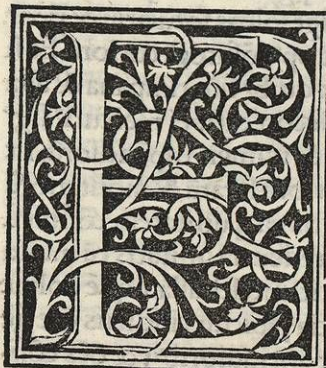
HE quoq; sūt signifiatiōes dñoz āguloz dū fuerit pntes
 ī angulis. Pntia dñi ascēdētis ī ascēdēte signi ei⁹ fortunā
 p semetipsū: & p ei⁹ acq̄sitiōē: & signi pntia ei⁹ in. 10. per
 regē & magisteria altiora: & cū fuerit ī. 7. p cōuentiōes & facto/
 res atq; uxores p p̄sentiā quoq; ei⁹ in q̄rta signi fortunā p heredi
 tates & cās patrū & p p̄ductiōes aquarū & populatiōes uel plā/
 tationes. i. edificatiōes & ex reb⁹ antiq; & radicalib⁹. Signifi
 cat quoq; domin⁹ decimē p p̄sentiā suā in eadē decima fortunā
 uel p regē uel p regnū magnū & magisteria altiora: & significat
 p p̄sentiā suā ī septia regnū p uictoriā cōtētionū & ex caus̄ uxo
 rū: & p p̄sentiā eius in q̄rta signi regnū p amicitia nobiliū & regis
 ei⁹ & p causas tribunorū & p disp̄satores regū & cult⁹ terrarū &
 edificatiōes ciuitatū & p diuisiones fluminū & custodias ciui/
 tum & ex reb⁹ antiquis: & p p̄sentiā suā in ascēdēte significat
 regnū p ingenia & p p̄p̄nquitatē regis rebus uulgi. P̄senti
 tia aut̄ domini septimē in septima significat fortunā p negocia/
 tiones & p cōuentiones: et p nutritiōes quoq; & mulieres: & p
 fatores: & signi p p̄sentiā ei⁹ in q̄rta p cōuentiōes mulierū: & p ne
 gociationes: & p causas patrū & hereditatū. & cult⁹ terrē: et p̄senti
 tia sua in ascēdēte p cōuentiōes & negociatiōes p cās medi
 cinē atq; astronomiā: & p opa sp̄ūalia atq; ingenie & consilia: &
 significat per p̄sentiā suam in. 10. fortunā per cōuentiones &
 negociationes & per uxores & per causas regis. P̄sentiā ue/
 ro domini q̄rte ī q̄rta significat fortunā ex cultu terre: & fructu
 p cās patrū atq; res antiq;: & p p̄sentiā ei⁹ in ascēdēte signi fortu/
 nā ex cultu trē & fructu p īgeniū & cōsiliū p̄fūditatē: & p̄sentiā

sua in. 10. sigi pfectū ex cultu terre & fructu p cās regis & magi/steriorū. Et pntia sua i septima sigi fortunā ex cultu terre & fru/ctū p cās uxorū & satorū: & p negociationes. Hęc significāt dñi angulorū p pntiā suā i angulis suis. Siliter ergo facies de p̄sentia dñoꝝ ceterarū domorū: & iō itroduxim⁹ tm̄ dños angulorū ut eēt exēplar i ceteris. Qualit̄ sciat̄ q̄s planeta sit dominator.

Quāt cū uolueris scire planetā dn̄atorē rei aspicias q̄s pla/ netarū sit pluris auctoritatis i domo rei: & planetā q̄ si gnificat naturā illi⁹ rei: sic dicem⁹ i naturis planetarū. ui de ergo q̄s planetarū sit fortior i domo rei: & i pte ei⁹ ex fortitu dinib⁹ q̄s p̄dixim⁹. i. ex nūero quē p̄dixim⁹ dū de fortitudie pla netarū & pt̄ate tractauim⁹ & q̄ fortior oib⁹ fuerit i loco rei: ipse erit dn̄ator ei⁹: uerbi grā: si inrogatio fuerit de subst̄tia & uo lueris scire q̄s sit dn̄ator eius & fuerit secūda domus: q̄ sigi sub/ stantiā. i. q̄ntus grad⁹ signi ariet⁹: q̄a domus ē martis: h̄z i hoc lo co mars q̄nq; fortitudies: exaltatio quoq; ē solis. & h̄z i eo quat tuor fortitudies. ē etiā ipsi⁹ solis triplicitas: & h̄z i eo tres fortitu dines. h̄z ergo sol ibi septē fortitudies. & est termin⁹ louis. & h̄z ibi duas fortitudies: & ē etiā facies martis: & h̄z ibi unā fortitu dinē: ergo mars h̄z ibi sex fortitudies: q̄nq; ex domo & unā ex facie: & sol septē: & talis planeta uocat̄ almubta .i. uincēs. sol er go accipit ibi principatū q̄a h̄z ibi septē fortitudies & ipse dn̄at̄ ibi i domo subst̄tię. Siliter accipies i loco pt̄is subst̄tię & pt̄is fortunę & pt̄icipē illorū facies louē q̄ ē significator subst̄tię na turalit̄ & cōmiscabis pt̄iū & planetarū testimonia: & facies hoc idē de oibus domib⁹ & scies dominatorē earū.

Quāt de potestatibus accidentalibus planetarū. **Q**uāt potestatib⁹ quoq; planetarū accidētalibus ē albais. i. sililitudo & hoc ē cū fuerit planeta diurnus i die sup ter rā & i nocte sub terra & planeta nocturnus i nocte sup terrā: & i die sub terra & si cū hoc fuerit masculinus planeta i signo ma/ sculino: & planeta femininus i signo feminino dicit̄ esse in sua sililitudine. i. in suo albais. Et erit fortitudo eius ut uiri fortitu/

do i loco eius pfectus. i. acquisitionis atq; fortune.
**DIFFERENTIA SECVNDA IN NATVRIS PLANE/
 tarū septē & quid sit illis pprū & quid significēt de esse rerū.**

L quia auxiliāte deo iā pegimus qđ
 pposuim⁹ tractare de circulo signo
 rū & eius accidētibus. pseqmur nūc
 intentionē septē planetarū & natu/
 ras eorū esse quoq; eorū & qđ signi/
 ficent.

Saturnus ē masculinus ma/
 lus diurn⁹ & est significator
 patrū si fuerit pueri natiui/
 tas i nocte: & significat senectutē ul
 timā si fuerit occidētalis: & initiū se

nectutis si fuerit oriētalis: & significat grauitatē frigoris & sic/
 citatis: & ex cōplexione corporū melancolicā: & augmentū ei⁹
 atq; distillationē. Et fortassis erit qñq; cōplexio frigida humi/
 da ponderosa et fetidi ē odoris: et multę comestiōis et uere di
 lectionis: et significat pfunditatē cōsili: et multitudinē silentii
 et ex magisteriis res antiq̄s et p̄ciosas: et significat cultus agro/
 rū et populationē terrarū: et fluminū si fuerit fortunatus: et res
 uiles et laboriosas si fuerit malus: ut cōfricatiōes in balneis: et
 fullones et nautas. Et si fuerit fortunat⁹ erit uere dilectiōis spa
 ciosus et patiēs. Et si fuerit malus erit indiscretus stabilis tristis
 et merēs malę suspitiōis multū suspicans et mouēs hoies in su/
 furratiōibus. Et si fuerit fortunatus significat de substātia res an
 tiquas et durabiles et hereditates et terrę cultus: et si fuerit ma
 lus significat aquas sordidas et mali saporis ueteres atq; cōucr/
 tibles. Et ex infirmitatibus morbos flegmaticos et melancoli
 cos et uiscosos et cōgelatos acutos: ut leprā morpheā podagrā
 et cancos et cętera huiusmodi: et significat pegrinatiōes lon/
 ginq̄s carceres et uinula laborē quoq; ac tarditatē et afflictio/

nem & almuarib. i. substantias mortuorū: p̄res etiā & auos &
 fr̄es maiores eunuchos seruos & uiles hoies: & siḡ ex operib⁹
 opa coriorū si fuerit sol⁹ significator absq; cōplexiōe alicui⁹ pla/
 netarū. q̄ si cōplectit̄ ei iupiter siḡ op⁹ p̄gameni in quo scribunt̄
 diuini libri. Et si cōplectit̄ sibi mars siḡ soleas sotulariū & p̄pa/
 ratiōes earū. Et si cōplectit̄ sibi sol siḡ op⁹ cōsutorū coriorū. Et si
 cōplectit̄ ei uenus siḡ op⁹ coriorū ex quib⁹ fiūt timpana & alia
 instrumēta quib⁹ utimur in ludis. Et si cōplectit̄ ei mercuri⁹ siḡ
 op⁹ coriorū in qb⁹ scribunt̄ testamēta & numeri stipendiorū. Et
 si cōplectit̄ ei luna siḡ p̄parationē coriorū ferarū & montanorū
 aialiū & huiusmodi lilia: & siḡ de sectis eā q̄ unitatem cōfitec̄ si
 fuerit fortunat⁹: & si fuerit mal⁹ siḡ credentiā unitatis cū multa
 tamē hesitatiōe. i. dubitatiōe. Et dixit messeballa. i. quē uoluit
 deus exaltari: q̄ fuit un⁹ astrolog⁹ in sc̄ia p̄spicuus iudiciū q̄re sic
 dictus ē q̄ siḡ fidē iudaicā: iō q̄a ē ex antiquiorib⁹: & oēs cōfi
 tenē eā & ipsa nullā aliā: sic saturn⁹ cui oēs iūgūt & ipse nulli: siḡ
 quoq; idumēta nigra. Et dixerūt qdā alii q̄ Saturn⁹ siḡ iteriora
 auris & splenē: ac stomachū: et h̄z ex colorib⁹ nigredinē: & de sa
 porib⁹ stipticos & acetosos. Et ex dieb⁹ sabbatū: & ex noctib⁹ eā
 q̄ p̄cedit quartā feriā. Et quātitas orbis ei⁹ ē nouē graduū. Et āni
 fridarie ei⁹ sūt. 11. maximi uero. 465. & maiores. 57. & medii. 43. &
 dimidiū: minores. 30. Fortitudo ei⁹ i plagis circuli ē i dextra se/
 ptētriōis. Et dixit messebala q̄ siḡ de figuris boiū: boiem iter
 nigrū & croceū: q̄ cū ābulauerit mergit oculos suos i terrā pon/
 derosus incessu adiūgens pedes. & macer recuruus habēs puos
 oculos & siccā cutē tenosos rarā habēs barbā in maxillis labia
 spissa callid⁹ ingeniosus seductor interfecto. Et dixit dorothi⁹
 hic siḡ boiem corpe ualde pilosū iūctis supciliis: & h̄z ex regio
 nibus Ascine & indiā & oēm terrā nigrorū. Et ex ptib⁹ habens
 partē fortitudis & stabilitatē: & siḡ terras uel res terrarū & he/
 teditatū: et eos q̄ p̄sūt opib⁹ et audaciā et laborem ingenia et
 causas mortis: et h̄z ex ptib⁹ mūdī achiud et a'chiut et eorū cō/
 finia et terras nigrorū et montes eorū.

116

Iupiter fortuna masculinus diurnus: et est significator substantie et opae calorem et humiditatem temperatam aerem sanguineam: et de etatibus significat iuuetutem usque ad perfectionem etatis: et ex magisteriis que pertinent ad legem ut iusta iudicia iudicare: et pacem inter homines mittere et in bonis studere et substantie significat abundantiam. et ex negociis illa que sunt absque seductione et sine aiam et uitam letitiam et ueritatem et religionem et patientiam et omne preceptum pulchrum et preciosum et abundantiam ueneris. et ex infirmitatibus que sunt ex sanguine per augmentum quantitatis que non fuerit superflua extra naturam nec ex sanguine uisito et couertibili: et est planeta sapientie et intellectus et usus. Cui si conplectitur saturnus significat nigromantiam et incantationes et exorcismos etc. Et si conplectitur ei mars significat sciam medicine. Et si conplectitur ei sol significat sciam sectarum et prudentiam in contentionibus et disputationibus. Et si conplectitur ei uenus significat compositionem sonorum et aliarum sciarum delectabilem. Et si conplectitur ei mercurius significat sciam arithmetice et scribendi: astrologiam quoque et philosophiam et geometriam. Et si conplectitur ei luna significat dispositionem aquarum et mensuram earum necnon terrarum: et ex qualitate animi significat largitatem et uerecundiam atque iusticiam et ex sectis pluralitatem atque simulationem. Quidam autem dixerunt quod significat epas et stomachum et aurem sinistram et brachia atque uentre: inferiora quoque pectinis et intestina et ex coloribus colorem cineritium et uiridem et horum siles: et ex saporibus habet dulcem: et quantitas orbis eius est graduus. 9. et ex diebus habet diem Iouis: et ex noctibus noctem diei lune: et anni fridarie eius. id est. dominationis eius sunt. 12. et anni maximi sunt. 428. maiores. 79. medii. 45. et dimidiu. minores uero. 12. et fortitudo eius ex plagis circuli est in occidente. Et dixit messeala quod ex hominibus significat hominem album habentem ruborem in facie: habentem oculos non prorsus nigros: nares non equales et breues caluum: in aliquo denticulum habentem nigredinem: pulchram staturam boni animi bonis moribus: pulchrum corpus. Et dixit dorotheus quod significat hominem habentem magnos oculos: & pupillam latam barbam crispam & habet ex regionibus

albirath & babiloniã & asen & psidē: & alaormes & archadiã
 & ex ptib' hñs ptē hitudinis. pfect' & significat fidē & appetitū
 in bonis: & ex opib' salubritatē securitatē & participationē.

♁ Ars masculin' nocturn' mal' opat' calorē & siccitatem
 & ē significator fratrū & pegrinationū: & h' ex etati/
 bus iuuētutē usq; i finē iuuētut' & natura ei' colerica
 amari saporis: & ex magisteriis oē magisteriū igneū & qđ sit p
 ferrū & ignē: sicut ē pculsio gladiorū cū martellis. Cūq; ei cōple
 ctif Saturnus sigt pculsionē ferri. Si Iupiter significat pculsionē
 eris. Si sol significat pculsionē nūmorū aureorū. Si uen' signifi
 cat magisteriū ornāmētoꝝ. Si mercuri' pculsionē acūū. Si luna si
 gnificat pculsionē lancearū & librorū: significat etiã cū sol' susci
 pit significationē opus medicinē. Si null' planeta ei cōplectif si
 gnificat minutionē. & uulnerationē & aptionē & horū silia. Et
 si cōplectif ei Saturn' sigt opus medicinē & uulnerū. Et si Iupit'
 sigt op' naturarum. Et si sol sigt curam oculorū. Si uenus signat
 opus ornāmēti ut tonsurā criniū & barbarū & abscisionē ungu
 larū: & si mercurius sigt abscisionē uenax. Si luna significat era
 dicationē dentiū & purgationē auriū. Et p se sigt iniurias mise
 rorū & effusionē sanguis & oppressiōes p uim & abscisiōes uia
 rū & iracūdiã & ducatū exercit' & festinationē & inuerecundiã
 & pegrinationē extra patriã: & feditatē coit': & casus puerorū
 id est abortiuorū: & frēs medios atq; sorores: sciam ac discretio
 nē curę bestiarū. Et ex infirmitatib' febres calidas & sanguieas
 & pustulas sanguieas alabraba q̄ est rubedo corpis cū alpitate &
 feditate & comestiōe carniū cū putredie: & dimidii capitis do
 lorē & ignē sacrū & pauorē & cogitatiōes horribiles q̄ inque
 tāt hoies & cōmouēt & ipediūt atq; inanes reddūt: & qcqđ fue
 rit cū inflāmatioē caloris. Et ex q̄litate ai cōmotionē. s. ai & cō
 turbationē. Si aspexerit eū saturn' sigt odium & maximā iuidiã
 & ex sectis eã in qua bellū fuerit & unitatē & celeritatē muta
 tionis a fide: & multitudinē hesitationis & mutationē de te
 stamento in testamentū: erūt tñ hęc oia sub unitate. Dixerunt

quidā q̄ h̄z ex mēbris fel renes & uenas & decursū spermatis & dorſū: & h̄z ex colorib⁹ rubedinē: & ex ſaporib⁹ amarū: & quātitas orbis ei⁹ ē. 8. grad⁹. & ex dieb⁹ h̄z diē martis: & ex noctib⁹ noctē ſabbati: & āni fridarie ei⁹ ſūt ſeptē. & āni ei⁹ maximi ſūt. 264. maiores ſūt. 66. mediū aut. 40. & dimidiū: & minores. 15. & fortitudo ei⁹ i plagis circuli i meridie. Et dixit meſcala q̄ ſignificet de imaginib⁹ hoīuz hoīem rubeū habentē capillos ruffos & faciē rotundā leuiter homies deboneſtantē h̄ntē oculos croceos horribilis aspect⁹ audacē al' citū habentē i pede ſignū uel maculā. Et dixit dorothi⁹ q̄ ſignat h̄ntē acutū aspectū: & ex ptib⁹ ptē audacię & ſignificat pſeuerantiā calliditatē & ſupbiā & leuitatē & mobilitatē & audaciā & negociationē acuitatē & feſtinatio- nē in oīb⁹ rebus. & habet ex ptib⁹ mūdi Aſce & terras romano- rū uſq; in occidentē: & terras tuſcorū.

Sol p̄ aspectū fortuat⁹ est: & malus p̄ cōiunctionē in uno ſigno & ē maſcul⁹ diurn⁹ opat caliditatē & ſic- citatē. & ē ſignificator patrū ſi fuerit natiuitas i die ſignificat regnū maximū & aiām uitalē & lumen & ſplendorē & intellectū & pulchritudinē & mūdiciā atq; fidem. Et ex etate finē iuuētutis. Et pticipat uniuerſis planetis i diſpoſitiōe annoꝝ. Et ex magiſteris regimē & principatū: & ſignifi- cat iaculatiouē iaculorū & uenationē purgationē cū oī ſpē pur- gandi q̄ corpa interi⁹ & exteri⁹ purgant. Et ex infirmitatib⁹ ſi- gnificat infirmitates calidas & ſiccas i corpib⁹ apparētes. Et ex ſubſtātia aurū plurimū & uniuerſas ſpēs ſubſtātię. Et ex q̄litate ipſi⁹ ai ſublimitatē prudētiā & q̄ ſequūt bonēſtatē. ſ. largitatē & gloriā & plixitatē mētis. Et ex lectis culturā bonā & eis ſilia. Et ſignificat iperiu uocis & fortitudinē celeritatē. Si cōplectit ei ſa- turnus ſignificat uillicationē & hmōi principatū. Si iupiter ſi- gnificat i fide principatū & religionē & etiā iudicē inter hoīes iudicatē opa oppreſſoꝝ ul' iuriāꝝ & c. Si mars ſignat ducatū ex- ercit⁹ & ueſtigationē belloꝝ. Si uen⁹ ſignat regnū p mulieres & p obſequiū potentū. Si mercuri⁹ ſignat cōſultores regū & opus

librorū & hereditatū & maiorū operū. Si luna signat opus lega-
 rorū & detectionē cōsiliorū & huiusmodi filia. Et dixerūt qui/
 dam q̄ sol signat imaginē uultus hoīs: & pprie ex uiris oculum
 dextrū: & ex mulierib⁹ oculū sinistrū: & dixerūt quidā q̄ habet
 cor & medullā & femora. Et ex infirmitatib⁹ comestione car-
 niū in ore: & detrimentū oris pprie: & descensionē aque in ocu-
 lum: ptās ei⁹ in capite. Et dixerūt indi q̄ cū fuerit in ascendente
 erit cōburens & habebit signū in facie. Et habet ex coloribus
 quicqd uidet pegrino colore: & ex saporib⁹ acré. Et quantitas
 orbis ei⁹ est. 15. graduū. Et ex dieb⁹ diē habet dñicā: & ex nocti-
 bus noctē Iouis Anni fridarie ei⁹ sūt decē. Et anni ei⁹ maiores
 sūt. 120. maximi sūt. 1460. medii. 39. & dimidiū uel fm quosdam
 69. & dimidiū: minores uero. 19. Fortitudo ei⁹ ex plagis circu-
 li ē i oriēte. Et dixit mesceala q̄ signat de figuris hoīz eū q̄ ha-
 bet colorē inter croceū & nigrū. i. fuscū tectū cum rubore breui
 stature crispū caluū pulchri corporis: & habet ex saporib⁹ acutū
 Et dixit dorothi⁹ q̄ figura solis & lunę ē figura planetarū q̄ fue-
 rint cū eis: & ei⁹ q̄ dignior fuerit i loco eorū. Si ergo uelis scire
 figurā solis scito q̄ sit crocea hñs partē ruboris capillorū oculi
 ei⁹ aliquantulū crocei. Et ex ptib⁹ habēs partē futurorū. i. ptē di-
 uinationis & ē significator naturarū & spūs sapiētię eleuatiōis
 & pfectionis fidei quoq̄ sciaz & laudū. Et ex ptib⁹ mundi ha-
 bet zamarach & cura & ferit & ei⁹ terminos & terras romanoz

Enus fortuna fēminina nocturna dē significatrix
 mulierū & uxorū ac matrū si fuerit natiuitas diur-
 na & opaf frigus & humiditatē temperatam: & ex
 etate habet iuuentutē uel adolescentiā: & ex ma-
 gisteriis instrumēta ludorū ornamēta quoq̄ & si-
 guras pulchras & ludos alearū & schacorū & saltationes & ocia
 & fornicationes ac fornicatores & filios fornicatiōis & multi-
 tudinē coitus & uniuersa genera luxurię & cōpositiōes coro-
 narū & usus earū. & pulchritudinē ac mundiciā uestimenta etiā

& ornūmēta. Aurū & argentū & dilectionē ludos risus & gau/
 diū & unguētis diuersisq; specieb⁹ uti potationes & ebrietates;
 seq; credit oib⁹; largitatē quoq; signat & dilectionē diligentīā
 & amorē iusticiā & domos oratiōis retinet quoq; fidē. & signat
 magisteriū omniū signorū ueluti musicā &c. q; si cōplectit ei sa/
 turnus signat sonū cantationū quibus deslenē aliqñ mortui uel
 quas cantāt edificatores qñ edificant edificia. Et si cōplectit ei
 Iupiter signat sonū lectionū uel cantationū quib⁹ utunt^r dñi se/
 ctarū in altarib⁹ & locis oratiōis eorū in laudē dei oīpotentis.
 Et si Mars signat sonos quib⁹ utunt^r seculares & cantus uulgi in
 quib⁹ sit mentio blasphemie uel preliorū: uel in quo fit mentio
 carceris uel laboris & horū silia: ut cant⁹ in quo fit mētio captio
 nis & alligationis & pcssionis flagellorū. Si sol signat sonū li/
 gni quo cantat corā regib⁹ & nobilib⁹. Si Mercuri⁹ sonū q; exer
 cet in cōpositiōe uersuū. Et si luna significat cant⁹ nautarū in na
 uibus. Et ex infirmitatib⁹ morbos habet frigidos & humidos
 qui accidūt pprie & multotiens in membris genitalib⁹. Et ex
 substātia que acquirūt ppter pulchritudinē. ut sūt ornāmēta mu
 lierū: & uestimēta earū margaritas atq; picturas. Et ex qualita
 te animi suauitatē & amicitīā & cōmestionē & his silia: & cupi
 ditates potiōis & cōmestionis ac coit⁹. Et ex sectis culturam
 idolorū & eos in quib⁹ maxime exercent cōmestioēs atq; pota
 tiones. Et dixerūt quidā q; significat anchas & spinam dorsi &
 sperma. Et alii dixerūt q; habet significare piguedinē & carnes
 & renes & uuluā matricē uentrē pectinē & umbilicū. Et habet
 ex colorib⁹ albedines: & ex saporib⁹ unctuosū. Et quātitas or/
 bis ei⁹. 7. graduū. Et habet ex dieb⁹ diē Veneris: & ex noctib⁹
 noctē martis. Et anni fridarie ei⁹ sūt. 8. Et anni ei⁹ maiores. 82;
 maximi. 151. & medii. 45. minores uero. 9. Fortitudo ei⁹ in pla
 gis circuli est in dextra orientis. Et dixit mesceala q; signat de
 figuris hominū hoīem albū trabentē ad nigredinē pulchri cor
 poris & capilloz; faciē habentē rotundā: & paruā hntē maxillā

pulchros oculos & eius nigredo oculorū est plus q̄ oportet. Et dixit dorotheus signat hoīem pulchrā faciē habentē pulchros oculos & multos capillos & plus albū confectū rubore crassum ostendentē beniuolentiā. Et habet ex ptib⁹ partē desiderii: & significat amicitia & ludū & dilectionē & patientiā & cōiunctio nes masculorū. Et habet ex partib⁹ mūdi albiget & aliemen & terras arabum.

Mercurius cōmixtus masculin⁹ diurn⁹ inclināt p natura suam ad eū cui complectit⁹ ex planetis & ex signis: & est significator fratrum minorū: & significat seruos & dilectionē cōcubinaz: signat etiā deitatē & oracula pphetaz & credulitatē et opus et honorem uel orationē. Qui si in natura sua fuerit & null⁹ planeta ei cōplectit⁹ significat res terreas & rerū augmentationē crescēdo: & ex etate iuuentutē: & pfectū in ea: et ex opib⁹ opera quę generant eognitionē p̄dicationē & rhetoricā et negociationes et extimationē & geometriā: et dispositionē rei & philosophiā et auguria et puerbia et scripturā: et uersificandi scientiā et op⁹ numeri maxime. Cui si complectit⁹ saturn⁹ significat ex ope numeri opus mensurę terrarū et hereditatū et numerū edificiorū atq; telarū. Si Iupiter signat numerū psallendi et numerū librorū diuinorū. Si mars significat numerū q̄ fit in donatiuis exercitiū et pugnantū et numerū pcussionū flagellorū atq; clauarū. Si sol signat p̄esse numero regū et substātię domorū: Si Ven⁹ signat numerū chordarū lignorū seu cythararū numerū sonorū atq; fistularū. Si luna signat numerū ferculorū q̄ fiūt ad comestiones itinerantiū extra domū. Et signat de infirmitatib⁹ infirmitate spūales aīę. i. cogitatiōes horribiles: et inquietudinē mentis atq; dubitatiōes et cetera silia. Significat etiā animi qualitatem et cetera silia s̄m cōplexionē suā et cōiunctionē: cū fuerit fortunat⁹ erūt bonitates s̄m genus fortunę q̄ facit eū fortunatū: et s̄m locū in quo fuerit fortunat⁹ mercurius: et cū fuerit malus

17
erūt iniquitates fm malū qđ eū facit malū: & fm locū in quo fa/
ctus est malus. Et significat ex sectis culturā unitatis & horum
filia: & hoc secreto cū hypocrisia & simulatione. Et dixerūt qui
dā qđ significat femora umbilicū & pectinē & crura nervos atq;
uenas & ex colorib⁹ habet omnē colorē cōmixtū atq; uariatū:
& alez meniū qui est color floris lilii agrestis: & ex saporib⁹ ace/
tosum. Et quātitas orbis eius est. 7. graduū: & habet ex dieb⁹ diē
mercurii: & ex noctibus noctē diei dñicę. Anni fridarie ei⁹ sūt
13. & anni ei⁹ maiores. 76. maximi. 460. medi. 48. minores uero
20. fortitudo ei⁹ in plagis circuli est in septētrione. Et dixerunt
quidā mercurius a medio retrogradatiōis eius usq; ad stationē
secundā significat pueritiā: & a statiōe secūda usq; ad cōiunctio
nem solis iuuetutē: & a cōiunctiōe solis usq; ad stationē primā
mediā etatē: & a statione sua prima usq; ad medium retrograda
tionis significat senectutē & cōtrarietate: & in cōiunctione sua
p directionē usq; ad stationē primā significat dilectionē & ami/
citiā & amoris imitationē: & ex statione sua secūda ad cōiunctio
nem iens significat inquisitionē dilectiōis & cōcordiā: & a sta/
tione sua prima iens iterū ad retrogradationē significat inquisi
tionē contrarietatis & dissimilatiōis tarditatē & uerecundiam
paruā & occupationē & stuporē in rebus: & in medio retrogra
datiōis significat celeritatē temperatā ppter ingenii debilita/
tem. & apud stationē secundā significat stuporē & occupationē
ingenii & tarditatē & egressus ab hac celeritatē & apertionem
ingeniorū: & cōiunctione sua soli p directionē significat celeri
tatem expansionē ingeniorū & latitudinē uel augmentationē
eorū. Similiter Veneri accidit in his locis & planetis altiorib⁹. Et
dixit mesceala mercurius significat ex figuris boiem nō multū
albū neq; nigrū habentē colorē: frontē habentē eleuatā & lon/
gam: in facie longitudinē & nasum longū: rarā habentē barbam
i maxillis & oculos pulchros nō ex toto nigros: longos quoq;
habentē digitos. Et ex partib⁹ habet partē negociationis: & si/
cc

gnificat timorē & infestationē & bellum & inimicitias & sedu-
ctiones & cōtrarietates: significat quoq; pfectum magisterium
& subtilitatē in opere & inquisitione: & in ceteris quę fiunt in
hominib⁹ ex actis & contentionib⁹. Et ex terris habet adelech
alcuidem & maxime in meridie: & terras indorū.

Funa fortūa feminina nocturna operat̄ frigiditatē
& humiditatē: & est significatrix matrum: si fuerit
natiuitas nocturna & est in ea falsa temperatū & si
gnificat etatem puerilē & initiū crescendi. Et ex
opibus habet legatiōes & mandata: & opera aqua-
rum atq; terrarū fm quantitātē fortunii uel infortunii uel mali
q; si fuerit bona significat bonum & econuerso. Significat etiā
principatū si presuerit uel fuerit domina aliquib⁹ rebus ad regē
pertinentibus si fuerit fortunata a sole in bono aspectu & ī bo-
no loco. Et de substantia significat argentum & terrę cultum
si habuerit autoritatem in quarta & ex fide religionem. Et ex
infirmitatibus epilensā paralysim guttā caducā & uultus torsio-
nem enodationē membrorū & cōmotionem: & quicquid fue-
rit in similitudine frigoris & humiditatis. Et qualitatem animi
fm coniunctionē suam cum planetis. Cui si complectit̄ for-
tuna: & fuerit fortuna ipsa Venus significat curialitatem & be-
nignitatem: & animi suauitatem: & morum honestatē: & mo-
tus celeritatem: & diuinum obsequiū. Si fuerit Iupiter signifi-
cat honestatem cautelam & societatem & benignitatem & uite
pulchritudinē. Et si complexa fuerit malis & fuerit mars signi-
ficat studium susurrationis inter homines & usum ī talibus. Si
Saturnus odium simulationē ac inuidiam. Si fuerit sol ab aspe-
ctu laudabili significat dispositionem regalē. Et si fuerit Mercu-
rius significat rhetoricā id est facundiā & bonitatem linguę &
scripturam. Et dixerunt quidā q; significat cogitationem & no-
uitatem animi & debilitatē sensus & grauitatem linguę: & mu-
lieres honestas: & nutritiones paruulorū: & matres & materte/

18
ras. & preparatiōes ciborū. Et dixerunt alii q̄ significat cerebrū
pprie & pulmonē. Et ex coloribus habet crocēū: & ex saporibus
salsum. Et quantitas orbis eius est. 12. graduū. Et significat
ex uiris oculū sinistrū: & ex mulieribus dextrum. Et ex diebus
habet diē lung: & ex noctibus noctem ueneris. Anni fridarie
eius sunt nouē. maiores autem. 108. maximi. 520. & medii. 66. &
dimidium. & fm̄ quosdam. 39. & dimidium: minores uero. 25.
Et fortitudo eius ex plagis circuli in dextra occidentis. Et di/
xit Messeala q̄ significat de figuris hominū hominē album cō/
fectum rubore iunctis superciliis: beniuolū habentem oculos
nō ex toto nigros: faciem rotundā pulchram staturam: & in fa/
cie eius signum. Et ex terris habet arcoch & timanā & aldeilā
Et quidam dixerūt q̄ significat pueritiam ab initio mensis usq̄
ad. 7. dies. & a. 7. diebus usq̄ ad. 14. dies iuuentutem: & significat
etatem p̄fectionis. i. medicę etatis usq̄ ad. 21. dies & noctes: & se/
nectutem usq̄ ad coniunctionē id est usq̄ in finē mensis quan/
do cōiungit soli. Et cum fuerit sub radiis solis significat secreta
& res occultas. & similiter omnis planeta: & in initio mēsis qñ
crescit significat omne qđ faciendū est: & ī impletiōe sua quod
destruendū est quia decrecit: & ī initio mensis ipsa & sol signi/
ficat accusatores: & in fine mensis accusatos: & significat in ini/
tio mensis lucrū & continentia: in fine mensis stipendia & dis/
persiones: & significat in oppositione contrarietatem. & in ini/
tio mutationis ad oppositionem. i. cum fuerint inter eā & op/
positionē. 15. gradus significat initiū contrarietatis & eius cau/
sam. & cum separata fuerit ab oppositione significat causas ex/
ceptionis a contrarietate. & in exitu suo de subradiis Solis si/
gnificat exitū ab occultatione & his similia. & in introitu sub
radiis significat aptationem ad occultandum: & hora diuisio/
nis a Sole significat aptationem exitus sui ab occultatione: &
hora exitus sui de subradiis significat apparitionem & aduen/
tum ab absentia. & dum fuerit ī quarto aspectu Solis significat

diminutionē rei seu descensionē ab alto in infimū. Similiter in quarto aspectu secūdo sed in q̄rto aspectu primo significat appa-
 ritionē rerū & lucrū & augmentū cōtinentiē & in q̄rto aspectu
 solis secūdo significat horū opposita. Et dixerūt quidā q̄ luna a
 cōiunctione quidē usq; ad dimidiū luminis sui primū erit natu-
 ra ei⁹ humida & a medietate luminis sui usq; ad impletionē erit
 natura ei⁹ calor. & ab impletionē usq; ad dimidiū sui luminis se-
 cundū erit natura ei⁹ siccitas: & a dimidio luminis sui secūdi us/
 q; ad cōiunctionē erit natura ei⁹ frigus. Reliqui uero planetę ab
 ortu suo usq; ad stationē suā primā in natura humiditatis erunt
 & significāt pueritiā: & a statione sua prima usq; ad oppositio-
 nē solis erit natura eorū calor & significat iuuentutē: & ab hoc
 loco usq; ad stationē secundā erit natura eorū siccitas & signifi-
 cat pfectā etatē: & a statione sua secūda usq; ad occultationē suā
 primā erit natura eorū frigus: & significat senectutē frigidā. Et
 dixerūt quidā q̄ sol significat spiritū. i. aīam uitale: Luna cogita-
 tionē & sensū. Saturnus merorē & tristitiā uilitatē & malū. lupi-
 ter sapientiā & rationē. Mars irā furiā & celeritatē. Venus ludū
 & gaudiū. Mercuri⁹ rōnalitatē seu dialecticā & disciplinā. Et q̄a
 diximus in hoc caplo de significatiōe planetarū dū cōplectunt^r
 alteri planetę. Similiter etiā est considerandū in ceteris rebus q̄
 significant planetę.

DE ordine uero planetarū seu principatu eorū in cō-
 ceptione puerorū: & q̄diu fuerint in uentre matris
 Sciendū est q̄ primus mensis ab hora. L. cōceptiōis
 est Saturni. secūdus Iouis. terti⁹ Martis. q̄rtus Solis.
 quint⁹ Veneris. sextus Mercurii. septim⁹ Lunę. octa-
 uus Saturni: & iō nō uiuit qui nascit^r in octauo mense: eo q̄ sub
 potestate Saturni nascit^r. & nonus Iouis. Principatus quoq; siue
 ordinatio planetarū i uita hūana. i. qualit^r disponāt uitā nati ita
 diuidit. Luna incipit ab ingressu nati. i. a natiuitate pueri. & dis-
 ponit s̄m quantitātē annorū nutritiuorū q̄ sunt quattuor anni.
 Deinde Mercurius post decē. deinde Venus octo. postea Sol. 19.

postea mars quindecim. postea Iupiter duodecim. deinde saturnus usq; in finē uite. De natura capitis draconis & caudę.

Aput draconis est masculinus. Siliter etiã est fortuna & natura eius est cōposita ex natura Iouis & Veneris & hoc significat regnū & fortunā atq; substantiã. Et dixerūt quidã q̄ natura eius est augmētatio: quia cū fuerit cū fortuna auget fortunā eorū & cū fuerit cū malis auget malitiã eorū: & āni fridarie ei⁹ sūt tres

Cauda uero eius est mala & natura ei⁹ est cōposita ex natura saturni & martis: & significat deiectionē & casum atq; paupertatē Et dixerūt quidã q̄ natura eius significat diminutionē q̄ cum fuerit cū fortunis diminuit fortunā eorū & cū fuerit cum malis diminuit maliciã eorū: ideoq; dictū est caput: est fortuna cū est cum fortunis: & malū cum malis: & cauda mala cū bonis & bona cum malis: & anni eius fridarie eius sunt duo.

De horis diei & noctis quorū sunt planetarū.

I fuerit aliqua dies uel nox alicui⁹ planetarum erit prima hora ipsi⁹ planetę & secūda hora alterius planetę qui ei succedit: ceterorūq; s̄m ordinē circulo rū pari ratione est successio: uerbi gratia die ueneris cui⁹ est & dies: prima hora est ipsi⁹ ueneris. secūda mercurii. tertia lunę. q̄rta saturni. quinta Iouis. sexta martis. septima solis. octaua iterū ueneris. nona mercurii. decima lunę. undecima Saturni. duodecima Iouis. ecce habes. 12. horas diei inęq̄les. Itē de horis noctis. Prima hora sequētis noctis est martis cui⁹ est & tota nox. secūda solis. tertia ueneris. q̄rta mercurii. quinta lunę. sexta saturni. septima Iouis. octaua iterū martis. nona solis. decima ueneris. undecima mercurii. duodecima lunę. & sic habes etiã. 12. horas noctis inęquales. Et incipit dies sabbati postea cui⁹ prima hora ē saturni: & ipsi⁹ est tota dies sic per ordinē numarando iuenies horas dierū & noctiū & diuisiones earū sup planetas singulos si deus uoluerit.

De horis maf. & femi.

Dicitur & horę eē masculinę & feminę: q̄a hora pri-
ma uniuscuiusq; diei & noctis est masculina. secun-
da feminina. tertia maf. quarta femi. sicq; succedūt
p̄ ordinē una. s. femi. alia maf. usq; ī finē diei & noctis
DIFFERENTIA TERTIA IN HIS QVE ACCIDVNT
planetis septē in semetipsis & qd accidat eis abinuicē.

T quia iā annuēte deo iam pegimus
esse planetarū in semetipsis: & quid
significēt: p̄sequamur narrādo quid
eis accidat in semetipsis & abinuicē
id est a quibusdā erga quosdam.

Significatio planetarū in se/
metipsis ē ut sit planeta ascē-
dens ī circulo augis suę mi-
nor lumine & magnitudine atq; cur-
su id est cū fuerit inter ipsum & suam
augem minus. 90. gradibus ante uel
retro: si autē fuerint inter ipsum & augē. 90. gradus equales erit
equalis in lumine & magnitudie atq; cursu. si uero fuerit extra
hęc duo loca i. plus. 90. erit descendēs de circulo augis & appa-
rebit maior lumine & magnitudine ac cursu uelocior: & si fue-
rit portio eius equata minus. 180. gra. erit augēs numerum & si
fuerit plus erit minuēs numerū: & si fuerit portio ei⁹ equata ex
180. gra. uel. 360. erit nec augēs nec minuens: & si addat equatio
equata sup̄ mediū cursum dicit augens cursum uel numerū: & si
minuit eius equatio dicit minuēs numerū. Et qñ aliqs planeta/
rū altiorū. 3. uadit plus medio cursu suo dicit augere cursū: & si
minus uadit dicit minuere cursū: & si uadit tm̄ dicit cursu equa-
lis: & qñ aliquis planetarū inferiorū uadit plus medio cursu so/
lis erit augens cursum. qñ uadit minus dicit minuēs cursum: &
qñ uadit tm̄ erit cursu equalis. Luminariū autē esse in cursu ē si/
cut esse triū altiorū planetarū. Fit quoq; planeta septētrionalis

cū tranſierit gēzabar ſuū. i. cū tranſierit p uiam ſolis iens a meri /
 die in ſeptentrionē ille tranſit^r. i. illa abſciſſio circuloꝝ dicit^r gē /
 zabar. cū ergo planeta trāſierit ipſā abſciſſionē & fuerit inter pla /
 netam & ipſā abſciſſionē minus. 90. gra. erit planeta ſeptētriona /
 lis aſcendens. & cū fuerit a. 90. uſq; ad. 180. erit ſeptētrionalis de /
 ſcendens: & cū tranſierint hūc numerū. i. cū habuerit plus iens /
 ad. 270. erit meridianus deſcendēs: & cū tranſierint hūc nume /
 rū iens ad. 360. erit meridian^r aſcendēs. hoc eſt eſſe planetarū in

ſemetiſſis.
 E eſſe autē planetarū ab inuicē tractem^r. ſ. qd acci /
 dat. 5. planetis erga luminaria: & dicem^r ex hoc qđ /
 dixit Ptolemeus de almugea hoc eſt de uiſione i /
 uicē faciei ad faciē. hoc eſt cū fuerit inter planetā & /
 ſolē dū fuerit planeta occidētalī. i. dū ſeqt^r ſolē tantū quantū eſt /
 inter domū illi^r planetę & domū ſolis de ſignis: aut cū fuerit int^r /
 ipſū planetā & lunā cū fuerit oriētalī a luna. i. dū ſuccedit luna /
 tantū quantū ē int^r domū planetę & domū lunę ex ſignis. i. cum /
 fuerit planeta tm̄ diſtās a ſole poſt quantū diſtat dom^r ei^r a do /
 mo ſolis. ſiſtiter de luna dicit^r: qa cū planeta ſucceſſerit ſoli & fue /
 rit a ſole ſaturn^r. ſ. in. 6. ſigno. & Iupiter in. 5. mars in. 4. uenus in /
 3. mercuri^r in. 2. tūc dicit^r eſſe i almugea ſolis. Siſtiter cū fuerit int^r /
 unūquēq; planetā & lunā ſuccedentē hic numer^r ſignorū uniūſ /
 cuiuſq; planetę dicit^r eſſe in almugea lunę.

De ductoria. i. ſecuritate planetę.

AX hoc ductoria planetę. i. ut ſit planeta i ſuo haij. i. i p /
 te ſibi ppria & aliquo anguloꝝ aſcēdētis: & aliqđ lumi /
 nariū: ſiſtiter i loco ſibi cōſili in qđrante uidelicet i alio /
 angulo. ita qđ ſit planeta i die orientaliſ a ſole: in nocte occiden /
 taliſ a luna & oīſ planeta dicit^r eſſe in ſua ductoria ſm quōſdam /
 cū fuerit int^r planetā orientālē & ſolē. 60. gra. Et oīſ planeta ex /
 quo tegit^r a radiis ſolis donec appareat de ſubradiis uocat^r cōbu /
 ſtus: & dū incipit intrare radios dicit^r incepiffiſe cōburni: & dū ab /
 ſcondit^r ſub radiis & fuerit ppe ſolem p. 12. gra. dicit^r oppreſſus

& cū fuerit cū sole in uno gradu: fuerintq; inter eos. 16. minuta:
 uel infra & latitudo ei^s similiter uocaf unitus: & cū transierit ean/
 dem unionē petēs exitū donec uideat uocaf euasus. Et ex quo
 apparēt tres altiores de subradiis & icipiūt oriri. i. apparere ma
 ne ante solē: hoc est cū fuerint p̄p̄n̄quiores circulo hemispherii
 orientalis donec ueniāt ad oppositionē uocant̄ oriētales dex/
 tri & ex quo transierint oppositionē donec cōiungant̄ iterum
 soli uocant̄ occidentalis sinistri. Venus uero & Mercuri⁹ ex
 quo separaf aliq; eorū a gradib⁹ solis in medio retrogradatiōis
 suę & apparēt donec comburant̄ a sole in sua directione uocan
 tur orientales & ex quo sepant̄ a sole in medio directionis suę
 donec iterū cōburant̄ in retrogradatiōe sua uocant̄ occidenta/
 les: & cū fuerint in ortu suo. i. cum fuerint orientales uocantur
 dextri. & dicunt̄ esse masculini & occiduo suo. i. cū fuerint occi
 dentales uocant̄ sinistri: & dicunt̄ esse feminei: & tūc sūt fortio/
 res. Tres uero altiores postq; exeūt de subradiis solis uocant̄
 orientales & dicunt̄ augmētari in fortitudine usq; ad. 30. grad⁹
 a sole & uocant̄ post hoc usq; ad. 30. gradus alios orientales for/
 tes uel fortiores: & cū transierint solem. 60. gra. uocant̄ planetę
 orientales eūtes ad debilitatē donec ueniant ad retrogradatio
 nē tūc noiant̄ orientales retrogradi donec sint & ueniāt ī op
 positionē: & post hoc erūt occidentales retrogradi cum transie
 rint oppositionē donec pueniant ad directionē: deinde a dire
 ctioe usq; ad. 60. gra. post directionē donec sit longitudo eorū
 a sole. 30. graduū dicunt̄ occidentales fortes deinde a longitu/
 dine. 60. graduū post directionē dicunt̄ occidentales euntes ad
 debilitatē: deinde fiūt occidentales debiles donec intrent sub
 radiis solis. Inferiores quoq; ex quo separant̄ a sole & ipsi re/
 trogradi uocant̄ orientales debiles: sicq; esse nō desistūt donec
 ueniant ad directionem suā & tūc fiūt orientales fortes: donec
 longitudo eorū sit a sole sicut longitudo solis ab eis fuit dū ce/
 pissent debilitari euntes ad retrogradationē: deinde fiūt oriē/

tales debiles donec supponant radiis solis post hoc sunt cōiuncti: deinde combusti euntes ad apparitionē donec uideant: & ex quo separant a sole in directione usq; ad .60. gradus sunt fortiores. & a .60. usq; ad horam suę retrogradationis erūt occidentales fortes & donec fuerint cū sole erunt debiles: & planeta cū exierit de subradiis solis: & nulli planetę iunctus fuerit dicitur q̄ sit in lumine suo: hoc est esse planetarū cum luminaribꝫ.

De his quę accidūt planetis ad seinuicem.

FSse autē illorū erga seinuicē hoc est idem q̄ cōiunctio. i. cū fuerint duo planetę in duobꝫ signis aspectibus se & fuerit leuior in signo suo minꝫ gradibus q̄ fuerit ponderosior in signo suo: fuerintq; inter eos. 6. gra. uel infra: tunc dicit q̄ leuior eat ad coniunctionē ponderosioris: & cū gradus eorū fuerint equales pficitur coniūctio eorū: & cum transierit eū erit ab eo separatus coniūctio hęc dicit coniūctio longitudinis. Cōiunctio uero latitudinis est ut duo planetę iungant per latitudinē. Et si fuerit applicatio coniunctionis oportet ut sit latitudo eorū equalis in una parte: & si fuerit coniūctio ex oppositiōe oportet ut sint latitudines eorū equales: ita ut latitudo unius sit ascendēs in septētrione: & alterius descendēs in septentrione uel unius ascendens in meridie: & alterius descendens in meridie: aut si fuerit applicatio ex aliquo aliorū aspectu: hoc est q̄ sit latitudo uniꝫ septētrionalis ascendens: & alteriꝫ meridiana descendēs & ecōuerso in meridie: & hęc est applicatio latitudinis q̄ dicta est

Et cū separat unus planeta ab alio & nulli planetarū iungit q̄ diu in eodem signo fuerit dicit cursū uacuuus. Et cū fuerit planeta in aliquo signo: & aliquis planeta nō aspexerit hoc signū alter planeta q̄ diu in eodem fuerit dicitur feralis uel agrestis.

Et cum separat planeta leuis a planeta ponderosiori & iūctus fuerit alteri. transfert naturā primi ad secundū. Transfert etiam planeta naturam alio modo: hoc est ut planeta leuis iūgat pla/

netę ponderosiori se: & ipse ponderosior iterum alteri se pon-
 derosiori: tunc melius transfert naturā leuioris ad ponderosio-
 rem. Si autē nō iungit̄ unus istorū alteri: & iungit̄ uterq; alte-
 ri: tunc si aspexerit ille terti⁹ planeta aliquē locorū circuli red-
 dit lumen eorū ad locū ipsum. & hoc uocat̄ redditus luminis.
 Iterū si un⁹ planeta nō iungit̄ alteri: sed alter planeta tertius in
 utrosq; transtulit lumen tūc hęc coniunctio dicit̄ etiā redditus
 luminis. Sequit̄ p̄hibitio & fit duobus modis. Vno. s. ex cō-
 iunctione hoc cū fuerint tres planetę in uno signo sed in diuer-
 sis gradib⁹: & fuerit ponderosior plus gradib⁹ tūc ille qui ē me-
 dius p̄hibet priorē illū. s. qui est minus gradibus ne iungat̄ pon-
 derosiori donec p̄transeat eum. Secūdo modo ut duo planetę
 sint in uno signo: & leuior iungat̄ ponderosiori: alter quoq; iū-
 gatur eidem ponderosiori p̄ aspectū: ille ergo q̄ est cū eo in uno
 signo aspicientē p̄hibet a ponderosioris cōiunctione: si fuerint
 tñ gradus illius qui iungit̄: & ipsius qui aspicit̄ equales. i. unius
 numeri. Si uero ille qui aspicit̄ fuerit pp̄ior gradui ponderosio-
 ris erit cōiunctio aspicientis. Et si cōiungit̄ planeta dño illi⁹
 signi in quo fuerit: uel domino exaltationis seu domino cęte-
 rarū dignitatū in quibus fuerit: dicit̄ pulsare id est mittere natu-
 ram illi⁹ planetę dñi. s. eiusdē dignitatis ad eū. Et si fuerit pla-
 neta in aliqua dignitatum suarū & fuerit iunctus alii planetę q̄
 habeat etiam partem dignitatis in eodem loco mittit ei etiam
 utrāq; naturam suā. s. & illius cui iungit̄: & hęc missio omnis uo-
 catur alcobol. i. receptio.

Nunc sequit̄ redditus. i. qñ iungit̄ planeta alicui pla-
 netę qui comburit̄. i. qui fuerit sub radiis solis uel
 fuerit retrogradus redditq; ei uirtutē p̄pter debili-
 tatē suā quā nō ualet retinere tūc si fuerint utriq;
 planetę in angulo uel succedentib⁹ angulorum erit
 redditus cum p̄ficuo. Similiter si fuerit qui coniungit̄ ei tantum
 in angulo & ille cui coniungit̄ receperit eum. Si autē fuerit pla-

neta qui iungit cadens ab angulo & ille cui coniungit in angulo uel in sequenti angulorum aut si utriq; fuerint cadentes erit redditus cum detrimento.

INde sequit' almenes, i. refrenatio que fit qn planeta uult coiungi alteri: sed anteq; iungat accidit retrogradatio & sic destruit eius coiunctio. Hanc sequit' alichorad, i. contrarietas accidens: hec fit cum aliquis planeta leuis fuerit multoru graduu i signo & alter illo ponderosior minus gradib; tertio quoq; leuioi primo uolens coniungi ponderosiori sed anteq; ei coniungatur fit retrogradus ille leuioi qui habet plures gradus & iungit & applicat illi ponderoso. & transiens illu iungit etia alteri planetę leuioi. & sic destruit coiunctio illius prioris cu ponderoso.

Sequitur alfaziz, i. frustratio. hec quoq; fit cu aliquis planeta petit coniunctionem alterius planetę. sed anteq; pueniat ad eum mutat iste in aliud signum & erit aliquis planeta in paucis gradibus aspiciens ipsum signu & erunt radii eius in initio signi. Cuq; exierit sequens planeta de primo signo iungit isti aspicienti & annullat coiunctio quam habebat cu illo. f. cum primo.

Hinc sequitur abscisio luminis hoc est quando aliqs planeta petit coniunctione alterius & fuerit in secundo signo a signo illius cui iungit alter planeta. sed anteq; iungat ei prius fit ille qui est in secundo signo retrogradus: coniungitq; ei & abscondit lumen suu a planeta qui uolebat coiungi ei: similiter si fuerit planeta iens ad coiunctione alterius planetę & ipse alter planeta cui uult iungi petat coiunctionem alterius planetę se ponderosioris: sed anteq; pueniat leuis ad gradus ponderosioris iungit ipse ponderosus alteri seipso ponderosiori: & abscondit lumen illius a planeta primo leuioi.

De locis fortunatis & malis

Vnt quoq; his planetis loca in quib' cōfortant' & in quib' debilitant': & loca in quib' fiūt fortunę: & loca in quib' fiūt mali. Sed loca in quib' fiūt fortunę sūt hęc. ut. s. sint in aspectib' bonorū. i. in aliquo aspectu utili. s. sextili: aut ī trino aspectu qui a quibusdā ita nomiat' exagona radiatio quoq; ac trigona: & ut sint mali cadentes ab eis. sintq; sepati ab infortuna & iūcti fortunę: aut sint obsessi a fortunis uel radiis eoz. i. ut sint inter duas fortunas uel inter radios fortunarū. Hęc est enī obsessio ut habeat planeta fortunā uel radios ei' ante se & aliā fortunā uel ei' radios post se. Et quidā uocāt hoc alitifert. i. ueneratio: aut sint uniti cū sole in uno gra. aut sint ī aspectu ei' sextili: siue trino uel consili' aspectu lunę & luna tūc sit fortunata: & ut cursu sint ueloces aucti lumine & numero: aut sint ī dignitatib' suis uel in suo hāz. i. ī sua similitudine ut sit uidelicet planeta masculin' in signo masculino: & feminin' ī signo feminio & diurn' in die sup terrā: & in nocte sub terra nocturn' in nocte sup terrā: & in die sub terra & reliqua & ut sint in signis ī quib' habuerint dignitates seu potestates suas: uel in gaudiis suis uel ī gradib' lucidis recepti: & ex fortitudine eorū est ut sint ascendētes in septentrione: aut sint septētrionales: uel sint ascendētes in circulo auge suę aut in statione secūda hoc est qñ fuerint in statiōe ubi dirigant' a retrogradatiōe aut sint exeuntes de subradiis solis: aut sint in angulo uel in sequenti ei': aut sint tres altiores orientales a sole: q; si eū aspexerit sextili aut trino aspectu erit illis hoc argumentū fortitudinis: aut fuerint ī quartis masculinis & sol cū fuerit in illis quartis masculinis aut in signis masculinis erit fortis etiā nisi sit in libra: quia ibi cadit. Et ex fortitudine triū inferioroz est ut sint occidentales a sole: aut in quartis femininis & ex fortitudine lunę ut sit in nocte sup terrā & in die sub terra in loco feminino uel in signo feminino: & cū fuerit in exaltatione solis

De infortunio planetarū.

Ex infortunio uero planetarū & destructiōe eorū est ut sint in cōiunctiōe malorū aut in oppositione eorū uel in eorū tetragona aut trigona aut exagona radiatione: aut si fuerit inter eos & corpus mali uel radios eius minus termino planetę: aut fuerint in terminis malorū aut domibus eorū: aut sint mali eleuati sup eos a. 10. uel. 11. a locis eorū: & multo deterius si nō receperint eos. Aut fuerint in cōiunctione solis uel oppositione eius uel in tetragona radiatiōe: aut fuerint in capitib⁹ suorū gēzabar aut cū caudis suis aut cū capite draconis uel cauda sint q̄ in eos & in aliquē istoz. s. locoꝝ. 22. grad⁹ uel infra: & maxime si fuerit luna in aliquo eorū: similiter & sol tūc magis impedit ab eis. i. a capite uel cauda cū fuerint inter ipsū & unū eorū etiā. 4. gra. añ uel retro. aut fuerint planetę obsessi inter duos malos: hoc est ut sit planeta in signo aliquo & cū eo malus uel radii ei⁹ ante se: & malus uel radii ei⁹ post se: aut sepe⁹ a malo p cōiunctionē uel p aspectum: & iungat tali modo alteri malo: aut fuerit malus uel radii eius in signo qđ est ante eū. i. in secūdo ab eo & in signo qđ est post eū. i. in. 12. ab eo fuerit alter mal⁹ uel radii ei⁹. Similiter dic⁹ de signis q̄ sint obsessa. Qđ si aspexerit fortuna uel sol eūde planetā obsessum uel signū obsessum a trino uel a sextili aspectu fueritq̄ inter eū & coniūctionē minus septē gradib⁹ soluit ipsa malicia uel obsessio.

Et ex hoc ut sit planeta retrogradus uel sub radiis solis combust⁹: aut cadēs ab ascendēte: aut ex debilitate eorū ut sint tardi cursu aut in statione prima hoc est qñ stant ut retrogradi fiant. aut sint in gradibus tenebrosis. aut sint masculini. i. signis femininis & gradib⁹ femininis i die sub terra & i nocte sup tetrā. aut sint feminini i signis masculinis & in gradibus masculinis i nocte sub terra & in die sup terrā. aut sint in oppositione dignitatū suarū seu potestātū: aut descendētes in meridie uel meridiani aut cadentes ab angulis uel a succedentib⁹ angulorū. aut in domib⁹ cadentibus aut sint in uia cōbusta quę est medietas ultima librę & pri/

ma medietas scorpionis: aut iūganť planetę retrogrado uel im/
pedito seu cadenti aut non sint recepti. Aut sint tres altiores a
sole occidentales. aut in quartis femininis. & debilitas solis est
ut sit in signis femininis aut in quartis femininis nisi sit in do/
mo nona: & debilitas triū inferiorū est ut sint orientales aut in
quartis masculinis.

De amicitia & odio planetarū.

FT dicit in planetis q̄ sint quidā eorū se iuicē dili/
gentes & odientes: nā de diligentib⁹ quidam anti/
quorū dixerūt q̄ Iupiter diligit oēs planetas & sit
amicus eorū & ipsi illi⁹ p̄ter martē. Veneris ami/
ci sunt oēs planetę & oēs diligunt eū p̄ter satur/
num. Saturni autē amici sunt Iupiter sol & luna & inimici eius
mars & uenus & ipsa plus habet eū odio. Et amica martis ē Ve/
nus & ceteri planetę odio habent eū & plus Iupiter & sol. So/
lis uero amici sūt Iupiter & Venus: & inimici mars mercuri⁹ &
luna. Mercurii amici sūt Iupiter Venus & saturnus tm̄ & inimi/
ci eius sūt sol & luna & mars. Lunę autē amici sūt Iupiter & ue/
nus & saturnus: & inimici mars & mercurius. Capitis draconis
amici sūt Iupiter & uenus & inimici saturn⁹ & mars. Caudę ue/
ro amici saturnus & mars: inimici sol & luna Iupiter & Venus.
Et sūt alię species inimicitie cū fuerint duo planetę babētes do/
mos suas oppositas ut mars & Venus & cū cōiūganť dicit aper/
tio portarū. Tertia quoq; spēs inimicitie est ut sint duorū plane/
tarū exaltationes oppositę. Fortior autē planetarū amicitia est
ut cōcordet planeta cū planeta ī natura & in qualitate atq; sub/
stantia & potestate sicut cōcordat mars cū sole quia uterq; con/
cordat in caliditate & siccitate & acuitiōe & celeritate & ē do/
minus exaltationis ei⁹ in qua apparet eius fortitudo: & uti con/
cordat luna & Venus in frigore & humiditate. & est dn̄a exal/
tationis eius. Cum autē concordauerūt duo planetę in natura
& substantia ut Iupiter & Venus sunt amici.

DIFFERENTIA QVARTA IN EXPOSITIONE
NOMINVM ASTROLOGORVM.

T psequamur nūc expositionē no/
minū astrologorū. Initiū horū ē Cō/
iūctio & res significātes destructio/
nes seu mutatiōes quę fiunt in hoc
sęculo ex cōiunctionib⁹: quarū nu/
merus est sex: maior autē oibus con/
iunctionib⁹ est cōiunctio saturni &
louisi ī initio arietis & hęc fit ī. 960.
annis. Secūda autē eorū cōiunctio
est in initio uniuscuiusq; triplicita/
tis & hęc fit in. 240. ānis. Iungūt enī

in unaquaq; triplicitate duodecies: & fortassis faciūt in unaq; triplicitate. 13. conūctiōes: deinde mutat eorū cōiunctio ad triplicitatē q̄ huic succedit. Tertia autē cōiunctio est saturni & martis in initio cancri q̄ fit in oibus. 30. ānis. Quarta quoq; est cōiunctio Iouis & saturni ī unoquoq; signo q̄ fit in oib⁹. 20. annis. Quinta ē descensio luminaris maioris in punctū equinoctii uernalis tps. s. ingressus solis ī capite arietis q̄ fit in oī anno. Sexta est cōiunctio luminariū & oppositio eorū q̄ fit ī dimidio cuiusq; mensis lunaris. Et qñ dicit ascendēs cōiunctiōis dicit uel significat ascendens mūdi. i. signū qd̄ ascendit hora introitus solis in p̄dictū punctū equinoctii uernalis in initio. s. il
lins anni in quo debet fieri cōiunctio p̄dicta.

De animodar. i. grad⁹ ascendētis natiuitatū inuestigatiōe.

T ex hoc animodar qd̄ est inuestigatio grad⁹ ascen/
dentis alicuius natiuitatis: & putāt multi astrolo/
gorū qd̄ iueniat p̄ eūdē idē grad⁹ ascēdētis natiuita/
tis alicuius: sed hoc fallum est: & hoc iā patefeci in
libro meo quem feci de animodar: sed inuenitur
per eundem dignior omnib⁹ gradibus circuli post gradū ascen/
dētis ī eadē hora s̄m cursū naturalē: & cōcordat multotiens. i.

accidit aliquñ q̄ inueniat p̄ eū gradus ascendētis. Cui⁹ rei cogni-
 tio est ut consideret gradus cōiunctionis uel gradus p̄uentiōis
 q̄ fuerit ante ipsā natiuitatē: & si fuerit cōiunctio illi natiuitati
 pp̄ior uocat̄ ipsa natiuitas coniuunctionalis: & si fuerit p̄uentio
 illi pp̄ior dicit̄ p̄uentionalis. i. in qualicūq; eorū fuerit natiuitas
 in cōiunctiōe. s. uel p̄uentione eodē modo & nomīe natiuitas
 p̄dicta nuncupat̄: & quia gradus cōiunctiōis est idē gradus in
 quo iungunt̄ luminaria nulla est inquisitio nec indiget exposi-
 tione: in p̄uentiōe autē quia unūq̄q; luminariū est in gradu
 suo. i. in diuersis gradib⁹. Neceſſe est nobis ſcire quē horū gra-
 duū uelit intelligi gradū p̄uentiōis: & iā dixit Ptolem⁹ quia
 gradus illi⁹ luminaris qđ fuerit ſup̄ terrā est gradus p̄uentionis
 & quidā ſepientū dixerūt q̄ ſi euenerit in p̄uentiōe q̄ unū lu-
 minariū ſit in gradu orientis & alterū in gradu occidētis: tunc
 gradus oriētis erit gradus p̄uentiōis. Et dixit Vellius quia gra-
 dus p̄uentionis est gradus in quo ſit impletio uolens intelligi
 gradū lunę: ſed q̄a hoc eſt opus Ptolem⁹ oportet i hoc nos re-
 dire ad eius ſententiā. cū ergo gradus cōiunctiōis uel grad⁹ pre-
 uentionis certiffime patuerit cōſtitues gra. aſcendentē p̄ exti-
 mationē horę natiuitatis & quattuor angulos & reliquas do-
 mos: deinde aſpicias gra. cōiunctiōis uel gradū p̄uentiōis quę
 fuerit ante natiuitatē. & quis planetarū in eo fuerit dignior uel
 fortior in eadē hora cōiunctiōis uel p̄uentionis p̄ multitudinē
 dignitatū ſeu poteſtatū. i. cōſiderabis q̄s planetarū habeat ma-
 ius dominiū in eodē loco. Hūc ergo planetā equabis ad horā opi-
 natā natiuitatis. deinde aſpicias utrū ſit gradus illi⁹ planetę in
 ſigno in quo eſt pp̄ior gradui. 10. domus aut gradui aſcendētis
 & cui horū pp̄ior fuerit facies hunc angulū ad inſtar grad⁹ ipſi⁹
 planetę & eius minuti: & diuides. 12. domus p̄ eū. dixit Ptole-
 m⁹ ſi planetę plures cōuenerint in dominio eiufdem loci &
 fuerint equales in fortitudine cōſtitues dominiū loci illū q̄ fue-
 rit dñs horū: q̄ ſi in hoc etiā cōuenerint cōſtitues eū q̄ uelocius

debet mutari ab esse suo ad id qđ fuerit melius. i. eū qui uolue-
rit exire de aliquo signo in quo fuerit: & intrare aliud ī quo ha-
buerit plures dignitates: uel si fuerint oriētales a sole eliges eū
qui soli fuerit ppinquier & nō fuerit sub radiis. Si uero ī angu-
lo fuerint ille est eligendus qui gradui eiusdē anguli fuerit pro-
pinquier: & hoc intellige.

Fex hoc hylech. i. locus uite in natiuitatib⁹ cuius
scientia est ut primo aspicias horā natiuitatis: que
si fuerit in die accipies a sole: qui si fuerit ante gra-
dum signi ascendētis p. 5. gradus aut infra: aut fue-
rit in. 10. uel. 11. siue masculinū fuerit ipsū signū seu
femininū aptus erit ut sit hylech. Si autē fuerit in his tribus lo-
cis. i. in septima uel octaua uel nona in signo mas. siūter apt⁹ erit
ut sit hylech. Si uero fuerit in his trib⁹ locis in signo feminino
nō erit aptus ut sit hylech. Hinc aspicias lunā q̄ si fuerit ī ascen-
dente uel in secūda uel tertia aut in septima ul' octaua erit apta
hylech siue masculinū siue femininū fuerit signū. Et si fuerit an-
te gradū signi ascendētis p. 5. gradus uel infra: aut fuerit in. 10.
uel. 11. aut in q̄rta uel q̄nta uel in septima ī signo feminino apte-
tur hylech. Si autē fuerit ī aliquo istorū in signo masculino nō
erit apta hylech si fuerit in die natiuitas. Si uero natiuitas fue-
rit nocturna incipiam⁹ a luna que si fuerit in aliquo p̄dictorū
locorū: fm qđ p̄diximus erit apta hylech. Si autē luna nō fuerit
in eis aspicias post hoc ad sole: qui si fuerit ante gra. 7. p. 5. grad⁹
uel infra: aut si fuerit in. 4. uel in. 5. erit aptus ut sit hylech siue si-
gnū fuerit masculinū siue femininū: Si uero fuerit ante ascēden-
tem. 5. gradib⁹ uel infra: aut in ascēdēte uel ī secūdo signo mas.
aptabit etiā hylech. Si autē fuerit in aliquo istorū locorū ī signo
femi. nō erit aptus hylech. Qđ si luminariū aliqđ nō fuerit aptū
hylech. Aspice post hoc natiuitatē: utrū sit coniuunctionalis aut
p̄uentionalis. i. utrū sit post cōiunctionē uel p̄uentionē. Qđ si
fuerit natiuitas cōiunctionalis & fuerit gradus cōiunctiōis in
dd

aliquo angulorū uel in succedenti angulo: erit in loco apto hylech. Si uero p̄dictus gradus fuerit cadēs ab his octo locis. i. ab angulis & a succedentibus angulis nō erit hylech. Aspicias tunc gradū partis fortunę: qui si fuerit in aliquo anguloꝝ uel in succedentibus angulis: erit in loco apto hylech. Si uero cadens fuerit ab his. 8. locis. Aspicias post hoc gradū ascendētis & cōstitues eū hylech. Si uero natiuitas p̄uentionalis fuerit: incipies a gradu p̄uentionis. Aspiciasq; eū sicut prius fecisti in gra. cōiunctionis: & post ipsum gradū partis fortunę: post ipsū gra. ascendētis eo ordine quo p̄dixim⁹ in gradu coniunctionis. De sexu autē signoz nō curabis. i. nō aspicias utrū sint signa illa mal. uel femi. nisi tantūmodo in luminarib⁹ hoc est in gradu cōiunctionis uel p̄uentionis & ascendētis & ptis fortunę non consideres utrū sint in mal. signis uel femi. tā in angulis q̄ in succedentib⁹ angulorū: sed hęc quattuor tm̄ erūt tunc apta hylech cū fuerint in his octo locis. i. in angulis uel succedentib⁹ eorum si uero fuerint in locis recedentib⁹. i. cadentib⁹ ab angulis non erunt apta hylech. Apparet itaq; q̄ sol sit hylech aptus in die & nocte sup̄ terram & sub terra in. 11. locis: sup̄ terram i. 6. locis & sub terrā. 5. Luna quoq; apta erit hylech i die & nocte sup̄ terram & sub terra silit̄ in. 11. locis. sup̄ terrā in. 5. & sub terra i. 6. & cū hoc si fuerit luna in his locis sub radiis solis non erit apta hylech. Aspiciens autē hylech in angulis & succedentib⁹ eorū s̄m q̄ equant. 12. domus circuli p̄ gradus horarū ascendētis s̄m q̄ exponit̄ eius opus in canone planetarū. i. in libro cursuū planetarū. Cūq; equaueris domos hoc modo: omnis planeta q̄ fuerit ante gradum signi ascendētis uel cuiuslibet dumus p. 5. gradus uel infra erit fortitudo eius ualida i domo que ei succedit. & omnis locus ex locis q̄ p̄diximus est aptus hylech: si asperit eū aliquis dñorū illius qui sit dñs domus aut dñs exaltationis aut dñs termini: aut triplicitatis: aut dñs faciei & si non nō erit aptus hylech.

bb

De alcohoden.

Fex hoc alcohoden q̄ est significator uite. i. dñs
 annorū: uel dans annos quē cū uolueris scire & iā
 p̄nosti hylech eo ordine quē p̄dixi: aspicias dñm
 dom⁹ hylech aut dñm exaltatiōis ei⁹ aut dñm ter/
 mini ei⁹ aut dñm triplicitatis aut faciei ei⁹ q̄s horū fortior fuerit
 & autēti⁹ in loco hylech: & si aspexerit hylech erit dignior al
 cohodē: q̄ si nō aspexerit hylech q̄ fuerit pluris auētis aspicias
 eū q̄ fuerit auētis minoris donec inuenias aliquē ex illis q̄ aspi
 ciat: q̄ si nō aspexerit hylech nō poterit ille loc⁹ esse hylech: &
 tunc queres ab alio hylech & iterū q̄res ab eodē secūdo hylech
 alcohoden eo ordine quo p̄dixim⁹: q̄ si eq̄les fuerint duo pla
 nete uel tres in auēte gradus hylech & aspexerit uterq̄ erit di/
 gnior alcohoden q̄ fuerit fortior loco. Si uero fuerint eq̄les in
 fortitudine loci. s. ubi fuerit ipsi planete erit ille alcohoden q̄
 ppior fuerit gradui hylech. Quibusdā autē uidebat meli⁹ in/
 spicere a dño dom⁹ q̄ si aspexerit hylech ponebāt eū alcohodē
 & nō cōsiderabāt alterū & si nō iuenissent dñm dom⁹ aspicien/
 tē hylech accipiebāt dñm exaltatiōis quē si aspiciere uiderēt hy
 lech ponebāt alcohodē eū & nō cōsiderabāt aliū: sicut facie/
 bāt de dño triplicitatē termini atq̄ faciei p̄ ordinē & erat doro
 thius p̄ponens dñm termini in hoc dño dom⁹. Et quidā dixe
 rūt: q̄ si eq̄les fuerint duo planete uel tres uel plures i dignitate
 & in ppinquitate aspect⁹ gradui hylech ille erit alcohoden q̄
 erit i loco laudabili a sole. i. q̄ fuerit cū sole in uno gra. p. 16. mi/
 nuta aut infra: uel ppinquier gradui āguli: aut i initio ort⁹ sui. i.
 cū mane apparuerit: aut fuerit i statiōe sua secūda: uel i aliquo eē
 s. laudabili a sole sicut p̄dixim⁹ ipse erit alcohoden. si uero gra.
 solis fuerit hylech & fuerit i ariete uel i leone erit sol hylech &
 alcohodē sūl' & nō cōsiderabit ali⁹ alcohoden p̄ter eū: sicut si
 fuerit gra. lunę hylech & fuerit i tauro uel in cancro habeto eā
 p̄ hylech & alcohoden. sūl' & nō cōsiderabis alcohoden aliq̄
 p̄ter eam.

dd 2

Almutaz est qui preest natiuitati: ab eo significat eē nati post hylech & alcohoden: & ipse planetis ceteris est pluris auctoritatis in ascendēte & in locis luminariū atq; in loco ptis fortunę ī loco quoq; cōiunctionis uel p̄uentionis q̄ est ante natiuitatem.

Qd̄ si p̄fuerit aliqs planeta duob; locis aut trib; aut quattuor aut plurib; pre multitudine potestatis suę erit ipse almutaz. i. auctor & significator uitę p; hylech & alcohoden: & p̄ eū significatur esse nati: & quidā habēt eū p̄ alcohoden ad dandū uitā.

De profectione signorum.

Hex hoc signū p̄fectionis in annis natiuitatū atq; mūdi. Nā ī anis natiuitatū scia est: ut aspicias quot anni transierūt nato ex annis solarib; p̄fectis: aspicietq; oī anno signū unū: & incipies ab ascendente nati p̄ successione signorū quousq; finit; fuerit numerus signū qd̄ succedit ē signū p̄fectionis ab ascendente signū uidelicet anni intrātis quē nō misisti in numero: hoc erit ī tali gradu sicut fuit in ascendēte natiuitatis: & dñs eiusdē dicit alcohoden: cui; interpretatio est dñs anni. Similiter numerabis a signo solis unicuiq; anno signū unū: & exhibit p̄ hoc signū profectionis a sole. Similiter a signo lunę & a medio celi: & a parte fortunę in similitudinē grad; radice. i. p̄cti natiuitatis. Cui; rei exēplar est q; quidā natus est oriente capricorno. s. 17. gradu ei; & sol erat in piscib; 15. gradu: & mediū celi scorpionis. 8. gra. & luna in libra. 15. gra. & pars fortunę in leone. 17. gra. & iam transierunt nato tres anni p̄fecti puenietq; quart; ann; ab ascendēte in ariete qui ē quart; a capricorno usq; ad. 17. gradū eiusdē arietis: & erit mars alcohoden: & puenit locus solis ad geminos usq; ad. 15. gra. eiusdē signi: & puenit luna ad capricornū ad. 15. gra. & p̄fectus a medio celi ad. 8. gradū aquarii: & p̄fectus a pte fortunę puenit usq; ad. 17. gradū scorpii. Cūq; puenerit ann; ad gradum p̄fectionis: ut ad. 17. gradū arietis ī hoc exemplo: & fuerit

inter ipsum & similem gradum succedentis signi ad quem debet puenire annus sequens in eadem domo planeta uel radii eius: & uolueris scire quoniam puenierit perfectio ad ipsum planetam uel ad radios eius aspicias quid sit inter gradum ad quem pueniet annus: & planetam uel radios ex gradibus & minutis: & multiplicabis illud per 12. & sextam illius numeri quem multiplicas uel in 12. gradus & 6. unius gradus & quot puenierint erunt dies ex anno illo in quo fueris in quibus pueniet perfectio a gradu in quo incipit usque ad gradum ad quem numerasti post fiet perfectio ipsius planetę. Perfectio autem ex annis mundi dixit alchindus est quod fuerit inter annum coniunctionis que significauit sarracenorum sectam: & inter annum albeherat in quo cepit primum predicare mahometus qui fuit primus annorum arabum 52. anni solares & 57. dies & fuit ascendens anni illius coniunctionis predictę sectę signum geminorum: & puenit perfectio eiusdem anni ad uirginem: & inter ipsum primum annorum arabum: & primum annorum iezdagird regis psarum fuerunt 3624. dies. s. perfecti. Cum ergo uolueris habere noticiam huius rei accipe annos iezdygird & uerte eos in dies sicut iam expositum est in azig idest in libro cursuum planeta- rum: & adde desuper dies qui sunt inter primum annorum arabum & iezdygird: & diuide hoc per 365. dies & quartam partem diei: & quot diuisiones exierint tot erunt anni solares. & quod remanserit ex mensibus & diebus erit ex anno imperfecto: quod cum ita collectum fuerit ex annis ipsi sunt anni solares ab initio annorum arabum: piice ergo omni anno signum unum & incipe a uirgine & ad quodcumque signum te pduxerit numerus ipsum erit signum ad quod puenit annus mundi ab ascensione coniunctionis predictę sectę. Aliis autem extra alkindum uisum est ut adderent super annos iezdagird perfectos. 61. annos & 2. menses & 12. dies. & 16. horas: ex annis persidum qui sunt sine fractione. i. sine quarta diei & extenderet hos annos in dies ac uerteret dies in annos solares sicut pdiximus & inciperent piicere ab initio libre: quod si uolueris perfectionem a signo coniunctionis sectę sit piectio a scorpione: si uero uolueris perfectio

dd

nem ab ascendēte regni minue ex annis iezdagird annos illos
 3 17. perfidos & uerte eos ī annos solares sicut pdiximus: & in-
 cipe piicere a uirgine. Rursus si uolueris pfectionē ab ascen-
 sione pfectionis mutatiōis cōiunctionis a triplicitate aquatica
 ad triplicitatē igneā minue ex annis iezdagird pfectis. 176. an-
 nos & uerte illos q remanēt in annos solares: & incipe piicere
 a leone & quo puenerit numer⁹ in eodē signo erit pfect⁹ unius/
 cuiusq; initiū corū q dixim⁹. De directione significatoris.

Tex hoc sequit ataxir. i. directio: hoc est ut dirigas
 significatorē aliquē ad aliquē locū signorū & scias
 quid sit inter eos ex gradib⁹ directionis accipiesq;
 in cuiq; gradui annū unū. Cum ergo uolueris sci-
 re hoc & fuerit ille significator in ascendēte quem
 uis dirigere ad aliquā partem circuli minue ascensionē gradus
 in quo fuerit significator quem uolueris dirigere p ascensionē
 regionis de ascensionib⁹ gradus illius ad quē uolueris dirigere
 eū. & qd remanserit erit gradus directionis: q si fuerit significa-
 tor in gradu septime minues ascensionē nadir. i. oppositi gra-
 dus in quo est significator de ascensionibus nadir illius gradus
 ad quē uolueris ipsum dirigere in illa regione. Si uero fuerit si-
 gnificator in medio celi uel in angulo terre: minues ascensioēs
 gradus significatoris de ascensionibus illius gradus ad quē uo-
 lueris eū dirigere p ascensionē circuli directi & qd remanserit
 erit gradus directionis. Si uero fuerit ille significator quem uo-
 lueris dirigere ī aliquo loco extra quattuor angulos. Aspicies
 longitudinē eius ab aliquo horū angulorū qui sūt angulus me-
 dii celi atq; angulus terre: hoc est ut aspicies significatorē qui si
 fuerit inter ascendens & mediū celi: minues ascensionē grad⁹
 medii celi p circulū directum de ascensioib⁹ gradus significato-
 ris: & si fuerit inter. 7. & mediū celi: minues ascensionē gradus
 significatoris de ascensionibus gradus medii celi p circulū dire-
 ctum: & qd remanserit: ex qualicūq; horum locorū fuerit: illud

diuides per partes horarū illius diei gradus in quo fuerit signi-
 ficator: & quod exierit erunt horę longitudinis ab angulo. Et
 si fuerit inter ascendens & angulum terre minues ascensionē
 gradus significatoris per circulum directū de ascensionibus gra-
 dus anguli terre. Rursus si fuerit significator inter angulum ter-
 re & .7. minues ascensionē gradus anguli terre p circulum dire-
 ctum de ascensionibus gradus significatoris: & quod remanserit
 ex qualicūq; horū locorum diuides p tempora horarū diei na-
 dir. i. oppositi gradus significatoris: & quod exierit ipse erunt
 longitudinis horę ab angulo. Cūq; sciueris longitudinis ho-
 ras ab angulo & uolueris dirigere significatōrē ad aliquem lo-
 cum circuli signorū: & fuerit significator in medio circuli oriē-
 talis qui est a medio cęli usq; ad angulum terre de eis quę succe-
 dunt ascendens: minue ascensionē gradus illius in quo fuerit
 significator de ascensionibus gradus illius ad quē uolueris di-
 rigere per circulum directum: & quod remanserit erit significa-
 tor circuli directi: serua eum. Post hoc minues ascensionē illi-
 gradus in quo fuerit significator p ascensionē regionis de ascē-
 sionibus illius gradus ad quem uolueris eum dirigere: & quod
 remanserit erit significator regionis: post hoc aspice residuum
 quod fuerit inter significatōrē circuli directi & significatōrē
 regionis: accipiesq; sextam partem eius: & multiplicabis ī ho-
 ris longitudinis ab angulo. & qđ fuerit erit equatio: & si fuerit
 significator circuli directi minor significatōrē regionis: addes
 equationem super significatōrē circuli directi. Et si fuerit si-
 gnificator circuli directi plus minues equationē ex eo: & qđ re-
 manserit erit gradus directionis. Itē si fuerit significator quē
 uolueris dirigere in medietate circuli occidentalis q̄ est ab angu-
 lo terre usq; ad mediū cęli de eo qđ succedit. .7. minues ascēsiōes
 nadir gradus significatoris quē uolueris dirigere de ascensionibus
 nadir gradus illi ad quē uolueris dirigere eū p circulū directū
 & qđ remanserit erit significator circuli directi. P^o hoc minues
 dd 4

ascensioes nadir grad⁹ significatoris p ascensioes regiois de ascē
 sionib⁹ nadir grad⁹ illi⁹ ad quē uolueris eū dirigere: & qđ reman
 serit erit significator regionis: deinde eccipiel residuū qđ fuerit
 inter significatorē circuli directi & significatorē regionis acci/
 pieq; sextā ptē ei⁹ & multiplicabis in horis longitudinis ab an
 gulo: & qđ fuerit erit equatio. post hoc aspicias significatorē cir
 culi directi si fuerit minor significatore regiois: addes equatio
 nē sup significatorē circuli directi: & si fuerit significator circu/
 li directi plus significatore regiois minues equationē de signi/
 ficatore circuli directi: & qđ ex eo exierit erit gradus directio
 nis. Qđ si fuerit significator in aliq̄ quarta: & locus ad quem
 diriges eū in alia q̄rta diriges significatorē ad angulū q̄ ei succe/
 dit: post hoc diriges ab angulo ad locū: quēadmodū ostēdi tibi
 directionē ab angulo & iūges utraq; directiōis. Qđ cū sciue/
 ris significatorē & uolueris scire quo pueniet directio de circu
 lo signorū in aliquo annorū: fueritq; significator in ascendēte:
 addes numerū annorū: sup ascensiones gradus ascendētis: & fa
 cies eū arcū in ascensione regionis: & quo exiuerit arcus gra. de
 circulo signorū ibi pueniet directio in eodē anno. Si uero fue/
 rit significator in .7. addes numerū annoꝝ sup ascensioes nadir
 grad⁹ significatoris: & arcuabis eū etiā i ascensionib⁹ regionis: &
 qđ exierit de circulo signorū: ad ei⁹ nadir pueniet directio eo/
 dem āno. Qđ si fuerit significator in .10. uel .4. addes sup ascē
 siones grad⁹ significatoris in circulo directo numerū annorū &
 arcuabis eū in ascensionibus circuli directi: & qđ exierit de cir
 culo signorū ibidem pueniet in eodem anno directio. Si ue/
 ro fuerit significator extra hęc q̄ttuor loca quę sūt anguli: scias
 horas lōgitudinis ab angulo sicut pdixi: qđ si fuerit significator
 in medietate oriētali: addes sup ascensioes grad⁹ significatoris
 p circulū directū numerū annoꝝ quos uolueris & arcuabis hoc
 in ascensionib⁹ circuli directi: & qđ exierit erit significator cir/
 culi directi: serua eū. post hoc addes numerū annorū etiam sup

ascensioēs grad⁹ significatoris in regione: & arcuabis hoc ī ascē
sione regionis: & qđ fuerit erit significator regionis: post hoc
accipies sextā partē residui inter significatorē circuli directi &
significatorē regionis: & multiplicabis eā ī horis longitudinis
ab angulo: & qđ fuerit erit equatio. Qđ si fuerit significator cir
culi directi minor significatore regionis addes equationē sup
significatorē circuli directi: & si fuerit plus minues eā de eo: &
qđ remanserit ibi pueniet directio ex circulo signorū eodē an
no. Qđ si fuerit significator in medietate occidentali facies cū
nadir grad⁹ significatoris sicut fecisti cū gradu significatoris in
ope qđ est ante eū: & qđ fuerit ibidē pueniet directio ex circu
lo signorū in eodē anno: & loc⁹ ad quē pueniet directio dicitur
loc⁹ diuisionis & domin⁹ termini illi⁹ loci dicit⁹ diuisor: qđ si fue
rit in gradu diuisionis planeta ali⁹ aut radii ei⁹ aut ppe locū ante
eū dicit⁹ hic planeta aut domin⁹ radiorū piceps diuisoris ī diui
sione. Significatores quoq; qđ dirigunt sūt. 5. loca. i. grad⁹ ascē
dentis & gra. solis & grad⁹ lune: gra. quoq; ptis fortunę ac grad⁹
medii celi. Grad⁹ nanq; ascendētis dirigūt ad accidētia dignoscē
da que accidūt in corpe: & gra. solis ad dignitatis & exaltatiōis
causas: honoris quoq; atq; regni: & luna propter esse animę &
corpis atq; coniugii: & pars fortunę ppter acquisitiōes & pfe
ctus exiguitatē & largitatē & mediū celi ppter magisteriū & cę
teras dispositiōes pticulares & esse eorū. Si autē fuerit ascen
dens reuolutiōis alicui⁹ annoꝝ mūdi uel natiuitatū dirigunt li
gnificatores eius fm hāc directionē unicuiq; .s. gradui diē unū.

Quibusdā uidef ut dirigant⁹ significatores anni hoc mō oib⁹
sc. 59. minutis & .8. secūdis unū diē: nā directio regū & principū
sic dirigūt eis a gradu mediū celi p ascensioēs circuli directi oī
bus. 56. minutis. & octo secūdis unū diē donec pueniat ad bo
nos uel malos planetas. Et dirigūt esse regū in incolumitate aut
infirmitate ex gradu ascendētis ad bonos uel malos planetas
oib⁹. 59. minutis & .8. secūdis diē unū p ascensiones regionis &

directio i reuolutione annorū mundi ad p̄noscendū esse uulgi uel rusticorū a gradu ascendētis : siliter & ad p̄noscendū eē regis a gradu medii celi: & in reuolutione annorū natiuitatū ad p̄noscendū esse nati a gradu ascendētis reuolutiōis oibus. 59. minutis & octo secūdis p̄ ascensiones regionis diē unum.

De algebugthar.

FTex hoc sequit̄ algebugthar i natiuitatib⁹ & ē directio grad⁹ ascendētis: hoc est ut aspicias gradum ascendētis in termino cuius sit planetē & minuas ascensiones ascendētis de ascensionib⁹ quę sunt i directo finis termini planetē p̄ ascensiones regionis: & qđ remanserit accipies unicuiq; gradui unū annū & oib⁹ 5. minutis mensē: & oī minuto. 6. dies & erit dñs termini dispositor annorū qui dicit̄ diuisor. Post hoc accipies grad⁹ termini qui eū succedit & uertes eos etiā in gradus ascensionū & qđ fuerit accipies unicuiq; gradui annū unum: & oibus. 5. minutis mensē: & oī minuto sex dies: eritq; dñs termini diuisor & dispositor illorū annorū. Siliter intrabis cū omni termino dñi per successionē usq; in finē uite & si fuerit in termino alicuius planetē: planeta aut radii eius erūt p̄ticipes in diuisione & hęc diuisio dicit̄ algebugthar. De duodenariis planetarū & domoz

FTex hoc duodenarie planetarū aut domorū: hoc est ut aspicias quantū ābulauerit planeta in signo suo in quocūq; fuerit aut gradus dom⁹ quē uolueris ex gradibus & minutis multiplicabisq; hoc in. 12. post hoc addes desup ipsos grad⁹ atq; minuta quę multiplicasti in. 12. & qđ collectum fuerit ex eo p̄ice ab initio gradus eiusdē signi dans unicuiq; signo. 30. grad⁹: & quo fuerit finit⁹ nūer⁹ ibi erit duodenaria plāetaz ac domoz.

De nouenariis eorundē.

FTex hoc amanbabarat q̄ sunt nouenarie. Cui⁹ scia est ut scias quantū ambulauerit planeta i signo suo ex gradib⁹ & minutis aut grad⁹ dom⁹ cui⁹ uolueris

scire nouenariū post hoc diuide signū i nouē diuisiones & una
 queq; diuisio est ex. 3. gradib⁹ & tertia pte un⁹ gradus: post hoc
 aspicias in quo nouenario ex nouenariis ceciderit grad⁹ plane
 tē aut dom⁹. Post hoc dabis primū nouenariū ex signis dño si/
 gni mobilis eiusdē triplicitatis: & fm uouenariū dño signi cui⁹
 est ipsū signū qđ succedit donec uenias ad aliquē nouenariū ex
 quo ē grad⁹: eritq; planeta dñs ei⁹ nouenariū: uerbi grā: signū ex
 quo fuerit grad⁹ ille erat ex triplicitate arietis: erit ergo pmum
 nouenariū eiusdē signi martis dñi arietis: & fm nouenariū Ve/
 neris dñe tauri: & nouenariū tertiū mercurii dñi gemiorū. Silī
 ter usq; ad nouenariū nonū. Et si fuerit signū ex triplicitate can
 cri erit primū nouenariū ei⁹ lune: & secūdū nouenariū solis dñi
 leonis: & tertiū mercurii dñi uirgīs. Et si fuerit signū ex triplici
 tate libře erit pmū nouenariū ei⁹ Veneris dñi libře: & secūdū
 mart⁹ dñi scorpiōis, & tertiū louis dñi sagictarii. Silīter i tripli/
 cita capricorni pmū nouenariū ei⁹ est Saturni dñi capricorni: &
 secūdū silīter saturni domi aquarii: & tertiū louis domi pisciū
 deinde q sequit⁹ fm ordinē successiōis signorū: uerbi grā: plane
 ta uel aliq dom⁹ ex domibus. 1. 2. erat. 1. 19. gradu aqrii si diuidat⁹
 signū p. 9. diuisiōes erit grad⁹. 19. i diuisiōe. 6. & qa signū aqrii est
 i triplicitate libře ponit pmū nouenariū ei⁹ Veneris domi libře
 secūdū mart⁹ domi scorpiōis: & tertiū louis domi sagictarii: &
 qrtū saturni domi capricorni: & qntū etiā saturni domi aquarii:
 & sextū louis domi pisciū: eritq; naubabar. i. nouenariū. 19. gra.
 aquarii louis. Modus inueniēdi dominū decani.

FTex hoc adrogen hoc ē ut diuidas ascēdēs i tres
 ptes: & sit oīs diuisio. 10. graduū: dabisq; diuisionē
 primā domio ascendētis: & secūdā domio qnti si
 gni ab eo: & tertiū domio noni: nā ascēdēs. 5. & 9.
 una sp sūt triplicitas: uerbi grā: ab initio ariet⁹ usq; i
 decimū gradū ei⁹ ē dorongen. i. decanus ē martis. Et si fuerit ex
 10. gradu usq; 20. gradū erit ei⁹ dorongen sol domin⁹ leonis. Et
 si fuerit a. 20. usq; i finē ei⁹ erit dorongen iupiter dñs sagictarii.

Flex hoc dñs orbis in natiuitatib⁹ hoc est ut aspi/
 cias dñm horę in qua orif natus dabisq; ascendens
 & dñm horę anno primo natiuitatis ei⁹ & signifi/
 cabit p esse eius. i. dñm horę sanitas uel infirmitas
 corporis nati sicut significat p dñm ascendētis radicē
 id est natiuitatis: & dabis dominū secūde horę ab ea secūde do/
 mui ab ascendente in secūdo anno & significabit p eū esse suū in
 eodē anno esse substātię & cetera sicut significat p esse dñi do/
 mus substātię: & dabis dñm tercię horę ab ea tercię domui ab
 ascendēte tertio anno & significabit p esse illi⁹ in eodē anno eē
 fratrū & sororū & ceteroz sicut significabit p esse domini tercię
 domus. & dabis dñm horę quartę domui quartę ab ascendente
 in anno quarto. & significabit p esse suū in eodē anno esse patrū
 & eorū qui significant p domū quartā. Siliter facies de dominis
 horarū p successionē dabis s. dñm uniuscuiusq; horę domui ex
 domib⁹ radicalib⁹ eritq; dño horę. 12. ab hora natiuitatis dom⁹
 12. ab ascendēte radicis & ann⁹. 12. & domin⁹. 13. horę a natiui/
 tate radicis ascendētis & āni. 13. & domin⁹. 14. horę ab ea dom⁹
 substātię & 14. āni. Et noia⁹ domin⁹ horę primę domin⁹ ascēden
 tis horę. & dñs. 2. horę dñs horę dom⁹ substātię. & domin⁹ ho/
 rę tercię domin⁹ horę dom⁹ fratrū: & sic de aliis. Siliter domin⁹
 uniuscuiusq; harū horarū noia⁹ noie dom⁹: & noia⁹ etiam orbis
 domin⁹ & significat p eū oī anno sicut significat p alcohodens:
 hoc ē p dominū āni: & quidā astrologorū ponūt dominū orbis
 sc; ascēdētis radicē āno primo & 2. anno planetā q̄ huic succedit
 & in 3. āno planetā q̄ huic succedit sicut dictū ē in domio horę

Flex hoc alfridarie dispositio: hoc est cū natiuitas
 fuerit diurna pgerit i initio uite dispositiōi ei⁹ fri/
 darie sol s̄m quātitatē annorū fridarie ei⁹ q̄ sūt de/
 cem: post hoc planeta q̄ succedit soli qui est uenus
 cuius fridarie anni sunt octo. & post Venerem pla
 neta qui succedit ei & est Mercurius: & āni eius sunt tredecim
 deinde Luna: & anni fridarie eius sunt nouē: deinde Saturnus

& anni fridarie ei⁹ sunt. 11. deinde iupiter & anni fridarie eius
 sūt. 12. deinde mars & anni fridarie ei⁹ sūt. 7. deinde caput draco
 nis & anni fridarie ei⁹ sunt. 3. post hoc cauda: & anni ei⁹ fridarie
 sūt duo: sūt autē anni collecti sil. 75. anni: post hoc reuertit dis/
 positio ad solē: & siliter usq; ad ultimū planetarū. Si autē fuerit
 natiuitas nocturna icipit dispositio a luna disponetq; ānos fri/
 darie ei⁹ qui sūt nouē. siliter planeta post planetā sicut pdixim⁹
 in sole. Cūq; disposuerit planeta annos fridarie suę disponet p/
 prie primā septimā solū. i. septimā partē fridarie suę: deinde pti/
 cipat ei in secūda septima: planeta qui eū succedit: post hoc pti/
 cipat ei in tertia septima planeta terti⁹ qui succedit secūdu: &
 ita donec pti cipat ei planeta qui est ante eū i ultima septima ex
 annis fridarie ei⁹ & est unicuiq; iudiciū cum pti cipat alteri sup
 natiuitate.

Fex hoc almanar. i. sup eminentia qua dicit q; pla
 neta uadit sup planetā: hoc est ut aspicias cursū pla
 netę mediū & locū eius equatū: & si fuerit locus ei⁹
 equatus min⁹ medio cursū ei⁹ erit ascendens a me/
 dio circuli sui usq; ad sūmitatē circuli: & si fuerit lo
 cus ei⁹ equatus plus medio cursū erit descendēs a medio circuli
 sui usq; ad infimū ei⁹: & si fuerit locus ei⁹ equat⁹ equalis medio
 cursui erit in medio circuli sui: deinde locū planetę minues de
 medio cursu suo postq; hoc certissime cognoueris. i. locū equa/
 tum: uel ecōuerso minorē de maiori eorū subtrahēdo & multi/
 plicabis qđ remanserit p. 7. & diuides p. 22. & qđ de diuisione
 exierit erit hoc oī planetę p quantitate eius ascensionis uel de
 scensionis. De uenere & mercurio accipim⁹ qđ est inter utraq;
 loca. i. qđ est inter locū solis & ueneris & mercurii & facimus ut
 supra: quia p hoc scimus quis eorū fortior sit in circulo augis: s;
 uenus & mercurius cū fuerit aliquis eorū oriētalis & fuerit loc⁹
 eius equatus minus loco solis accipies residuū qđ est inter locū
 solis & locū eius: faciesq; cū eo quēadmodū feceris ut dictū ē in

planetis altioribus ex multiplicatiōe & diuisione. Et pprior ac fortior fit significatio planetarū dum abierint sup seinuicē. i. dum abierit alter sup alterū in coniunctiōe. In oppositiōe autē & in q̄rto aspectu erit significatio eorū minus apparens & debiliior. Et tamen cū unus illorū fuerit ascendens & alter descendens tunc ascendens eorū uadit supra descendētē. Cum uero ambo fuerint descendētes: ille qui fuerit minoris descensionis uadit sup illū qui fuerit maioris uel pluris descensionis. Si autē ambo fuerint ascendentes ille qui est maioris ascensionis uadit sup illū qui fuerit minoris ascensionis. Dicit̄ quoq; & alio modo. i. ut scias latitudinē utrorūq; planetarū: quia septentrionalis eorū uadit sup meridianū. Et si fuerint ambo septentrionales ille qui fuerit pluris latitudinis uadit sup eū q̄ fuerit minoris latitudinis. Si autē fuerint utriq; meridiani ille qui fuerit minoris latitudinis uadit sup eū qui fuerit maioris latitudinis ideoq; dicitur q̄ luna uadit sup louem in his duob⁹ operib⁹. Similiter si fuerit aliquis duorū planetarū in medio circuli nullā latitudinem habens tūc ascendens septentrionalis uadit sup eū qui caret latitudine & uadit ipse qui sine latitudine est sup descendētē meridianū. Et ex hoc apertio portarū dicit̄ cū iungit̄ planeta inferior planetē superiori & fuerint cū hoc domus eorū oppositē.

ETex hoc albuze & est res quā ualde seruabāt indi. Nam ipsi numerāt post coniunctionē solis & lune 12. horas. & applicat eas soli & diuidūt. 12. horas trinas. i. in tres partes. s. in tres solis: & iudicāt sup omnes quattuor horas s̄m iudiciū dñorū triplicitatis solis hora cōiunctionis: deinde dant ueneri post. 12. horas: & diuidūt eas iterū trinas & iudicant sup omnē trinā diuisionē s̄m dños triplicitatis ueneris hora cōiunctiōis: post hoc faciūt similiter cū mercurio & aliis planetis p̄ successionē eorū donec reuertit̄ orbis ad solē post. 84. horas & nō cessant sic facere frequēter donec uenerit cōiunctio secūda. Et quidam dicūt q̄ albuze

fit hoc q̄ post coniunctionē sint. 12. horę inęuales q̄ uocantur
 cōbustę: & nō oportet aliquē ī his incipere aliqd̄ opus: & post
 horas. 12. sunt. 72. horę incōbustę in quib⁹ est utilis operū ince/
 ptio. & post has. 72. horas incōbustas sūt. 12. cōbustę siliter usq;
 ad cōiunctionē quę succedit. post hoc diuidūt has horas. 12. in
 tres diuisiones. i. in ptes. Dixerūtq; cū quis incepit in quattuor
 horis primis deambulare uel bellare timēda erit pditio animę
 suę: & in quattuor horis secūdis: imendū erit detrimentū cor/
 poris sui sine amissiōe animę. & in q̄ttuor horis ultimis timen
 dum est detrimentū substātię suę & suorū & omniū q̄ possidēt.

**DIFFERENTIA QVINTA IN COMMEMORA/
 TIONE VNIVERSARVM PARTIVM.**

FT quia expleuim⁹ expositiones eo
 rū quę sequūt̄ ex noibus astrologo/
 rū: Exequamur nūc cōmemoratio/
 nem uniuersarū partiū. Et cum nota
 uerimus in loco partiū accipe a lo/
 co illo in locum illū & piice hoc ab
 ascendēte uel de alio loco: dicimus
 ut addas super illud qđ fuerit inter
 utraq; loca grad⁹ ascendētis. & piice
 ab ascēdēte ul' ab initio signi a quo
 piicis: Cui⁹ exemplar est opus ptis

fortunę quia accipis quicquid est inter solē & lunam ex gradi/
 bus. & addas sup eos gradus ascendētis signi: & qđ collectū fue
 rit piicis illud a. 30. in. 30. gradus & incipis proiicere ab initio
 ascendētis signi & quo finit̄ numer⁹ ibi est pars fortunę: & in
 nocte econtra a luna in solē & addes gradus desup signi ascen/
 dentis & piice hoc de. 30. in. 30. & incipe piicere ab initio signi
 ascendētis. Incipiamus hic itaq; post partē fortunę partes. 12.
 domorū. & incipiamus ab ascendente.

Prima domus ē pars uite & accipit in die a Ioue in saturnū & in nocte econtra. & piicit ab ascendēte.

Pars hyles accipit a gradu cōiunctionis seu preuentionis q̄ fuerit ante natiuitatē usq; in gradū lunę. & piicit ab ascendēte. Pars futurorū. i. pars solis accipit in die a luna in solem & in nocte econtra. & piicit ab ascendēte. Pars dilectiōis & cōcordię. i. pars ueneris accipit in die a pte fortunę in partē futurorū. & ī nocte ecōtra. & piicit ab ascendēte. Pars stabilitatis & fiducię ascendētis duratiōis nati est sicut pars cōcordię & dilectiōis. Pars animositatis & audacię. i. pars martis accipit in die a marte in gradū patris fortunę & in nocte ecōuerso. & piicit ab ascendente.

Secunda domus est pars substantię & accipit in die & nocte a dño domus substantię in gradū atq; minutū domus substātię & piicit ab ascendēte. Pars paupertatis & paruitatis ingenii. i. pars mercurii accipit in die a parte futurorū in partē fortunę; & in nocte ecōuerso & piicit ab ascendente. Pars beatitudinis & triūphi atq; uictorię. i. pars Iouis accipit in die a parte futurorū in Iouē & in nocte ecōuerso & piicit ab ascendente.

Tertia domus est pars fratrū & accipit in die a saturno in Iouē & in nocte econuerso. & piicit ab ascendente. Pars beniuolētię fratrū accipit in die a sole in saturnū & in nocte ecōuerso & piicit ab ascendente. q̄ si fuerit Saturn⁹ sub radiis accipit in die a sole in Iouē & in nocte ecōuerso. & piicit ab ascendente.

Quarta domus pars patrū ē. & accipit in die a sole in saturnū & in nocte ecōuerso & piicit ab ascendēte. Pars mortis patris accipit in die a saturno in Iouem & in nocte ecōuerso. & piicit ab ascendente. Pars annorū accipit in die a dño domus solis in saturnū & in nocte ecōuerso. & piicit ab ascendente. Et si fuerit

in domo sua sol uel aliqua domorū saturni accipe in die a sole i saturnū & in nocte econuerso. & piice ab ascendēte & nō con/ sideres utrū saturnus sit apparens uel sub radiis. Pars heredi/ tatū & possessionū accipit in die ac nocte a saturno in lunam. & piicit ab ascendente. Pars nobilitatis nati & eius de quo fit dubitatio utrū sit filius illi patris cui imponit: an alterius acci/ pit in die a gradu solis in gradū exaltatiōis sue. & piicit ab ascē/ dente. Qd si sol fuerit in gradu exaltationis sue in die & luna i nocte in gradu exaltationis sue erit pars in gradu ascendētis & erit significatio gradus ascendētis. Pars finis rerū accipit in die & nocte a saturno usq; ad dominū dom^o cōiunctiōis: aut puentiōis: & addit desup grad^o ascendētis: & piicit ab ascēdēte:

Quinta domus est pars filiorū & accipit in die a lo/ ue in saturnū de nocte ecōuerso: & piicit ab ascen/ dente. Pars que significat temp^o in quo debet fi lius fieri & numerū eorū seu masculorū seu femina rum: & quid mulier pariet accipit in die ac nocte a marte in louē: & piicit ab ascendente. Pars sciētig filii mascu li & femine accipit in die & nocte a luna in Iouem: & piicit ab ascendēte. Pars p quā sci^o natus de quo fit interrogatio utrū sit masculus uel femina accipit in die a dño domus lune i lunā: & in nocte ecōuerso & piicit ab ascendente. Pars significans filiū cū puenerit Iupiter ad eū. i. ad gradū partis significātis filiū accipit in die ac nocte a marte in Iouē & piicit ab ascendente.

Pars dilectiōis & gaudii accipit in die ac nocte a uenere i sa/ turnū: & piicit ab ascendēte. Pars sciē esse filioꝝ accipit in die ac nocte a luna in uenerē & piicit ab ascendēte.

Sexta dom^o est pars infirmitatis & azemena. i. debi litatis inseparabilis alicui^o membrorū accipit in die a saturno i martē in nocte ecōuerso & piicit ab ascē/ dente. Pars seruorū accipit in die a mercurio in lunam: & in nocte ecōuerso: & piicit ab ascendēte

ee

Et dixit alende: god accipit in die a mercurio in partē fortunę:
& in nocte econuerso. Et dixit: oportet ut utamur utrisq; par-
tibus insimul.

Septima domus est pars desponsationis uirorū seu
coniugii: & accipitur in die ac nocte a sole in uene-
rem: & piicitur ab ascendente. Et hec pars similis ē
parti mandatorū & rumorū. Et pars desponsatio-
nis mulierū uel cōiugii ab hermete accipitur ī die
ac nocte a uenere in saturnū: & piicitur ab ascendente. Et hec ps
congruit parti cultus terrę. Itē pars desponsationis mulierum
fm ueliū accipitur in die ac nocte a sole in martem: & piicitur ab
ascendente. Pars delectationis ac uoluptatis accipit in die ac
nocte a uenere in gradū septime: & piicitur ab ascendente. Pars
nuptiarū accipit in die ac nocte a saturno in uenerē: & piicitur ab
ascendente.

Octava domus est pars mortis: & accipitur in die ac
nocte a luna in gradū & minutū domus octauę: &
additur desup qđ ambulauerit saturnus in signo suo
& piicitur ab initio signi saturni. Pars planetę q
interficat accipit in die a dño gradus ascendētis ī
gradū lunę: & in nocte ecōuerso &c. Pars anni in quo timetur
nato mors: & pauptas impedimentū ac destructio accipit ī die
ac nocte a saturno in gradū dñi domus cōiunctiōis uel puentio-
nis q̄ fuit ante natiuitatē &c. Pars ligatiōis & carceris: & utrū
liberet ab eo: uel nō accipit in die a saturno in partē fortunę &
in nocte econuerso.

Nonā domus est pars pegrinatiōis accipit in die ac
nocte a dño domus nonę in gradū & minutū domus
nonę: & piicitur ab ascendēte. Pars itineris p aquā
accipit in die a saturno in .15. gradū signi cancri &
ī nocte ecōuerso &c. Qđ si fuerit saturnus in .15. gra-
du cancri erit gradus p̄tis gradus ascendētis. Pars religiōis accipit
ī die a luna ī mercuriū & ī nocte ecōuerso: & piicitur ab ascēdēte.

Domus decima pars regiōis & regni: & qd opis fa-
 ciat natus & accipit in die ac nocte a saturno in lu-
 nā & piicit ab ascendēte. Pars regis atq; regni ac-
 cipit i die a marte i lunā: i nocte ecōuerso: & piicit
 ab ascen. & ē alia ps filis pti patrū. Pars opis & re/
 gni fm Velliū accipit in die ac nocte a sole in gradū medii celi:
 & piicit ab ascen. Pars significās utrū sit causa regni aut nō acci-
 pit in die ac nocte a sole i gra. medii celi: & piicit a Ioue. Pars
 matris accipitur in die a uenere in lunā: & in nocte econuerso

& piicitur ab ascendente.

Vndecima dom⁹ est ps amicorū & accipit in die ac
 nocte a luna i mercuriū: & piicit ab ascen. Et dixit
 alendezgod accipit i nocte ecōuerso. Pars signifi-
 cans effectū amicorū & amicitie accipitur in die a
 parte fortunę in partē futurorū: & in nocte econuerso & c.

Dodecima domus est ps inimicorū fm hermetē &
 accipit in die ac nocte a dño dom⁹ inimicorū usq;
 in gradū & minutū dom⁹ inimicorū: & piicitur ab
 ascendēte. Et fm quosdā antiquorū accipit i die &
 i nocte a saturno in martē & c. & hę sūt ptes. 12. do-
 morū & c. Hę sūt alię ptes qb⁹ utūtur magistri iudiciorū astro-
 rū multū. Ex quib⁹ est ps q̄ significat mendaciū rumorū qn̄ ceci-
 derit i signū tortuosū uel mobile: aut dñs dom⁹ fuerit retrogra-
 dus uel impeditus: aut aspexerint eū mali uel ei sint cōiuncti.
 Et significat ueritatē rumorū eoz si ceciderit cū fortunis aut in
 domibus seu terminis eaz uel aspexerint eū aut fuerit in signo
 directo: & accipitur in die a mercurio in uenerē: in nocte econ-
 uerso & piicitur & c. Et fm albumasar in die a mercurio in lunā
 & in nocte ecōuerso & c. Pars ratiōis & pfunditatis sensus ac-
 cipitur i die a saturno in lunā & i nocte ecōuerso & c. Pars sa-
 pientie & discipline accipitur i die ac nocte a saturno i Ioue: &
 piicitur & c. Pars guerre & preliorū accipitur in die ac nocte
 a saturno in lunam: & piicitur ab ascendente.

ce 2

Pars pacis & cōcordiē exercitū accipit̃ in die ac nocte a lu/
na in mercuriū & piicit̃ ab ascendēte. Pars aspiciendi in reuo/
lutione anni accipit̃ in die a luna in uenerē & in nocte ecōuer/
so & piicit̃ a sole. De partib⁹ reuolutionū in causis regnorū.

T quia auxiliante deo introduxim⁹ has ptes que
cōueniūt in rebus pticularib⁹ psequemur ptes que
cōueniūt in reuolutiōe annorū mūdi & cōiunctio
nū significantiū causas regni & stabilitatē seu dura
tionē ei⁹. Ex quib⁹ est pars que dicit̃ pars regni seu
imperii que exercet̃ in reuolutiōe mūdi: accipit̃q; a marte in lu
nam & piicit̃ ab ascendēte cōiunctionis q̄ significat mutatiōē
regni. Sic quoq; alio modo accipit̃. s. a gradu ascēdētis cōiun/
ctionis in gradū cōiunctionis & piicit̃ a gradu ascēdētis reuo
lutionis. Itē fit alio modo accipit̃ a gradu mediū celi reuolutio/
nis usq; ad solē: & piicit̃ a Ioue. i. a gradu Iouis. Pars t̄pis regis
idest q̄diu debet durare: accipit̃ hora electiōis regis a sole i. 15
gradū signi leonis & piicit̃ a luna: deinde accipit̃ a luna i. 15. gra
dum signi cancri & piicit̃ a sole. Alia pars de t̄pe electiōis re
gis accipit̃ hora electionis regis in die a Ioue in saturnū & i no
cte ecōuerso & piicit̃ ab ascendēte reuolutionis anni i quo sur
rexerit rex. q̄ si fuerit Iupit̃ i signo cōi & fuerit reuolutio diur
na: fueritq; Iupiter cadēs ab angulis tūc accipit̃ a saturno i Iouē:
& addunt̃ desup. 30. grad⁹ & piicit̃ ab ascendēte. Si uero saturn⁹
& Iupiter fuer̃ t̄ sibi oppositi & fuerit̃ ambo cadētes ab ascendēte
mediat̃ qđ exierit̃ int̃ eos. i. accipiat̃ medietas graduū q̄ sunt̃ int̃
eos: & piicit̃ ab ascendēte. Et si fuerit̃ Iupit̃ i exaltatiōe sua: & fue
rit reuolutio i nocte nūerat̃ ab eo i saturnū & piicit̃ ab ascendēte.

Dve ptes maxime sūt ex quib⁹ extrahit̃ temp⁹ ele
ctiōis regis & ei⁹ durationis. Prima earū est ut aspi
cias hora electionis regis qua puenit̃ pfect⁹ anni a
cōiunctiōe triplicitatis q̄ significauit̃ sectā ex nūero
quo dat̃ oib⁹. 30. gradib⁹ ann⁹ & oib⁹ gradib⁹ duob⁹

cū dimidio mēsis un⁹: & cū sciueris ī quo gradu uel signo sit hic serua eū qa hic est loc⁹ a quo equabis primā partē: & cū uolueris aptare eum aptabis ascendens reuolutionis anni in quo surrexit ipse electus: post hoc aspice a planeta oriētali a sole ex saturno & loue in ipso anno usq; ad gradum equatiōis partis primę quam seruasti & piice ab ascendente reuolutionis anni & quo puenit numerus ipse est locus primę partis. Pars secunda sic inuenit accipe in coniunctione in qua surrexerit rex uel cepit regnū ad quod signum uel gradum puenit pfectio anni ex numero quo datur omnib⁹. 30. gradibus annus: & .2. gradib⁹ cum dimidio mensis usq; ad diē quo surrexerit rex: & ipse erit loc⁹ equationis secundę partis: serua quoq; eū: post hoc aspice a planeta occidentali a sole ex saturno & loue usq; ad locū equationis partis secundę quā seruasti: & piice eum ab ascendēte reuolutionis: & quo puenerit erit locus partis secundę. hę sunt partes que significant fortitudinē regis & eius durationem.

Ltem sunt alię partes quibus utunt̄ in reuolutionibus annorū mundi: & scit̄ p eas quid graue de rebus in foro: & quid erit leue in precio: quid ue preciosum seu uile: multū seu parum: hoc ē ut aspicias ubi ceciderit pars. i. in cuius planetę domo exaltatione termino uel triplicitate: qui planeta si fuerit retrogradus uel cōbustus uel in malo loco uilescit illa res & erit parui precii Si uero fuerit in loco fortitudinis aut in angulo & maxime in medio cęli grauabit̄ illa res & erit magni precii: & si peruenerit dominus domus ad locū descensiois suę uilescit illa res & aspice aspectus fortunarū & planetarū malorū ad eam necnō & ad lunā & dominū eius: & uide quo modo & quis aspiciat ipsam partem si fortuna & luna aspexerint illam partem multiplicabitur illa res: & si aspexerint eam mali detrimentum patietur.

Pars dispositionis anni a luna in Mercurium. Pars aque a luna in Venerem. Pars ordeī a luna in Iouem.

Pars ciceris qđ est quoddā genus leguminis a uenere in solē
 Pars lentis a marte in saturnū. Pars fabarū a saturno ī mar/
 tem. Pars almufi. i. milii a saturno in martē. Pars cepearum a
 saturno in martē. Pars tritici a sole in martē. Pars nucum a
 mercurio in martē. Pars zucari a mercurio in uenerē. Pars
 dactilorū a sole in uenerē. Pars mellis a luna in solem. Pars
 alroꝝ. i. ris qđ est genus farris a Ioue in saturnū. Pars oliuarū a
 mercurio in lunam. Pars uuarū a saturno in uenerem. Pars
 bombicis a mercurio in uenerē. Pars alonicē. i. sisami quod/
 dam genus seminis albi ī similitudine seminis lini: & utunt̄ eo
 medici. fit autē ex eo ungentū utile a mercurio in Iouē uel a sa/
 turno in uenerē. Pars quę sunt albuceflex. i. mellones qui sūt
 magni & crocei a mercurio in saturnū. Pars ciborū acriū a sa/
 turno in martē. Pars ciborū dulciū a sole in uenerem. Pars
 ciborū saporis apii uel huiusmodi herbarū saporcm habentiū a
 marte in saturnū. Pars ciborū amarorū a mercurio in saturnum.
 Pars medicaminū acriū a saturno in Iouem. Pars medica/
 minū falsorū a marte in lunā. Pars medicaminū uenenatorū a
 gēzabar. i. a capite draconis in saturnū: & pūciant̄ uniuersa hęc
 ab ascendente. reuolutiōis anni. Hęc sūt uniuersa quę cecide/
 runt nobis ex ptibus: introduximus quoq; has partes nouissi/
 mas: & si est in eis narratio debilis: ne dimitterem⁹ aliquid qđ
 posset esse inductoriū ad magisteriū iudiciorū astrorū quin
 pferamus illud.

Tabula amicitie et inimicitie signorū

	♄	♃	♂	♁	♅	♆	♁	♂	♃	♄	♁	
Amici	♂	♁	♃	♅	♆	♁	♂	♄	♁	♃	♅	♆
	♅	♆	♁	♂	♃	♄	♁	♂	♃	♄	♁	♅
	♆	♁	♂	♃	♄	♁	♂	♃	♄	♁	♅	♆
	♁	♂	♃	♄	♁	♅	♆	♁	♂	♃	♄	♁
inimici	♅	♆	♁	♂	♃	♄	♁	♂	♃	♄	♁	♅

Comentum Johannis de sa- ronia super textu Alchabicii.

Tr sapiēs dñabit astris. Dicit Ptole-
meus in sapientiis almagesti. Et pōt
declarari sic. Ille dñabit astris q̄ effe-
ctus pueniētes ex ipsis astris pōt im-
pedire uel phibere: sed hoc pōt fa cere
vir sapiens quare zc. Maior est ma-
nifesta: quille dñat alteri q̄ pōt sibi di-
cere fac hoc z facit: z dimitte hoc z di-
mittit. Minor pbat auctoritate Pto-
lomei in quinta ppositiōe centiloquij
vbi dicit. Optimus astrologus multū
malū phibere pōt qđ fm stellas ven-
turū est cū eius naturā presciuerit. sic

eni p̄munit eū cui malū venturū est ut cū venerit possit illud pati.
Et confirmat auctoritate eiusdē in ppositione octana eiusdē vbi di-
cit. Alia sapiens ita adiuuabit opus stellarū quēadmodū seminatoz
fortitudines naturales. ¶ Sed aduertendū est de modo p quem sa-
piens pōt impedire uel adiuuare opus stellarū. Tertū est q̄ nos non
possumus simpliciter ipedire influentiā celestē sicut nec cōbustionez
ignis. sed possum⁹ disponere passum ad recipiendū alio uel alio mō
influentiā celestē. Videmus eni q̄ idē calor solis glacies dissoluit z
cōstringit lutum. Ponit baly de hoc familiare exemplū in cōmento
pallegate ppositionis. Optim⁹ astrologus zc. Dicēs si sciuerimus q̄
debeat alicui euenire egritudo calida z sicca de natura martis: po-
terim⁹ ipsum ante aduentū illi⁹ influentie mutare ad oppositū. s. ad
frigiditatē z humiditatē. z sic influētia que deberet sibi facere egritu-
dinē reducet ipsum ad t̄pamentū. ¶ Patet etiā cuilibet q̄ possumus
impedire actionē ignis ne cōburat aliqđ cōbustibile determinatum
s. remouendo ipsum ab igne uel p̄iciēdo aquā sup ipsum. ¶ Cū igit
scie diuidant fm diuisionē rerū de quib⁹ sūt: z quilibet dicat sapiēs
in scia sua accipiēdo large sapientiaz p scientia sicut accipit albu-
mazar in multis locis sui introductorii. ut videamus de quib⁹ sapiē-
tibus sint dicta verba pposita: possum⁹ distinguere inter sapiētes z
sapiētes modo quodā vniversalī. ¶ De numero igit sapiētū quidā
sunt sapiētes veraciter: quidam apparēter. Hanc distinctionē tan

git Aristoteles in primo elenchorū vbi dicit, quidā sunt pulchri propter decozē: quidā autē fingūt cōponentes se. Et isti, s. apparenter sapientes sunt bipartiti. quoniā quidam eozū apparent sapientes solum s̄m estimationē vulgi sicut diuites huius mundi. ⁊ quidā apud proiectos sicut sophiste. Primi sunt habentes diuitias huius mundi de quib⁹ dicit Albumazar in introductorio suo magno vbi loquitur de sectis contradicentibus astronomie. Et sūt illi de nona secta. Dicit ibi Albumazar. Dignior apud vniuersitatem vulgi est cui fuerit plus substantie: sicq; fit quia dignitas substantie apud ipsos ē plus dignitate scientie. Et dicunt q; cum fuerit homo habens substantiā nō impedit eum si fuerit imperitus in scientia astrorū ⁊ medicine ⁊ ceterarū scientiarū pbantes pbatione falsissima: quia pbant scientiā p substantiam. Et hec pbatio errozis est pbatio falsissima: quia res pbant p genus suū. i. per consimile. i. sapientia p sapientiā. substantia p substantiā: ⁊ nō pbantur p nō consimile sibi. ergo non probat sapientia p substantiam. Alii apparent scientes uel sapientes apud aliquos sicut sophiste. De quibus dicit Aristoteles i primo elenchorū: quibusdā magis opere precii est videri ⁊ nō existere q̄ existere ⁊ nō videri. Et magister Alanus de insula loquens de eis dicit. Huius scolae visitant pauperes legiste. veras lites agitat: sunt agoniste. Sic pbat hic improbat: huic cōcludit iste: Atq; duo centus conclamāt ore sophiste. ¶ Vere scientes differūt s̄m magis ⁊ minus certū ut dicit cōmentator secūdo methaphisice. Scientie mathematice sūt i primo gradu certitudinis. Naturales vero sequūt eas. Isti minus certi. s. logici ⁊ naturales nō transferentes se ad alias sciētiās non habent de philosophia nisi verba. De istis etiam dicit magister Alanus. Iste semp clamitat ⁊ argumētat: dū aristotelicas latebras rimat. sed si querat qualiter aut quid epulaf: mens studio viuūt sed venter philosophat. Magis certi sunt mathematici. Et illi sunt bipartiti quoniā quidā eozū student in motibus tm̄ ⁊ nō curant de iudiciis uel negant ea. Et isti sunt de quib⁹ dicit Albumazar in quarta ⁊ quinta secta contradicentiū iudicijs s̄m q; videbit postea. Secūdi autē student in motibus ⁊ in iudicijs: de quib⁹ dicit Alanus loquēs de ipso Albumazar. Illic astra polos celū septēq; planetas. Consultit Albumazar terrisq; reportat eozū Consiliū armans terras firmāsq; caduca. Contra celestes iras superūq; furorem. De istis Ptolemeus dicit verba pposita. Vir sapiens dominabit astris. In quibus verbis Ptolemeus tangit tres pprietates uel conditiones quas debet verus philosophus habere ⁊ maxime astronomus s̄m quas tria ge

nera hominum ab astronomia repellunt. Prima conditio est stabilitas
 intentionis. Secunda est habilitas dispositionis. Tertia est abdicatio ter-
 rene possessionis. Prima tangit cum dicitur: vir. Secunda cum dicitur: sapiens
 Tertia cum dicitur: dominabitur astris. **Quantum ad primam conditionem dicit**
Ptolemeus in prima propositione centiloquii: scia stellarum ex te et ex illis
est. Et baly in commento eiusdem dicit: qui res futuras scire desiderat
duabus viis oportet incedere. Una ut accipiat motum stellarum et opera
que sunt in rebus secundum motum earum. Et aspiciat libros quos antiqui scri-
pserunt de significatione motuum ipsarum: et adiungat his quaecumque probavit
in tempore suo. Cum ergo magnus sit labor in aspiciendo motus stellarum non
potest astronomus esse effeminatus nec remissus. Et cum multum tempus
requirat ad respiciendum libros antiquorum non potest esse vagabundus.
Oportet ergo ut astronomus sit firmus et stabilis in meditatione. Et sic
effeminati et remissi ab astronomia sunt repulsi. **Quantum ad secundam**
conditionem dicit Ptolemeus in septima propositione centiloquii.
Nemo poterit dare certa iudicia secundum stellarum complexionem nisi homo
qui vim anime et complexionem naturalem bene cognoverit. Vult ergo homo
naturaliter debet esse dispositus ad istam sciam qui debet proficere
in ea. Hoc secundum quod mihi videtur habet ista scia pre omnibus scientiis. Vidi
enim bonos clericos in logica et in naturali philosophia qui nullo modo
poterant aliquid capere de astronomia: imo nec algorismum. Patet er-
go quod naturaliter indispositi repulsi sunt ab astronomia. de quibus Al-
bumazar facit sectam secundum quod videbitur statim. **Quantum ad tertiam condi-**
tionem dicit baly in commento prime propositionis centiloquii. quia oportet
nos sollicitos esse circa mundana: auferri a nobis futurorum cognitio-
nis si a mundanis omnibus separemur possemus futura precognoscere. si-
cut videmus heremitarum quibus plures qui futura predicunt. et epilepticorum qui-
dam dum epilepsia torquentur futura predicunt: quia tunc corporeis sensibus
non utuntur sed sola vi anime. Patet ergo quod philosophus non debet esse diues teste philo-
sepho politico. Non oportet philosophum esse dominum terre et maris sed sufficit
ut habeat famulum ministrantem sibi olera. Et sic habentes divitias
huius mundi ab astronomia sunt repulsi. Quod advertens socrates au-
rum proiecit in mari sicut narrat Valerius. Ista conditio non placet
multis nec etiam mihi. **Quantum ad istas condiciones consolatur**
nos albumazar in introductorio et specialiter quantum ad ultimam:
quia mutat eam ad oppositum. Dicit sic. Et fortassis non sufficiunt alii qui
ad sapientiam huius magisterij dum aspiciunt in quibusdam rebus pervenire
ex veritate et comprehensione earum ad hoc ut possint errorem a se repe-
lere propter brevitate exercitij eorum in cognitione omnium rerum quarum

cognitio necesse est illis in illa eadē intentiōe quantū ad primā conditionē. Et paucis interpositis dicit. Et hoies subriles ⁊ p̄funde sapientie forsitān nō sufficiunt multi eorū qui vtunt eis cōprehendere eas: cūq; fuerit scia hui⁹ magisterij ceterorūq; magisteriorū que necessaria sunt in p̄scientia rerū p̄ p̄fūditate quā dixim⁹ a sensib⁹ longinqua quantū ad secundā cōditionē. Tūc consolāt nos ⁊ dicit. Nō debet ānullari qđ ex ei⁹ p̄scientia pōt p̄tingi p̄pter illud qđ non potest p̄tingi. Et paucis interpositis dicit qz mo dicū sapientie multi profectus. Et in hoc mutat tertiā conditionē ad oppositū. Et pbat qz maior vtilitas sit in astronomia q̄ in aliqua alia scia. Et si cōtingat i ea error tolerabilior est ⁊ min⁹ nocet q̄ in ceteris scientijs. Et dicit sic. Videm⁹ nanq; medicos errare i p̄sciētia infirmitatū ⁊ morborū dū predicūt que accidunt infirmo ex grauitate morbi ⁊ eius leuitate ex celeritate sanitatis ⁊ ei⁹ tarditate: eius quoq; sanitate uel morte: sed illud modicū erroris medicorū nō impedit eos ab appetitu sui magisterij ⁊ ab ei⁹ d̄spositione ⁊ exercitio: nec generat̄ reprehensio uel dubiū hominū erga eos qui viderūt ex modico erroris in suo magisterio querere vtilitatē ⁊ p̄fectū p̄ eorū curatiōē ⁊ acquiescere eorū medicaminib⁹. Siliter ⁊ d̄spositores nauū nō dimittūt magisteriū suū: nec dimittūt hoies cursuz maris p̄pter modicū erroris nautarū. Siliter ceterarū sapientiarū ⁊ magisteriorū auctores vix possūt eua dere accidētia erroris seu aduentū alicui⁹ impedimētī qđ euenit eis sed p̄pter hoc nō ānullat̄ eorū magisterium. Et horū omnīū que dixim⁹ error impedimenti plus est q̄ error astrologorū: qz medicus cū errauerit in p̄scientia infirmitatū aut curatiōe aut in medicaminibus fortassis erit hoc causa p̄ditionis animaz. Et cum errauerint naute fortassis erit hoc causa p̄ditionis nauū ⁊ earū naufragium ⁊ eorū qui in eis sūt interitus. Et si errauerint pastores ⁊ cōceptionis aialiū auctores erit hoc fortassis puocatio p̄ditionis eiusdē generis animalīū. At vero si astrologi errauerint hoc magis ascribit̄ ignorantie astrologi i p̄sciētia rei. omittit enī inquisitor p̄cauere horribilia anteq̄ veniāt ⁊ propter hoc fortassis erit illi dimissio cautele puocatio eorūde horribiliū aduentū ⁊ fortassis erit i eis p̄ditio ⁊ fortassis nō. In ceteris aut̄ magisterijs nō est ita qz maxima pars erroris eorū auctorū est p̄ditio ⁊ impedimentū absq; dubio. ⁊ i hoc quoq; qđ diximus dignitas ex dignitatib⁹ scientie astrozū: si ergo ē magisteriū astrozū dignius ac nobili⁹ ceteris magisterijs: ⁊ semita eius magisterij in errore in quibusdā horis est infra semitā ceteroz magisterioz ⁊ eorū errore sanior ⁊ minus impedimenti eorū veri-

tas est maioris pficui: quare equū est quantū decet oēs homines in
tellectuales ⁊ sapientes recipere astrologos ⁊ vti eis ⁊ acquiescere
veritati eorū in his que dicunt. Nec autē scientia maxime illa pars
q̄ est de iudiciis multos habet emulos ⁊ aduersarios. Quod aduer-
tens Ptolomeus in quadripartito suo confirmat iudicia astrozū ⁊
albumazar in magno introductorio suo: ⁊ cōueniūt ambo in modo
confirmandi nisi q̄ albumazar plura ponit q̄ Ptolomeus ⁊ pluri-
bus vti rationib⁹. Ambo in cōfirmando iudicia incipiūt ab opere
solis. Dicit enī Ptolomeus in tredecima ppositione prime partis.
Quoniā sol cum aere operat in rebus omnib⁹ existentib⁹ in terra. Et
haly in cōmento exponens verba Ptolemei dicit Ptolomeus vult
nobis ostendere q̄ sphaera ignis ⁊ aeris que mutant p corpora cele-
lestia mutant res oēs que sunt in terris. Et haly in cōmento secunde
ppositionis eiusdē dicit q̄ radices hui⁹ scientie sunt adeo manifeste
q̄ populares nihil scientes sciūt ⁊ intelligūt eas inspiciedo ⁊ expe-
riendo ipsas. Et Ptoleme⁹ in. 2. 1. ppositione dicit q̄ nescij popula-
res sciūt res anteq̄ accidāt. Et qd̄ magis est dicit ipse q̄ aialia muta
sciūt res anteq̄ accidāt. Albumazar etiā confirmat scientiā iudicio-
rū p multas ratiōes quas nūc omnes narrare esset valde longū. Spe-
cialiter autē Albumazar disputat contra negantes iudicia astrozū
⁊ diuidit ipsos i. 10. sectas. Et tangaz breuiter de qualibet secta duo
aut tria verbos. Prima secta dicit q̄ planetis nō esset aliqua signifi-
catio sup res que fiūt in hoc mūdo qui est sub circulo lune. Quibus
dicit albumazar q̄ omnes philosophi concordati sunt q̄ omis sub-
stantia que mouet motu naturali efficit in essentijs rerū sibi cōiun-
ctarū p naturam conuersiones naturales. ⁊ hoc declarat in actione
ignis. Sz corpa celestia mouent motu naturali: ideo efficiūt i quat-
tuor elementis sibi cōiunctis per naturam conuersiones naturales.
Danc rationē inuit albumazar in multis verbis. Posset etiā assumi
contra illā sectam dictū Aristotelis primo metheroz. Necessē ē mū-
dum inferiorē contiguū esse lationib⁹ superioribus ut tota eius virtus
inde gubernet. Secūda secta est eorū qui dixerūt q̄ planetis essent
significationes tantū sup res vniuersales ut sūt quattuor elemēta: ⁊
sunt genera ⁊ species. Contra quos albumazar ponit inter alia talē
rationē. Totū nō est totū nisi p partes suas: ergo si significāt sup to-
tum. s. sup speciē oportet q̄ significant sup individua que sūt partes
specierū. Tertia secta ē quorūdam disputantiū qui dixerūt quō pla-
netis nō esset significatio sup possibile sed solū sup necessariū ⁊ im-
possibile. Et dicit albumazar q̄ dissoluit rationes istoz philosoph⁹

z affirmauit possibile per multas rationes. Et inter alias ponit illas
quã ponit Aristoteles i primo piarmenias. s. q̄ nō oporteret cōsilia-
ri uel auxiliari. Quarta secta ē quorūdam qui aspererūt in scientia
totius que est scientia circulozū z esse eoz. Isti dixerunt q̄ planetis
nō esset significatio sup res que fiūt z eueniūt in hoc mundo ex indi-
uiduis aialiiū z seminū ac metallozū. Et q̄ eoz significatio esset sup
corruptionē uel mutationē temporū tñ. Et dicit Albumazar q̄ isti
nequiuērūt negare banc quantitatem. s. mutationē temporū esse ex
fortitudine opis planetarū qz hoc ex eoz opere inuenit z apparet z
eius repulsio est dedecus. Et postea arguit contra eos ex concessis.
Quinta secta ē eoz q̄ aspererūt in scientia toti⁹ z ānullauerūt scien-
tiam iudiciozū ex parte expimentozū. Et dixerūt q̄ iudicia astrono-
mie nō sunt vera qz res ptingunt p expimenta z minus q̄ pōt percipi
veritas rei p expimenta est dū inuenit bis in vno esse. Et hoc ē im-
possibile in planetis: qz planeta cum fuerit in aliquo loco ex signis z
fuerint ceteri planete aspicientes ipsū uel diuncti ei nō reuertunt ad
ipsū esse ex signis nisi post multa milia annoz z nō puenit vita vni⁹
hominis ad tantā quantitatez annozū. quō ergo est possibile ho iut
inueniat planetas bis sup vnū esse quatenus pbet ex reditione eozū
ad loca eozū quid significēt. Quib⁹ dicit albumazar q̄ antiqui noue-
rūt planetarū naturas z eozū significatiōes ex multis rebus z diuer-
sis quarū quedā sunt p̄ticularēs apparētes: quedā vero vniuersales.
P̄ticularēs apparētes sunt quēadmodū iuenit ex opatione solis
in calefactiōe z lune: in humiditate z putredine: z ex operib⁹ planeta-
rū in corruptione z mutatione aeris in oi die ac nocte. Vniuersales
vero quēadmodū inuenit ex eozū significatiōe in reuolutiōe anno-
rū mūdi z natiuitatū. Et breuiter virtus verborū est q̄ homo in mo-
dico tēpore pōt experiri illa que cōiter occurrūt: s; quantū ad alia q̄
raro fiūt: sicut sunt cōiunctiones magne debēt nobis sufficere dicta
predecessozū nostroz. Sexta secta est quorūdam arithmeticozū qui
pigritabant aspicere numerū stellarū z equationē ipsarū ex libro in
quo est scia totius certissime. i. almagesti: quē Ptolemeus edidit. sed
quesiuerūt loca planetarū p diuersas tabulas z inuenerunt tabulas
differre quantū ad loca planetarū. ideo dixerūt q̄ iudicia nō sūt ve-
ra ex quo nō habent vera loca planetarū. Quib⁹ dicit albumazar q̄
astronomus cū de aliqua re voluerit iudicare in hoc debet cōsidere
ut aspiciat naturas planetarū ac pprietates eozū z dñm signi vnius-
cuiusq̄ eozū z sue exaltatiōis atq; dñ os triplicitatis sue. locū quoq;
eius ex angulo z succedentib⁹ eius z casu ei⁹ ab angulo z p̄ntia eius

in domo substantie et domo fratrum et ceteris domibus circuli et postea
 iudicet. Bradibus vero signorum est significatio particularis qua utuntur
 astrologi in quibusdam rebus propriis. Si autem fuerit in loco planete er-
 rores ex minutis uel gradu uno: non impedit hoc magisterium iudiciorum
 Et oportet eum qui exercet magisterium iudiciorum cum dederit ei calcula-
 tor loca planetarum ex signis in quibusdam temporibus ut iudicet per ipsa loca
 in quibus sunt planete si significant illud uel illud. Certitudo uero gra-
 dus in quo loco sint: ex signis suis secundum ueritatem erit super calculatores et
 ab eis exiget. Et ponit exemplum de medicis dicens: quod medicus tenetur
 iudicare naturam uniuscuiusque medicaminis et cui rei sit utilis et quibus
 infirmis atque proficiat. Inquisitio uero specierum in regionibus et earum tritu-
 ra a medicis non est exigenda: sed ab auctoribus specierum. Ita est dicit
 ipse de iudiciis astrologorum. Ad illum qui exercet iudicia pertinet solum defen-
 dere quod planete significant super res huius mundi: et quid significet: et pri-
 net uerificare gradus eorum. Septima secta est eorum qui repulerunt hanc
 scientiam eo quod asperissent in ea et impossibile fuit eos peruenire ad id
 quod uoluerunt. Sunt inuidioses huius magisterii sectatores super scientiam
 eorum in ipsa et repellunt scientiam magisterii iudiciorum propter inuidiam. Istis
 non est contradicendum ut dicit Albumazar cum sit eorum negatio ad hoc
 magisterium. Nam negator non debet constringi nisi per quod vincat et cogat
 venire ad ueritatem constantem. Octaua secta est quorundam qui se iactant
 de medicinali scientia ut acquirant eam. non autem medici probi et sapien-
 tes in magisterio medicine qui iam legerunt libros antiquorum in scien-
 tia medicine ac sciuerunt radices magisterii eorum et diuersitatem elemen-
 torum seu temporum ac naturarum: corruptiones quoque eorum et cetera que
 sunt eis necessaria in magisterio eorum ex rebus singularibus et rebus com-
 positis. Isti nouerunt dignitates scientie iudiciorum astrologorum. Et sciunt quod
 scientia astrologorum sit principium scientie medicine. Et utuntur magisterio
 iudiciorum in magisterio medicine usu frequenti in cognitione morbo-
 rum et augmentatione eorum et diminutione et in temporibus curatiouis. Mul-
 tiplicantque eorum recta intentio in magisterio eorum: et liberant infirmos per
 manus eorum: ac multiplicant profectus hominum per eos. Quidam uero ex
 medicis ex his uidelicet quorum impetia abundat: ratio autem abbreviata
 in scientia quorundam que necessaria sunt illis ad hoc contendunt in
 magisterio suo ut preponant acquisitionem et postponant scientiam. denique
 contradixerunt scientie iudiciorum: et dixerunt quod non sit moribus planeta-
 rum in hoc mundo fortitudo. Contra quos Albumazar allegat dictum

ypocratis dicēs. Et iam dixit ypocras in libro aeris diu mensione
faceret de diuersitate aeris et elementorū seu naturarū q̄ res quas di
rimus de diuersitate aeris sunt in scientia astrozū. Et q̄ sciētia astro
rū nō est modica pars sciētie medicine. Nona secta est vniuersitas
vulgi. Et isti diuidunt in duas sectas: quarū vna est eorū qui nesciūt
dignitatem iudiciorū ceterarūq; scientiarū neq; dignitatē prescien
tie rerū. digniorq; hominib; apud eos est cui fuerit plus substantie.
De istis fuit prius dictum. Contra quos dicit albumazar q̄ substan
tia et fortuna aptant sapiēti et insipienti: forti quoq; et debili: et homo
nō est laudabilis sup hoc qd aptat ei ex hoc q; hoc nō est aptatus ei
p scientiam suā neq; per insipientiaz: neq; p fortitudinē seu debilita
tem suaz: sed laudat super sapientia et cognitione: quia dignitas ho
minis sup cetera animalia nō fit nisi per sapientia et cognitionem et
p cognitionē rerum que fuerunt et que future sunt. Et quibusdā inter
positis dicit q̄ dignius rerū in homine est futurozū sciētia. Decima
secta est etiam vniuersitatis vulgi. Et isti repulerūt scientiā hui; ma
gisterij ppter hoc q̄ viderūt de multitudine erroris eorū qui se iactāt
de ea: eo q̄ vulgus recipit res per cognitionē apparentie. Lūq; vidit
sent multitudinē erroris eorū qui se iactant de hac sciētia in his que
interrogant ex scientia iudiciorū astrozū mendacē eam putantes
repulerūt et referunt magistros hui; scientie ad insipientiā et dixerūt
q̄ est scientia cassa. Dicit Albumazar q̄ isti nō sunt culpandi in con
tradictione magisteriorū huius scientie: quia plurimi eorū qui se ia
ctant de ea sunt homines insipientes et impiti atq; caduci. Et quibus
dam interpositis dicit q̄ isti exercent sub nomine hui; magisterij va
rias seductiones quibus seducūt homines debiles vult dicere q̄ qui
dam opant geomanticā uel per sortilegia sub nomine hui; scientie.
Isti nō querunt nisi lucrum. Et dicit q̄ isti cū interrogant de aliqua
re tendunt in responsonem ad rem qua gratulat querens et sibi con
gruit volentes eum letificare causa cupiditatis sue. Nec sufficiāt de
decem sectis quas ponit Albumazar. Et possit addi vndecima secta
Et sunt illi qui dicunt q̄ ista scientia fit contra fidez. Quibus dico q̄
ipfi nō legerunt libros sapientū antiquorū: quos si legissent scirent
q̄ hec scientia nō est contra fidez imo pro fide. Ponūt enī doctores
hui; scientie mundū creatum qd est primū fundamentū fidei. Dicit
enī baly abēragel in prima parte sui libri in capitulo de natura Jo
uis: q̄ tempore quo deus incepit creare mundū posuit Iouē in ascē
dente. Et albumazar in introductorio suo dicit. Et dicamus primū

q̄ motus circuli fit a virtute prime cause. Et quibusdam interpositis
 dicit. Ecce qualiter peraximus creatorem ex rebus apparentibus et
 notis que perungunt sensibus q̄ sit sempiternus habens virtutē absq̄
 essentia finis immobilis et incorruptibilis altissimus sit nomen ei⁹ be-
 nadictum et exaltatū exaltatione maxima. ¶ De diuisione astrono-
 mie expedio me breuiter et pono diuisionem quā ponit Albumazar
 in introductorio suo magno. Due sunt species astronomie: quarum
 vna est scientia totius sc̄z de circulis et motibus eorū. Secunda ē ars
 iudiciorū astronomie. Hanc diuisionem ponit etiaz Ptolemeus in
 principio quadripartiti sui. Et baly in cōmento idēz. Prima species
 est tradita p̄fecte et complete quantum ad principia et conclusiones a
 Ptolemeo in almagesti. Vel posset prima species subdividi. Scien-
 tia de motibus est duplex: quedam est instrumentalis quedā tabula-
 ris. Illa instrumentalis est duplex: quoniā quedam sunt instrumen-
 ta ad obseruandū siue inuestigandū motus: sicut sunt regule Ptole-
 mei armille et consimilia. Alia sunt instrumenta p̄ opationib⁹ quot-
 tidianis exercendis sicut astrolabiū sphaera solida et consimilia. Se-
 cunda species sc̄z ars iudiciorū astrologie habet quattuor ptes prin-
 cipales. Quarū prima est de interrogationib⁹. Secunda de natiuita-
 tibus. Tertia de reuolutionibus annorū: et hec est duplex. s. de reuo-
 lutionibus annorū mundi: et de reuolutionib⁹ annorū natiuitatum.
 Quarta de electionibus. De istis quattuor partibus baly abēragel fe-
 cit vnū librum completū. Ptolemeus autē in quadripartito omisit
 duas partes. s. de interrogationibus et horarū electionibus. sed baly
 qui cōmentauit ipsum: excusat ipsum dicens: q̄ satis possunt haberi
 iste due partes ex his que Ptolemeus dicit ibidem. Preter istas sūt
 quedam alie partes iudiciorū. s. de cōiunctionibus magnis: de ima-
 ginibus: de sigillis: de quibus parū uel nihil habemus. Aduertentes
 autē plurimi antiquorū et etiā modernorū q̄ iste partes essent diffi-
 ciles ad intelligendū debentib⁹ primo adiscere illā scientiam fecerunt
 libros introductorios in quib⁹ posuerunt principia et exposuerūt ter-
 minos quibus vtunt magistri iudiciorū. Inter autē alios introdu-
 ctorios liber alchabicii est magis approbatus apud modernos. Nō
 dimissis alijs de ipso ad presens intendimus. His visis ad litteram
 descendamus.

Østulata a domino

In principio isti libri septem possunt queri. Primo que sit intentio libri. Secundo que sit utilitas. Tertio quis sit titulus libri. Quarto cui parti philosophie supponat. Quinto quoniam debet legi. Sexto de subiecto libri. Septimo de diuisione libri. Intentio libri est patefacere scientiaz vniuscuiusque rei cuius scientia necessaria est incipienti adiscere scientiam iudiciorum astroz. Utilitas eius patet: quoniam ois qui vult scientiam iudicio-

rum incipere doctrina huius libri sufficiens erit ei: quoniam si bene intellexerit poterit oes libros iudiciorum per se intelligere. Titulus huius libri talis est. Incipiunt yfagoge alchabicij ad scientiam iudiciorum astroz. Et debet legi ante oem librum iudiciorum astroz. De qua parte sit patet ex precedentibus. Est enim de parte scientie iudiciorum astroz. Subiectum eius est illud quod est subiectum in tota astronomia iudiciali. scilicet corpus celeste in quantum per motum et lumen causat generationem et corruptionem in rebus existentibus sub orbe lune. Diuisio libri patebit in processu. Diuiditur autem iste liber prima diuisione in duas partes. scilicet in partem prehemialem: et executiuam. Pars executiua incipit ibi. In nomine domini zodiacus etc. Pars executiua diuiditur in quinque partes secundum quod diuidit auctor in littera quas vocat quinque differentias secundum quod patebit statim. Pars prehemialis potest diuidi in quattuor partes quoniam in prima inuocat diuinum auxilium per completionem operis sui et cum hoc captat beniuolentiam regis sui ad cuius instantiam forte hunc librum composuit. In secunda parte ostendit causam sui libri siue motus qui mouit eum ad faciendum hunc librum. In tertia parte excusat se de rationibus. In quarta parte ponit diuisionem sui libri. Secunda pars incipit ibi: cum vidissem. Tertia incipit ibi: et non introduxi. Quarta pars incipit ibi: et diuisi eum in quinque differentias. Primo breuiter sicut homo fidelis petit a deo prolixitatem vite ut possit opus suum complere. Et petit durabilitatem honoris gladij regis et custodiam operum suorum et ampliationem sui imperij.

Cum vidissem. In ista parte ponit causam que mouit ipsum ad faciendum hunc librum. Et dicit quod cum vidisset multos antiquorum fecisse libros introductorios ad scientiam

iudicioꝝ astroꝝ ꝛ quosdam ex eis nõ posuisse oia necessaria ad intro-
ductione: ꝛ quosdam nimis plire tradidisse ea que tradiderunt ꝛ inter cõ-
fusa dicta eozũ perisse. i. obscurata esse illa que necessaria sũt ad intro-
ductione. Et etiam quosdam nõ pcessisse in dictis eozũ ordine discipline
pponendo illa que debent pzeponi ꝛ postponedo illa que debent postpo-
ni: sed fecisse contrariũ. Incepit edere hunc libꝛũ ꝛ collegit in eo ex di-
ctis antiquozũ ea que erant necessaria ad introductione ꝛ inutilia omisit.

Et nõ introduxi. Hic excusat se de rationibꝛ ꝛ dicit qd nõ
posuit in hoc libro ratios que essent ne-
cessarie ad defendenduz que dixit: qz iste posite sunt in libro Ptolemei
scz in quadripartito. Ibi eni Ptolemeus cõfirmat iudicia p multas ra-
tiones. Et dicit etiam se fecisse vnũ libꝛum de confirmatione iudicioꝝ
vbi posuit rationes ad hoc sufficientes.

Et diuisi eum. Hic ponit diuisioneẽ libri sui. Et dicit qd diui-
sit eũ in quinq; differentias ut patet legendo
litteram.

In noie dñi. **Zodiacus.** Sinito probe-
ctatus. Et potest diuidi in quinq; ptes que sũt quinq; dif-
ferentie sm qd auctor diuidit in littera. Prima differentia
est de esse circuli signoꝝ essentiali ꝛ accidentali. Secun-
da est de naturis septeꝝ planetarũ. Tertia quid accidit se-
ptẽ planetis. Quarta de expositioẽ terminoz siue nominũ quibꝛ vtunt
magistri iudicioꝝ. Quinta de piectione partiũ. Secũda differentia in-
cipit ibi: ꝛ qz auxiliante deo. Tertia ibi: Naz esse planetarũ. Quarta ibi
Initiũ horũ. Quinta ibi: ꝛ cũ notauerim. Prima pars diuidit i duas:
qm̃ in prima parte expedit se de esse circuli signoꝝ essentiali. Secundo
de esse accidentali. Secũda ibi: Nã circulus figurat in omni hora. Pri-
ma pars põt diuidi i quattuor ptes. In prima determinat de diuisione
circuli signoꝝ ꝛ his que consequunt ipsam diuisioneẽ. In secũda parte
determinat de dignitatibꝛ planetarũ i signis. In tertia de figuris signo-
rũ. In quarta quid habet signa ex mēbris hois: ꝛ quid habet ex regio-
nibus ꝛ plantis. Secũda pars incipit ibi: habet quoq; plane. Tertia
ibi: sequunt has figure signoꝝ. Quarta ibi: ꝛ vniquodq;. Prima pars
põt diuidi in quinq;. In prima pte ponit diuisioneẽ circuli signoꝝ. In
secũda pte compar ista adinuicẽ. In tertia compar ea ad quattuor tpa
anni: ꝛ ad quattuor etates: ꝛ ad quattuor humores. In q̃rta ponit or-
dinem planetarũ ꝛ exponit quõ accipit in. cũ dicit planeta est in signo.

ff

In quinta addit quoddam de capite et cauda draconis. Secunda in eis
pit ibi: et sex ex his signis sunt septentrionalia. Tertia ibi: et vocatur illa
quarta. Quarta ibi: omnibus autem planetis. Quinta ibi: significatur
etiam per caput et caudas. Primo dicitur quod circulus signorum diuiditur
in duodecim partes equales que vocantur signa et nominantur nomi-
nibus duodecim imaginum que sunt in ipso circulo signorum: que sunt
aries taurus gemini etc. Et quodlibet signum diuiditur in triginta par-
tes equales que vocantur gradus. Et quilibet gradus diuiditur in sexa-
ginta et vocantur minuta. Et quodlibet minutum in sexaginta et vocan-
tur secunda: et quodlibet secundum in sexaginta et vocantur tertia. et quod-
libet tertium in sexaginta et vocantur quarta. et sic usque in infinitum.

Circa istam partem possunt moueri duo dubia. Primum est de nu-
mero signorum. Secundum de ordine. De numero signorum disputat
Albumazar dicens: quidam ex his qui diuersa a nobis sensere contra-
dixerunt dictis antiquorum in numero signorum. Et dixerunt: cur pu-
tastis quod signa sunt duodecim nec plus nec minus. Quibus respondet
Albumazar dicens: quod arabis philosophus patefecit quadraginta octo
imagines que sunt in circulo. id est in octaua sphaera et earum nomina:
et auctorizauerunt eius sententiam omnes sapientes antiqui et concor-
dauerunt cum eo super hoc. Et duodecim ex his imaginibus sunt in cir-
culo signorum. Hoc de causa dixerunt quod sunt duodecim. Alia causam
assignat Albumazar dicens: quod philosophi inuenerunt quod omnes res que
fiunt et destruantur in hoc mundo sunt compositae ex elementis et omni
indiudivo quod efficitur ex quattuor elementis sunt tria esse: scilicet ini-
tium medium et finis. Quattuor igitur elementa multiplicata per tria
faciunt duodecim. igitur signa sunt duodecim. Tertia causa est quia per
motum solis fit generatio et corruptio in rebus inferioribus et eius opus
plus apparet in hoc mundo quam opus aliorum planetarum. Et ipse rota-
tur in his duodecim imaginibus et sunt ei locus. Et secundum decursum eius
in his duodecim imaginibus variantur tempora anni. Ideo philoso-
phi posuerunt duodecim imagines digniores significatione. Et attri-
buerunt eis significationem vniuersales. Ceteris vero triginta sex ima-
ginibus attribuerunt significationem propriam. **C**irca Secunda dubitatio
est de ordine et de principio. Aliquis enim posset dicere quare inceperunt
ab ariete cum circulus non habeat principium neque finem. Ad hoc
dicitur Ptolemaei in. 156^a propositione prime partis quadripartiti: quod
ideo est principium ab ariete quia est signum masculinum: et agens est di-

gnius passo & equinoctialis transit per ipsum: & abinde idest ab equinoctiali incipit maior mutatio totius firmamenti. ¶ Sed aliquis diceret per istam rationem videtur quod initium debeat esse a libra: quia est signum masculinum & equinoctialis transit per ipsum & maior motus firmamenti est ibi. quare ergo inceperunt ab ariete potius quam a libra. Postest solui per dictum Ptolemei in. 140^a propositione prime partis ubi dicit quod principium in firmamento est ille locus in quo complexio temporis est humidior sicut prima etas animalium est in qua complexio est humidior. Posset aliter dici quia ab ariete incipit generatio: a libra vero corruptio. ¶ De ordine diceret aliquis quare posuerunt taurum post arietem & deinde gemini: postea cancrum. Dicit Albumazar quod quatuor sunt qualitates simplices elementorum scilicet caliditas siccitas humiditas & frigiditas. Et due ex istis sunt sicut agentia scilicet caliditas & frigiditas. & alie due sunt sicut patientia scilicet siccitas & humiditas. Agentia autem sunt digniora patientibus: ideo inceperunt ab agentibus. Et agentium unum est principium generationis scilicet caliditas: & aliud principium corruptionis scilicet frigiditas. Res autem prius generatur quam corrumpitur: ideo posuerunt arietem in principio quod est signum calidum & siccum de natura ignis qui est primo calidus. Et posuerunt cancrum in fine quod est signum frigidum & humidum de natura aque que est primo frigida. Et posuerunt taurum post arietem: quod est signum frigidum & siccum de natura terre que est primo sicca: quia siccitas terre conueniens est calori ignis. Et posuerunt signum geminorum ante cancrum quia est signum calidum & humidum de natura aeris qui est primo humidus: & humiditas aeris est conueniens humiditati aque.

¶ Ad euidenciam predictorum est intelligendum quod in octava sphaera sunt quadraginta octo imagines in quibus est concordia apud omnes antiquos sicut dicebatur. & sunt in eis. 1022. stelle que dicuntur stelle fixe & mouentur omnes uno motu scilicet ad motum octaue sphaere in centum annis fere uno gradu. Et antiqui posuerunt eas in sex ordinibus ita quod illas que sunt maiores posuerunt in primo ordine & sunt quindecim. Et que sunt infra has posuerunt in secundo ordine: & sunt. 45. Et que sunt infra has posuerunt in tertio ordine & sunt. 208. Et que sunt infra has posuerunt in quarto ordine: & sunt. 474. Et que sunt infra has posuerunt in quinto ordine: & sunt. 217. Et que sunt infra has posuerunt in sexto ordine: & sunt sexaginta tria. Ex his. 48. imaginibus. 12. sunt in via solis sicut dictum est: & sunt in eis ex stellis. 346. Nomina earum imaginum sunt aries taurus &c. Et remanent. 36. imagines quarum. 21. declinant a via solis

ad septentrionē: 7. 15. ad meridiem. Que declinant ad septentrionē habent ex stellis supradictis. 360. Et noia imaginū sunt hec. Prima vrsa minor. Secūda est vrsa maior. Tertia draco. Quarta dñs flāme uel succensus. Quinta canis latrans uel ululans. Sexta corona septentrionalis. Septima incuruat⁹ uel genuflexus. Octaua vultur cadens. Nona gallina. Decima sedens sup sedem. Undecima deferens caput algol. i. diaboli. Duodecima tenēs habenas. 13ª serpētarius. 14ª serpens. 15ª amifator. 16ª aquila volans. Alius liber habet vultur volans. 17^a delphinus. 18^a equus primus. Alius liber habet caput equi. 19^a equus secundus. Alius liber habet equus alatus. 20^a mulier que nō nouit virū 7 1^a est triangulus. Que vō declināt ad meridiē habent ex stellis supra dictis. 3 16. quarū imaginū nomina sunt hec. Prima earū est marinus leo que quidam vsuz appellant. 2^a algebar. i. canis validus. 3^a flumē. 4^a lepus. 5^a canis maior. 6^a canis mior. 7^a archa noe. 8^a serpens. 9^a vas. 10^a coruus. 11^a deferens leonē: 7 ipfius medietas est humane figure 7 altera equi. 12^a leopardus 13^a thuribulum. 14^a corona meridionalis. 15^a piscis meridianus.

Et sex ex his signis. In ista parte compat auctor signa ad inuicē. Et pōt diuidi in tres partes. Primo comparat ea quantū ad pres mūdi: uel quantū ad declinationes. Secūdo quantū ad ascensiones. Tertio quantū ad qualitates. Prima in principio. Secūda ibi: 7 sex ex illis dicunt directe ascendentia. Tertia ibi: 7 vocat medietas. Primo dicit q̄ sex ex predictis. 12. signis sunt septentrionalia: qz declinant a linea equinoctiali versus polū septentrionalē. s. a principio arietis vsqz ad finē virginis. Et alia sex. s. a principio libze vsqz ad finem pisciū sunt meridionalia: qz declinant ab equinoctiali linea versus polū meridionalē. Juxta quā partem est intelligendū q̄ equinoctialis est circulus que describit sol raptu firmamenti. s. p̄ motum diurnū qñ est in primo puncto arietis 7 eundem describit in primo puncto libze. ideo vocatur a Ptolemeo equator diei 7 noctis: quia tūc tps dies 7 nox sunt eiusdes longitudinis p̄ vniuersum mūdū vbi sol oritur 7 occidit. Hoc ideo dico quia duo sūt loca in mūdo sup que sol nō oritur nec occidit quando est in principio arietis uel libze quozū vnus ē sub pplo arctico 7 alter sub polo antarctico. ¶ Hic posset moueri illa questio. Utruz sub equinoctiali sit habitatio. Videt q̄ nō. Nā vbi est ppetua caliditas ibi nō est habitatio: sed sub equinoctiali est ppetua caliditas. soleni semp decurrit sup illā partē 7 modicū declinat ab illa. Jre auctor sphgre dicit q̄ quinqz sunt zone i celo: quaz

una est torrida zona et illa finem eum est sub equinoctiali et ex utraque parte usque ad tropicos et due sub polis et due medie. Ibi vult quod tres earum sunt inhabitabiles scilicet torrida zona propter nimium calorem: et due existentes sub polis propter nimium frigus: et alie due finem eum sunt habitabiles quia temperate. Breuiter ego credo cum auicenna quod sub equinoctiali sit habitatio et optima habitatio. Et breuiter pono unam rationem que mouit me. Ibi est optima habitatio ubi est maxima temperies: sed sub equinoctiali est maxima temperies ergo etc. Maior est nota. Minorem declaro. sub equinoctiali enim dies et nox sunt equales sicut dictum est. et tantum potest in frigidari aer in nocte sicut calefit in die. Item declinatio solis maxime variatur ibi. Mutatur enim declinatio in uno die per 24. minuta ideo forte vix potest accidere quod sol transiret directe supra capita eorum quia hoc non accidit nisi sol intraret principium arietis uel libere recte in meridie. Item sol nunquam manet in eadem altitudine super ipsos: sed statim in instanti si esset motus in instanti variatur altitudo. Ita enim velociter sicut primum mobile mouetur accedit ad meridiem et recedit a meridie. Et ubi debet fieri magna calefactio oportet quod radij infigantur per aliquod tempus: sicut videmus in speculo ardenti si moueret speculum non incenderet festucas uel aliam rem que opponeretur. Item planete frigidi refrenant ibi caliditatem calidorum: quia omnes semper sunt ibi propinquius quamuis quidam dicant quod planete non causant frigiditatem sed eorum frigiditas est calor minor. In veritate hoc non credo salua gratia illorum. Uidi enim quod eadem causa frigoris non facit tantum frigus in partibus multum septentrionalibus quantum facit in minus septentrionalibus. Posset etiam probari ratione. Si esset ita quod nullus planeta influeret frigiditatem sed causaret caliditatem sequeretur quod presentia saturni in estate estas fieret calidior: quia tale additum tali facit ipsum magis tale: sed hoc non videmus quare etc. Et si diceret aliquis quod minor caliditas sua temperat maiorem caliditatem solis: sicut aqua tepida calidam. Hoc non valet: quia ibi fit mixtio materialis. in influentijs autem celestibus fit mixtio virtualis. Et est imaginandum in influentijs de maiori calore et minori sicut de duobus ignibus calefacientibus unam ollam quorum unus esset fortior alio. Certum est quod minor ignis non infrigidabit ollam nec impedit fortiozem ignem in calefactione sua. Rationes in oppositum sunt solute: quia prima dicit quod est ibi perpetua caliditas. Dico quod non est ibi perpetua caliditas que impediatur habitationem. Auctor est spherę nescio in proposito quantum ad hoc.

ff 3

Et sex ex illis dicuntur directe ascendētia

Hec ps possēt diuidi s; nō est vis. Dicit breuiter q. 6. signa ex signis p̄di-
ctis ascendūt recte. 7. 6. oblique. Recte ascendūt a principio cancri vsq;
ad finē sagittarij. Alia. 6. ascendūt oblique. Ista habent ex tractatu de
sphaera iō nō est hic standū. Postea dicit q; tortuose seu oblique ascen-
dentia obediūt recte ascendētib;. Iuxta qd̄ notandū q; si duo nascant̄
in q̄busdā t̄pib; in quib; oēs alie significatiōes sūt pares quantū ad ra-
dicē sup̄iorē 7. etiā inferiorē: s; vn; eorū nascat̄ sub signo directe ascen-
te 7. alter sub signo oblique uel tortuose ascendēte. ille qui nat; fuerit sub
obliquo obediēt alteri q; nat; fuerit sub signo directo dū illa signa sunt
eiusdē longitude a principio cancri. Verbi grā: ille q; natus fuerit sub
geminis obediēt ei q; natus fuerit sub cancro. 7. ille q; sub tauro ei q; sub
leone. 7. ille q; sub ariete ei q; sub virgine: 7. sic de alijs. Postea dicit q; q̄-
libet duo signa que sūt eiusdē longitude a principio arietis dicunt̄
cōcordantia: sicut pisces 7. aries auari; 7. taur; capricornus 7. gemini 7.
sic de alijs. Et pōt applicari sicut pri;. Et hoc est iō q; ascensōes illorū
signorū sūt equales. Et hoc est qd̄ dicit auctor tractat; de sphaera: q̄libet
duo signa eq̄litate distātia ab alterutro puncto equinoctiali iū adequā-
tur in suis ascensōib;. Postea dicit q; medietas circuli q̄ est a princi-
pio leontis vsq; in finē capricorni vocat̄ medietas maxima p̄pter ascen-
siones. Et est medietas solis: q; leo est dom; solis 7. ascensōes incipiūt
ibi notabiliter augmētari. Et sol habet in tota illa medietate dignitatē
sicut planete in terminis suis. Et alia medietas ē lune. s. a principio aq̄-
rij vsq; ad finē cancri: 7. illa vocat̄ medietas minima eo q; ascensōes
notabiliter incipiūt ibi minorari. Et luna habet ibi dignitatem quā sol
habet in maxima.

Et vocatur medietas.

Hic cōparat signa ad inuicēz
quantū ad q̄litates in genera-
li. Et breuiter dicit q; medietas que est a principio arietis vsq; ad finē
virginis ē medietas calida: q; facit nobis estatē. Et alia medietas ē fri-
gida quia facit nobis hyemem.

Et vocatur illa quarta pars.

Hic cōpat ista: 12.
signa ad. 4. t̄pa an-
ni 7. ad. 4. etates. 7. ad. 4. humores siue cōplexiōes. Et dicit q; q̄rta ps q̄
ē a principio arietis vsq; ad principiū cancri ē calida 7. humida sicut ver-
7. sicut etas puerilis 7. sicut cōplexio sanguinea. Et alia q̄rta ps q̄ est a
principio cancri vsq; ad principiū libe ē calida 7. sicca sicut etas 7. sicut
secūda etas 7. sicut cōplexio colerica. Et alia q̄rta ps q̄ est a principio li-

Et vsq; ad principiū capricorni ē frigida ⁊ sicca sicut autumnus: ⁊ sicut
tertia etas q̄ est principiū diminutiōis: ⁊ sicut complexio melancolica.
Et q̄rta ps q̄ est a principio capricorni vsq; ad finē pisciū ē frigida ⁊ hu
mida sicut hyems: ⁊ sicut etas vltima: ⁊ cōplexio flegmatica.

Om̄nibus autē planetis. Dic ponit ordinē. ⁊ pla
netarū: ⁊ quō accipitur in
q̄m dicit̄ planeta est in signo ⁊ patet in lra. Sed nota hic triplices acce
ptionē signi sicut ponit auctor spherę: ⁊ qz ibi inuenies nō pono hic.

Abent autē planete. Prius determīa
uit auctor de diui
sione circuli signorū: ⁊ de quibsdā q̄ cōsequunt̄ ipsā diui
sionē. Hic vult determinare de dignitatib⁹ planetarū in
signis. Et diuidit̄ in duas. Qm̄ primo determinat de di
gnitatib⁹ essentialib⁹. Secūdo de accidentalib⁹. 2° ps est

ibi: ex potestatis q̄ planetarū accidentalib⁹ in sine hui⁹ differētie. Pri
ma ps diuidit̄ in duas: qm̄ in prima facit qd̄ dictū ē. s. determinat de di
gnitatib⁹ planetarū in signis. In 2° pte determinat de fortitudinib⁹ q̄s
habēt in ipsis dignitatib⁹. 2° ibi: ⁊ qz iā auxiliāte deo. Prima ps diui
dit̄ in quinq; ptes s̄m gncq; dignitates: qm̄ primo determinat de digni
tate planetarū q̄ vocat̄ dom⁹. Secūdo de dignitate q̄ vocat̄ exaltatio.
Tertio de dignitate q̄ vocat̄ triplicitas. Quarto de dignitate q̄ vocatur
termin⁹. Quinto de dignitate q̄ vocat̄ facies. 2° ibi: he sūt exaltationes
3° ibi: triplicitates sic distingnim⁹. 4° ibi: hnt̄ qz in vnoquoq; signo. 5°
ibi: facies autē signorū. Prima ps pōt̄ diuidi in duas ptes: qm̄ in p̄ma
pte ostēdit̄ q̄ sint dom⁹ planetarū. In 2° pte qz glibet eorū p̄ter solē ⁊ lu
nā habet duas dom⁹: quarū vna ē ei magis p̄ncipalis: ⁊ illa vocat̄ gau
diū: iō ostēdit̄ q̄ sint ille dom⁹ in quib⁹ gaudēt. 2° ibi: signa aut̄ in quib⁹
Prima diuidit̄ in duas. P̄lmo ponit determinādū de dignitatib⁹ pla
netarū ⁊ ponit diuisionē in lra. Secūdo psequit̄ ibi: dom⁹ he sūt. Dicit qz
planete hnt̄ in signis p̄dictis quasdā dignitates seu p̄tates p̄ naturam ⁊
quasdā p̄ accidēs. Que sūt p̄ naturā sūt dom⁹ exaltatio triplicitas termi
nus ⁊ facies. De his aut̄ dignitatib⁹ q̄s hnt̄ p̄ accidēs vult postea dicere

Domus he sūt Dicit qz aries ⁊ scorpi⁹ sūt domus martis
taur⁹ ⁊ libra dom⁹ veneri: gemini ⁊ virgo
domus mercurij: cancer dom⁹ lune: leo domus solis: sagictari⁹ ⁊ pisces
dom⁹ iouis: capricorn⁹ ⁊ aquari⁹ dom⁹ saturni. Postea dicit qz. 7. signū
a domo cuiuslibet dicit̄ ei⁹ detrimentū. vbi grā: sicut leo ē domus solis:
sic aquari⁹ quod est signū oppositū leoni est detrimentū solis: ⁊ eodem
ff 4

modo intelligas de alijs. Deinde dicit q̄ duo signa que sunt dom⁹ vni⁹
planete dicunt cōcordantia in cingulo. i. in circulo signoz̄ siue zodiaco
q̄ est latus ī medio z̄ in ligatura strict⁹. i. iuxta polos. Ad q̄d̄ intelligen-
dū oportet imaginari circulos transeūtes p̄ principia signoz̄ z̄ p̄ polos
zodiaci: z̄ totū spaciū cōprehensū inter quoslibet duos circulos est vni⁹
signū sicut exemplificatū fuit in lectiōe p̄cedēte. Ista cōcordatiā videtur
mibi parū facere ad hoc q̄ duo signa debeāt esse dom⁹ vni⁹ planete: qz̄
quelibet duo signa illo mō cōcordāt. Ideo p̄r aliter exponi siue glosa-
ri verbū auctoris q̄ quelibet duo signa que sūt dom⁹ vni⁹ planete dicit̄
tur cōcordantia ī zodiaco quātū ad distantia a domib⁹ luminariū: z̄ illo
mō est verū: verbi grā gemini z̄ virgo sūt dom⁹ mercurij z̄ equaliter di-
stant a leone z̄ a cancro que sūt dom⁹ luminariū: z̄ taurus z̄ libra q̄ sunt
dom⁹ veneris equaliter distāt a leone z̄ cancro. Et hāc cōcordantiā inue-
nies in oib⁹. Ptolemeus assignat causā quare leo est dom⁹ solis z̄ can-
cer dom⁹ lune: z̄ filiter de alijs in. 173. p̄positiōe 7. 6. p̄positiōib⁹ sequē-
tib⁹ prime ptis de domib⁹ luminariū solis z̄ lune dicit duo signa septē-
trionalia que sūt p̄p̄inquoza zenith capitiū nostrorū q̄ alia z̄ hac ratioē
faciūt calozē que sūt cancer z̄ leo posuerūt ambo p̄ domib⁹ duozū lumi-
nariū magnis z̄ nobilib⁹. leonē qz̄ masculus domū solis: z̄ cancrū qz̄ fe-
mina domū lune. Daly dicit in cōmento exponēs verba p̄dicta q̄ duo
signa maxime septētrionalia sūt cancer z̄ gemini: sed gemini est signū
calidū z̄ humidū ideo nō cōcordat cū aliquo eozū. In hoc q̄ humectat
nō cōcordat cū sole q̄ calefacit z̄ deficcit: nec cū luna qz̄ feminea ē z̄ no-
cturna. signū autē geminozū ē masculinū z̄ diurnū. Sz̄ leo cōcordat cū
sole: qz̄ est signū calidū z̄ siccū: ideo cōuenit ut leo sit domus solis. Et qz̄
luna sequit̄ solē id cōuenit ut dom⁹ lune sit circa domū solis. Tūc dice-
ret aliquis quare ḡ virgo nō est domus lune cū sit circa leonē qui est do-
mus solis. Dicit baly q̄ signū virginis nō cōuenit lune: qz̄ virgo ē signū
siccū: luna vō humida. Et p̄pter hoc posuerūt cancrū q̄ est humidus do-
mū lune. De domib⁹ alioz̄ planetarū assignat duas cās: quarū vna ac-
cipit̄ ab ordine planetarū z̄ signozū. Alia ab aspectib⁹. Breuiter ut cō-
cludā intentionē suā paucis verbis vult dicere q̄ capricorn⁹ z̄ aquir⁹
sunt dom⁹ saturni: qz̄ hec duo signa maxime distāt a domib⁹ luminariū
z̄ saturnus est supior oīuz planetarū. Et sagittari⁹ z̄ pisces sūt dom⁹ Jo-
uis: qz̄ hec duo signa sunt iuxta domus saturni: sicut Jupiter est sub sa-
turno. Scorpio z̄ aries sunt dom⁹ martis: qz̄ sunt iuxta domos Iouis:
sicut mars sub Ioue. Libra z̄ taur⁹ sūt domus veneris p̄pter eandē cau-
sam. Et virgo z̄ gemini domus mercurij. Et si inceperis ordinē ab infe-
riori iuenies idem: verbi gratia: virgo z̄ gemini sūt iuxta domos lumi-

nar iū z sunt domus mercurij: qz mercurius sequit̃ post lunā in ordine:
 z sic de alijs. Alia causa quā assignat accipit̃ ab aspectib⁹ z vult dicere
 qz saturnus est maior infortuna: ideo dom⁹ sue debent distare a domi-
 bus luminariū aspectu opposito q est aspect⁹ pfecte inimicitie. Isto aut̃
 mō distāt capricorn⁹ z aquari⁹. Capricorn⁹ enī est in opposito domus
 lune. s. cancri: z aquari⁹ in opposito dom⁹ solis. s. leōis. Et Jupiter ē for-
 tuna maior. iō dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu tri-
 no. i. aspectu pfecte amicitie. hoc mō distāt sagictari⁹ z pisces. sagictari⁹
 enī aspicit leonē aspectu trino: z pisces cancrū. Et mars ē infortuna mi-
 nor: iō dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu q̃rto qui est
 aspect⁹ medie inimicitie. Hoc mō distant scorpi⁹ z aries. scorpius enim
 asp̃i cit leonē aspectu quarto z aries cancrū. Venus est fortuna minor
 iō dom⁹ sue debēt distare a domib⁹ luminariū aspectu sextili q est aspec-
 tus amicitie medie. Hoc mō distāt libra z taur⁹. libra enī aspicit leonē
 aspectu sextili: z taurus cancrū. Et relinquūt mercurio duo signa rema-
 nentia. s. virgo z gemini que sūt iuxta domos luminariuz: qz mercurius
 nūq̃ pōt elongari a sole vltra vnū signū: imo nō pōt elongari a sole fm
 equatiōes tabularū alfonsij vltra. 28. grad⁹ z. 7. minuta.

Signa autem in quibus

Lū quilibet quinqz pla-
 netarū habeat duas do-
 mos ostendit q̃ sit dom⁹ principalis cuiuslibet eorū. Dicit qz saturnus
 gaudet in aquario. Jupiter in sagictario. mars in scorpiōe. venus i tau-
 ro. mercurius in virgine.

He sunt exaltationes

Dicit qz sol exaltať in. 19. gra-
 du arietis zc. littera plana est

Ptoleme⁹ assignat causā exaltationū planetarū in. 199. ppositiōe p̃me-
 ptis q̃ driptiti z in. 6. sequētib⁹. Vult dicere qz iō aries ē exaltatio solis:
 qz dū sol intrat arietē dies incipiūt augmentari supra noctes z calor ei⁹
 incipit ibi apparere magis. Et libra ē casus ei⁹ qz ibi incipiūt noctes au-
 gmetari supra dies z calor incipit ibi diminui. Et qz saturn⁹ ē opposit⁹
 soli: qz vbi crescit calor minuit̃ frigus z ecōtrario. iō libra ē exaltatio sa-
 turni: aries vō casus. Et cū luna iungit̃ soli i ariete incipit lumē ei⁹ pri-
 mo apparere i tauro: iō taur⁹ est exaltatio lune z scorpio casus suus: qz
 ē signū oppositū. Et qz Jupiter facit ventos septētrionales z cancer ē si-
 gnū septētrionale: iō cancer ē exaltatiō Jouis z signū oppositū. s. capri-
 corn⁹ est ei⁹ casus. Et qz mars est ardēs p naturā z pprie cū fuerit i capri-
 cornio multo magis cōburit: qz inclināt ad ptē meridiei: iō cap: icorn⁹ ē
 exaltatio sua z est signū oppositū exaltationi Jouis: z cancer est ei⁹ ca-
 sus. Et qz venus naturaliter bumectat z maxime cuz est in piscib⁹: ideo

piscis est exaltatio veneris et signū oppositū. s. virgo casus ei. Et quia mercurius deficcatur per se et in hoc est trius veneris: id virgo est exaltatio sua quod est signū oppositū exaltationi veneris: et piscis est casus ei. Albumazar assignat fere easdem causas licet alijs utat verbis: et accepit eas a Ptolemeo: id sufficienter ista de causis domorum et exaltationū.

Triplicitates vero. Primum determinavit autor de domibus et exaltationibus planetarum. Hic determinat de triplicitatibus. Et quod aspectus comitatur triplicitates id determinat ex consequenti de aspectibus signorum. Et secundum hoc hec pars potest dividi in duas partes. In prima determinat de triplicitatibus. In 2^a de aspectibus. ibi. 2^a: dicunt et signa se aspicere. Prima pars potest dividi in duas. In prima facit quod dictum est. In 2^a ostendit quae sunt signa mobilia quae fixa et quae coelestia. 2^a ibi: quatuor sunt ex his signis. Prima pars dividitur in 4. partes secundum 4. triplicitates. 2^a ibi: triplicitas. 3^a ibi: triplicitas. 4^a ibi: quarta vero triplicitate. Prima in duas. In prima determinat de ipsis triplicitatibus in generali. In 2^a in speciali. Prima in principio. 2^a ibi: aries leo et sagittarius. Dicit primo quod omnia tria signa quae sunt eiusdem nature faciunt unam triplicitatem. Postea dicit quod aries leo et sagittarius faciunt primam triplicitatem: quia illa tria signa sunt eiusdem nature. s. ignea: masculina: diurna: colerica: calida et sicca sapore amara. et hec tria signa sunt orientalia. Et ista triplicitas sicut quilibet aliarum habet tres dominos quocumque dominus triplicitatis. Primum dominus huius triplicitatis in natiuitatibus vel questionibus vel quibuscumque alijs rebus quae fiunt in die est sol. 2us est iupiter. 3us est saturnus. In rebus quae fiunt in nocte primum dominus huius triplicitatis est iupiter. 2us sol. 3us saturnus. ¶ Notandum est hic quod dicit Albumazar in introductorio suo quod primum signum istius triplicitatis. s. aries facit calorem temperatum. secundum. s. leo facit calorem ledentem. tertium. s. sagittarius facit calorem corruptentem. Quia aliquod istorum signorum ceciderit in ascendente coniunctionis vel oppositionis solis et lune in tempore hyemali tempore frigus. In tempore estivali fit calor excessivus maxime si dominus illius signi fuerit prius in illo signo vel in aliquo angulorum aspiciens ipsum ascendens. Postea dicit quod taurus virgo et capricornus faciunt secundam triplicitatem quae sunt eiusdem nature: quia omnia tria sunt feminina nocturna terrea frigida et sicca melancolica sapore acris meridiana. Huius triplicitatis dominus sunt in die: primus venus: deinde luna: deinde mars. Et in nocte luna primum: deinde venus: deinde mars. Dicit albumazar quod primum signum huius triplicitatis facit frigiditatem temperatam confortantem animalia et segetes. Secundum facit frigiditatem ledentem. Tertium corruptentem. Quia aliquod istorum signorum cadit in ascendente coniunctio-

nis uel oppositionis solis & lune in hyeme & maxime capricorn^o fit frigus: maximū maxime si Saturn^o fuerit in ipsa triplicitate. Deinde dicit q^d terciā triplicitatē faciūt gemini libra & aquari^o: q^d sūt eiusdē nature. sūt enī masculina diurna sanguinea calida & hūida aerea occidentalia sapore dulcia. Eius dñs in die prim^o est saturn^o. 2° mercuri^o. 3° iupiter. In nocte prim^o est mercuri^o. secūdu saturn^o. terci^o iupiter. Et albumazar dicit q^d primū signū hui^o triplicitatis facit ventos tēperatos forātes & dulces. Secūdu facit ventos nocitiuos. Tertiū facit ventos dissipantes aialia & segetes. Qñ aliq^d istoꝝ est ascendēs in hora iūctio nis solis & lune mouent^r venti in illa lunatiōe. & sīlīter intelligas de oppositione. Postea dicit q^d quartā triplicitatē faciūt cancer scorpio & pisces: q^d oīa tria sūt feminina nocturna septētrionalia aquatica frigida & humida sapore salia. Cui^o dñi sūt in die: prim^o venus. Secūdu mars. Terti^o luna. In nocte primus est mars. Secūdu venus. Terti^o luna. Dicit albumazar q^d primū signū hui^o triplicitatis facit humiditatē tēperatā. Secūdu abundantē. Tertiū destruentē. Qñ aliq^d signoꝝ istoꝝ fuerit in ascendēte iunctionis uel oppositiōis solis & lune psumendū est de pluuia illo mense. Ab ista enī triplicitate & a uenere & a luna maxie incipiūt pluuie. Dicit abrahā auenezre q^d si in iūctiōe uel oppositiōe q̄ pcedit introitū solis in arietē: siue fuerit cōiunctio siue oppositiō fuerit aliq^d istoꝝ signoꝝ ascendēs: & cū hoc luminaria fuerint in angulis id est in ascendēte uel medio celi uel in occidente aut in angulo medie noctis erit nimia pluuia in illo anno. Sed si luminaria fuerint in casu ab angulis non descendet pluuia in illo mense & in maiori parte illius anni. Et ego expertus sum pluries q^d quando ascendēs cōiunctionis ē signū aquaticū & luna ante oppositiōnē intrat illud signū in eodem die qñ luna intrat gradū qui fuit in ascendēte incipit pluuia & durat ad mīnus tantū quantūz luna moratur in illo signo. Et suo modo intelligas de uentosis signis & frigidis. Hoc inueni p experientiaz: sed postea hoc inueni in libro abrahā auenezre: & multū gauisus fui quia magis fui certus de ueritate. sed abrahā dicit q^d hoc maxime est uerum si signū ascendens fuerit aliquis anguloꝝ figure illius terre. Hoc intelligo de figura reuolutionis illius anni in terra illa. Illa enim diuersificat sūm diuersas regiones. Et si nō fuerit aliquis anguloꝝ figure illius terre erunt nubes sine pluuia. Lanse triplicitatū fere sūt eedem cum causis domoꝝ: ideo pgransco.

Quattuor quoqz ex his signis. ^{Hic offendit} que sūt signa

mobilia z q̄ fixa z que media siue cōia. Et assignat causas z ponit exem-
pla. littera est plana. ¶ Notandū est hic q̄ Ptolemeus dicit in. 22. ppo-
sitione centiloquij. Noua vestimenta facere uel exercere luna in leone
existere timendū est. Et dicit baly in cōmento eiusdē ppositionis q̄ oia
signa fixa in hoc sūt phibita z maxime leo. quia cū hoc q̄ est fixū est si-
gnū magne victorie: z significat victoriā omniū rerū que exercēt z ma-
lum dominiū in eis. Et dicit q̄ p facere intendit Ptolemeus scindere z
z suere. Per exercere intendit induere z vti. Et hoc possumus accipere
regulā q̄ omnes res quas volumus habere fixas debemus incipere lu-
na existente in signo fixo: sicut edificare domos zc. Et res quas volum⁹
cito mutare debem⁹ incipere luna existente i signo mobili sicut iter zc.

Discuntur aut̄ signa se aspiciere.
Pr̄ ius auctor determinauit de dignitate planetarū que
vocat̄ triplicitas. Et qz triplicitas accipit̄ a trino aspectu
Ideo in hac pte incidentaliter determinat de aspectib⁹.
Et pōt̄ diuidi in duas ptes: qis̄ in prima pte determinat
de aspectib⁹. In secūda pte de p̄iectionib⁹ radioz. Secūda ibi: cū vero
fuerit planeta in aliq̄ signo. Prima ps pōt̄ diuidi in. 4. ptes fm. 4. aspe-
ctus. In prima determinat de aspectu fertili. In secūda pte de aspectu
q̄rto. In tertia de trino. In q̄rta de opposito. Secūda ibi: z aspicit̄ q̄rtū
añ se. Tertia ibi: aspicit̄ etiā q̄ntū añ se. Quarta ibi: aspicit̄ etiā septimū.
Dicit primo: signa dicunt̄ se aspiciere hoc mō. Nē signū aspicit̄ tertiū p⁹
se z tertiū añ se sicut aries aspicit̄ signū geminorū qd̄ ē tertiū añ se z si-
gnū aquarij qd̄ est tertiū post se. Et hic aspectus dicit̄ sextilis eo q̄ tenet
sex̄tā p̄tē circuli. f. 60. grad⁹ q̄ est quātitas duozū signoz: z vocat̄ hic aspe-
ctus: aspect⁹ amicitie medie z pōt̄ esse rō: qz qlibet duo signa isto mō di-
stantia cōueniūt in vna qlitate z cū hoc in sexu: verbi gratia aries z ge-
mini cōueniūt in caliditate z i masculinitate. z silit̄er aries z aquarius.
taur⁹ z cancer cōueniūt in frigiditate z femineitate: z silit̄er taur⁹ z pisces
z sic itelligas de oib⁹. P̄ea dicit q̄ qd̄libet signū aspicit̄ q̄rtū añ sex̄ q̄rtū
p⁹ se: z iste aspect⁹ dicit̄ tetragon⁹ siue q̄rt⁹: qz tenet q̄rtā p̄tē circuli. f. 90.
grad⁹ q̄ est quātitas triū signozū. Et vocat̄ hic aspect⁹: aspect⁹ inimicitie
medie: qz qlibet duo signa hoc mō distātia repugnāt̄ aliq̄i in vna qlita-
te: aliq̄i in ambab⁹. discordāt̄ etiā in sexu: qz si vnū eozū est masculinū:
alterū erit femininū. Et hec ē cā q̄re i morbis acutis ut plurimū fit crisis
cū luna venerit ad q̄rtū aspectū loci in q̄ fuit in p̄ncipio morbi: maxie si
fuerit repugnātia in ambab⁹ qualitatib⁹: z cōiter tūc fit crisis salubris:

verbi gratia si luna fuerit in principio egritudinis in aliquo signorum triplicitatis ignee maxime in ariete cū venerit ad quartū signum quod repugnat in ambabus qualitatib⁹ ⁊ in sexu cōiter fit crisis ad salutē sicut si fuerit in ariete quartus aspectus erit in cancro. si in leone quart⁹ aspectus erit in scorpiōne. si fuerit in sagictario quartus aspectus erit i piscib⁹. In alijs autē signis nō est repugnantia nisi in vna qualitate ⁊ in sexu. verbi gratia: taurus ⁊ leo. taurus est signū frigidū ⁊ siccū seminū. leo calidū ⁊ siccum masculinū. Et hanc repugnantia inuenies in alijs suo modo. Et ppter h̄ crises in istis signis aliqñ fiūt ad salutē ⁊ aliquando ad mortē fm fortunarū uel infortunarū aspectum ad lunam. Deinde dicit q̄ quodlibet signū aspiciit quintū ante se ⁊ quintū post se. ⁊ hic aspectus dicit trinus eo q̄ tenet tertiā partē circuli. s. 120. gradus. Et vocat̄ hic aspectus amicitie pfecte: quia quelibet tria signa hoc modo distantia faciūt vnā triplicitatē ⁊ cōueniunt in naturis sicut fuit dictum in capitulo imediate p̄cedenti. Postea dicit: aspiciit etiam q̄libet signū septimū a se. i. signū oppositū: ⁊ iste est aspectus pfecte inimicitie ratione oppositionis. Et ois planeta qui fuerit in aliquo gradu alicui⁹ signi aspiciit planetā existentē in alio signo in cōsimili gradu eodē aspectu quo aspiciūt se illa duo signa. Et auctor loquit̄ de gradib⁹ zodiaci. s3 fm doctrinā Ptolemei accipiunt aspectus in equinoctiali: ideo pōt littera sic glosari. Et hoc intelligendū de gradibus equinoctialis. verbi gratia: si fuerit aliquis planeta in ariete ⁊ alter in geminis ⁊ subtrahere fuerint ascensionēs circuli directi illius qui est in ariete ab ascensionibus circuli directi illi⁹ qui fuerit in geminis si remanserint. 60. gradus aspiciūt se aspectu sextili. Hoc modo intellige de alijs aspectibus.

Cum vero fuerit planeta In hac pte auctor tan-
 git p̄iectiones radiozū ⁊ expedit se breuiter dicēs. Si fuerit aliquis planeta in aliq̄ signo p̄icit radios suos in cōsimili gradu signi qd̄ aspiciit ipsum aliquo aspectu. verbi gratia: sit aliquis planeta in primo gradu arietis ⁊ in secūdo minuto p̄icit radios suos sextiles ad primū gradū geminozū i secūdo minuto eiusdē. Auctor nimis breuiloquus fuit in hoc capitulo ideo oportet aliquantulū inozari circa explanationē aspectū ⁊ p̄iectionē radiozū. Intelligendū est primo q̄ aspectus cōsiderant̄ tribus modis. Uno modo fm gradus equales ⁊ fm hunc modū auctor in littera locus ē de aspectibus ⁊ p̄iectionib⁹ radiozū. Et vocant̄ gradus equales gradus zodiaci nō cōsiderando ascensionēs. Secūdo modo considerant̄ aspect⁹ fm gradus equinoctialis i circulo directo: ⁊ hoc mō Ptolemeus iubet

accipere aspectus in .60.º ppositione centiloquij: vbi loquitur de causis
dieru cretoru z hoc mó accipit cõiter aspectº in interrogatiõibº z i reuo
lutionibº annoru müdi: z in multis alijs. Tertio mó cõsiderant aspectus
z piectiões radiozũ fm moduz directionũ z hoc mó accipiunt in nati
uitatibº. ¶ Intelligendũ est iuxta capitulũ de aspectibº q aspectº acci
piunt tribº modis: z tot modis etiã accipiunt piectiones radiozũ. Uno
mó accipiunt aspectº z piectiões radiozũ fm gradº circuli signozũ ita q
cõputant gradº zodiaci q sũt inter vnũ planetã z aliuz. z iste est modus
quẽ ponit auctor in lra. Et hũc modũ tenet abrahã auenezre. Et dicit q
qñ infinities e expus q aspectº debet accipi i zodiaco z nõ in egnocia
li z hic modº est facilis valde. Et exẽplificatũ fuit sufficiẽter de hoc i
fniando litterã. Secũdo mó accipiunt aspectº in egnociali fm ascensio
nes circuli directi fm quẽ modũ iubet Ptolemens accipere sicut dictuz
fuit sup litterã. Cũ igit fm hũc modũ volueris eãre aspectº quere ascen
siones planete i circulo directo q incipiũt a capricorno z serua eas. De
inde eodẽ mó quere ascensioes gradº alteriº planete in eodẽ circulo di
recto z serua eas. Deinde subtrabe ascensioes illiº q p̄p̄inquoer fuerit ca
p̄ricorno fm ordinẽ signozũ ab ascensionibº illiº q longiº fuerit: z si
remãserint .60. gradº aspiciũt se aspectu sextili. Si remãserint .90. gra
dus aspiciũt se aspectu q̄rto. Et si .120. gradº remãserint aspiciũt se aspe
ctu trino. Pro aspectu autem opposito nõ oportet querere ascensiones
qz quando duo planete opponunt in zodiaco: opponunt z in equino
ctiali. Iste modus facilis est: ideo non oportet hic multũ stare. Tertius
autẽ modus aspectũ z piectionis radiozũ est multũ difficilis maxime
nõ exercitatis in calculationibus. Intelligendum est primo circa hunc
modũ q piectio radiozũ accipit fm ascensioes circuli directi quãdo
planeta cuiº radios volumus p̄icere est in medio celi uel in angulo ter
re. Et quando est in gradu orientis uel in gradu occidentis accipit fm
ascensiones regionis siue horizontis obliqui fm tabulas factas ad illã
regionẽ. Si autẽ nõ fuerit planeta in aliquo quattuor horũ locozũ. sed
in locis intermedijs tunc accipiunt mixtim. Cum igit volueris p̄icere
radios alicuius planete considera si planeta ille cuius radios vis p̄icere
sit in medio celi uel in angulo terre z tunc quere ascensiones illiº gra
dus in circulo directo sup quas addas .60. gradus si volueris radiatio
nem sextilẽ sinistram. s. illam que p̄cedit fm ordinẽ signozũ a loco pla
nete. Et gradus post additionẽ puenientes reduc ad gradus equales in
culo directo fm doctrinã canonũ primi mobilis z gradº zodiaci q p̄ue
nerit in illõ sũt radij sextiles. Et sicut dixi de .60. gradibº p̄ radiatiõẽ sex

illi ita intelligas de .90. p radiatiōe .4°. Et de .120. p radiatiōe trina. Si autē volueris radiationē dextrā. s. illā q̄ pcedit a loco planete versus occidentē subtrabe ab ascēsiōib⁹ grad⁹ planete. 60. grad⁹ p radiatiōe sextili uel .90. p radiatiōe .4° ul. 120. p radiatiōe trina. Et numerū q̄ remanet reduc ad grad⁹ eq̄les sicut pri⁹ z grad⁹ zodiaci q̄ exiuerit in illo sūt radij Exemplū in radiatiōe sinistra pono q̄ saturn⁹ sit in angulo medij celi i fine sexti grad⁹ virginis ascensiones illi⁹ grad⁹ in circulo recto sunt. 247. grad⁹. 48. minuta. volo h̄re radiationē sextilē addā ḡ. 60. grad⁹ z prouenient. 307. grad⁹. 48. minuta q̄s reducā ad grad⁹ eq̄les i circulo directo: z exeūt. 10. grad⁹. 14. minuta. 14. 2° scorpiōis. ibi sūt radij sextiles saturni sinistri in hoc casu. Exemplū in radiatiōe sextili dextra. subtrabaz ab ascensioib⁹ pdictis. 60. grad⁹: z remanēt. 187. grad⁹ z. 48. minuta. reducā ad grad⁹ eq̄les in circulo directo: z exeūt. 7. grad⁹. 9. minuta. z. 15. secunda: cancri. ibi ḡ in pposito sunt radij sextiles dextri saturni. Si vero planeta cui⁹ radios vis p̄scere sit in gradu oriētis q̄re ascensioēs grad⁹ planete p tabulā ascensioū circuli obliq̄ deseruiētē tue regioni. Et si volueris radiationē sinistra adde sup ascensiones grad⁹ planete. 60. grad⁹ p radiatione sextili uel .90. p q̄rta radiatiōe uel. 120. p trina radiatione. Exemplū i radiatiōe sextili sinistra: pono q̄ Jupiter sit in gradu oriētis i fine. 10. grad⁹ sagittarij ascensioēs illi⁹ grad⁹ in horizōte obliq̄ sūt. 275 grad⁹ z. 27. minuta. z volo h̄re radiationē sextilē sinistra addā sup ipsos 60. grad⁹ z pueniēt. 335. grad⁹ z minuta. 27. quos reducā ad grad⁹ equales in circulo obliquo z exiūt. 12. grad⁹. 44. minuta. 21. 2°. aquarij ibi ḡ sunt radij sextiles Jouis. Exemplū in radiatiōe sextili dextra. subtrabā ab ascensioib⁹ grad⁹ Jouis. 60. grad⁹ z manēt. 215. grad⁹. 27. minuta. reducā ad grad⁹ equales z exiunt. 25. grad⁹. 54. minuta. 50. 2° libze. ibi sūt radij sextiles Jouis. Si vō planeta fuerit i gradu occidentis opaberj cū gradu opposio. s. accipes ascensioēs nadir grad⁹ planete i horizōte obliq̄ z facies penit⁹ eodē mō quo dictū ē. Sz postiq̄ reducerj ad grad⁹ eq̄les loc⁹ radioz est loc⁹ opposit⁹ illi⁹ loci quē iuenis. Et ut clari⁹ pateat ponā i hoc exemplū. Pono q̄ Jupiter sit in gradu occidentis in fine. 10. grad⁹ sagittarij. querā ascensioēs. 10. grad⁹ geminoz z iuenio. 41. grad⁹ 9. minuta. addā. 60. grad⁹ p radiatiōe sextili z pueniūt. 101. grad⁹. 9. minuta. reducā ad grad⁹ eq̄les in horizōte obliq̄ z exiūt. 2. grad⁹. 30. minuta. 45. secunda leonis. sunt ergo radij in opposito istius. s. 2. gradu. 30. minuto. 45. secundo squarij. Si autē planeta cuius radios vis p̄oijcere non fuerit in aliquo locorum dictoz tunc oportet accipere radiationem mixto modo fm p̄portionē distantie gradus planete inter vnū

angulū & alium. Modus autē est iste si planeta cuius radios vis pro-
 iicere fuerit inter mediū celi & gradū ascendentē: accipe primo ascensio-
 nes gradus medij celi quas subtrabe ab ascensionibus gradus plane-
 te in circulo directo & qđ remanet est distantia a medio celi quā serua.
 Deinde sup ascensiones gradus planete in circulo directo. 60. gradus
 adde pro radiatiōe fertili uel. 90. p raditione. 4. uel. 1 20. p trina. & quod
 puenerit reduc ad gradus equales in circulo directo: & qđ prouenerit
 serua. & uocet radiatio circuli directi. Deinde quere ascensioēs gradus
 planete in horizonte obliquo p tabulam regionis tue sup quas adde si
 militer. 60. gradus pro radiatione fertili uel. 90. pro. 4. uel. 1 20. pro tri-
 na. & quod puenerit reduc ad gradus equales p tabulas tue regionis
 & qđ exiuerit serua. & uocetur radiatio regionis. Deinde uide differen-
 tiam inter radiationē circuli directi & radiationē regionis: quā differen-
 tiam multiplica p distantiam gradus planete a medio celi & pductum
 diuide p medietatē arcus diurni gradus planete. & pueniet pars ppor-
 tionalis quā adde sup radiationē circuli directi. si radiatio circuli dire-
 cti fuerit minor radiatione regionis & subtrabe ab ipsa si fuerit maior.
 & qđ puenerit erit locus radiozū. Medietatē autē arcus diurni gradus
 planete inuenies subtrahendo ascensioes grad^o planete in circulo obli-
 quo ab ascensionibus eius nadir & mediando illud. Posset etiam alio
 modo inueniri pars pportionalis differentie duarū radiationū. s. qđ ac-
 ciperet sexta pars differentie & multiplicaretur per horas distantie pla-
 nete a medio celi. Sed hic modus est magis tediosus qđ primus: quia
 oportet fm hunc moduz diuidere distantia gradus planete a meridie
 per partes horarū gradus planete ad hoc qđ inueniant hore distantie
 a meridie. Consulo primū modū. Exemplū in hoc pono qđ gradus me-
 dij celi sit. 20. gradus leonis cōpletus. & saturnus sit in sexto gradu vir-
 ginis completo. Querā distantiam saturni a medio celi per ascensioēs
 circuli directi. Et inuenio in distantia. 15. gradus. 22. minuta. seruabo
 itaq; eam. Deinde subtrahā ascensionēs gradus saturni in circulo obli-
 quo ab ascensionibus gradus oppositi. Et remanent. 20 1. gradus. 20.
 minuta qui est totus arcus diurnus saturni quē diuidam p medium. &
 ueniūt. 100. gradus. 40. minuta qui est medietas arcus diurni saturni:
 seruabo itaq; eum. Deinde querā ascensiones gradus saturni in circulo
 directo & inuenio. 247. gradus. 48. minuta quibus addā. 60. gradus:
 quia uolo radiationē fertilem sinistra. & puenient. 307. gradus. 48. mi-
 nuta quos reducā ad gradus equales in circulo directo: & inuenio. 19.
 gradus. 14. minuta. 14. 2° scorpionis. & hec est radiatio circuli directi.

Deinde querã ascensionẽ gradus saturni in circulo obliquo in regio-
 ne cuius latitudo est. 48. gradus. Et inuenio. 147. grad^o. 11. minuta qui
 bus addaz. 60. gradus: 7 pueniunt. 207. gradus. 11. minuta quos redu-
 cam ad gradus equales in circulo obliquo 7 inuenio. 19. gradus. 52. mi-
 nuta. 14. secũda libre. Uideo q̃ radiatio circuli directi est maior q̃ ra-
 diatio regionis: subtrahã minozẽ de maiorẽ 7 inuenio in differẽtia. 20.
 gradus. 22. minuta quã reducã ad idẽ genus: 7 pueniunt. 1222. reducã
 etiã distantiam saturni a medio celi ad idem genus. distantia fuit. 15.
 gradus. 22. minuta reducã ad idem genus. s. 920. minuta. multiplicabo
 differentiã p distantiã 7 pueniũt. 1126684. 2°. Deinde reducã medietera
 tem arcus diurni saturni ad idẽ gen^o. Medietas arcus diurni fuit. 100.
 gradus. 40. minuta. reducta ad idẽ genus. 6040. pueniũt minuta p que
 diuidã numerũ qui puenit ex multiplicatione. Et exiũt tres gradus. 6.
 minuta. 32. 2° quos subtraham a radiatione circuli directi: qz illa fuit
 maior 7 remanẽt septem gradus. 7. minuta. 42. 2° scorpionis. ibi sũt ra-
 dij saturni fertiles sinistri in casu pposito. ¶ Si autẽ volueris radiatio-
 nem dextrã vbi p̃cepi addere. 60. gradus: subtrabe. 60. 7 operaberis si-
 cur prius. Si ṽo gradus planete cui^o radios vis p̃icere fuerit inter gra-
 dum ascendente 7 angulũ terre vide longitudinẽ eius a gradu ascẽden-
 te quã scies hoc modo. Subtrabe ascensionẽ gradus ascendẽtis in cir-
 culo obliquo ab ascensionib^o gradus planete in eodez circulo obliquo
 Et hoc si volueris radiationẽ sinistram. 7 qd remanserit erit distantia
 planete a gradu ascendente serua eã. Deinde quere medietatẽ arcus no-
 cturni gradus planete quẽ scies hoc modo. subtrabe ascensionẽ nadir
 gradus planete ab ascensionibus gradus planete 7 remanebit totus ar-
 cus nocturnus quẽ media 7 serua medietatẽ. His itaqz seruatis quere
 ascensionẽ gradus planete in circulo obliquo p tabulã factã ad latitu-
 dinem tue regionis quib^o adde. 60. p radiatione fertili 7c. 7 quod pue-
 nit reduc ad gradus equales in circulo obliquo 7 vocetur radiatio cir-
 culi obliqui. Deinde quere ascensionẽ gradus planete in circulo dire-
 cto quib^o adde. 60. gradus p radiatione fertili 7c. 7 qd prouenerit reduc
 ad gradus equales in circulo directo. 7 qd puenit serua: 7 vocẽ radi-
 tio circuli directi. Deinde vide differentiaz inter radiationẽ regionis 7
 circuli directi: subtrahendo minozẽ a maiorẽ: quã differentiã multipli-
 ca p distantiã planete a gradu ascendente. Et pductũ diuide p medietera
 tẽ arcus nocturni gradus planete 7 erit pars pportionalis quã adde
 cum radiatione regionis si fuerit minoz radiatione circuli directi. uel
 subtrabe a radiatione regionis si illa fuerit maior radiatione circuli di-

recti. Et quod post additiones uel subtractiones puenit locus erit ra-
 diorum. Exemplum in hoc pono quod gradus ascendens sit. 18. scorpionis et
 Jupiter sit in. 10. sagittarij queram ascensiones gradus ascendentes in
 horizonte. 48. graduum et inuenio. 245. gradus. 55. minuta. Deinde que-
 ram ascensiones gradus Iouis in eodem horizonte obliquo: et inuenio. 275. gra-
 dus et. 27. minuta: subtraham ascensiones gradus ascendentes ab ascen-
 sionibus gradus Iouis et remanent. 29. gradus. 32. minuta que est di-
 stantia Iouis ab ascendente. Deinde subtrahi ascensiones gradus op-
 positus Iouis ab ascensionibus gradus Iouis et residuum medietatis: et in-
 ueni. 117. gradus. 9. minuta que est medietas arcus nocturni gradus io-
 uis. Deinde addidi ascensionibus Iouis. 60. gradus et prouenerunt. 335.
 gradus. 27. minuta quos reduxi ad gradus equales in circulo obliquo
 et inueni. 12. gradus. 45. minuta aquarij. Et hec est radiatio regionis: ser-
 uati itaque eam. Deinde quesui ascensiones gradus Iouis in circulo di-
 recto. et inueni. 338. gradus. 21. minuta quibus addidi. 60. gradus et pro-
 uenerunt. 398. gradus. 21. minuta. subtraxi uiam reuolutionis. scilicet. 360. gra-
 dus et remanserunt. 38. gradus. 21. minuta quos reduxi ad gradus equa-
 les in circulo directo et inueni. 5. gradus. 57. minuta aquarij. et hec est ra-
 diatio circuli directi. Deinde subtraxi minorem radiationem de maiori et
 inueni in differentia. 6. gradus. 48. minuta quam differentiam multipli-
 caui per distantiam Iouis ab ascendente. et diuisi per medietatem arcus no-
 cturni et inueni in parte proportionali. 1. gradum. 42. minuta. 47. secun-
 da. quam subtraxi a radiatione regionis: quia illa fuit maior. Et reman-
 serunt post subtractionem. 11. gradus. 2. minuta. 13. secunda aquarij. et ibi
 est locus radiorum Iouis. Si autem uelles proicere radios versus dextrum
 tunc deberes videre distantiam gradus planete ab angulo terre per ascen-
 siones circuli directi quam inuenies subtrahendo ascensiones gradus
 planete in circulo directo ab ascensionibus anguli terre in circulo dire-
 cto. Et tunc partem proportionalem duarum radiationum deberes addere radia-
 tioni circuli directi si illa esset minor radiatione regionis. uel subtrahere
 si esset maior. In nullo alio differt opus nisi quod ubi precepti addere ascen-
 sionibus. 60. gradus et. debes subtrahere. 60. et. Si autem gradus plane-
 te cuius radios vis percipere fuerit inter gradum occidentis et gradum. 10. domus
 operaberis cum gradu opposito planete recte per eandem uiam. sicut iam dixi
 inter ascendens et angulum terre. quoniam enim gradus planete est inter gradum
 occidentis et medium celi eius oppositus gradus est inter ascendens et angulum
 terre. Et tantum distat gradus oppositus planete ab ascendente quantum gra-
 dus planete a gradu occidentis: id eadem est operatio nec plus nec minus. Sed
 postquam conpleueris operationem loci radiorum est locus oppositus illi loci que

inuenisti sicut tibi exemplificauimus quoniam planeta est in gradu occidentis. Si autem
 contingat sicut sepe contingit quod gradus planete sit ante angulum et locum ubi
 cadunt radij sui sit ultra angulum sicut verbi gratia: locus planete sit inter me-
 dium celi et ascendens et radij cadant ultra ascendens. scilicet inter ascendens et angu-
 lum terre. Iste casus quasi frequenter contingit in radiatione trina et mul-
 toriens in quarta: et alij in sextili. Modus est iste si locus planete cuius ra-
 dios vis percipere sit inter medium celi et ascendens et radij sui debeant cadere
 ultra ascendens: vide distantiam planete a medio celi per modum prius dictum
 et vide medietatem arcus diurni gradus planete per modum prius dictum et ser-
 uam utriusque. scilicet distantiam et medietatem arcus diurni. Deinde queras ascen-
 siones gradus planete in circulo directo. Quere etiam ascensiones gra-
 dus ascendens in eodem circulo directo. Deinde subtrahere ascensiones
 gradus planete ab ascensionibus gradus ascendens. Et quod reman-
 serit serua et vocetur pars radiationis circuli directi. Deinde quere ascen-
 siones gradus planete in circulo obliquo. et quere ascensiones gradus
 ascendens in circulo obliquo. et subtrahere ascensiones planete ab ascen-
 sionibus gradus ascendens. et quod remanserit serua et vocetur pars
 radiationis regionis. Deinde subtrahere partem radiationis minoris a ma-
 iori et remanet differentia quam multiplica per distantiam planete a medio
 celi et productum diuide per medietatem arcus diurni gradus planete et pue-
 niet pars proportionalis quam adde parti radiationis circuli directi si fuerit
 minor parte radiationis regionis. uel subtrahere si fuerit maior: et quod pue-
 nerit erit pars radiationis equata: quod pars si fuerit minor. 60. gradibus radij
 sextiles cadunt ultra angulum occidentis si fuerit maior cadunt ante angu-
 lum. Et si hec pars fuerit minor. 90. gradibus radij quarti cadunt ultra angu-
 lum. si maior cadunt ante angulum. Et si hec pars fuerit minor. 120. gradi-
 bus sicut est quasi frequenter cadunt radij trini ultra angulum. si fuerit maior
 120. cadunt ante angulum. Si igitur cadant radij ultra angulum subtrahere par-
 tem radiationis equatam a. 60. gradibus per radiationem sextili uel a. 90. per ra-
 diationem quarta. uel a. 120. per radiationem trina: et quod remanserit adde super
 ascensiones gradus ascendens in circulo obliquo. et quod puenit redire
 ad gradus equales in circulo obliquo. et gradus signi quod exierit erit locus
 radiorum. Si sciueris istam operationem scies dirigere planetam existentem in una
 quadra ad locum existentem in alia quadra. Hunc modum non uidi expositum
 nec positum in aliquo libro. ¶ Ut planius pateat quod dixi ponam in hoc
 exemplum. Pono quod gradus medij celi sit. 10. gradus cancri et saturnus sit in
 quarto gradu virginis. et gradus ascendens in horizonte obliquo in regione cuius
 latitudo est. 48. gradus sit. 7. gradus. 59. minuta libere. Quasi ascensiones gradus

medij celi in circulo directo ⁊ inueni. 190. gradus. 53. minuta. Deinde
 quesui ascensiones gradus saturni in circulo recto ⁊ inueni. 245. grad^o
 55. minuta. Subtraxi ascensiones medij celi ab ascensionibus gradus
 saturni ⁊ remanserunt. 55. gradus. 2. minuta: que est distantia saturni a
 medio celi. Deinde subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo obli
 quo ab ascensionib^o gradus oppositi in eodē circulo obliquo ⁊ reman
 serunt. 203. gradus. 3. minuta. ⁊ hic fuit arcus diurnus gradus saturni
 quē mediaui ⁊ inueni. 101. gradus. 31. minuta. 30. 2^a que est medietas
 arcus diurni gradus saturni. Subtraxi ascensiones gradus saturni i cir
 culo directo que fuerūt. 245. gradus. 55. minuta ab ascensionibus gra
 dus ascendētis in eodē circulo directo que fuerūt. 277. gradus. 19. mi
 nuta. ⁊ remanserūt. 31. gradus. 24. minuta que fuit pars radiatiōis cir
 culi directi. Deinde subtraxi ascensiones gradus saturni in circulo obli
 quo que fuerūt. 144. gradus. 277. minuta ab ascensionib^o gradus ascen
 dentis in eodem circulo obliquo que fuerūt. 190. gradus. 53. minuta. ⁊
 remanserūt. 46. gradus. 26. minuta que fuerūt pars radiatiōis regio
 nis siue circuli obliqui: vidi q^d pars radiatiōis circuli obliqui fuit ma
 ior parte radiatiōis circuli directi. Subtraxi ergo minorem de maiori
 ⁊ remanserūt. 15. gradus. 2. minuta que fuit differentia duar^{um} partiū quā
 multiplicauī p^{er} distantia saturni a medio celi ⁊ diuisi p^{er} medietatem ar
 cus diurni gradus saturni. ⁊ exiuerūt. 8. gradus. 8. minuta. 59. 2^a. ⁊ hec
 fuit pars p^{ro}portionalis differentie quā addidi supra partes radiatiōis
 circuli directi ⁊ puenerūt. 39. gradus. 32. minuta. 59. 2^a. Isti sunt grad^o
 ascensionū qui fuerūt in figura a saturno vsq^{ue} ad gradū ascendētem ⁊
 q^{ia} fuerunt pauciores q̄. 60. sciui q^d radij sextiles saturni in hac figura ce
 ciderunt. vltra gradū ascendētem. Subtraxi ergo hos gradus a. 60. pro
 radiatiōe sextili. ⁊ remanserūt. 20. gradus. 27. minuta. 1. secundū: quos
 addidi sup^{er} ascensiones grad^o ascendētis in circulo obliquo qui fuerūt
 190. gradus. 53. minuta. ⁊ puenerunt. 211. gradus. 20. minuta quos re
 duxi ad gradus equales in circulo obliquo ⁊ inueni. 22. gradus. 54. mi
 nuta. 52. 2^a lib^{re}. ibi fuerūt radij sextiles saturni in p^{ro}posito exemplo fm
 hunc modū debet fieri in alijs angulis. Et hec de radiatiōib^o sufficiāt

Habent etiam quinqz planete
 i vnoquoqz signo terminos.

Prius auctor determinauit de trib^o dignitatib^o essentia
 libus planetarū. In ista pte auctor determinat de q̄ta

81

dignitate essentiali quā habent planete in signis. Et diuiditur in duas partes: quoniā in prima parte ponit terminos planetarū. In secunda parte soluit quandā contrauerſiā que est inter aliquos de triplicitatib⁹ ⁊ terminis. Secūda pars incipit ibi: Quidā preponunt. Prima pars diuidi potest in duas partes ita q̄ primo incipit tractare de terminis planetarū litteraliter. Secūdo ponit tabulā de ipsis terminis. Secūda incipit ibi: ⁊ ppter diuersitatem eorūdem. Dicit primo q̄ quinq; planete scilicet saturnus Iupiter mars venus ⁊ mercurius habēt terminos dispositos p diuersos gradus. Et primus terminus est Iouis a principio arietis vsq; ad finem sexti gradus eiusdem. Et a principio septimi gradus eiusdē arietis vsq; ad finem. 12. est terminus veneris. Et a principio 13. gradus vsq; ad finem. 20. est terminus mercurij. Et a principio. 21. vsq; ad finem. 25. est terminus martis. Et a principio. 26. vsq; ad finem arietis est terminus saturni. Postea dicit ⁊ quia isti gradus sunt diuersi ita q̄ nō vadunt equaliter nec fm ordinem planetarū graue esset eos tenere in memoria: ideo posuit eos in tabula fm q̄ videtur in lrā.

Quidā pponūt triplicitates terminis

Dic soluit quandā contrauerſiā que est inter sapientes de triplicitatib⁹ ⁊ terminis. Et dicit quidā preferūt triplicitates terminis. Et quidā preferūt terminos triplicitatibus. Soluit istam contrauerſiā ⁊ dicit q̄ dñi triplicitatū sūt fortiores quantū ad nutritionē puerorū: quia in natiuitatibus significant nutritionē ⁊ ab eis accipitur significatio vtruz puer sit vitalis aut nō. Dñi autē terminorū sunt fortiores in directione: quia dum dirigif gradus ascendens alicuius natiuitatis dirigif ad terminos fortunarū ⁊ infortunarū. ⁊ dñs termini illius vocatur diuisor uel dispositor q̄diu durat directio in illo termino: ⁊ si fuerit ibi aliquis planeta uel radij eius erit piceps. De hoc diffusius dicet in sequētib⁹ dñō cōcedente. ¶ Notandū est hic de terminis q̄ discordia fuit inter sapientes antiquos de terminis. Et fuerūt tres opiniones famose de terminis quarū vna fuit indorū. alia egyptiorū. tertia chaldeorū. Ptolemeus in 218ª ppositione prime pris quadripriti magis approbat terminos egyptiorū ⁊ dicit se inuenisse vnū librum de terminis antiquū qui pre veritate erat pro maiori parte fractus. Et ille concordabat cū terminis egyptiorū. ⁊ i illo libro sūma graduū terminorū cuiuslibet planete erat tantus quantus numer⁹ annorū suorū maiorū quos dant in natiuitatibus. Verbi grā: anni maiores saturni sunt. 57. anni. Iouis. 79. martis 66. veneris. 82. mercurij. 76. ⁊ omnes isti collecti faciūt. 360. Si volue-

ris hoc experiri. cōputa gradus omniū terminorū alicui⁹ planete: verbi gratia Jouis: ⁊ inuenies numerū annorū suorū. s. 79. ⁊ sic de alijs. Haly in cōmento. 206. ppositiōnis prime ptis quadripartiti dicit. Illi de egypto fuerūt sapientes magici qui fuerunt ab antiquo tempore. nam isti fuerunt studij ⁊ exercitij magni in scientijs ⁊ sapiētijs omnibus de quibus homo se iuuare potest. Et scimus hoc per chronicas sapientū antiquorum sūm q̄ loquebant de ipsis ⁊ p ea que de suis operibus remanserunt a multis milibus annorū vsq; ad hodiernā diem. Tamen ego dico illud quod ego vidi de vna experientia quā inueni in loco qui dicit⁹ est oculus solis: quia in modico tempore miracula magna vidi. hec sūt verba haly. de experientia autem tacet. In centiloquio in cōmento illius ppositiōis vult⁹ hui⁹ seculi. dicit vnā experientiaz de sigillo scorpiōis facto in lapide sūm q̄ potest ibi videri ⁊ q̄ voluerit videre ibidē videat.

Facies autē signorum.

Hic determinat de quita dignitate ⁊ vltima essentiali quā habent planete in signis que vocat⁹ facies. Et potest diuidi in tres ptes: qm̄ in prima parte ponit diuisionem ⁊ ordinationē facierū. In secunda pte docet inuenire facies p numeros. In tertia parte ponit de eis tabulā. Secūda ps incipit: Cū habueris gradus in aliquo signo. Tertia est in fine vbi ponit tabulā. Dicit q̄ q̄libet signū diuidit⁹ in tres partes equales que vocant⁹ tres facies ⁊ quelibz facies est ex. 10. gradibus. Et incipiūt iste facies a principio arietis ⁊ pcedunt sūm ordinem signorū ⁊ planetarū: ita q̄ prima facies est martis. s. primi. 10. gradus. 2° facies arietis. s. 10. gradus sequētes sunt solis qui succedit marti in ordine spherarum. 3° est veneris que succedit soli. Et prima facies tauri est mercurij qui succedit veneri. Secūda lune que succedit mercurio. Tertia saturni. Et prima geminorū Jouis. ⁊ sic sūm hunc ordinem vsq; ad finē signorū. Postea docet inuenire p numeros cui⁹ planete sit aliqua facies. Et dicit cum habueris gradum alicuius signi ⁊ volueris scire cuius planete facies sit in illo gradu computa numeruz signorū a principio arietis vsq; ad principiū signi ppositi. ⁊ multiplica illū numerū p tres: ⁊ cum numero pducto adde facies cōpletas signi ppositi: verbi gratia si transuerint. 10. gradus cōpleti adde vnitatē. Si. 20. cōpleti adde duo. Deinde a toto numero subtrahē. ⁊ quotiēs poteris. ⁊ quod remanserit cōputa a marte sūm ordinē planetarū. ⁊ vbi numerus fuerit sequēs planeta est dñs faciei que site: verbi grā: pono q̄ habeam 15. gradus leonis volo scire cui⁹ facies sit. 15. grad⁹ leonis scio q̄ a principio arietis sūt. 4. signa cōpleta. multiplicabo ergo. 4. p. 3. ⁊ erunt. 12.

Et scio q̄ de leone transiuit vna facies cōpleta: iō addā vnū ⁊ erūt. 13. facies cōplete a principio arietis. subtrahā inde septē ⁊ remanēt. 6. da bo primā vnitatē marti. secundā soli. tertiā veneri. quartam mercurio. quintā lune. sextā saturno. Erit ḡ facies sequens que nō fuit cōpleta Jo uis. Postea ponit tabulā cui⁹ opus facile est. Queres enī nomen illius signi cui⁹ dñm faciei queris ⁊ inuenies in directo quis sit dñs prime fa ciei ⁊ quis secūde ⁊ quis tertie.

F **Q**uia auxiliante deo. Postq̄ au-
 ctor determi-
 nauit de dignitatib⁹ planetarū in signis. In ista pte de-
 terminat de fortitudinib⁹ quas hñt in istis dignitatibus
 Et pōt diuidi in duas ptes: qm̄ in prima pte ostēdit quot
 fortitudines habeat planeta i qualibet dignitate. In 2^a
 pte cōparat istas dignitates ad res sensibiles. 2ª est ibi: vnde quidā de
 bacre. Prima ps pō. diuidi in duas: qm̄ primo cōtinnat se ad dicēda.
 2ª psequit̄ ibi: nā dñs domus. Dicit qz adiuuante deo cōpleuit de digni-
 tatibus planetarū in signis. modo vult ostēdere quot fortitudines ha-
 beat qlibet in ipsis dignitatib⁹. Postea dicit qz dñs domus habet qnqz
 fortitudines. dñs exaltationis hz quattuor. dñs triplicitatis hz tres. do-
 minus termini duas. dñs faciei vnā. Postea replicat illā ⁊ trouersā de
 terminis. Et ponit cōpationē in dignitatib⁹ planetarū dicens qz qdā de
 dignitatib⁹ planetarū fecerūt talē compationē qz planeta existens i sua
 domo est filis viro existenti in domo atqz dñatione sua. Et planeta in
 exaltatiōe sua est filis viro i regno atqz gloria sua ⁊ patet in lrā. Ex ista
 littera potest notari si aliquis planeta patiat magnū infortunū in do-
 mo uel exaltatiōe sua hoc ē multū detestabile. sicut multū esset detesta-
 bile si rex vinceret in pprio regno suo ⁊ in fortiori loco regni sui. Jō qm̄
 iuiaria eclypsan̄ i pprijs domib⁹ uel exaltationib⁹ suis h̄ ē malū signū.

S Equūtur has figure signoz. **E**quūtur has figure signoz.
 Prius auctor determinauit de dignitatib⁹ planetarū in
 signis ⁊ de fortitudinib⁹ quas hñt in istis dignitatib⁹. In
 ista pte determinat de figuris siue formis ipsoꝝ signozū
 hoc ē ostēdit nobis q̄ signa hñt formas hūanas: ⁊ q̄ hñt
 formas alioꝝ aialū. ⁊ manet indiuisa. Dicit qz quedā signa dicunt̄ ra-
 tionalia. s. illa quozū imagines sunt figurate ad imagines hoīus. Et il-
 la sūt gemini virgo aquari⁹ libra ⁊ medietas prima sagictarij. ista di-
 cunt̄ hñtia pulebras voces. Et virt⁹ eozū est maior cū fuerit in oriēte. Et
 qdam ex signis dicunt̄ hñtia alas. s. gemini virgo ⁊ picis. Quedā ex cis

dicunt quadrupedia. s. sagictarius leo aries taurus z capricornus. Et eorū quedam sunt domestica. s. illa que sunt figurata fm figuras aialiuū domesticorū. Et hec sunt aries taurus z capricornus. Et eorum virtus magis apparet cum fuerint in meridie. Virtus autē virginis capricorni z aquarij magis apparet cum fuerint in septentrione. Et quedaz ex signis vident vitiosa z turpia z tortuosa. s. aries taurus cancer scorpius z piscis. z virtus eorū magis apparet in occidente. Quedā vō sunt sterilia. s. gemini leo virgo. Et quedā dicunt habentia paucos filios. s. aries taurus libra sagictarius capricornus z aquarius. Et quedam ex bis signis sunt multū luxuriosa. s. aries z taurus leo z capricornus. Et quedam dicunt multorū filiorū. s. cancer scorpius z piscis. Et quedā ex signis dicunt habentia dimidiā vocem: illa. s. que habent vocem aialiuū balantiū rugientiū z mugientiū: ut aries taurus leo capricornus z vltima pars sagictarij. Quedam ex signis dicunt carentia oīno voce. s. illa que figurant fm imagines animaliuū carentiū voce: ut cancer scorpio z piscis. Haly abenragel breuiter expedit se de formis signorum dicens. Signorū alia sunt in forma hominū. Alia in forma bestiarū. Alia in forma bestinglorū. Alia in forma reptiliū. Que sunt in forma humana sunt gemini libra aquarius virgo. In forma bestiarum aries taurus capricornus z sagictarius. In forma bestinglorū. i. animaliuū rapaciū leo. In forma reptiliū cancer scorpio z piscis.

H T vñquodqz signorū habet propria significatiōe. P̄ius auctor determinauit de figuris signorū. In ista pte ostēdit nobis quid habēt signa ex membris hominū. z ex regionib⁹ z ex planetis. Et pōt diuidi in duas partes: quonīā in prima pte facit quod dictū est. In secūda determinat de dolorib⁹ planetarū in signis. Secūda incipit ibi: Et siquidē planete significauerint dolores. Prima potest diuidi in 12. partes fm q. 12. sunt signa. Clarum est qd dicit in littera excepto q noīa regionū nō sunt nobis nota. ¶ Notandū est hic q Ptolemeus diuidit totam terraz habitabilem in quattuor partes. Et im diuisionem Ptolemei imaginari potest vna linea transiens ab oriente in occidentem p mediū habitatiōis ita q ista linea diuidat partē meridionalez a septētrionali. Et dicit haly q ista linea distat ab equinoctiali per. 36. gradus. z fm hanc diuisionē distat ab vltima habitatiōe in septētrione p. 30. gradus uel circa. ita q tota latitudo cōtineat. 66. grad⁹. Et tan

ta est distantia equinoctialis vsq; ad circulū arcticū: imo est. 66. gradus
 26. minuta. 7. 30. 2°. Ideo dicit haly uel circa. Et dicit q; in fine isti⁹ li
 nee versus occidentē est passagiū herculis. Et hoc ē vnde transit in his
 paniam 7 est mare ibi strictū q; existēs in vno littoze potest videre exi
 stentē in alio. Et sunt ibi tres insule quarū vnam vident transeuntes in
 hispaniā p̄ terram occidentis. Et stat in ea idolum tenens in manu cla
 ues ad demonstrandū q; vltra locū illum nō sit habitatio. Et in qualibet
 duarū aliarū insularum stat idolum fm̄ eūdem moduz. Et in parte
 orientali in fine linee predicte stant idola eodem modo tenētia clauēs
 7 demonstrantia q; nō sit vltra illū locum habitatio versus orientem.
 Dicit haly q; hercules posuit ista idola in signū q; ipse acquisiuerat to
 tum mundū. Longitudo linee predicte fm̄ q; dicit haly est. 180. gradū
 His visis fm̄ sententiā Ptolemei imaginet ista linea diuidi p̄ mediū
 ita q; remaneant. 90. gradus versus orientē. 7 alij. 90. versus occidentē
 Et imaginet transire vna linea p̄ polos mundi p̄ medium diuisionis li
 nee supradicte ita videlicet q; transeat p̄ medium terre habitabilis fm̄
 latitudinem. Prima autē linea dicebat transire p̄ mediū terre habita
 bilis fm̄ longitudinē. Patet itaq; q; due linee supradicte que diuidunt
 totā terrā habitabilē in quattuor ptes cōiungunt in loco interfectiōis
 linearū est punctus in medio terre habitabilis. Hac diuisione intelle
 cta facile est videre sniam Ptolemei in p̄titione signozū 7 terrarū. Di
 cit itaq; Ptolemeus q; hec tria signa aries leo 7 sagittarius que faciūt
 primā triplicitatē p̄tinent ad quartā partē terre habitabilis que ē inter
 septētrionē 7 occidentē. 7 illā quartā gubernat Iupiter eo q; est septen
 trionalis. 7 mars habet p̄ticipationē cū eo: q; p̄tinet ad partē occiden
 talem. Et tria signa triplicitatis secūde. s. taurus virgo capricornus p̄tinent
 ad partē que est inter meridiē 7 oriens. 7 gubernat ipsam venus:
 q; est meridionalis. 7 habet p̄ticipationē cū ea saturnus qm̄ ad partes
 orientālē p̄tinet. Et tria signa triplicitatis tertie. s. gemini libra 7 aqua
 rius p̄tinet ad p̄tē que est inter oriēs 7 septētrionē 7 gubernat ipsā satur
 nus eo q; p̄tinet ad oriens 7 habet p̄ticipationē cū eo Iupiter eo q; p̄tinet
 ad septētrionē. Et tria signa triplicitatis q̄rte. s. cancer scorpio 7 pi
 scis p̄tinet ad partē que est inter meridiē 7 occidentē. 7 gubernat ipsam
 mars: q; p̄tinet ad occidentē. 7 h̄z p̄ticipationē cū eo venus. Ex p̄dictis
 poterit qlibet cōiecturare ad qd̄ signū p̄tineat quelibet terra. Sciet eni
 p̄ longitudinē 7 latitudinē regionis de qua q̄rta sit. Verbi grā: ois ter
 ra cui⁹ latitudo est maior. 36. gradib⁹. 7 longitudo ei⁹ ab occidentē mi
 nus. 90. gradib⁹ fuerit est de q̄rta septētrionali occidentali 7 sic de alijs

suo modo. Cognita igitur quarta in qua est terra tua scis quod unum signum ex tribus signis triplicitatis illius quarte respicit illam terram. et poteris scire quod ex illis tribus respiciat eam per mores et consuetudines hominum habitantium in ea. Verbi gratia: scis quod terra christianorum est in parte septentrionalis occidentali scio quod aries leo et sagittarius dominantur super ipsam. Et si velim scire supra quam partem eius dominantur quodlibet istorum signorum respicio ad mores et conditiones hominum cum quibus signis magis concordant. Constat autem quod romani sunt famosiores et nobiliores istius quarte et ideo convenit ut attribuat eis signum nobilius inter hec tria. et hoc est leo domus solis. Constat etiam quod almani sunt boies iracundi et furiosi de natura martis: ideo convenit ut attribuat eis aries domus martis. Constat etiam quod hispani sunt boni milites exercitij magni in armis: ideo convenit ut attribuat eis sagittarius quod est signum militiarum et bellicorum. Et hanc partem ponit Ptolemeus in littera in secunda parte quadripartiti. Dicit enim sic. et provincie cum ariete concordantes sunt terra britanie et terra de salacia. Credo quod deberet dici de sclavia et germania. Et que concordant cum leone sunt Italia: gallia: apulia et cecilia. Et baly dicit ibi quod hi sunt termini rome. Et que concordant cum sagittario sunt terre de turcia calcata et hispania. De partitione aliorum signorum cum alijs terris parum curo. Quia nec nomina earum nec conditiones hominum sunt mihi nota nec faceret mihi aliquam utilitatem hoc scire. Si quis autem cognoscat eas et voluerit in eis morari applicet secundum modum dictum in tribus signis predictis. Dicit abraham auenezre quod primum clyma est capricorni et aquarum et gubernator eius est saturnus. Secundum clyma est sagittarii et piscis et gubernator eius est Jupiter. Tertium clyma est scorpii et arietis et gubernator eius est mars. Quartum est leonis et gubernator eius est sol. Quintum clyma est tauri et librae et eius gubernator venus. Sextum est geminorum et virginis et eius gubernator mercurius. Septimum est cancri et gubernat illud luna. ¶ Abraham auenezre ponit conditiones nascentium sub quolibet signo et est sententia sua ista. Qui natus fuerit sub prima facie arietis erit rufus et simus: venter eius erit parvus et strictus carne extenuatus: habebitque supra pedem sinistrum signum et in cubito manus sinistre: et amici eius erunt plures et ipse odiet malum. Qui vero natus fuerit sub secunda facie inerit ei nigredo pulchritudini faciei coniuncta: corpus eius temperatum preceps in iram animo occultans voluntatem malam: estque altus cordis: inimici eius plures erunt. Qui natus fuerit sub tertia facie eius erit rufus color eius et croceus et erit solitarius. Qui natus fuerit sub prima facie tauri erit brevis stature: sui oculi magni: la-

54

bia spissa & habebit signum in collo: & est corde festinus: amici eius plures: & maneriebus deliciarum delectabitur ipse. Natus autem sub facie eius secundaba: bibit faciem rotundam: ventrē latum: oculos pulchros & eius anima voluntaria resque cito perpendet: & circa spatulas pilosus erit. & habebit signum in lumbis. Et qui natus fuerit sub tertia facie pulchri coloris erit: pulchreque faciei: & habebit signum in oculo sinistro: virque laboriosus erit. nec in mulieribus fortunatus erit. Qui autem natus fuerit sub sine huius signi erit carens testiculis naturaliter & sine uel hermofodritus. Qui natus fuerit sub prima facie geminorum erit pulchri corporis & decentis & oculorum & pilorum: habebit signum in capite uel in oculis: Uisus eius acutus minime est iracundus eritque laborator & cum mulieribus minime fortunatus erit. Et qui natus fuerit sub secunda facie erit brevis stature & niger & super eius cutem signum nigredinis: eiusque uerba pulchra & dulcia. Natus sub tertia facie nimium habebit oculos paruos: eritque uir suspicator & leuis: & loquetur uerba irrationabilia: eritque mendax. Qui natus fuerit sub prima facie cancri erit corpore & pilis decens: supercilia eius erunt stricta & acrius longe & spatule late. & habebit signum in cubito dextro aut eius brachio. & anima eius bona: amici eius plures: eritque sciens & ingeniosus. Qui natus fuerit sub secunda facie: erit color eius rubeus brevisque stature: carens barba: & habebit signum in oculis. Qui sub tertia facie natus fuerit erit crassus brevisque stature: & habebit multitudinem pilorum in supercilijs. Qui natus fuerit sub prima facie leonis erit pulcher corpore & facie: & color uultus eius erit rubeus albo commixtus: oculi eius commixti: pectus rectum: & crura sua patientur morbum in parte superiori: & erit cognitus inter gentes & simplex imixtusque consortio regum. Qui natus fuerit sub secunda facie erit pulcher: pectus eius erit lata: testiculi & crura gracilia: eritque honoratus inter familiam eius ac alii cordis. Natus autem sub tertia facie erit aliquantulum brevis stature eritque color eius albus roseo permixtus: eius uox uehemens amans mulieres: & habebit plenitudinem amicorum & morbos plures sustinebit. Qui natus fuerit sub prima facie uirginis erit decentis stature: erit corpus eius erectum & pulchrum: & erit sciens & acutus: eius capilli crispi: & erit diligens iusticiam eius uox uehemens: sterilis erit: anima eius bona: facies pulchra: eritque scriba & bene doctus. Qui autem natus fuerit sub secunda facie erit pulchre apparentis: oculi eius parui: nasus eius pulcher: eritque disciplinabilis & simplex suoluntari: corde: diligit laudari. Natus sub tertia facie erit pulcher aspectu: perceptibilis discipline: veri sensus ac simplex & sapiens. Qui natus fuerit sub prima facie Libre: erit pulcher facie: & in eius capite

vulnera inerunt: eritq; laborator & simplex ac disciplinabilis. Natus sub secunda facie erit pulchri vultus & inerit ei impedimentuz in oculis: estq; corde preuoluntarius. Natus sub tertia facie erit pulcher & erit cognitus & honoratus inter gentes ipsius. Et qui fuerit natus sub fine signi huius erit nullius serus aut vtriusq;. Qui fuerit natus sub prima facie scorpionis parū pulcher erit: & habebit signum in capite: & pectus eius erit latum. Et habebit signum in pede sinistro uel in manu dextra estq; homo castigationis bonaq; discretionem plenus ac in loquela festinus. Natus sub secunda facie caput eius erit magnū: existetq; modice pulchre figure. & habebit signū in genu & dorso: & erit homo discipline verba sua multiplicans. Qui natus fuerit sub tertia facie erit breuis stature oculi eius contorti appetens comedere amans mulieres. Qui autem natus fuerit sub fine huius signi aut erit nullius aut vtriusq; serus. Qui natus fuerit sub prima facie sagittarij erit pulchre speciei: decorus aspectu recte stature: diligēs bonum: regibus ac magnatibus se commiscens. Natus sub secunda facie corpus habebit condecens facies tamen eius crocea supcilia compressa & habebit signū in pectore. Natus sub tertia facie erit longus: pulcher facie: oculi eius ut murilegi: pectus latū: & habebit signum in sinistro crure. Qui sub prima facie capiti corni natus fuerit erit corpus suū condecens: pectus latū: & habebit signū nigrū in cubito: erit astutus disciplinabilis simplex & preuoluntarius. Natus sub secunda erit pulcher: habebit nares longas: oculi eius pulchri: voluntas eius mala & iracundus: est homo sciētie. Natus sub tertia facie erit pulcher corpore: eius tñ facies citrina: & i eius brachio sinistro erit nota uel in ipsius genu: festinus in irā: despiciens malū uel pugnans pro malo: diligens mulieres: homo discipline diligensq; sodales. Qui autem natus fuerit in fine huius signi erit filius adulterinus & oīno huic inest signo minime in mulierū natiuitatibus valere. Qui autem natus fuerit sub prima facie aquarij erit corpore & facie formosus: & habebit in pectore aut pede sinistro signuz: eritq; homo disciplinabilis & sodales diligens. Natus sub secunda facie erit longus: facies eius erit rubea: & signū habebit in dorso & sub eius cubito: eritq; omnibus diebus suis in dolore. Natus sub tertia facie corpore pulcher: statura breuis: facie roseus: & habebit signum sub cubitis: & erit mulierū amator. Et qui sub fine huius signi natus fuerit diuersificatus erit in eius figura atq; in omnibus suis operibus. Qui autem sub prima facie piscium originem traxerit: corpus eius erit album: & facies similiter: pectus eius latū: barba pulchra: frons preclara: oculi eius magis nigri q̄ albi. Et forte aliquod membrum sibi deficiet: diliget dormire: eritq; gulosus:

z ebriosus: z habebit signū sub cubito uel in pede. Natus vo sub secūda facie erit breuis stature. decorus aspectu: barba nigra: pilosus: z erit ambulans in duritia cū filijs hominū. Natus sub tertia facie piscium erit aspectu pcedarus: oculi eius pulchri: eritq; morbosus.

Hiquidē planete. Prius auctor ostendit qualiter signa respiciunt membra humani corpis. In ista parte ostendit nobis qualiter planete respiciūt membra corpis humani in ipsis signis. Et pōt hec ps diuidi in. 12. ptes fm. 12. signa. vbi pres incipiūt pater. Prima ps diuidi potest in duas: qm̄ primo pponit. Secūdo psequit̄ ibi: in ariete. Dicit primo q; si aliquis planeta significauerit aliquā infirmitatē siue debilitatē in corpore humano habebit in quolibet signo membruz p̄prium in quo erit illa infirmitas. Et q; ita est cōuenit tractare de dolorib; planetarum in signis. Et incipit ab ariete pcedendo fm̄ successiōnē signozū z planeta rū. Qd̄ dicit auctor planū est in littera. Ad euidentiā vnus partis pono vnū exemplū. Pono q; in aliqua natiuitate saturnus significauerit nato debilitatē alicuius membri z sit saturnus in ariete. Dico q; illa debilitas uel infirmitas erit in pectore. Et si saturnus sit in tauro erit illa infirmitas in ventre. z sic intelligas de ceteris signis. Pono etiā q; mars in natiuitate (intelligas de reuolutione annozū natiuitatis) significauerit vulnerationem z sit mars in ariete erit vulnus in capite. Si in tauro erit vulnus in collo: z sic de ceteris signis z planetis intelligas. Ptolemeus vult q; membra in quibus cadunt morbi z cetera impedimenta accipiunt a figura celi in hora natiuitatis uel reuolutionis. Dicit enim in. 7. 4° p̄positione centiloquij cū fuerit mars in ascendente alicuius natiuitatis erit cicatrix in facie uel capite nati. Dicit eni baly q; caput est ascendens z fm̄ hoc collum est secūde domus. brachia tertie domus z sic fm̄ ordinē domozū fm̄ q; dictū fuit de signis. De hac materia diffusius loquit̄ dño concedente in capitulo sexte domus.

Sunt quoq; in vno quoq; signo

In ista parte auctor determinat de quibusdā specialib; proprietatibus planetaruz que sunt in diuersis gradibus circuli signozū z sunt sex. sunt enim ibi quidam gradus masculini z quidā feminini. Et sunt ibi quidā gradus lucidi z quidam tenebrofi. Etiam sūt ibi quidam gradus qui dicunt̄ putei. Et sunt ibi quidā gradus qui dicunt̄ azemena. Et sunt ibi quidā gradus qui dicunt̄ augmentantes for-

tunam. Et sunt ibi quidam gradus qui dicuntur consortes. Et secundum hoc ista pars potest diuidi in sex partes: quoniam in prima parte enumerat gradus masculinos et femininos. In 2^a parte enumerat gradus lucidos et tenebrosos et fumosos. In 3^a parte enumerat gradus qui dicuntur putei. In quarta parte enumerat gradus qui dicuntur azemena. In quinta parte enumerat gradus qui dicuntur augumentantes fortunam et gradus sublimitatis. In sexta parte enumerat gradus qui dicuntur consortes. Prima pars incipit in principio. 2^a incipit ibi: et in unoquoque horum signorum. 3^a incipit ibi: et in signis sunt gradus. quarta ibi: et sunt in signis quidam gradus. quinta ibi: et in circulo. sexta ibi: et omnes duo gradus. Prima pars potest diuidi in duas partes: quoniam in prima parte incipit enumerare gradus masculinos et femininos litteraliter. In secunda parte ponit tabulam de eis. Quod dicit patet in littera. Postea dicit quod sunt quidam gradus in circulo qui dicuntur lucidi et quidam tenebrosi et quidam fumosi. Et quidam qui vocantur vacui. Et incipit primo eos enumerare. Et deinde ponit de eis tabulam et patet. Postea dicit quod sunt in circulo quidam gradus qui dicuntur putei. et enumerat illos omnes in littera. et quidam libri habent tabulam de eis factam. Deinde dicit quod in signis sunt quidam gradus qui dicuntur azemena. Et dicit quod azemena est quedam debilitatio corporalis ut est cecitas uel surditas uel aliquid talium uel amissio membri. Iuxta quod notandum quod dicit baly abenragel in primo capitulo domini sexte libri sui de natiuitatibus. Quia pars azemena fuerit in p[er]tione ascendens et luna iuncta cum ea uel dominus ascendens significat quod azemena erit in illo membro nati quod cecidit in p[er]tione illius signi. ¶ Notandum est etiam quod si sol in natiuitate aliqui fuerit in gradu azemena erit debilitatio in oculo dextro si luna erit in sinistro. Postea dicit quod sunt quidam gradus in circulo qui dicuntur augumentantes fortunam et enumerat eos in littera. Iuxta quam partem notandum est quod baly dicit in commento. 229. propositionis prime partis quadripartiti scire te conuenit quod gradus augumentantes fortunam sunt gradus exaltationis solis et planetarum fortunarum: sicut. 19. arietis. 3. tauri. 15. cancri. 27. piscium. Similiter sunt illi in quibus adiunguntur termini fortunarum: sicut. 13. sagittariorum. et 13. piscium. et sunt etiam gradus terminorum fortunarum. Et contrario in quibus sunt stelle fixe de natura infortunarum. Et postea dicit quod omnes duo gradus qui sunt eiusdem longitudinis a capitibus signorum mobilium sunt eiusdem fortitudinis. Et dicuntur consortes: sicut. 20. gradus capricorni. et 10. gradus sagittariorum. Isti enim duo gradus equaliter distant a capite capricorni. Et 20. librae. et 10. virginis equaliter distant a capite librae. Et. 20. cancri. et 10.

geminorū equaliter distant a principio cancri. 7. 20. grad^o arietis. 7. 10. pisciū equaliter distant a principio arietis. Ptolemeus dicit. 229. ppositione prime ptis. Astrologi ceteri multū locuti fuerunt de gradibus 7 diuiserūt eos in gradus lucētes lubricos 7 fumosos. Et sunt ex eis aze-mena: 7 sūt ex eis putei. Et locuti fuerūt de alijs multis sicut inuenies p multos libros astronomie. Et si hoc inuenerūt experiētia bonum est q operis p hoc. Et forsitan si eis accidit q aliquis planeta uel stella fuit i gradu uel eius radius 7 fecit fortunā crediderunt q gradus hoc fecerit. Et siquidē ita est cōuenit ut te mutēs de vno gradu in aliū. Et hic finem imponam^o nostre rationi. Uidef p istā litterā q Ptolemeus nō multū approbat gradus augmentātes fortunā 7c. Dicit eni si ita est conuenit ut te mutēs de vno gradu in aliū. gradus eni dicunt lucidi uel tenebro-si. poter stellas fixas ibi existētes. Et vult haly fm q pallegatum fuit q gradus dicunt augmentātes fortunā in quibus sūt stelle de natura for-tunarū. Constat autē q stelle fixe mutant loca sua respectu zodiaci no-ne spherę. Ex illa littera Ptolemei potest trahi q iudicia debēt fieri fm nonā spheram 7 nō fm octauā. Ex quo eni vult q istos gradus oportet mutare: consequens est q gradus fm quos debent fieri iudicia nō mu-tantur. Albumazar in introductorio suo ponit istos gradus. s. masculi-nos 7 femininos lucidos 7 tenebrosos 7c. Et dicit ibi si planeta in nati-uitate uel interrogatione masculi fuerit in gradu masculino. uel in nati-uitate feminine uel interrogatōe in gradu feminino erit cui^o significa-tio fortior. De gradibus lucidis tenebrosis 7 fumosis dicit si ceciderit planeta in gradu lucido: erit eius significatio fortior in significatiōe bonorū 7 significat pulchritudinem. Et si ceciderit in gradu tenebroso significat duritiem 7 tarditatem 7 horribilem rem 7 tenebrosam 7 ma-lam. Et cum ceciderit in gradu fusco uel vmbroso uel fumoso uel in gra-du uacuo significat modicum horribile. Et si ceciderit planeta in gradu putei abibit eius pulchritudo 7 aspectus 7 debilitatur in significatiōe sua. Fortune nanq; cuz ceciderint in eos debilitantur in significatiōe earum. Mali vero cum ceciderint in eos debilitatur significatio eorū. Et fortassis significabit fortunam accidentalem propter debilitatē eo-rum super malū. De gradibus augmentatibus fortunam dicit: antiqui putauerunt q in circulo erunt gradus augentes fortunam. Et dixerunt q planete cū nō fuerint in locis significantib^o fortunā nati 7 fuerit luna ut ps fortune i his g^oidib^o aut fuerit ipsi grad^o ascēdētes augēt fortunā na-ti. Et si plāete significauerit sibi casū Isti grad^o mouēt eū i sublimatiōe.

p aliquam quantitatē quodam motu. De gradibus sublimitatis dicit. Quidam dixerūt q̄ cū ascendens fuerit aliquis istorū gradū aut fuerit sol in natiuitate diurna: aut luna in nocturna in quibusdā eorum & fuerit in loco oprimo in figura. Et cū hoc significauerint planete radicis natiuitatis fortunā p̄ducet natum ad sublimitatē & sedem nobilitatis & dñabit terris & ciuitatibus & possidebit diuitias multas.

F **Quia auxiliante deo.** Pri^o auctor determinauit de esse circuli signozū essentiali. Hic determinat de esse accidentalī ipsius. Et diuidit in duas partes: qm̄ primo cōtinuat dicta dicendis. Secūdo p̄sequit̄ ibi: nam circulus signozū. Et illa diuidit̄ in duas partes: quoniam primo determinat de diuisione accidentalī circuli signozū. Secūdo determinat de pprietatibus & significationibus consequentib⁹ ipsaz diuisione & incipit ibi: quarta autē pars que est ab ascendente. Et illa diuiditur in duas ptes: quoniam primo ponit pprietates & significationes quartarū. Secūdo ponit signifiatiōes singularū domozū. & illa incipit ibi: & vna queq; domozū. Primo dicit postq̄ compleuit esse essentialē circuli signozū. nūc vult tractare de esse accidentalī ipsius. Postea dicit q̄ circulus figurat̄ qualibet hora tali figura que diuidit̄ in quattuor partes q̄e diuidit̄ circulus horizontis & circulus meridianus. Et quelibet istarū quartarū diuidit̄ in tres partes equales s̄m ascensionē signi ascendentis in circulo directo. Et hoc modo diuidit̄ totus circulus in .i. 2. partes que vocant̄ turres uel domus: cui⁹ expositio est in canonib⁹ tabularum. Intelligendi sunt duo circuli magni transeūtes p̄ polos mundi quozū vnus est circulus meridianus: & alter circulus tranfens p̄ punctum zodiaci qui est in cōtactu horizontis orientalis & p̄ punctū oppositum. s. qui est in cōtactu horizontis occidentalis interfecans circulū meridianum sup̄ polos mundi. Isti duo circuli diuidūt totū celum in quattuor partes que qm̄q; inter se sunt equales qm̄q; inequales: ut plurimū tamē sunt inequales. Si enī principiū arietis uel principiū libe fuerit in ascendente. Iste quarte sunt equales. In omnib⁹ autē alijs dispositionibus sunt inequales. Postea intelligatur portio circuli equinoctialis intercepta inter circulū meridianū & circulum transeūntē p̄ initiū ascendentis diuidi in tres partes equales. Similiter alia portio circuli equinoctialis que est ab ascendente vsq; ad inferiōrē partē circuli meridiani. s. ad angulū terre intelligat̄ diuidi in tres partes equales. Deinde imaginē circuli magni transeūtes p̄ diuisiones p̄dictas & p̄ polos mūdi. tūc

portio zodiaci intercepta inter quoslibet duos circulos primos est vna domus. Nec est positio Ptolemei et ista tenet comuniter. Est etiam alia imaginatio de domibus qua tenet abraham auenezre. Et imaginat transire circulos per diuisiones egnociales et per intersectione circuli meridiani et horizontis in parte septentrionis. Ista via cõiter nõ tenet ideo non curõ eã multũ explanare. Inuenire autẽ principia. 1. 2. domõrũ per astro labiũ nõ est difficile: imo leue. cuius doctrinã hic interponere esset longũ et supflũ cum in canonibus astrolabij fuerit posita sufficiẽter. Qui aut voluerit domos equare per tabulas in canonibus tabularũ primi mobilis doctrinã completã inueniet. Deinde dicit auctor principii huius diuisionis est ascendens cuius initium est in puncto hemisperij ex parte orientis. Deinde sequitur secunda domus. Deinde tertia. et sic vsq; ad duodecimã.

Quarta autem pars. Hic auctor ponit proprietates et significaciones circuli signõrũ cõsequẽtes diuisionẽ eius accidentalẽ. Et dicit q; quarta pars circuli que est ab ascendente vsq; ad mediũ celi. s. 12ª domus. 11^a et 10. dicit quarta orientalis masculina adueniens. Et significat initium vite et vocat puerilis sanguinea. Et alia quarta que est a medio celi vsq; gradũ occidentis. s. 9^a 8^a et 7ª domus dicit meridiana feminina recedens a nobis. et significat mediã etatẽ que vocat perfectio iuuetutis. et vocat estiuales et colerica. Tertia quarta que est a gradu occidentis vsq; ad angulũ terre. s. 6^a 5^a et 4ª domus est occidentalis masculina accedens ad nos et significat finẽ vite et vocat autumnalis melancolica et e mediocris etatis. Quarta pars que est ab angulo terre vsq; ad ascendẽs. s. 3^a 2^a et prima domus est septentrionalis feminina recedens a nobis. et significat quod accidit homini post mortẽ eius quantum ad memoriã hominũ. s. vtrũ dicat de ipso bonũ uel malum. Et hec pars vocat senilis flegmatica defectiua et hyemalis. Et est recte compatiõ quã auctor ponit hic sicut illa quã posuit in diuisione essentiali circuli. excepto quod addit hic q; significant initium et mediũ et finẽ vite et quid accidat homini post mortẽ eius. Postea dicit q; tota illa medietas que e a medio celi eundo per ascendẽs vsq; ad quartam domũ vocat medietas ascendẽs. Et alia medietas que e a quarta domo eudo per gradũ occidentis vsq; ad mediũ celi vocat ascendens. Et tota medietas que est super terram vocat dextra. et illa que est sub terra vocat sinistra. Deinde dicit q; prima domus et 4^a et 7^a et 10ª vocant anguli. Et 2^a 5^a 8^a et 11ª vocant succedentes angulis. 3ª autẽ 6^a 9^a et 12ª vocant cadentes ab angulis. Deinde addit quoddã notabile et dicit cum planeta fuerit in angulo uel in succedente dicit proficere et si fuerit in cadentibus dicit deficere.

bb

F vnaqueqz istarū domoz

Hic auctor ponit significatiōes pprias cuiuslibet. 1 2. domoz. Et tota ista pars potest diuidi in quattuor: qm̄ in prima pre ponit significatiōes. 1 2. domozū quantū ad esse hominū. In secūda pre ponit significatiōes domozū quantū ad colores. In tertia pre ponit quasdam regulas q̄ possunt dici amphozismi. In quarta pre docet eligere significatores: Prima incipit i principio. Secūda incipit ibi: significat 7. 1 2. domus colores. Tertia ibi: 7 dicit in significatiōe domozū. Quarta ibi: 7 cū volueris scire planetā dñatorē rei. Prima ps potest diuidi i duodecim partes s̄m q̄ ponit significatiōes. 1 2. domozū: 7 vbi incipiūt patebit. Primo dicit q̄ vnaqueqz domus significat aliquid de esse hominū. Nam prima domus que incipit ab horizonte orientali que vocat̄ ascendens significat corpora hominū 7 vitā: inītia omniū operū in interrogationib⁹ 7 locutionibus 7 rumorib⁹ 7 ceteris talibus. Et significat cogitationē querentis scilicet qd̄ querens habet in aīo 7 significat principū vite. Et dominus triplicitatis prime domus. primus significat vitā 7 naturā nati seu interrogantis 7 eius delectationes atqz voluntates quid diligat uel quid odio habeat 7 quid boni uel mali accidat ei in initio vite. Et secundus dñs triplicitatis hui⁹ domus significat vitam 7 corpus 7 virtutem siue fortitudinē nati 7 medium vite. Tertius dñs triplicitatis significat idē qd̄ socij 7 significat p se finem vite. Ex ista littera potest collegi q̄ si primus dominus triplicitatis hui⁹ domus fuerit fortior alijs duobus erit prima pars vite melior. 7 sic de alijs duobus intelligas. Circa istam domū quedā sūt notanda. Notandū est primo de intentiōe querentis qd̄ dicit̄ Ptolemeus in. 94^a ppositiōe centiloquij. Locus fortioris significatoris in ascendēte est id qd̄ est in aīo interrogātis. Ideoqz cū volueris scire intentionē querētis vide qs planetarū habeat plures fortitudines in ascendēte i illa hora qm̄ venit ad te aīo interrogādi: 7 vide i qua domo er. 1 2. domib⁹ sit ille planeta. 7 dicas s̄m significatiōes illi⁹ domus in q̄ fuerit. Verbi grā. Pono q̄ ascendens sit leo 7 sol hēat plures fortitudines i gradu ascendēte. 7 pono q̄ sol sit in 2ª domo dico q̄ intentio sua est petere de substantia sua uel de lucro uel de aliq̄ dñi. Et si sol fuisset in 3ª domo dixisset q̄ vellet petere aliqd̄ de esse fratris uel fratru 7 sic de alijs domib⁹ suo mō. Et si veniens ad te tenuerit aliquā rē i manu sua uel alio mō eā occupauerit. 7 si volueris scire substantiā 7 naturā illi⁹ rei aspice planetā fortiorē in ascendēte si aspexerit ascēdēs erit illa

res de substātia signi ascendētis. Si nō aspererit ascendens erit de sub-
stantia signi in q̄ est planeta. Si fuerit signū terreū : erit de natura terre
uel aliqua res q̄ nascit̄ de terra. Si fuerit signū aquaticū:erit aliqua res
res de natura aque uel que nascit̄ in aqua. Si fuerit aereuz:erit aliqua
res de natura aeris. Si fuerit signū igneū erit aliqua res que opat̄ per
ignē. Et si volueris scire colorē rei aspice dñm bore z fm colorē illi⁹ in-
dica. De colorib⁹ planetarū diceſ postea vbi loquet̄ de naturis planeta-
rū dño concedēte. Et si volueris scire vtrū res sit noua uel antiqua aspi-
ce lunā .fi fuerit sup terrā erit noua. si fuerit sub terra erit antiqua. Et si
volueris scire vtrū sit longa uel breuis:aspice dñm termini grad⁹ angu-
li terre qui si fuerit in auge sui circuli erit res longa. Si fuerit in opposi-
to augis erit breuis. Si in longitudinib⁹ medijs mediocris inter longū
z breue. Nec est snia Ptolemei in. 90⁹ ppositiōe centiloquii. Lū aspere-
rit significatoz ascendēs zc. Dicit haly abenragel si aliqs quesierit a te
de vita sua vtrū sit longa uel breuis:aspice dñm ascendētis z lunā. Si
fuerint salui ab infortunis significāt longā vitā. Et si fuerint cōbusti ul'
infortunati significāt parū vitā. Notandū est circa nutritionē .s. vtruz
puer sit vitalis uel nō. Dicit haly abenragel qñ dñi triplicitatis lumina-
ris t̄pis vult dicere dñi triplicitatis signi in quo est sol si fuerit natiuitas
diurna uel signi lune in natiuitate nocturna fuerint in ascendēte uel in
10. domo uel. 11. uel. 5. est significatio bone ac leuis nutritiōis. Et si fue-
rint in septima:significāt malā nutritionē z anxiā atq; laboriosam. Quñ
gradus ascendēs z luminare t̄pis dānati fuerint:significat q̄ nō nutrie-
tur nisi dñi triplicitatis fuerint salui z firmi in angulis. Quñ luna fuerit
infortunata in ascendēte :nutritionē nō significat. Quñ luna fuerit in. 4.
domo iūcta corpaliter cū infortuna aut de q̄rta uel oppositione aspici-
infortunam significat q̄ nō nutriet̄ z mater eius est in periculo aut for-
sitan morietur. Dicit abraham auenezre. Si dñs ascendētis fuerit cō-
bustus nar⁹ nō uiuet spaciū. 8. dierū. Portata fuit mihi natiuitas vnus
pueri cui⁹ ascendēs erat virgo z mercuri⁹ fuit in piscib⁹ in detrimēto suo
retrogradus z cōbustus. z ego credidi huic dicto z dixi q̄ puer nō uiue-
ret p octo dies z mortu⁹ fuit i sexta die. Dicit haly abenragel: coniūctio
planetarū humanitatē nō significat. Vult dicere:cōiūctio pluriū plane-
tarū in ascendēte nō significat nutritionē. Et ponit ibi vnū exemplū no-
tabile. Dicit: vocauit me rex nostre ciuitatis z vna ex mulierib⁹ peperat
filiū z fuit ascendēs libra. 8. grad⁹ termin⁹ mercurij. z fuerit in eo Jupi-
ter venus mars z mercuri⁹ z cōuenit ibi vna societas astrologozū z gli-
bet eoz suā opinionē dixit: z ego tacui. Rex dixit mihi: qd habes q̄ nō

hb 2

loq̄ris: Cui m̄di: date mibi terminū triū dierū: q̄ si fili⁹ vester transferit
 tertiu diē erit de ipso miraculū magnuz. Et qm̄ nat⁹ cōpletas habuit. 24.
 horas posuit se ad loquendū ⁊ locur⁹ fuit ⁊ fecit signū ū māu ⁊ rex mul
 tū expauescebat inde. Et dixit possibile eē q̄ diceret aliqua ppbetiā uel
 aliquod miraculū. Et rex iuit ad natū ⁊ nos cū eo ad audiendū quid di
 ceret. Et infans dixit: ego sum natus infortunat⁹ ⁊ natus sū ad iudican
 dum amissionē regni ⁊ destructionē gentis almanā. Dinc statim ceci
 dit natus ⁊ mortuus est. ¶ De his qui moriunt̄ anteq̄ recipiūt cibū di
 cit Ptolemeus i quadripito. generaliter dico q̄ qm̄ aliquod luminare
 fuerit in aliquo angulorū ⁊ fuerit filiter aliqua infortuna p̄cipationē
 habens cū eo in longitudine que sit cū eo gradu p̄ gradū uel ipsum aspi
 ciens in figura duozū laterū equaliū. Nec habuerit cū eo fortuna p̄ci
 pationē de figura. Et dispositoz luminariū loci inuentus fuerit in locis
 planetarū infortunarū natus ille nō recipiet cibum ⁊ moriet̄ hora qua
 nascef. Dicit abraham cū fuerit cauda draconis in ascendente natiuita
 tis natus ille erit cecus ⁊ fm̄ distantia eius a gradu ascendētis erūt an
 ni. Verbi gratia: si fuerit in. 10. gradu ab ascendente cecabit in. 10. āno.
 Electiones hui⁹ domus sunt inceptions rerum. sicut incipere edificare
 uel aliquid consilē. Dicit byspalensis in electionibus prime domus. Si
 sciueris natiuitatē alicuius caueas in electione sua ne ponas signū in
 ascendente in quo fuit infortuna in sua natiuitate. Si aut̄ ignoraueris
 natiuitatē elige fm̄ naturā rei p̄ qua fit electio. verbi gratia: si fit electio
 p̄ incipiendo scribere aliquē librū fortificet̄ mercurius. Si p̄ eundo ad
 bellum fortificet̄ mars. Si p̄ edificando ponat̄ signū fixum in ascēden
 te. Dicit idem byspalensis volens horā sanguinis minuendi eligere fac
 ut sit luna in trino uel sextili aspectu martis. ⁊ caue ne sit cōiuncta cum
 eo corpaliter uel in quarto ul̄ in opposito eius. Et fac ut sit luna i signo
 bumoris minuendi.

Secunda domus. Dic auctor ponit signifi

cationes secūde domus
 Et dicit q̄ secūda domus significat substantiaz ⁊ victum
 ⁊ auxiliatores ⁊ ministros. ⁊ significat finem iuenturis
 Et Anduzgaz dixit vide quis ex tribus dñis triplicitatis
 domus substantie sit fortior in se. i. in loco in quo est i fi
 gura ⁊ habet̄ facies significatozē substantie. Qui si fuerit in decima do
 mo habebit substantiā a rege. Et si fuerit i domo fiducie. i. in yndecima
 erit melius. Alia littera habet si fuerit in domo fidei erit magis. Credo
 q̄ prima littera sit vera. Domus enī fiducie est domus substantie regie

Et primus dñs triplicitatis dat substantiaz in principio vite: qui si fue-
 rit fortunat⁹ erit natus diues in principio vite. 2⁹ dat substantiã in me-
 dio vite: q si fuerit fortunat⁹ erit nat⁹ diues in medio vite. 3⁹ dat substan-
 tiam in fine vite: q si fuerit fortunat⁹ erit nat⁹ diues in fine vite. Et si lter
 intellige de infortunijs eozũ. i. si aliqs eozuz fuerit infortunat⁹ amittet
 nat⁹ substantiã in illa pte vite q̄ ei attribuit. Dicit hyspalensis in cano-
 nibus hui⁹ dom⁹ cõsidera vtrũ dñs secũde dom⁹ sit in ascẽdẽte uel dat
 vim suã dño ascendẽtis z nõ sit in domo lapsa si sic habebit lucruz sine
 labore. Et si econtra fuerit sit ecõuerso. Et si Jupiter fuerit in natali an-
 gularis uel sit in suo honore uel habeat vim in ascendẽte uel cõsideret
 partẽ fortune: uel sit dñs dom⁹ solis in natali diei: uel dñs domus lune
 in natali noctis: uel sit dñs boze nõ deerit nato census i vita sua: qz hic
 id est Jupiter est dñs substantie. Si vò dñs ascendẽtis aspiciat dñm
 substantie uel suã domuz uel partẽ fortune aspectu inimicitie destruet
 substantiã manu sua p̄pria. Si dñs ascendẽtis fuerit in 2⁹ domo infor-
 tunat⁹ dabit p̄prio velle substantiã suã. Si vò sit ibi planeta infortuna-
 tus q nõ sit dñs ascendẽtis capiet ab ipso vi siue furto. Si capricorn⁹
 sit ascendens natus erit cupidus z auarus: qz dñs ascendẽtis z dñs se-
 cunde sũt idez. s. saturn⁹. Dicit Ptolemeus in canonib⁹ hui⁹ domus res
 ptinẽtes ad lucra substantie quõ erũt cõuenit nobis pquirere a pte for-
 tune solũmodo quã scimus semp p id qd̄ est inter solẽ z lunã z p̄ficiã ab
 ascẽdẽte in nascentib⁹ de die z i nascentib⁹ de nocte. Juxta qd̄ notan-
 dum est q pars fortune fm̄ Ptolemeũ p̄ficiã hoc mō. subtrahat verus
 locus solis a vero loco lune z qd̄ remanserit cõputat a gradu ascẽdẽ-
 tis z vbi numer⁹ finit ibi est pars fortune hoc modo iubet Ptolemeus
 semp facere siue fuerit in die siue i nocte. De hoc plirius dicẽt deo con-
 cedente in expositione q̄nte differentie ibi eni habet locũ. Postea dicit
 Ptoleme⁹ iudiciũ hui⁹ est isti⁹ maneriei. Uolo dicere accipe planetas
 gubernatozes signi. Dicit ibi baly q regula p quã scimus nati diuitias
 est accipere planetas gubernantes locũ partis fortune z ppones illum
 q habuerit ibi plures dignitates. Deinde dicit Ptolemeus z qñ guber-
 natozes ptis fortune fortes z potẽtes fuerint: erit natus magnarũ diui-
 tiarũ maxime si duo luminaria testificabunt ibi testimonio cõcordato
 id est aspectu trino uel fertili. Ptolemeus. scias q saturn⁹ significat q
 diuitie nati erũt ex parte mulierũ aut p labore terre aut p maria. Et Ju-
 piter significat q diuitie erunt p senescalia uel pro donis bonozũ z re-
 ligiofozũ. Et mars significat q diuitie erunt pducendo milites aut gu-
 bernando boies armozuz. Et venus significat q diuitie erunt p donis

bb 3

amicorū z mulierū. Et mercurius significat q̄ diuitie erūt p̄ scientijs z mercionijs. Dicit haly abenragel debem⁹ in hoc primitus ispicere ad stellas fixas que sūt prime z secūde magnitudinis. Et si aliquā earū inuenerimus in gradu ascendētis uel i gradu decime dom⁹ aut in gradu septime aut in gradu q̄rte aut i gradu solis si natiuitas fuerit diurna ul' in gradu lune si natiuitas fuerit nocturna. Et melior horū locorū oīz est gradus ascendens deinde gradus decime domus: deinde gradus septime: deinde q̄rte. Et si de p̄dictis stellis fuerint in duob⁹ locis uel i tribus aut plurib⁹ si natus fuerit cū hoc de p̄genie regis erit rex altus. Et si de p̄genie regali nō fuerit: habebit potentiā z mandatu⁹ silē potentie z mandato regis z pueniet ad magnā nobilitatē z altū dominiū z precipiet ciuitatib⁹ villis z genti. Et scias q̄ stelle fixe. s. p̄mi honozis eleuat hominē ad altū gradū z magnā dignitatē z pmutant de infimo ad sup̄remū. Hoc idem dicit Ptolemens in. 29. p̄positione centiloquij. stelle fixe dant dona modū excedentia sed multotiens finiunt in malū. Dicit haly in cōmento eiūsdē p̄positionis cū be stelle sole presuerint. i. sine testimonio fortunarū planetarū erit mors illorū mors pessima. Dicit haly abenragel quando pars fortune fuerit cadens z in malo loco uel fuerit sub radijs solis aut i radijs infortune z dominus ei⁹ in loco peregrino. i. in loco in quo nullā habet dignitatē z dñs secūde domus nō asperit ascendens: natus erit laboriosus z pauper z angusta z misera uita uiuet. Nō est bonus sol neq; mars neq; saturnus in secūda domo in aliqua natiuitate: nec inde nar⁹ bonū habebit: quoniā sol destruet planetas z aufert eis lumen: z mars est significatoz impedimentoz laborum z defectus substantie. Saturnus significat paupratē z indigentia z peius hoc toto est si dominus domus substantie fuerit cōbustus cum damnatiōe partis fortune. Dicit abraham auenezre si uolueris scire q̄ nascentiū fuerit pauper uel diues aspice dñm secūde domus qui si fuerit fortunatus erit diues. si cōbustus uel retrogradus uel in casu suo erit pauper sicut dictū est in natiuitatib⁹ ita intellige de questionib⁹. De electionibus que sūt in hac domo dicit hyspalensis si uolueris emere aliquā rem causa lucrandi aspice ut sit luna in aspectu trino uel sextili solis z caueas ne sit sub luce solis. z meli⁹ est ut dominus ascendētis det vim planete existenti in decima uel undecima domo ita q̄ recipiēs nō sit retrogradus. Si Jupiter sit in ascendente quarta decima uel vndecima uel secūda domo bonum est. Aspice etiam ut sit pars fortune in bono loco. z melius est ut dñs partis eam aspiciat uel luna uel sol,

Tertia domus.

Hic ponit significationes tertie domus et dicit qd tertia domus significat fratres et sorores p[ro]p[ri]os et cognatos et dilectos: et significat fidem ac religionem mandata et legationes mutationes et itinera breuia. Et significat esse vite ante mortem. Et dicit Anduzgaz dominus triplicitatis huius tertie domus primus significat fratres maiores. Secundus mediocres. Tertius minores: et eorum status et dignitas iudicatur sin status istorum dominorum. Dicit baly abenragel quando sol fuerit dominus tertie domus ab ascendente et combusserit dominum secunde domus aut partem substantie significat qd natus perdet substantiam occasione fratrum et soluet pro eis impositiones amissiones et dāna multa. Quando dominus tertie domus et pars fratrum uel Jupiter fuerint in signis cominibus uel signis multorum filiorum et fortune aspererint eos aspectu amicitie et cum receptioe: significat qd natus ille primogenitus est a fratribus suis et qd habebit frēs potentes et bonos. Si dñs domus fratrum fuerit combustus aut pars fratrum fuerit combusta uel si sol fuerit in domo fratrum aut in opposito Jouis: he sunt significationes paucorum fratrum et qd destruentur et expergentur. Quando dominus domus fratrum infortunatus fuerit super terram: significat qd damnum et occasio perueniet in fratribus qui fuerint ante eum. Et si habuerit istud infortunium eo existente sub terra malum: et damnum istud perueniet ad fratres qui erunt post eum. Et hoc modo dices in bono et fortuna quando fortunatus fuerit in locis bonis et fortibus. Si dominus domus fratrum fuerit in ascendente: significat natum esse primogenitum: uel erit solus sine hoc qd unquam fratres habebit uel sorores. uel quando inter qd natus est primogenitus. Et si aliqui fratres nascentur post eum perdentur. Et si forte aliquis ex eis remanserit: semper tamen erit maior et melior. Quando in aliqua reuolutione annorum nati fuerit dominus tertie domus in decima ab ascendente natiuitatis aliquis fratrum eius morietur in illo anno. Similiter si dominus tertie radice natiuitatis fuerit in decima domo reuolutionis: hoc est id quia decima domus ab ascendente est octaua a domo tertia. Si aliquis quesuerit a te de statu fratris sui aspice signum tertium ab ascendente que est domus fratrum et dominum sue triplicitatis et dominum illius domus et que ex

bb 4

fortunis uel infortunis aspicit ipsuz ⁊ in quo loco est: qz si iueneris do-
 minū tertie dom^o in sexta domo uel applicantez dño sexte domus: aut
 dñm sexte in tertia. dicas qz frater ei^o est infirmus. Et si ipsū inueneris i
 quinta uel. 1° dicas qz frater ei^o nō est in loco suo: qz iuit extra locū suū
 Et si iueneris dñm tertie domus infortunatū aut in. 1° dicas qz frater
 eius est in anxietate aut in infirmitate. Et si inueneris dñm tertie cum
 marte ambos cōiunctos ⁊ cōbustionē intrantes sub radijs solis. dicas
 qz non euadet ab infirmitate. Et si ambo cōbusti fuerint iudica modis
 oibus mortē. Et hoc modo inspicias si interrogatus fueris in reb^o pri-
 nentibus ad alias domus ut de patre uel filio ul' vxore ꝛc. Dicit hyspa-
 lensis uolens incipere primū iter fac ut planeta fortuna aspiciat domū
 tertiā uel ei^o dñm ita qz nō sit ibi malus uel ei^o quart^o aspect^o uel oppo-
 situs. Si est luna in tertia domo bonum est. Lancer leo ⁊ capricornus
 mali sūt p breui itinere. Luna in ascendente uel in q̄rta domo in oī ele-
 ctione malū. Lauendū est ne luna sit in via cōbusta que est a. 19. gradu
 libze vsqz ad tertiū scorpionis. Lauendum est etiā ne sit luna xpe caput
 uel caudā draconis infra duodecim gradus.

Quarta domus.

Dic ponit significatiōes q̄r-
 te domus. Et dicit qz quarta
 dom^o significat patres ⁊ hereditates ⁊ fines rerū ⁊ signi-
 ficat thesauros ⁊ oēs res occultas ⁊ absconditas ⁊ sigt si-
 nē vite. Et dicit anduzgaz dñs triplicitatis q̄rte dom^o pri-
 mus significat patres. 2° significat ciuitates ⁊ terras. 3° si-
 gnificat finē rerū ⁊ carceres. Dicit haly abenragel. Aspice statuz patris
 a dñis triplicitatis q̄rte dom^o. Si dñs triplicitatis q̄rte domus primus
 fuerit in domo uel in exaltatione sua aut in suo haiz receptus a sole uel
 Joue ⁊ fuerit in alto loco medij celi uel in quinta domo significat bo-
 nū statum patris nobilitatē altitudinē ⁊ diuitias posse ⁊ longam vitā ⁊
 bonā fortunā ⁊ hoc si signū in quo fuit hic planeta fuerit masculinū: tñ
 si signū ipsum fuerit femininū significat matri ea que diximus ⁊ maxi-
 me si planeta fuerit femininus. Quid sit haiz exponet postea deo conce-
 dente. Et si 2° dñs triplicitatis quarte domus fuerit fortunat^o pater ha-
 bebunt terras ⁊ populabit eas ⁊ laborabit in eis ⁊ habebit ex hac parte
 bonā utilitatem aut lucrū. Et si fuerint hi planete in esse diuerso seu cō-
 trario contrariū iudica. Et si dominus triplicitatis quarte domus ter-
 tius fuerit fortis ⁊ fortunat^o ut p̄diximus: pater erit homo qui extrahet
 thesauros ⁊ vineas incidet ⁊ aptabit lapides preciosos. Et si fuerit i di-
 uerso statu ab eo qd̄ diximus erit incisor lapidū uel laborabit in mate

41

rijs malis z fetentibus. Si sol in natiuitatib⁹ diurnis uel saturnus in nocturnis. Et pars patris similiter aspererint ascendens uel eius dominū de q̄rto uel oppositione significat q̄ pater nati filiū abhorrebit z odiet eum z pcurabit ut interficiat. Et si luna z pars matris aspererint ascendens uel eius dñm abhorribilitas illa z maliuolentia in filiū erit a matre. Dixit Hermes quarta domus est fouea planetarū qm̄ est in sudo circuli celi z infirmitate: z est in trino aspectu. 1ª domus que est dom⁹ tenebrarū laborū anxietatū z carcerū z est gaudiuz infortune maioris z est in sextili aspectu septe domus que est domus tenebrosa infirmitatis z damni z gaudiū infortune minoris. Quā aliquis planeta fuerit in q̄rta domo z in suo casu est sicut homo in solitudine suffocat⁹ donec creat inde. Dicit haly abenragel qm̄ pars fortune fuerit infortunata in signo masculino iudica q̄ pater prius moriet⁹ q̄ mater. Si in signo feminino mater prius moriet⁹ q̄ pater. Pars patris accipit de die a sole in saturnum z de nocte econtra z piscit ab ascendente. Pars matris accipit in die a venere in lunā z de nocte econtrario z piscit ab ascendente. Si dominus partis patris fuerit sup terrā z dñs partis matris sub terra iudica q̄ mater prius moriet⁹ q̄ pater. Et si contrariū fuerit contrariū iudica. Dicit haly abenragel dixit albezen fili⁹ albezig. Quadaz die cū esset cū abolabez z fuit cū eo meraefo venit ad me quidā senex z dedit mihi chartā vnā in qua scripta erat vni⁹ natiuitatj figura. z dixit mihi q̄ aspicerem in eadē figura z ego quesui ab eo cui⁹ erat illa figura seu natiuitas. qui rñdit q̄ erat cuiusdā filij sui z dum inspicerē z cogitarem in ea abolabez accepit eā de manu mea z aliquantuluz aspexit in ea z dixit. Primū quod in hac natiuitate videm⁹ est q̄ natus iste ortus est de adulterio quia nō est filius illius qui dicit q̄ filius eius est. Ego dixi vnde habes hoc z respondit. senex iste dicit q̄ hec natiuitas est filij sui z pater nati cui⁹ est hec natiuitas iā sunt quattuor anni q̄ decessit z obiit eodem anno quo nat⁹ ortus fuit. Et ego quesui vnde habebat hoc. z ipse dixit: ego asperi ad gradum patris z inueni eū in opposito matris z nō erat inter eos plus vno gradu. Et inueni partes patris in. 1^a domo ab ascendente que est octaua z quarta z erat inter partem z saturnū vnus gradus. ppter qd̄ iudicauī q̄ pater huius nati anno quo natus fuit ortus decessit. z hic senex dicit q̄ est filius eius vnde natus adulterinus ē. z tunc senex dixit: ego non sum pater huius nati: sed est filius filij mei z filius meus. pater eius decessit eodem anno natiuitatis istius sicut hic homo bonus dixit.

Quinta domus Dic ponit auctor significat

tionem quinte domus. Dicit
q̄ hec domus significat filios tā masculos q̄ femininos
Et significat dilectiones et legatos siue nuncios et dona.
Et q̄ futurū sit post mortē ex laude uel uitupatione. Et
dixit anduzgāz q̄ dñs triplicitatis domus filiozū prim⁹
significat filios et vitā eozū. 2⁹ designat dilectiones. 3⁹ significat legatos
siue nuncios. Dicit Ptolemeus in rationib⁹ hui⁹ domus cōuenit ut inspi
ciamus ad planetas existētes in loco zenith capitū nostrorū et ad locū
qui sequit illū. et est locus fortune et ad locū p̄cipē cū illis in figura. Di
cit ibi baly in cōmento locus qui est zenith capitū nostrorū est. 10⁹ do
mus. et locus q̄ sequit est. 11⁹ domus q̄ est dom⁹ fortune. Et regula qua
sciemus esse filiozū est accepta a planetis existētib⁹ in his locis aut
existētib⁹ in locis p̄cipantib⁹ cū eisdē sicut est ascendens et. 7⁹ domus
q̄ vtrāq̄ earū p̄cipat cū. 10⁹ et. 11⁹. Et si nō inuenerim⁹ in his locis pla
netā inspiciem⁹ si quos inuenerim⁹ in. 4⁹ domo uel. 5⁹ et accipiem⁹ inde
significationē. Dicit Ptolemeus et lunā uenerē et Joue iudicabimus i
dando filios. Solē martē et saturnū in auferendo et dabimus mercuriū
p̄cipatorē cū quocūq̄ eozū qui secū p̄cipet in figura. Dicit baly in cō
mento. Si fuerit in locis p̄dictis aliquis ex planetis fortunis significat
q̄ habebit filios. Si aliq̄ ex infortunis nullū habebit filiozū et si hūerit
erunt debiles et pauci. Et si mercurius p̄cipationē habuerit cum fortu
nis erit fortuna: si euz infortunis erit infortuna. Dicit Ptolemeus et est
p̄positio. 144 q̄rte partis res p̄ticulares filiozū poteris scire p̄ cōsidera
tionē q̄ bene inspexeris in quolibet eozū ad planetā dantē filios ita q̄
eū ponas loco ascendētis et scies cetera p̄ticularia filiozū generaliter
sicut p̄ natiuitatez. Dicit baly in cōmento. Qd̄ autē uult Ptolemeus in
hoc loco narrare ē id qd̄ accidit in natiuitate mea. Inperi et iueni Jo
uē in decima domo et in. 28⁹ gradu capricorni aspiciēte se cū luna et sa
turno et significabat hoc q̄ haberē filios et q̄ morerent: q̄ saturn⁹ erat
cū Joue in. 10⁹ domo. et q̄ Jupiter erat in signo feminino et luna filiter
significabat q̄ essent plures vno et q̄ essent plures femine. Et q̄ Jupiter
erat oriētalis: significabat q̄ haberē masculū et sic habui tres filios vnu
natiuitatis masculi circa gradū saturni i mea natiuitate et p̄pter hoc mor
tuus est cito. Et erat grad⁹ ascendēs vni⁹ femine in piscib⁹ in sextili Jo
uis in mea natiuitate et in trino lune mee natiuitatis: et erat sol yleeb in
signo capricorni. Et erat gradus ascendēs alteri⁹ femine in capricorno

z hoc est mirabile: ppter qđ sciri potest qđ natiuitates semp inter se concordant vna cū alia. Dicit byspalensis volens horā generādi filium eligere masculū. fit Iupiter in quouis angulo uel fit soli oriētalis sitq; dominus hore masculus z meli⁹ est ut signū ascendēs sit masculinū z etiā eius dñs. z si luna sit fortunata a Ioue erit melius. Pro femina accipe signa feminina z planetas femininos z fit Iupiter occidentalis. Dicit haly abenragel qñ in quinta domo fuerit aliqua fortuna z dñs quinte domus liber ab infortunijs z aspererit mediū celi natus multos habebit filios z viuent ac ibunt ad bonū. Et si fuerit contrariū: contrariū significat. Aspice in omnib⁹ natiuitatib⁹ si inueneris luminaria infortunata nō habentia vllū aspectum: fortune natus habebit paucos filios. ¶ In sciendo tempus in quo habent filij aspice ad planetā qui habuerit plures dignitates in domo filiozū. si eū inueneris in parte orientali habebit filios in iuēture sua. si eum inueneris medio celi habebit eos i medio etatis sue. Et si in septima habebit eos in principio senectutis. Si i quarta habebit eos circa finē vite sue. Similiter qñ annus puenerit ad signum in quo fuerit Iupiter uel venus in radice natiuitatis habebit filium in illo anno. Dicit haly abenragel si interrogatus fuerit p muliere si est pregnans aut nō aspice si dñm ascendētis z lunam ambos inueneris in domo filiozū: aut si inueneris dñm domus filiozū in ascendente liberū ab infortunis: dicas qđ mulier illa pregnans. z si dñs ascendētis aut dominus domus filiozū dederit vim suā planeta existenti in angulo. Et similiter si domin⁹ ascendētis receptus fuerit z recipiens ipsum receptus. dicas qđ est pregnans. Et si dominus ascendētis dederit vim suā planete cadenti ab angulo: significat qđ nō est pregnans.

Sexta domus.

Hic ponit significatiōes. 6ª domus. Dicit sexta dom⁹ significat infirmitates z seruos z significat finē vite z qđ futurū sit añ senectutē. Dixit anduzgaz qđ prim⁹ dñs triplicitat⁹ bui⁹ dom⁹ significat infirmitates z cōualescētias siue deterioratiōes infirmitatū. 2ª significat vernaculos z seruos. ¶ Nota differentiā inē vernaculū z seruū. vernacul⁹ eni idē est qđ famulus z vocat⁹ seru⁹ cōductici⁹. seru⁹ est qđ est cōditōis seruilis. Unde dixit quidā versificator. Est probus hic verna cui nō est cara taberna. 3^a dominus triplicitatis sette domus significat qđ boni ul⁹ mali eueniat sibi ex seruis z eozū vtilitatē atq; opera. Et cum hoc est significator bestiarū z pecorum z omniū quadrupediū que nō equitantur. z significat multitudinem. uel paucitatem z fortitudinem eorum z quantū manebunt

in manu eius et quoniam recedent a suis manibus. significat etiam carceres et
 retentiones. Dicit Ptolemeus in .60. propositione centiloquij. Alboba
 ran sane et certe sunt hore in quibus declarantur mutationes morborum
 ad bonum uel ad malum velociter secundum loca lune in angulis quadrati conclu
 si a circulo directo. Alterationes vero que precedunt has et indicant sunt ve
 ra loca lune in angulis almutemod. Que autem precedunt has sunt loca lu
 ne in angulis habentibus. 16. latera. Et hoc postquam precesserit esse egritudi
 nis secundum equalitatem et non acciderit aliquid extrinsecus quod conturber infir
 mum. cum igitur inuenerimus hic fortunam tam de fixis quam de erraticis signi
 ficabit alterationem prosperam. Si vero infortunam alterationem aduersam nisi
 fuerit egritudini ipsa infortunata contraria et in suo habitus. Luna vero in his
 angulis significat morbos acutos et sol plixos. Et similiter omnes plane
 ta secundum proprias consuetudines. Ptolemy in commento eiusdem dicit quod Ptole
 meus docuit nos causam dierum determinabiliu et quod sint et quoniam determinen
 tur de bono uel de malo et alterationes secundum ordinem. Utilitas vero in hoc
 maior est medicis quam astrologis. et hoc ideo quod multi philosophi conue
 niunt super determinationes dicentes quod sunt alterationes et prelia interna
 turam egri et morbi acuti in quarta die et septima die et .14. die et .21. et que
 augentur secundum hoc accepta solo auditu et doctrina sine scia. et non ratiocinantur
 in hoc nisi per illud quod preterijt de experimentis suis. Sed Ptolemeus dicit
 rit causam eius et patefecit unde fiat. et causa secundum Ptolemeum est quod natura
 deuicta est a morbo in initio eius et prohibet eam ne precedant eius opera secundum
 equalitatem nec repugnat illa morbo in hora qua vincit: sed expectat ut
 sit luna in contrario loco illi in quo fuit in principio morbi: quod tunc non
 erit vis humorum qui mouentur in eo sicut fuit in principio morbi: tunc eni
 incitatur ut repugnet illi sicut non agit prudens actor cum accusato in fi
 picte cum uoluerit illi repugnare nisi cum eius virtus debilitata fuerit et in illo
 loco in quo careat auxiliatoribus. Et exercitat illas. scilicet naturam in quarto signo
 a signo in quo incepit egritudo et luna existere in illo quod ab omni signo quar
 tum contrarium est nature eius: et similiter septimum: quod hec loca. scilicet quartus aspectus et op
 positus significant inimicitias et orietates. Et tempus quod est inter initium morbi
 et introitum lune in gradu quadrati in quo fuit in initio morbi per ascensiones
 signorum in circulo directo et proiectiones radiorum sunt septem dies: et eodem
 modo quod est inter lunam in initio morbi et ipsam in oppositione sunt .14. dies:
 et quod est inter initium morbi et quartum aspectum secundum quod est tertius initio morbi
 sunt viginti unum dies. et secundum hunc modum procedit modus aliorum dierum.
 Et erunt hec puncta anguli quadrati quem includit linea circuli di
 recti: et illis punctis alia puncta sunt indicatua: et est ut perueniat

luna ad punctū qui abscindit vnūquēq; arcuz cui subtendit latus de la-
 teribus quadrati p mediū. Et in his arcubus sunt latera figure habentis
 octo angulos. Et oia hec puncta contraria sunt punctis in quib⁹ in-
 cepit morbus p naturā. Igitur obseruet astrologus quid fuerit in his
 pūctis tā de stellis fixis q̄ de erraticis siue fuerint fortune siue infortu-
 ne. Et si fortune fuerint iudicet q̄ significant victoriā nature super cole-
 ra. infortune vō significant q̄ colere supabunt naturā nisi fuerit infor-
 tuna contraria morbo z fortis in suo haiz. nō enī fortunabit lunā cum
 fuerit in suo haiz: s; remouebit morbus p hoc quod est illi contraria z p
 hoc q̄ infortuna est contraria morbo ut si fuerit frigida z morbus cali-
 dus z si fuerit calida z morbus frigidus z cū his similib⁹ in specie diuer-
 sitatum. Et dicit q̄ esse solis in morbis plixis fit sicut esse lune i morbis
 acutis quozū maius tempus erit orbis lune z in plixis orbis solis. In-
 nuuit etiā nobis Ptolemeus subtile quid: cū diceret omnis stella fm q̄
 est illi de moribus. Docuit quippe nos q̄ quicqd imoderatū est in mo-
 ribz z fuerit in moribus quos in cōsuetudine nō habem⁹ dicit p mor-
 bo. Et dixit iustum est hoc nisi accadat aliquid extrinsecus qd̄ disturbet
 ordinē determinationis. z locuti sunt de re que destruit determinatio-
 nē hi qui exposuerūt librū amphorizimozū yprocratis: z ideo nō necesse
 ē nobis recitare in hoc libro. Lota intentio Ptolemei z haly stat i hoc
 q̄ causa quare. 7. dies z. 14. z. 21. sunt dies cretici est: qz luna in septima
 die ut frequenter venit ad quartū aspectuz loci in quo fuit in principio
 morbi: z ut frequenter luna in. 14. die venit ad locū oppositum. z in. 21.
 die ut frequenter venit ad secundū quartū aspectū. Ideo dicit haly cum
 voluerit astrologus iudicare de die cretica debet obseruare temp⁹ quo
 luna veniet ad quartū aspectum loci in quo fuit in principio morbi z si
 tunc cōiungat cū planetis beniuolis: uel aspiciat ipsos aspectu lauda-
 bili: uel si cōiungat uel aspiciat stellas fixas que sūt de natura fortuna-
 rū significat q̄ crisis erit ad bonū. Et si cōiungat uel aspiciat infortunas
 significat contrariū nisi infortune fuerint contrarie materie morbi z cū
 hoc fuerit infortuna in suo haiz: qz tunc potest significare bonū s; hoc
 est per accidens. Verbi gratia: si egritudo sit flegmatica z luna aspiciat
 marē significat bonū. Et qñ luna puenerit ad bonū locum cui subtendit
 latus octogoni in equatore erit dies indicatiua. Latus octogoni sūt
 45. gradus z est medietas aspectus quarti. z licet nō sit aspectus habet
 tū maiorē cōuenientiā cū aspectu q̄ alia loca. z id qñ luna in q̄rto aspe-
 ctu debet cōiungi fortunis cū in medietate illius loci puenerit iā natu-
 ra sentit iuuamētū z incipit insurgere contra materiā morbi digerēdo

ipsam: et ideo tunc apparent signa digestionis in vrina. et aliqui fit crisis
 in quarta die. scilicet quando luna inuenit ibi planetam fortunam et tunc signa dige-
 stionis debent pcedere in tempore quo luna puenerit ad locum cui sub-
 tendit latus. 16. angulorum et hec est medietas octogoni. Sufficiant hec
 de causis dierum cretorum. Dicit Ptolemeus in. 70. ppositione centilo-
 quij cum fuerit luna in oppositione solis mixta stellis nebulosis signifi-
 cat morbos infepabiles in oculis. Et similiter si fuerit occidentalis lu-
 na et in angulo et fuerint vtriusque mali occidentales ascendentes post lunam
 et sol in angulo et vtriusque mali ascendentes ante solem et illi oppositi. scilicet vnus
 alteri perdet natus vtriusque oculum. Dicit haly in comento eiusdem. maius
 impedimentum in duobus luminaribus est cum fuerint duo mali. i. saturnus
 et mars ascendentes ante solem et post lunam et vnus eorum in opposi-
 tione alterius. et sol significat oculum dextrum: luna vero sinistrum. Et in-
 evitabile est quin natus amittet vtriusque oculum cum fuerit significator in eius
 natiuitate hoc modo. Stelle vero nebulose sunt hec achoraye: caput gemi-
 norum et locus in quo cadit aqua quam fudit aquarius: gutte leonis et alie
 que non lucent. Dicit haly abenragel in rationibus huius domus primitus
 loqui volumus in hoc capitulo in occasionibus et accidentibus que acci-
 dunt in spiritu et sunt infirmitates spiritus. Postmodum loquimur in his
 que accidunt in corpore et sunt infirmitates corporis. Postea dicit dico quod de
 moniaci sunt illi qui non habent in natiuitatibus suis mercurium cum luna
 in aliquo aspectu: nullo eorum aspiciente ascendens: et fortior in natiui-
 tate sua si diurna fuerit quod sit saturnus et si nocturna mars: et quis eorum
 fuerit sit in angulis et hec est natiuitas demonum. Quando sol damnatus fue-
 rit ab infortunis uel a domino domus infirmitatis et fuerit super terram
 in natiuitate diurna uel luna in tali damnatione sub terra in natiuitate
 nocturna accidet nato cecatio in oculo dextro. Et si hoc infortunium so-
 lis fuerit sub terra in natiuitate nocturna uel super terram lune in natiuitate
 diurna istud damnum et cecatio erit in oculo sinistro. Quando sol et luna fue-
 rint ambo in sexta domo infortunati natus sine aliqua dubitatione ce-
 cabit. Quando mercurius fuerit iunctus cum saturno uel in eius aspectu quarto
 uel opposito aut fuerit cadens ab angulo in loco vili et infortunato aut
 combustus fuerit uel retrogradus aut peregrinus in signo muto natus ex
 quacumque harum significationum erit lingua damnatus uel mutus. Quando mer-
 curius fuerit dominus sexte domus uel in oppositione saturni natus surdus erit
 Maior et fortior significatio mutitatis est quando dominus ascendens et dominus ex
 altionis sue et dominus triplicitatis eius et mercurius et luna sint omnes in signis
 mutis. Quando sol fuerit infortunatus uel damnatus sub terra significat dam-
 nationem stomachi. Et quando luna fuerit damnata sub terra significat dam-

nationē pulmonis. Et si mars fuerit hoc modo: significat damnationē epatis. Et si saturnus hoc modo fuerit: significat damnationē splenis. Et si mercurius hoc modo fuerit: fellis dānationē significat. Dicit Ptolemeus in .89. ppositiōe centiloquij detestabili^o in significatiōe egrotantis est ut sit significator interrogatiōis ingrediens sub radijs uel sit pars fortune infortunata. Dicit haly abenragel in questiōnib^o hui^o domus si queres a te pro aliquo infirmo vtrū sanabitur aut nō: aspice lunam et solem et almutez ascendētis et si fuerint liberi ab infortunis et nō habuerint aspectū cum dño domus mortis. dic q̄ euadet ab illa infirmitate. Et si duo eorū fuerint sicut diximus similiter euadet. Et si luna et almutez ascendētis et maxime si ipsa fuerit domina tēporis. i. si questiō fuerit nocturna habebunt aspectū cū domino domus mortis non poterit liberari a morte. Et qualibet vice qua aliquis significatorū applicuerit infortune fortificabit infirmitas quouq̄ sepeur ab eo. Tempus mortis erit qñ almutez ascendētis aut luna se cōiunxerit cū dño domus mortis aut cuz infortuna q̄ ipsam infortunauit aut q̄ applicet ad quartū uel oppositum aspectum eius.

Septima domus.

Hic ponit significatiōes septime domus. Et dicit

q̄ septima domus significat mulieres et nuptias et conuentiones et oppositiōes. Anduzgaz dicit q̄ primus dñs triplicitatis septime domus significat mulieres. 2° significat contentiōes. 3° picipatiōes et cōmixtiōes. Dicit Ptolemeus in rōnib^o hui^o dom^o cōuenit ut aspiciam^o in cōiugio virorū statū lune hora natiuitatis viri ita q̄ primo aspiciam^o ad lunā si fuerit in duab^o q̄rtis orientallib^o erit coniugiū viri in sua pueritia aut copulabit^o cū puella postq̄ dies intrauerit. Et si fuerit in duab^o q̄rtis occidentalib^o cōiugiū erit tardū aut copulabit^o cū vetula. Et si luna fuerit sub radijs et picipata fuerit cum saturno nunq̄ copulabit^o. Et si applicuerit saturno copulabit^o cū muliere laboriosa et praua. Et si applicuerit Joui erit mulier abstinentie bone et boni ornamētū. Et applicuerit marti: erit audax et supba. Et si applicuerit veneri erit pulchra leta et bone receptiōis. Et applicuerit mercurio: erit bona intelligens et bonorū verborū. Et cōuenit ut aspiciamus coniugiū mulieruz a statu solis hora sue natiuitatis ita q̄ si fuerit sol in duab^o quartis orientalib^o cōiugiū mulieris habentis talē natiuitatē: erit in sua pueritia uel copulabit^o puero postq̄ idies pcesserit. Et si fuerit in duabus quartis occ. dētalibus: copulabitur tarde aut vetulo postq̄ in dies processerit. Et si sol fuerit participatus cuz saturno erit maritus bone legis amator laboris. Et si habuerit partici-

pationem cum Joute erit abstinentie bone nobilis cordis. Si cum marte erit fortis cordis sine vlllo amore. Si cum venere erit limpidus. Si cum mercurio erit profectuosus in suis factis et factor multarū rerū. Dicit baly abenragel in questionibus huius domus. Si quis a te quesierit pro cōiugio si erit uel nō aspice ascendens et eius dominū et lunam et planetam a quo sepatur et da hos p significatoribus querentis et septimam domū et eius dominū et planetas cui applicuerit luna p significatoribus illius p quo queritur. et si querens fuerit masculus cōiunge solē cum significatoribus suis et fac eum participē in significatione. et si querens fuerit mulier da sibi venerē et fac eam participē in significatione. postmodū aspicias cuiusmodi applicationem habeat dominus ascendens uel luna cum dñō septime domus et cuiusmodi applicationē habeat planeta a quo sepatur luna cū planeta cui applicat. uel venus cū sole. Unde si dñs ascendens uel luna applicuerit domino septime domus uel planeta a quo sepatur luna planete cui applicat. uel fuerit dominus ascendens uel luna in septima domo significat q querens habebit rem questā tñ cū petitionibus et p̄cibus multis. Et si applicatio fuerit de quarto uel oppositione significat q res ista erit tñ cum tarditate et labore et pena. Sed si dominus septime domus applicuerit dñō ascendēti uel planeta cui applicat luna planete a quo ipsa sepatur uel fuerit dominus septime in ascendente res illa leuiter fiet et cū magna uoluntate mulieris et sue partis: maxime si applicatio illa fuerit de tertio fertili. Et si nō inueneris aliquā applicationē inter significatores significat q res nō erit. Si aliquis querat a te si nocte illa cōplebit uoluntatem suā cum muliere uel nō aspice si inueneris in questione uenerē aspicientem ascendēs. dic q questio sua complebit illa nocte. Et si questio fuerit si habuerit rem cū muliere illa nocte preterita uel nō iudica hoc eodem modo nec plus nec minus. Si querat a te pro aliqua muliere si est uirgo uel nō aspice ascendens et dominū eius et lunam et si eos inueneris in signis fixis. dic q est uirgo salua ab oi labe limpida. Et si fuerit in signis cōmūib⁹ uel mobilib⁹. dic q est mulier et habet uel habuit maritum. Et si questio fuerit pro puella que dicit se uirginem. dic q est corrupta et q habuit aliquis rem cum ea. Si querat a te pro aliqua muliere quot maritos habebit aspice a domo decime vsq ad gradū martis et quot planetas inueneris inter eos tot maritos habebit. Et si mars fuerit in septima domo aspicias a marte vsq ad Joue hoc eodem modo et iudica fm id et certificabis cum deo.

Oraua domus. ^{hic ponit significaciones}

octaue domus. Et dicit q^o oc-
 taua domus est domus mortis et timoris et significat he-
 reditates mortuorum quas heredes debent possidere post
 mortem. et significat finem annorum vite post senectutem. Dicit
 Anduzgag primus dominus triplicitatis huius domus signifi-
 cat timorem. 2° significat precepta et res antiquas. 3° significat hereditates
 mortuorum. Dicit Ptolemeus conuenit ut inspicias ad statum gradus inter-
 ficientis quis planetarum sit ibi uel aspiciat ipsum: et secundum naturam illius erit
 iudicium de morte: ita quod si saturnus fuerit dominus mortis accidet propter infir-
 mitates longas: propter primum. scilicet et reumata et propter defectum nature et cete-
 ra talia. Et si Jupiter fuerit dominus mortis erit mors propter apostemata gu-
 le et pulmonis et cetera huiusmodi. Et si fuerit mars erit mors propter fe-
 bres continuas et acutas. Et si fuerit venus accidet mors propter infirmita-
 tem stomachi et epatis et cordis et fluxum sanguinis et apostemata eun-
 tia per corpus et fistulas. Et si fuerit mercurius erit mors propter epilepsiam
 et propter stultitiam et amissionem sensus. ¶ Haly dicit in commento. 18. ppositi-
 tionis quarte grise. Ptolemeus diuisit nobis mortem in duas maneries: una
 est pueniens ex infirmitatibus. Alia est pueniens a re in qua non habet
 phibicus quid uidere: sicut qui moritur gladio: lancea: casu: igne et mortu
 bestie et fere uel aque submersione et alijs multis occasionebus. Et quoniam pla-
 nete gubernatores salui fuerint: ab infortunis et in suis met dignitatibus
 et potentes et quoniam super eos nullus planeta contrarius eleuat tunc accidet mors
 propter infirmitates. Alia autem mors accidet quoniam planete fuerit infortuna-
 ti uel debiles uel in dignitatibus alienis eis contrarijs aut planete contrarij
 eleuati fuerint super eos. ¶ Narrare autem omnes maneries quibus contingit
 mors esset hic nimis longum et qui uoluerit hoc inueniet in quarta parte qua-
 dripartiti Ptolemei. Dicit Ptolemeus in. 74. ppositione centiloquij.
 Cum fuerit mars corporaliter iunctus capiti algol et non aspererit luna ascen-
 dentem nec fuerit fortuna in. 8. domo et dominus anauba luminarium oppositum
 fuerit marti uel in ei aspectu quarto nati caput truncabitur. Quod si lumine
 fuerit in medio celi suspendetur. Et si fuerint mali aspicientes a geminis
 et pisce abscidentur ei manus et pedes. Dicit haly in commento quoniam fortuna
 fuerit in domo octaua phibet malam mortem. Audiui siquidem a quodam qui
 erat cum filio haly valde animoso in mari qui cum uellet ingredi mare ni-
 mis tumultuosum uentis undas agitantibus ipsum increpasset dixit. non ti-
 meo mihi mortem in mari. Jupiter enim fuit in natiuitate mea in domo
 mortis et orientalis qui phibet mihi malam mortem. et uidi inquit in lecto

illum mozi. Accidit etiã mibi ut quidam seruiens ostenderet mibi na-
tiuitatẽ filij domini sui ⁊ inueni solem in medio celi: ⁊ ipse erat domi-
nus anauba ⁊ ylech ⁊ martẽ in q̄rto aspectu eius ⁊ saturnuz in angulo
terre eius ascendens piscis. vnde exterritus distuli dare iudiciũ dicens:
oportet ut anteq̄ iudicẽ compleant dies nutritionis. Lũ autẽ de puero
valde sollicitarẽ circa inuestigationẽ motuũ uel morũ suozũ nihil intel-
leri vnde sibi timerẽ truncationẽ manuũ ⁊ pedum ⁊ infurcationẽ cum
esset mansuetus ⁊ verecund⁹. Lũq; puenisset ad. 30. annos ingressi sunt
quidã domũ eius fugientes eo q̄ accusati erant de dolo sup eũ qui pre-
erat vrbi ⁊ deprehensi fuerant in domo illa ⁊ ipse cũ eis amisit manus
⁊ pedes ⁊ infurcatus est: ⁊ ego vidi euz absq; manibus ⁊ pedibus infur-
catum. Dicit Ptolemeus in. 59. p̄positione centiloquiũ cũ interrogatus
fueris de absente nõ iudices de eo mortẽ donec remoueas ebrietatem
ab eo: nec vulneratũ donec tollas sanguinis minutionẽ: nec substantiã
acquisitam donec pecuniã sibi cõmissam remoueas: est eni in his oĩb⁹
idem iudiciũ. Dicit haly in cõmento ibidem. qui tractat de iudicijs iu-
dicat p formas que sunt ppe veritatem: iõ nõ inuenit in fortitudine iu-
diciozũ partitio inter sopitũ ⁊ mortuũ: ⁊ inter vulneratũ ⁊ minutũ: nec
inter illũ cui cõmissa est pecunia: ⁊ illum qui acquisiuit illam. Audiui si
quidẽ a patre meo cui deus parcat q̄ cũ ipse fuisset cũ his qui se absco-
derunt a facie impatoris cũ abraham filio almothedi q̄ quotidie vifit
tabat eum occlue albaften filius abrahe astrologus: qui p̄cepit ut af-
ferret conchã eneam magnã aqua plenam in qua ponens scabellũ cõ-
suluit ei ut desuper federet in maiori parte diei: ⁊ hoc ideo p̄cepit ut fa-
ceret errare astrologos impatores in esse absconditoruz: ⁊ cũ impator
quereret ab astrologis suis vbi ille esset: dixerunt q̄ esset in medio ma-
ris. Dicit haly abenragel quando mars fuerit in octaua domo damni-
ficans dominũ octauẽ domus mors nati erit ex ferro: Et si saturn⁹ fue-
rit in octaua domo damnificans dominum octauẽ domus mors nati
erit ppter carcerẽ ⁊ penas. Qñ luna fuerit in octaua domo cum cauda
draconis significat q̄ mors nati est. ppter secesum uel medicinã laxa-
tiuã. Qñ mercurius fuerit in octaua domo cũ cauda significat q̄ mors
nati erit ppter mala opera aut ppter toricũ aut facta nigromantie. Qñ
gradus occidentis ⁊ eius domin⁹ ambo damnati fuerint nato signifi-
cant malã mortẽ. Qñ sol fuerit damnatus i natiuitate diurna uel luna
in nocturna significat illud idẽ. Qñ significatores damnati fuerint sup
terrã manifestã mortẽ significant ⁊ patentẽ. Et qñ damnati fuerint sub
terra mors erit abscondita ⁊ occulta. Qñ aliqua infortunarũ fuerit in

octava domo uel iuncta domino octaue domus significat fortē et ma-
lam mortē. Et si aliqua fortunarū fuerit in octaua domo uel iūcta dño
octaue domus significat bonā et pulchrā mortē. Et si iupiter uel venus
fuerit in hac domo fortis et liber a radijs infortunarū natus erit fortu-
natus et laudatus et uiuet annis. 73. et forte plus.

Nona domus. Dic ponit significatiōes none domus. Dicit q nona dom^o si-

gnificat peregrinatiōes et longa itinera et significat epi-
stolas et legatos et rumores atq; somnia. Dixit anduzgaz
q prim^o dñs triplicitatis hui⁹ domus significat pegrina-
tiones et omne qd ei accidit in peregrinationib⁹. 2° signi-
cat fidem ac religionē. 3° significat sapientiā et somnia. Dicit haly aben-
ragel in rationib⁹ hui⁹ domus aspice in itineribus nati primitus a dño
triplicitatis domus itineris: qm qñ dñs triplicitatis domus itineris pri-
mus fuerit in bono statu et fortis fortunatus et receptus significat q na-
tus ibi p itinera et mouebit se de vno loco ad aliū et erit fortunat⁹ in iti-
neribus suis. Et si fuerit in diuerso statu ab eo qd diximus habebit im-
pedimenta et grauamina in itinerib⁹ et motibus suis et erit vilipensus i
eis et extrahet et expellet de terra et loco suo nec i suis itineribus aliquā
utilitatē uel lucrū habebit. Et si dominus triplicitatis dom^o itineris. 2°
fuerit in bono statu fortunat⁹ et receptus natus erit bone legis religio-
sus et custos legis. Et si fuerit in diuerso statu erit male legis noiabiur
malus et de malis operib⁹ et incredulus. Et si dñs triplicitatis terti^o fue-
rit in bono statu natus erit veridicorū somniorū et quicquid videbit in
somnia veridicū erit nec mentietur. Dicit idem haly scias q mercurius
habet posse ac significatiōē ppriam i causa legis et legalitatis sepatim
ab alijs planetis. Et scias q qñ fuerit in domo saturni uel i aspectu ei⁹
natus erit pfundarū cogitationū firmus in credulitate: laudat res alte-
rius mūdi magis q̄ istius et credit eas ac multū cogitat in illis et amat
eas: et tenet q res illius mundi sint meliores q̄ isti⁹. abhorret ludos io-
culationes et solatia: humilis et patiens laboris ac indigentie maxime
si fortune cadentes fuerint nō aspicientes ascendens. Et si mercuri⁹ fue-
rit in domo Jouis uel in eius aspectu natus erit boni nominis bone le-
gis et legalitatis et legis in q fuerit obseruator. Et si fuerit in domo mar-
tis uel in eius aspectu et fuerit idem aspectus de quarto uel oppositione
natus erit homicida irascibilis malefactor: male legis et vilipendet legē
suam.

Decima domus. ^{Hic ponit significaciones}

decime domus. Dicit q̄ de cima domus est domus regni ⁊ sublimatiōis ⁊ exaltationis memorie ⁊ vocis in impando ⁊ magisterioꝝ atq; maritū. Et significat dimidiū annoꝝ vite. Dicit anduzgaz dñs triplicitatis decime. Primus significat opus nati ⁊ exaltationē suā ⁊ sedis sublimationē. 2° significat vocem imperij ⁊ audaciam in impando. 3° significat stabilitatē atq; durabilitatem eius. i. quantū durabit in dñatione sua. Dicit Ptolemeus in. 15. p̄positiōe centiloquijs. Ascendentia inimicoꝝ regni ab eiusdez ascendente cadentia sunt ⁊ ascendentia dominantū in illo angulo ei^o. Ascendentia v̄o ministrantiū succedentia angulis. Ciuitatū autē ascendentia in earū edificationibus indicant oīa que in eis occidēt. Que v̄o ascendentia sunt in regū ordinationib⁹ quarūdam ciuitatū p̄nunciant oīa que sub eozū regno fient. ⁊ ascendens apparitionis alicui⁹ secte in illis. s. ciuitatib⁹ demonstrat quicq; sub illa secta futurū ē in ipsis ciuitatib⁹. Dicit ibi haly i cōmento q̄ signa cadentia sunt quozuz nullus est angulus uel post angulū: ⁊ sunt quattuor. s. 1° 2° 3° 4° tertiū sextū ⁊ nonū ab ascendente. Et dicit q̄ notū est oī astrologo q̄ cū fuerit ascendens natiuitatis aut aliquis angulus eius ascendens aut aliquis anguloꝝ inceptionis regni fueritq; natiuitas alicui⁹ cui regnū cōgruat p̄ficiet ei regnū in illo regno: eritq; ei in illo honor ⁊ nō in alio. Quippe reges antiqui omniū nascentiū in regnis suis natiuitates obseruabant: ⁊ cuiuscūq; ascendens deprehendebant domū inimicoꝝ regni uel sextū uel tertiū uel nonū interficiebant ipsum puerū qz regnū ipsius esset contra regnū eoz. Et paucis interpositis dicit q̄ ascendens alicui⁹ ciuitatis est signū cui⁹ ascensione incipit quis collocare primū lapidē in illa. Ascendens secte est ascendēs signū in tpe quo illa secta incipit p̄ualere sup̄ aliā sectā ⁊ susceperunt eā imozantes: ⁊ illud significat quantū durabit ⁊ quicq; accidet in illa q̄ diu durauerit. Dicit haly abenragel qñ signū medijs celi fuerit ex signo igneis maxime si fuerit leo uel aries ⁊ sol in eo: ⁊ pars regis fuerit ibi in aspectu fortunariū natus sine vlla dubitatione rex erit.

Vndecima domus. ^{Hic ponit significatio}

nes vndecime domus. Dicit q̄ vndecima dom⁹ est dom⁹ fortune ⁊ fiducie atq; laudis ⁊ amicoꝝ ⁊ ministroꝝ ⁊ auxiliatoꝝ: ⁊ significat postremā medietatē medie vite. Dicit Anduzgaz q̄ dñs triplicitatis domus fiducie primus significat fiduciam.

Secūdus significat amicos. Tertius significat vtilitates seu pfectus eo rū. Dicit Ptolemeus in. 39. ppositione centiloquij: esse malū vndecime domus ⁊ eius dñi in intronizatiōe regum significat quid accidet in cōsiliatorib⁹ suis ⁊ eius substantia de malo: ⁊ eodē modo erit malū esse se cunde significans q̄ modicū adipiscet populus cū illo rege. Dicit haly ī cōmento. Astrologi cōuenerūt sup hoc q̄ domus decima in omni ordi natione regū est locus eius: ⁊ vndecima auxiliatorū eius ⁊ ei⁹ substantie ⁊ ascendens est populi: ⁊ secūda substantie populi: ⁊ iō impedit vndecima cōsiliatores ⁊ 2⁹ substantiā populi. Dicit haly abenragel in rationibus hui⁹ domus. Aspice ad dñm triplicitatis hui⁹ domus primū. si in ueneris eū receptū fortunatū ⁊ fortem iudica q̄ natus habebit amicos multos lucra vtilitatē ⁊ bonū p eis. Et si fuerit infortunatus ⁊ damnat⁹ natus erit solitarius ab hoibus nō habēs amicitia cum aliquo ⁊ retrahet ⁊ elongabit se ab illis qui pcurant amorem ⁊ societatem ipsius. Et si dominus triplicitatis ipsius domus. 2⁹ fuerit fortis fortunatus ⁊ receptus erit fortunat⁹ honoratus ⁊ diues abundans in bono statu ⁊ bone vite. Et si fuerit ab hoc statu diuersus erit laboriosus ⁊ indigens ac paupertatis ⁊ miserie manifeste. Et si dñs triplicitatis ipsius dom⁹ tertius fuerit fortunat⁹ fortis ac ī bono statu natus habebit filios remansuros post euz in bono statu ⁊ diuitijs ⁊ fortuna sua. Et si fuerit infortunatus debilis ⁊ cadēs ac ī malo statu nat⁹ nō habebit filiū qui post eū remaneat nec heredem sue generationis. Et scias q̄ melior status q̄ esse possit in amicorū causa est ut dominus ascendens sit receptus a dño vndecime domus eodem dño vndecime domus existente fortuna ⁊ ī bono statu: qm̄ qm̄ sic fuerit habebit amorē ⁊ cōueniētiā cū socijs ⁊ amicis

Dodecima domus. Dic ponit significaciones. 1. 2. dom⁹

Et dicit q̄. 1. 2. domus significat inimicos ⁊ labores tristitia atq; iuidias ⁊ susurraciones ⁊ ingenia atq; bestias que equitant ⁊ significat finē vite ⁊ quid cōtinget mulieribus in impregnatiōe. Dicit Anduzgaz q̄ prim⁹ dñs triplicitatis huius domus significat inimicos. 2. significat labores. 3. bestias magnas: ⁊ imponit finē dictis dicens hoc est q̄ significat. 1. 2. domus. Dicit haly abenragel in iudicijs hui⁹ domus. Aspice primitus ad dñm triplicitatis hui⁹ domus primū ⁊ si inueneris eū fortunatū fortem ⁊ altū iudica q̄ inimici nati appodiabūt eo sup eū ⁊ de se faciēt quicqd voluerint. Et si fuerit cadēs dānatus ⁊ cōbust⁹ ⁊ peregrin⁹ nat⁹ appodiabit se sup inimicos suos ⁊ ipsi impediēt ⁊ accidet eis malū qd̄ credebāt

facere nato. Et si dñs triplicitatis secundus hui⁹ domus fuerit fortunat⁹ natus habebit modicas tristitias ⁊ anxietates. Et si fuerit i diuerso statu erit multarū impietatū ⁊ tristitiarū ⁊ accident ei labores ⁊ impedimenta ⁊ damna magna in eo qđ habet ⁊ in corpore suo. Et si dñs triplis citatis hui⁹ dom⁹ tertius fuerit fortunat⁹ natus erit dialectic⁹ ⁊ eloquentie bone ⁊ felix in rationib⁹ ⁊ causis suis ⁊ contra quēlibet aduersantem sibi p̄sperabit. Et si fuerit i diuerso statu erit debilis rōnis ac loquēle impeditē: nō habebit ius de aduersarijs ⁊ suis malefactorib⁹.

Significat et duodecim dom⁹ colores. Hic ponit significatiōes. 12. domoꝝ quā rū ad colores. Et dicit qđ prima domus ⁊ 7.⁹ sūt albe. 2.⁹ ⁊ 12.⁹ virides. ⁊ 3.⁹ ⁊ 11.⁹ sūt croceę. ⁊ 4.⁹ ⁊ 10.⁹ sūt rubee. 5.⁹ ⁊ 9.⁹ sūt habētes colorē mellis. 6.⁹ ⁊ 8.⁹ sūt nigre
 Postea dicit qđ qlibet planetarū habet in aliq̄ istarū domoꝝ quādam potestātē accidentālē que vocat̄ gaudiū. Mercurius enī gaudet in ascēdente. luna gaudet in. 3.⁹ domo. venus in. 5.⁹. mars in. 6.⁹ sol in. 9.⁹ Jupi- ter in. 11.⁹ saturnus in. 12.⁹ Deinde dicit qđ anguli significant fortitudinē ⁊ p̄fectionē. Cadētes vō ab angulis significant debilitatē ⁊ detrimentū: excepto qđ 9.⁹ domus ⁊ 3.⁹ significant rem apertā ⁊ detectā cū fama: ⁊ hoc iō qđ sunt gaudia luminariū sicut iā dicebat̄ qđ sol gaudet in. 9.⁹ ⁊ luna i 3.⁹. Et. 12.⁹ domus ⁊ 6.⁹ significant occultationē ⁊ vilitatē rerū. Postea dicit qđ anguli. s. prima dom⁹ ⁊ 10.⁹ ⁊ 7.⁹ ⁊ 4.⁹ ⁊ dñi ipsorū anguloꝝ signifi- cant magnitudinē honoris ⁊ fortune ⁊ elongationē a casu ⁊ infortunio Et p̄ntia dñoꝝ anguloꝝ in cadentib⁹ ab angulis significat infortunium ⁊ dedecus ⁊ casum. Et. 11.⁹ domus que succedit decime ⁊ ei⁹ dñs signifi- cant fortunā mediā. i. significant fortunā s; nō tantā quantā. 10.⁹. Et. 5.⁹ domus q̄ succedit q̄rte significat fortunā mediā p̄ donationes ⁊ causas filioꝝ. Et. 2.⁹ domus ⁊ ei⁹ dñs significat fortunā mediā ex causa substā- tie ministroꝝ ⁊ auxiliatoꝝ. Et. 8.⁹ domus ⁊ ei⁹ dñs significat fortunam mediā ex substātia que hereditat̄ a mortuis ⁊ a rebus occultis. Postea ponit significatiōes dñoꝝ anguloꝝ cuz fuerint p̄ntes in ipsis angulis. Et dicit qđ p̄ntia dñi ascendentis in ascēdente significat eius fortunā p̄ semetipsū ⁊ p̄ p̄riam acquisitionē. Et si fuerit in. 7.⁹ significat acqui- sitionē p̄ cōventiones ⁊ vxores. Et si fuerit in. 10.⁹ significat acquisitiones p̄ magisteria. Et si fuerit in quarta significat acquisitionē p̄ hereditates ⁊ ex causa patrū ⁊ p̄ productionē aquarū ⁊ populationē terrarū ⁊ ex re- bus antiquis ⁊ radicalib⁹. alia littera habet eradicālib⁹. Pręsentia vō

dñi decime in. 1° domo significat fortunã p regem z regnũ magnũ z p
 magisteria alta. Et si fuerit in. 7° significat regnũ p victoriã cõrentionũ
 z p causas vxozũ. Et si fuerit in quarta significat regnuz p causas mini-
 strozũ regis z p cultus terrarũ z p edificationes ciuitatum z diuisiones
 fluminũ z per custodias ciuitatũ z ex rebus antiquis. Et si fuerit in ascẽ-
 dente significat regnum p ingenia z p pinq̃uitatem regis ex rebus vul-
 gi. Presentia domini septime domus in septima domo significat fortu-
 nam p negociationes z p cõuentiones z cõmendationes. i. depositio-
 nes z p mulieres z p satores. Et si fuerit in quarta significat fortunã per
 cõuentiones z negociationes z per causas patrũ z hereditatũ z cultus
 terre. Et si fuerit in ascendente significat fortunam per conuentiones z
 negociatiões z p causas medicine z astronomie z p opa spiritualia atq̃
 ingenia z cetera similia. Et si fuerit presens in decima significat fortu-
 nã p cõuentiones z negociationes z vxozes z p causas regni. Presentia
 vñ domini quarte domus in quarta domo significat fortunam ex fru-
 ctu z p causas patrum atq̃ p res antiquas. Et si fuerit presens in ascen-
 dente significat fortunam ex cultu terre z fructu p profunditatẽ consilij
 z ingenij: z si fuerit presens in decima domo significat pfectum ex cul-
 tu terre z fructu p causas regum z magisterioz. Et si fuerit presens in
 septima domo significat fortunam ex cultu terre z fructu z ex parte mu-
 lierũ z per causas vxozum z satoruz z per negociationes. Deinde dicit
 hec que diximus significant domini angulozũ quando fuerint presen-
 tes in ipsis angulis. Et sicut dicitur est de angulis ita intelligas de alijs
 domibus suo modo fin naturam scilicet cuiuslibet domus: z dicit q̃ id
 introduxit dominos angulozũ ut sint exemplar in alijs domibus.

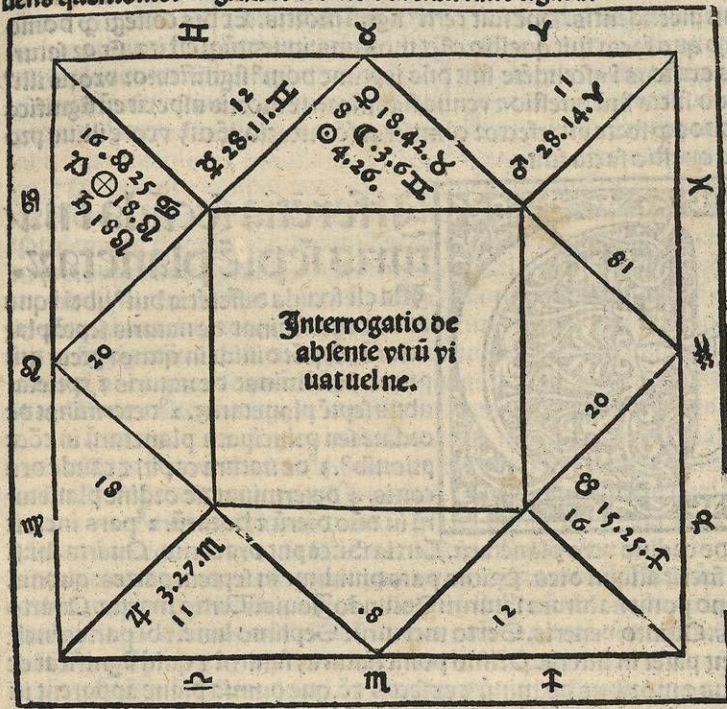
T cũ volueris scire planetam

Dominatorẽ. Dic auctor docet eligere signi-
 ficatozẽ: z potest diuidi in duas
 partes: quoniã in prima parte facit quod dicitũ est. In se-
 cunda parte ponit exemplũ ibi. verbi gratia. Sententia
 auctoris est ista q̃ in cognoscẽdo significatozem rei debemus aspiciere
 ad duo. primo debemus aspiciere ad domũ in qua est natura illius rei
 cuius querimus significatozẽ. Secũdo debem⁹ aspiciere ad planetã qui
 de sui natura significat illã rẽ: verbi grã: si q̃stio fiat p substantia debem⁹
 aspiciere ad secũdã domũ q̃ ẽ dom⁹ sube z cũ hoc debem⁹ aspiciẽ ad iouẽ
 q̃ sig̃t de ppria nã substantiã. Et si q̃stio fiat de muliere debem⁹ aspiciere
 ad septimã domũ q̃ ẽ domus mulierũ z cum hoc debemus aspiciere ad

venerē que de ppria natura est significatrix mulierū: et sic de alijs fm p-
 prias naturas domozū et planetarū. Est tamen intelligendū q̄ planetā
 quem eligimus ex pte domus debemus tenere p̄ significatore p̄ncipa-
 li. Et planetā qui significat naturam rei debemus facere p̄ncipem in si-
 gnificatione. Est ergo sententia littere: cū volueris scire planetā dñator-
 rem siue significatorem rei aspice quis planetarū habeat plures forti-
 tudines in domo rei que site ex fortitudinibus dictis in capitulo de for-
 titudinibus et dignitatib⁹ ipsozū. Et ille qui abundat in numero fortitu-
 dinū ille est dñator siue significator. Et est intelligendū q̄ in interroga-
 tionib⁹ ascendens siue prima domus semp attribuit querenti: et plane-
 ta abundans in numero fortitudinū in domo illius rei de qua fit que-
 stio est significator rei que site. Auctor ponit exempluz in lrā. Et dicit si
 interrogatus fueris de substantia et volueris scire quis planetarum sit
 dñator siue significator eius et fuerit secunda domus que est dom⁹ sub-
 stantie. 5⁹ gradus arietis: qz aries est dom⁹ martis habet ibi mars gncq̄
 fortitudines. Et est exaltatio solis et iō sol habet quattuor fortitudines
 ratione illi⁹. Et est etiā solis triplicitas et ratiōe illius habet ibi tres for-
 titudines: et est terminus Jouis et ratione illius habet ibi duas fortitu-
 dines: et facies martis et ratione illius habet ibi vnā fortitudinem. Sol
 igit̄ habet ibi .7. fortitudines et mars sex et Jupiter duas. patet ergo q̄
 sol habet ibi plures fortitudines. Et talis planeta. s. habens plures for-
 titudines vocat̄ almutaz. i. vincens. ergo sol in tali figura esset significa-
 tor substantie et eodem modo faciendū est de alijs.

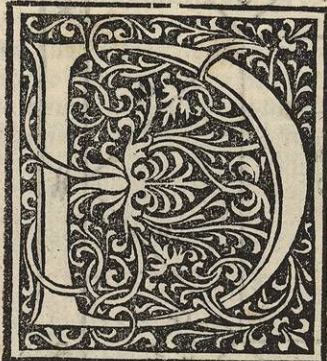
F potestatibus quoqz plane-
 tarū accidentalibus. *Ista ps cōtinuat
 sic. Prius auctor*
 determinavit de dignitatib⁹ planetarū essentialib⁹. Dic
 determinat de dignitatib⁹ ipsozū accidentalib⁹: et expe-
 dit se breuissime dicens: q̄ est vna dignitas accidentalis planetarū que
 vocatur haiz et est hec ut planeta diurnus sit in die super terrā et in nocte
 sub terra. Et planeta nocturnus sit in nocte sup̄ terram et in die sub terra
 Et etiam si sit planeta masculinus q̄ sit in signo masculino et feminin⁹
 in signo feminino tunc dicit̄ planeta esse in suo haiz. i. in sua similitudi-
 ne: et erit tunc fortitudo sua sicut fortitudo viri in loco sui pfectus et lu-
 cri atqz fortune. Et sic cōpleta est expositio prime differentie alchabicij
 introductorij ad magisterium iudiciorū astrozū. ¶ Quidam homo in-
 terrogauit de quodā absente vtrū esset mortuus uel viuus et fuit ascen-

dens questionis. 20. gradus leonis z incidit talis figura.

Asperi in hac questione z dedi ascendēs z eius dominū z lunā absentī pro quo facta fuit questio. asperi z inueni dominū ascendētis in medio celi: propter qd̄ videbat̄ prima facie q̄ uiueret in p̄speritate: s̄ quia inueni saturnum in angulo orientis p̄pe angulū infra duos gradus dubitauī de vita illi specialiter: qz̄ ibidē infortunauit partē fortune. Deinde asperi ad domū mortis z inueni venerē fortiorē ibidem. i. in domo mortis plura habere testimonia qz̄ exaltationē z triplicitatē. asperi ad locū eius in figura z qualiter se haberet ad ascendēs z ad dñm ascendētis z ad lunā z inueni eā aspicientē ascendēs aspectu quarto z saturnū ibidem existentē eodē aspectu p̄pter qd̄ magis dubitauī de vita. Deinde asperi ad lunaz z inueni eā oppressam sub radijs solis hoc fuit vnū signum mortis. Inueni etiā lunā sepatam a venere euntē ad con-

iunctionē dñi ascendētis ⁊ transtulit natūram dñi domus mortis ad
 dñm ascendētis. Hoc fuit certū signū mortis. Ex his collegi q̄ homo
 ille p̄ quo facta fuit questio esset mortuus: inuentūq̄ est ita. Et q̄ satur-
 nus existens i ascendēte fuit dñs septime dom⁹ significator vxoris illi⁹
 p̄ quo facta fuit questio ⁊ Venus significatrix mortis asperit eū significa-
 bat hoc q̄ forte interfectoz cōmiserat fornicationē cuz vxore illius pro
 quo questio facta fuit.

Differētia secūda i na- turis septē planetaz.

Ista est secūda differētia hui⁹ libri i qua
 auctor determinat de naturis septē pla-
 netarū. Et pōt diuidi in q̄tuor ptes: qm̄
 primo determinat de naturis ⁊ pprieta-
 tibus septē planetarū. 2° determinat de
 ordine seu principatu planetarū in cōce-
 ptionib⁹. 3° de natura capiti ⁊ caude dra-
 conis. 4° determinat de ordine planeta-
 rū in dño dierū ⁊ horarū. 2° pars incipit
 ibi: de ordine vero planetarū. Tertia ibi: caput draconis. Quarta ibi: si
 aut fuerit aliqua dies. Prima pars diuiditur in septem partes: quoniā
 primo ponit naturam saturni: Secundo Jouis. Tertio martis. Quarto
 solis. Quinto veneris. Sexto mercurij. Septimo lune. vbi partes inci-
 piant patet in littera. Primo ponit naturaz saturni ⁊ quid significat ex
 rebus ⁊ moribus ho minū ⁊ ex sectis rē. que omnia plane apparent in
 littera vsq̄ ad illam partem de annis fridarie. ¶ Circa quam partē est
 intelligendū q̄ quando dicit anni fridarie saturni sunt. 1. intelligendū
 est annis gubernationis in vita nati. Ad cuius euidentiā est sciendum
 q̄ in natiuitate diurna incipit fridaria a sole ⁊ gubernat ipsum. 10. an-
 nis postea gubernat ipsum venus fm̄ quantitātē annozū suozum. De-
 inde mercurius ⁊ sic fm̄ ordinem planetarū. eundo vsq̄ ad finem vite.
 Si autem natiuitas fuerit nocturna incipit gubernatio a luna ⁊ guber-
 nat ipsum fm̄ quantitatem annozū suozū. Post lunam gubernat ipsuz
 saturnus fm̄ quantitatem annozū suozū: ⁊ sic fm̄ ordinem planetarū.
 De hac materia est capitulū propriū in quarta differentia ⁊ ibi diffus⁹
 loquetur de hac domino concedente. Quando autē dicit in littera: ma-
 ximi vero: intelligendam est de annis quos dant planete in duratione

70

rerū scilicet in sectis et in alijs magnis rebus. Quando autem dicit maiores et medij et minores intelligendum est de annis quos dant plane-
te in natiuitatibus hominū ad viuendum: et sicut dico de saturno ita de
alijs planetis intelligas. Dicit Ptolemeus in. 82. ppositione prime par-
tis maius ac fortius opus saturni est in frigidare et desiccare modicum
propter fortitudinē frigoris: et videt hoc esse p eo qd est elongatus mul-
tum a calore solis et humidis fumositatib⁹ terre. Sic albumazar redar-
guit Ptolemeū et ponam deo dante rationes suas in fine huius partis
de naturis planetarū. Dicit baly in cōmento ppositionis preallegate qd
Ptolemeus vult dicere qd saturn⁹ facit hoc opus eo qd opus suū est mul-
tum elongatū ab opere solis qd est opus caloris: et a luna cuius opus ē
attrahere humores: quia quando insperit comparationē saturni cū so-
le et luna inuenit qd ambobus erat contrarius: et ppter hoc dixit qd cōue-
nit ut frigidus sit et siccus. Et Ptolemeus met glosauit hanc compa-
rationē in eo quod sequit. Dicit Ptolemeus scire quidem virtutem hu-
ius planete et aliorū erit ppter rectificationem figurarū in respectu solis
et lune quoniam earū aliquas videmus mutanttes aerem vna manerie
mutationis et earū aliquas alia manerie in diuersis ordinationib⁹ mu-
tationis augendi et minuendi. Dicit baly in cōmento. Si memoriā ha-
bes de eo qd diximus quomodo pbare possumus stellarū virtutes
glosa nō indiges in hoc. Et si huius oblitus est ausculta. dico tibi qd sol
et luna eo qd eorū opera magis apparent q̄ opera aliarū stellarū et sunt
nobis magis manifesta et opera reliquarū stellarū abscondita vident:
conuenit ut inspicias ad stellas habentes cōmunitatē cū duobus lumi-
naribus p figuras. i. p aspectus si augent in suis operibus uel ab eis mi-
nuūt: et sic ibis inspiciendo ad omnes donec certitudinem scias omniū
nō semel s; pluries. Et si inueneris qd semp sequant vnam maneriē ope-
randi scies p certo cuiusmodi virtutem habent. Dicit baly ab enragel
de natura saturni. Saturnus est planeta sener magnus fessus vilipen-
sus anxietatum tristitiarū longarū infirmitatū. natura eius est frigida
et sicca et assimilata melancolie que gubernatur de omnib⁹ humoribus
nullus de ea. Quando fuerit almutez alicuius natiuitatis et ipse in can-
cro natus erit turpissimi vultus et mirabilis creatura in forma et visione
sua ita qd expauescent et mirabuntur quotquot videbunt eum et audiēt
loqui de ipso. Dicit alfraganus qd corpus saturni est. 91. vicibus tantus
quantū terra.

Iupiter fortuna masculus. ^{hic po} ^{nit na}

turā Iouis et planū est quod dicit in littera. Iouis autē virtutis opus est cōplexionis temperatez locus sui motus est medianus inter frigiditatē saturni et calorem martis et ppter hoc cōuenit ut calefaciat et humectat. Dicit baly in cōmento. multi crediderunt cū audierūt hoc verbū Ptolemei q̄ opa stellarū fm eius opinionē sequerentē loca spherarū fm q̄ vna existit supra aliā sicut credidit hiza auēquiton et alkindus et alij qui cū talib⁹ rationib⁹ nos impediuerūt. Ego vō dico q̄ si opa stellarū sunt fm naturā quō possunt sciri ppositiones quadruuiales quā radices harū ambaruz sciaz diuerse sūt vna. s. ab alia. Amplius si oia corpa celestia nō sūt alicuius cōplexionis calide humide frigide neq̄ sicce sicut pbauit Aristoteles quō pōt Iouis cōplexio temperari eo q̄ sphaera sua existat inter illā martis et saturni. Nā si bene ad dictū inspereris Ptolemei iuenies non esse put ipsi crediderūt. Et postq̄ docuit nos viā qua scirent virtutes stellarū ponit hoc vice alia in hoc loco dicens q̄ q̄ pbauerim⁹ modū operis qd̄ opat̄ in aere nos circūdante inuenim⁹ q̄ ē median⁹ inter magnā frigiditatē quā facit saturnus et magnū calozē quē facit mars et hoc affirmat id qd̄ dixit q̄ calefacit et humectat. Dicit baly abenragel Iupiter ē planeta eq̄lilitatis cōitatis bonitatis melioramēti intellect⁹ seni⁹ et pietatis: qz tēperat⁹ est eq̄lis et fortuna p aspectū et corpale iunctionē figit bonitatē meliorationē legē simplicitatē et castitatez dirigit et nō dānat: popular et nō destruit: abhorret saturnū et ei⁹ naturas. Quī deus incept create mūdū erat i domo ascendēte lucet i ariete tauro et gemini: et minuit lux sua in cancro leone et virgine. obscurat̄ in libra scorpiōe et sagittario et minuit ei⁹ obscuratio in capricorno aquario et piscibus. Dicit alfraganus q̄ corpus Iouis est. 95. tantū quantū terra.

Mars masculinus. ^{hic ponit naturā mar} ^{is et patet in littera. Di}

cir Ptolemeus mars pprie desiccatur et p vim nature sue cōburit eo q̄ igneū habet colozem: et qz circa solē est et quā sphaera in qua sol consistit posita est sub eo. Dicit baly in cōmento Ptolemeus vult dicere q̄ opus virtutis martis idest qui experimur inuenim⁹ siccitatis magne. Ad id qd̄ dixit q̄ virtus martis cōburit eo q̄ igneū hz colozē. dico q̄ stelle sūt substātie simplicis et nō cōposite ex naturis diuerso p elemento: apparitio sui colozis ē recta eo q̄ ibi nō est aliqd̄ qd̄ mutet colozē ueniētē eidē sube. Ptoleme⁹ aut̄ docet nos p hoc dictū regulā q̄ scim⁹ virtutē stella p quā p nos itelligē

nō possumus et possumus eā intelligere p̄ colorē. In hoc enī dicto adest
 dubium qđ nos soluere oportet. Nā multi credunt qđ color nō ostēdat
 virtutē rei et hoc est veritas in terrenis p̄pter cōmixtionē elementorū q̄
 in eis est. tñ in celestibus nō est ita qđ eorū substantia nō est v̄llo modo
 cōposita ex aliquo elemento. Et p̄pter hoc rediit Ptolemeus ad pban-
 dum hanc virtutē alio modo dicens: et qđ existit circa solem: et qđ sphaera
 in qua est sol posita est sub eo vult dicere qđ accidit ut sit veritas res ista
 qđ virtus martis cōburit eo qđ existit circa solem: et qđ sol est sub eo et cō-
 miscet virtus sua cū illa solis fit calidus multū et ficcus ita qđ sine tēpe-
 ramento cōburit. Dicit haly abenragel mars est planeta calid⁹ et ficcus
 igneus: destructor: iratus: victor: iofus: diligens occidere et interficere des-
 ritas litigia: cito irascit ira forti: totū cor suū exponit in rebus suis agē-
 dis: prelia facit et destruit populationes. Exaltatio sua est in domo sa-
 turni. s. in capricorno qui significat clamores impedimēta et gentē stul-
 tam et guerrationes. Cōuenit saturn⁹ marti in infortunio et resistit ei in
 frigiditate et tenebrositate: et inclinā soli amore sui et defendit auxilio
 eius: qm̄ sol exaltatur in domo sua et gubernat euz de calore et ficitate
 quā recipit ab eodem: pprietas et natura sua conuenit et appropinquat
 pprietati et nature solis. nescius est obliuiofus modici intellect⁹ et dimi-
 nutus sensu nec cōsiderat rerū fines: p̄ eū et p̄ ascensum et p̄ descensuz ei⁹
 in circulo suo crescit et decrescit estatis calor et hyemis frigiditas oī āno
 Dicit alfraganus qđ mars continet quantitātē terre semel et dimidiuz et
 octauam partem eius.

Sol per aspectū fortuna. Dicit p̄it na-
 turā solis et
 lra glosa nō indiget. Dicit Ptolemeus cognita res est qđ
 opus substantie solis est calefacere et dare aliquantuluz
 ficitatis et hec opa magis pprie sentiunt et leui⁹ scita sūt
 omnib⁹ alijs p̄pter magnitudinē solis et p̄pter manifestā
 mutationē quā p̄ tpa anni facit et quanto magis accedit ad nostra capi-
 ta tanto magis calefacit. Dicit haly abēragel scito qđ sol est lumē et can-
 dela celi gubernator mundi factor temporū: per eū fiūt planete orien-
 tales et occidentales: et p̄ eū fiūt apparentes et occulti: et p̄ eū mouet oīs
 res se mouens: p̄ eū nascit oīs res nascens: crescit oē folium et maturat
 omnis fructus. Ipse est spiritus celi magnus cum eo viuificant signa et
 qđlibet signū qm̄ est in eo habet maioritatē sup̄ alia signa: quoniā ipsū
 viuificat et illuminat et dat ei fortitudinē et calorem et applicat calorem et
 fortitudinē et virtutem illius signi terre: qđ natura et facta sua apparent

In omnib⁹ rebus z in cunctis aiatis z inaiatis existētibus in terra. Et qñ
 erit de signo in quo est remanet illud signū i similitudine corpis defun
 cti. Est planeta magni dominij potētie nobilitatis altitudinis z magni
 tudinis. est fortuna p aspectum z infortuna p coniunctionē corpalem.
 Uides enī qñ aliquis planeta cōiungit sibi: cōburit z vincit eū z extin
 guit lumen z lucē suam. Locus suus in celo est quart⁹. s. medius. 7. pla
 netarū: sicut rex sapiens qui p sensum manutinet regnum suū z p consti
 derationē ponit sedem suaz in medio regni sui ut p oia latera attingat.
 Dedit marti miliciā suā z q̄ esset dux militie sue: qz celū solis est sub ce
 lo martis z cōuenit natura z calor suus cū natura z calore illius. Dedit
 Joui sua iudicia ppter temperiē honestatem saluationē z sue cōplexio
 nis salutem: z q̄ nō est in eo qualitas mala nec peccandi natura. Dedit
 regnum saturno qz omnes planete sua lumina mittūt ad eum z suas cō
 siderationes. Dedit veneri collectionez reddituū z vendendi reditus z
 emendi: qz celum eius applicat suo z sūt vicini. Dedit mercurio scriba
 niam qz status eius est sicut status scriptoris regis qui vadit qñ ille vadit
 z sedet quando ille sedet. Dedit lune algazilaticū qz est similis alga
 zilo regis qui facit sua mandata z desert ea quocūqz p̄cipit. Dicit alfra
 ganus auctoritate Ptolemei q̄ corpus solis continet corpus terre cen
 ties sexagesies sexies z aliquantulū plus.

Venus fortuna femina nocturna

Hic ponit naturā veneris z patet in lrā quod dicit. Dicit
 Ptolemeus venus ipsamet opa Jouis facit ppter tempe
 ramentū sue cōplexionis excepto q̄ est Joui in re vna cō
 traria qz calefacit parū eo q̄ existit circa solē z humectat
 fm lunā ppter magnā lucem quā habet hic planeta eo q̄ attrahit ad se
 fumositatē q̄ eleuat ab humoribus terre. Dicit haly in cōmento vult di
 cere q̄ eius calor est multū minor illo Jouis z ppter humiditatē quam
 facit dicim⁹ q̄ est quodāmodo frigida z plus humida. Qd̄ autē dicit eo
 q̄ existit circa solem dixit eo q̄ virtus sua voluit cūz illa solis. Et id qd̄
 dixit humectat sicut luna: vult dicere q̄ venus facit humiditatē circa eā
 quā facit luna. Et id qd̄ dixit ppter magnā lucem vult dicere q̄ modic⁹
 calor facit humores currere. Dicit haly abenragel venus est fortuna fri
 gida z humida nocturna bylaris gaudiosa apparētie bone limpida for
 mosa: diligit ioculationes cantatiōes comestiones potationes z vitia:
 est mansueta z pauci motus. est mulierū significatrix z iacendi cūz eis
 amoris amicitie z societatis. recipit martem p naturā fornicationis z

limpidamenti abhorret ipsuz ppter contrarietatē nature sue que est ca-
 liditas z siccitas. Sepat se ab eo z malum z infortunā suam repellit a se
 ipsa ppter mansuetudinē bona verba solatium bonū z mansuetam lo-
 quelam. Concordat cū saturno in frigiditate z cōuenientia quā habet
 cum eo in libra qz est domus vniusz exaltatio alterius. Et discordat cū
 eo in moribus tristificijs z dolorib⁹ suis z eo q saturnos est vsus modici
 cum mulierib⁹. Status veneris cū statu solis est similis statui mulieris
 versus virū. Dicit alfraganus q corpus veneris est vna pars de .37. par-
 tibus terre.

Mercurius cōmixtus.

Hic ponit naturaz mercurij z patet in

littera. Dicit Ptolemeus: siccitas vō z humiditas mer-
 curij est p vnū equale: qm aliquando deficcatur z effugat hu-
 mores eo q nunq̄ elongatur mnlū a calore solis etiam
 nullo tempore: z aliquando humectatur eo q positus est
 super spheram lune que est circa terram magis q̄ omnes alie spherę z
 mutatur ad hos duos status z facit ventos propter ferotinas mutatio-
 nee eius circūquaqz solem. Dicit haly in cōmento Vult dicere q opus
 mercurij nō est vna res sola: quoniaz aliquādo deficcatur z aliquādo hu-
 mectatur. cum autē deficcatur est quando soli applicatur z est tunc opus suuz
 in calefaciendo z siccando circa istud solis. Humectatur autē suū est p-
 pter vim suaz que cōmiscetur cum illa lune que posita est sub eo z q est
 opus suum sicut opus lune. Et Ptolemeus quando comparationē fa-
 cit de opere mercurij cum illo solis inuenit q aliquādo faciebat opus
 tale quale sol. Et quando p cōparationē facit cum opere lune: inuenit
 q aliquando faciebat opus tale quale luna. Et expertus fuit hoc mul-
 totiens z inuenit q semp alterū duozū operū faciebat z sciuit p certo q
 opus suum est fm opus aliarū stellarū cum quibus inuoluitur: z opus
 propriū in se non habet. Dicit haly abenragel. Mercurius est planeta
 maleficiozū violentiarū documentozum scribantie cōputationū scien-
 tiarū: calidus est z siccus forme z nature conuertibilis: masculus cum
 masculis: femineus cum femininis: fortuna cum fortunis: infortuna cū
 infortunis: bene ratiatus: bene loquens: ausus in loquēdo: pulchre
 apparentie: compositae persone: diligit libros z computationes. Pla-
 cent ei magisteria: res bene facte rationes verificari libri ac scientie:
 agilis est in motu z proprietatis ardentis: alacer z mobilis in omni-
 bus rebus suis: z est vnus trium planetarum significantium pluuias
 z per eum z per mutationem suam de signo in signum: z per eum eius

statum ac retrogradationē ⁊ directionē ipsius ⁊ p oppositiones ⁊ con-
iunctiones suas sciēt motus ventozū ⁊ eius fortitudines. s. si erunt for-
tes uel debiles in omuib⁹ partib⁹ illius anni: qm̄ qm̄ erit de vno signo ⁊
intrat aliud: uel qm̄ est stationarius aut retrogradus significat ventos
fortes humiditates ⁊ pluuiā ⁊ in aere accidentia de nubibus turbatio-
nes ⁊ his similia. Similiter qm̄ est in oppositione lune existente luna in
aliquo signozū aueozū uel aereozū significat qd̄ p̄dirimus. In reuo-
lutione annozū mundi habet magnā ⁊ veridicā significacionez sup̄ te-
nentes officia reguz. Alfraganus dicit q̄ quantitas corpis mercurij est
vna para de. 3 ⁊ 2. milibus partibus corporis terre.

Luna fortuna femia nocturna

Hic ponit naturā lune. Inia littere patet. Dicit Ptoleme⁹
maior virtus lune est humectare: p̄ eo q̄ est multuz circa
terrā ⁊ p̄pter fumositatē frigidaz que p̄ eā eleuat: ⁊ p̄pter
hoc ad statū talem mutant corpora manifesta mutatione:
q̄ facit mutari ⁊ putrescere corpora ut plurimū: ⁊ habet etiā cū sole pic-
pationē modicaz in calore p̄ eo q̄ recipit lumen ab eo. Albumazar re-
darguit Ptolemeū in causa naturarū planetaz ⁊ sūt verba sua ista: qm̄
plures reges grecie fuerunt sapiētes post alexandrū filium philippi: vo-
cabaturq; vnusquisq; eozū Ptolemeus. fuerūtq; numero. 10. ⁊ vna mu-
lier: erantq; regnātes in egypto: ⁊ fuerūt anni regni eozū. 275. fuerūt vni-
uersi sapiētes ex quib⁹ fuit Ptolemeus vnus qui edidit libzū almagesti
sup̄ causam motus circuli ⁊ quicqd̄ in eo est et planetis. Et quidā eozū
edidit libzū de iudicijs astrozū referens eū ad Ptolemeū auctozē libzi
almagesti. Dicitq; q̄ ille qui edidit libzū iudiciozū ipse edidit libzū al-
magesti: nesciturq; veritas hui⁹ rei: s; ille qui ex eis edidit libzū iudicio-
rū narravit in libro suo naturas planetarū ⁊ eozū causas. Incepitq; di-
cere q̄ sol calefacit in suauitate ac mora ⁊ q̄ opus ei⁹ fit in hoc euiden-
tius ⁊ fortius opere ceterozū planetarū p̄pter magnitudinē eius ⁊ quā-
to magis eleuat ad zenith capitū nostrozū auget nobis calor. Et puta-
uit q̄ natura lune sit humida p̄pter primitatē circuli eius a terra ⁊ pro-
pter receptionez vaporū: q̄ ad eam eleuant ex ea. Et putauit q̄ natura
saturni sit frigida ⁊ sicca p̄pter longitudinē circuli eius a calore solis ⁊
longitudinē eius ab humiditate vaporū terre. Et putauit q̄ martis na-
tura esset calida ⁊ sicca eo q̄ color eius silis est igni: ⁊ q̄ est p̄pe solem ⁊
q̄ est sub eo erigiturq; calor eius ad eū ⁊ calefacit eū. Et putauit q̄ Iu-
piter sit equalis cōplexionis: eo q̄ sit eius circulus inter circulos saturni

z martis. Et ppter banc causam est natura eius calida humida equalis
 z téperata. Et putauit q̄ veneris natura sit calida humida equalis. ca-
 lor autē eius ex p̄p̄n̄q̄uitate circuli eius a sole. Humiditas v̄o ex vapo-
 re humido qui cōtingit eam ex terra. Putauitq̄ q̄ natura mercurij sit i
 quibusdā horis sicca z in quibusdā humida. Siccitas ei⁹ ppter app̄ro-
 pinquitatē eius a sole z q̄ nō elongat̄ ab eo elongatione maxima. Hu-
 miditas v̄o eius ppter primitatē circuli eius circulo lune. Hoc est quod
 putauit Ptolemeus in naturis planetarum. z hec est ratio qua vsus est
 super hoc. Sed nos dicem⁹ nunc q̄ sit in eius dictis pungendus. i. repre-
 hensione dignus. nā q̄ putauit ex sole z calefactione rerū ab eo in sua-
 uitate z mora hoc inuenit̄ ex suo ope. qd̄ autē dixit q̄ natura lune sit hu-
 mida ppter primitatē circuli eius a terra z receptione vaporū qui eri-
 gunt̄ ex terra ad eā hoc repellit̄ a sapiētibus eo q̄ spaciū quod est inter
 faciē terre z p̄p̄n̄q̄uorē locū in quo est luna sit. 128044. miliariorū fere
 ea mēsurā qua sit vnū miliariū. 3000. cubitorū. Et hoc patet i libro in q̄
 narrant̄ longitudines corporū superiorū ab inuicē. Et nō plus eleuant̄
 vapores a superficie terre s̄m q̄ narrauit Ptolemeus q̄. 16. stadia s̄m q̄
 stadiū quadringentorū cubitorū est: nā 3. 16. stadia faciūt duo miliaria
 z decimā ac tredecimā vni⁹ miliarij fere. longitudo v̄o lune q̄ magis
 p̄pe est superficie terre est ut dixim⁹. 128044. miliariorū fere. vnde ergo
 nēl quō applicat vapor terre ad lunā quousq̄ corūpat̄ uel mutet natu-
 ram eius. Per modū consimilē reprobat ipsū in naturis aliorū plane-
 tarū. s̄ p̄trans eo causa breuitatis. Haly in cōmento p̄positiōis p̄allega-
 te de natura lune m̄det ad rationes albumazaris. Dicit eni haly expo-
 nens verba Ptolemei primo. Postq̄ docuit nos Ptolemeus q̄ virtu-
 tes stellarū corporū suozū sequit̄ magnitudinē z corpus lune parū ē
 sicut in almagesti narrauit z eius opus sequit̄ opus solis pte vna. Dicit
 hic q̄ est hoc p̄ eo q̄ multū est p̄pe terrā z puenit ad nos eius virtus an-
 teq̄ mutet̄ z ppter hoc apparet eius opus magis q̄ opus aliarū stella-
 rū. Et videm⁹ visibiliter q̄ attrahit humores terre z corporū eā sequen-
 tium z p̄ eo q̄ habet lucē a sole operatur i terrenis calorem modicum
 accidentalē cū quo facit putrescere z mutari humores existentes in cor-
 poribus sicut ostensū est in p̄b̄ifica z in natura. Et manifestus est q̄ lux
 facit calozē. z p̄t hoc p̄bari p̄ specula que cōburunt z silia. z q̄ luna lu-
 cem habet a sole cōuenit ut habeat modicū calozē quē facit sicut p̄ acci-
 dens. Et hoc est id qd̄ vult dicere Ptolemeus. Et q̄ hoc non intellexit
 albumazar credidit q̄ erraret in dicto suo dicēs quō p̄t fumositas hu-
 mida ad lunā ascendere cū fumositas ascendere nequeat vltra. 16. stadia
 kk

⁊ luna satis longius est. Ego vō rīf de dictis talibus qualia sunt hec: ⁊
 dixi qualiter nō intellexit hoc: quia Ptolemeus noluit dicere q̄ fumo-
 ritas humida ascendat vsq; ad lunam. sed dixit q̄ ascensus fumoſitatis
 humide qui est versus lunā docet nos q̄ attrahit humores terre ⁊ alio-
 rum corporū eam sequentiū sicut adamas trahit ferruz. Alfraganus di-
 cit auctoritate Ptolemei q̄ magnitudo corporis lune est vna pars de
 39. partibus terre: ⁊ dicit q̄ maius corpus omniū corporū vniversū est
 sol ⁊ post solem. 15. maxime sunt stelle: dicit enim q̄ vnaqueq; earū te-
 net corpus terre centies septies. 3. in magnitudine est Iupiter. ⁊ quartus
 saturnus. Post saturnum sunt stelle fixe secūdi ordinis quarū quelibet
 continet terram nonagesies. Post ipsas sunt stelle tertij ordinis quarū
 vnaqueq; continet terram septuagesies ⁊ bis. Post ipsas sunt stelle quār-
 ti ordinis quarū quelibet continet terrā. 54. Post ipsas sunt stelle quin-
 ti ordinis quarū quelibet continet terram. 37. Post ipsas sūt stelle sexti
 ordinis ⁊ minor illarum: immo minor omnium que videntur: quarum
 probatio est possibilis continet terram. 18. Maius corpus post ipsas ē
 mars. post martem terra: post terram venus: post venerem luna: ⁊ vlti-
 mo mercurios. Patet igit̄ fm alfraganum q̄ maius omniū corporum
 est sol ⁊ minus mercurius exceptis generabilibus ⁊ corruptibilibus.
 De longitudine istoruz corporū a terra dicit alfraganus q̄ propior lon-
 gitudo lune a terra est. 33. tantū quantū dimidiū diametri terre ⁊. 20. ps
 eius: eritq; hoc. 107412. miliaria. Et est longitudo longior lune que est
 propior longitudo mercurij sexagesies quater tantū quantū dimidium
 diametri terre ⁊. 6. pars eius qd̄ est. 208542. miliariorum. Et longitudo
 longior mercurij que ē propior veneris est centū sexagesies septies tan-
 tū quantū dimidium diametri terre qd̄ est. 542750. miliariorū. Et longi-
 tudo veneris longior que est propior longitudo solis ē millesies ⁊ cen-
 ties ⁊ vigesies tantū quantū dimidium diametri terre qd̄ est. 3640000.
 miliariorū. Et longitudo solis longior que est propior longitudo mar-
 tis est. 1220. tantū quantū semidiameter terre qd̄ est. 3965000. miliario-
 rū. Et longitudo martis longior que est longitudo ionis propior ē. 8876.
 tantū quantū semidiameter terre qd̄ est. 28847000. miliariorū. Et lon-
 gitudo Iouis longior que est propior longitudo saturni est. 14405. tan-
 tū quantū semidiameter terre qd̄ est. 46816250. miliariorū. Et longitu-
 do saturni longior que est equalis longitudini stellarū fixarū ⁊ est quā-
 titas dimidij diametri circuli signorū est. 20110. tantū quantū semidia-
 meter terre qd̄ est. 65357500. miliarioruz ⁊ cum duplicatum fuerit hoc
 pueniet quantitas totius diametri circuli signorū. i. octaue spherę que

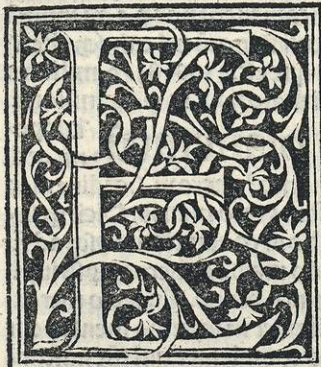
74
est. 130715000. miliariorū z cum multiplicatū fuerit hoc p. 3. z septimā
vnius pueniet quantitas circūferentie circuli signozū uel cuiusq; alteri^o
circuli maioris descripti in octaua sphaera que est. 410818570. miliario
rū: eritq; mēsurā vniuscuiusq; grad^o circuli maioris. 1141160. miliaria.

De ordine vero planetarū. ^{Hic ponit ordinem}
nem planetarū in conceptionib^o puerorū. s. ordinem in
gubernando fetum q̄diu est in vtero matris. Dicit q̄ sa/
turnus gubernat ipsum ab hora conceptionis vsq; ad fi/
nem vnius mensis. In secūdo mense gubernat ipsū iupi/
ter. In tertio mars. In quarto sol. In quinto venus. In sexto mercu/
rius. In septimo luna. z ppter hoc ut dicit puer in septimo mense petit
exitū: quia opa omniū planetarū sunt in eo completa: z qui tūc nascun/
tur possunt viuere ppter eandē causam. Deinde reuertit gubernatio ad
saturnum z gubernat ipsū in octauo mense z tunc qui nascunt nō viuūt
ppter malitiā saturni. Deinde gubernat ipsum Iupiter in nono mense:
z tunc cōmuniter nascunt z viuunt ppter bonitatem Iouis. Deinde po
nit ordinē planetarū in regimine corporis post natiuitatē quantū ad
processum in etatibus: z dicit q̄ luna incipit natū regere ab ingressu ei^o
in mundū z regit ipsum quattuor annis qui sunt anni nutritionis. De
inde mercurius regit ipsum decem annis. Deinde venus octo. Deinde
sol nouē. Deinde mars. 15. post hoc Iupiter. 12. Deinde saturn^o vsq; ad
finem vite.

Caput draconis. ^{Hic ponit naturā capitis z caude dra}
conis z patet.

Si autē fuerit aliqua dies. ^{Hic ponit ordinem}
nem planetarū quantū ad dominū dierū z horarū. Dicit
q̄ aliqua dies sit alicuius planete prima hora illius diei
fm q̄ prima hora incipit ab ortu solis est illius met. z. 2°
hora est planete qui succedit in ordine celozū descendē/
do: z. 3° tertij planete in ordine: z sic p ordinem vsq; ad finem. 12. hora/
rū diei artificialis. Et ille planeta cuius est. 13° hora ille est dominus il
lius noctis: z cuius est. 25° hora. s. prima hora diei sequētis illi^o est dies
sequens. z auctor ponit exemplū in littera iō nō est necesse ut ponam: z
sic completa est expositio secūde differentie hui^o libri.

kk 2

T qz annuente deo.

Ista est tertia differētia huius libri in qua auctor determinat de esse planetarum in semetipsis et de esse eorum ad inuicē. scilicet vni ad alterū. Et diuidit in duas partes: quoniam in prima determinat de esse eorum in semet ipsis. In secunda parte de esse eorum ad inuicem. 2° est ibi: De esse autē ipsorum ad inuicē. Et illa diuidit in duas: quoniam primo determinat de esse quinque planetarum respectu luminariū. 2° de esse eorum inter se. 2° ibi: esse autem. Primo determinat de esse eorum in seipsis. Et est finis littere talis. Planete aliquando dicuntur ascendentes et aliquando descendentes et aliquando dicuntur aucti lumine et magnitudine: et aliquando diminuti lumine et magnitudine. Et quoscumque dicuntur aucti numero et quoscumque diminuti numero. Et quoscumque dicuntur aucti motu et quoscumque diminuti in motu. Et omnes planete propter solē dicuntur quoscumque septentrionales et quoscumque meridionales. Et dicuntur ascendentes et descendentes in septentrione et meridie. Ista sunt que accidunt planetis in semetipsis. Et ista exponit auctor per ordinē in littera dicens quod planeta quoscumque ascendit in circulo suo eccentrico ita quod sit in superiori parte eccentrici sui non distans ab auge per 90. gradus ante uel retro et tunc lumen eius apparet minus et etiā apparet minor in quantitate et eius cursus est tunc tardus quantum ad motū centri epicycli et dicitur tunc fortior. Quā autē est in aliqua longitudinū mediā eccentrici sui. scilicet distans ab auge per 90. gradus precise tunc est equalis in lumine et magnitudine et cursu. id est non dicitur magnus neque paruus in lumine uel magnitudine et motus centri epicycli est equalis cum medio motu ipsius. Quā uero fuerit extra hec loca. scilicet distans ab auge plus 90. gradibus ante uel retro tunc descendit et apparet maior lumine et magnitudine et mouet centrum epicycli tunc velocius quam medius motus ipsius. Et cum fuerit argumentum planete equatum minus. id est 80. gradibus. scilicet quā addit equatio argumenti super mediū motū tunc dicitur auctus numero. Et si argumentū equatū fuerit plus. id est 80. gradibus. scilicet quā equatio argumenti subtrahitur a medio motu tunc dicitur numero diminutus. Sed in luna quā addit equatio dicitur aucta numero: quā subtrahit dicitur diminuta numero. Et quā aliquis trium planetarum altiorū mouet velocius medio motu suo vocat auctus motu: et quā vadit minus medio motu suo vocat motu diminutus. Eodem modo

intelligit de sole z luna. Et qñ mouet tantū quantū medi⁹ motus suus tūc dicit motu equalis. Et qñ venus uel mercurius mouet uelocius q̄ sol dicit auctus motu. qñ tardius dicit motu diminut⁹. Et qñ aliqs planetarū. 6. transuerit nodū intersecciónis deserētis sui cū egyptica q̄ nodus uocat genzabar est septētrionalis. Et est septētrionalis ascendēs. i. augens latitudinē quousq̄ elongat⁹ fuerit ab intersecciónē p. 90. grad⁹. Et cū elongatus fuerit plus. 90. gradib⁹ ab intersecciónē est septētrionalis descendens. i. minuēs latitudinē quousq̄ elongat⁹ fuerit ab intersecciónē p. 180. gradus z tūc est in intersecciónē opposita prime z nullā bz latitudinē. i. est in egyptica: z cū transuerit illā fit ei⁹ latitudo meridiana z est meridionalis descendēs quousq̄ elongat⁹ fuerit ab intersecciónē prima p. 270. grad⁹. Et cū transuerit hūc numerū ē meridionalis ascendens quousq̄ reuertit ad intersecciónē primā ubi latitudo ei⁹ erit nulla. Nec est snia littere de esse planetarū in semetipsis.

DE esse aut ipsoꝝ ad inuicē tra-

ctemus. Prius determinauit de esse planetarū in seipsis. Nic determinat de esse eozū ad inuicem z primo de esse gnq̄ planetaz respectu luminariū Et diuidit in q̄ttuoz ptes fm q̄ttuoz eē q̄ hūt planete erga solē z lunā. Primū est uisio faciei ad faciē. Secundū ē securitas. Tertiu est cōbustio. Quartū est oriētalitas z occidētalitas. Primo q̄ determinat de uisioē faciei ad faciē. 2° de securitate. 3° de cōbustioē. 4° de oriētalitate z occidētalitate. Prima ps ē in principio. 2° incipit ibi: z ex hoc ductoria. 3° ibi: z ois planeta. 4° ibi: z ex quo altiores. Snia prime ptis ē. Qñ aliqs planeta fuerit occidentalis a sole. s. q̄ oriat post solis ortū z fuerint inter ipsū z solē tot signa quot sūt inter domū illi⁹ planete z leonē q̄ est domus solis talis planeta dicit esse in uisioē solis facie ad faciē Verbi grā: capricornus ē domus saturni z est sextū signū a domo solis scilicet leone. cū igit fuerit saturnus in sexto signo a sole cōputando numerū signozū a sole. uersus saturnū fm ordinē signozū. aliter eni nō eēt occidentalis si nō cōputaret hoc modo tūc dicit ipsū uidere facie. ad faciem. Et signū sagictarij est quintū a leone. cū igit iupiter fuerit in q̄nto signo a sole incipiēdo a sole uersus iouē fm ordinē signozū dicit uidere ipsū facie ad faciē z sic de alijs. Et qñ aliqs planeta fuerit oriētalis a luna z fuerint inter ipsū z lunā fm ordinē signozū tot signa quot sūt inter domū ipsius planete z domū lune. s. cancrū tūc dicit esse in ei⁹ uisioē facie ad faciē. Verbi grā: cancer est signū sextū ab alia domo saturni. s. ab

kk 3

aquario: iōq̄ cū fuerit luna a saturno in. 6.º signo ē inter eos visio facie ad facie. Et etiā cancer ē signū q̄ntū a domo iouis. f. a piscib⁹: iōq̄ cum fuerit luna in. 5.º signo a ioue fm ordinē signoz est inter eos visio facie ad facie ⁊ sic de alijs suo modo poteris exemplificare.

¶ **Hoc ductoria planete** ^{Hic determinat de 2.º esse. 5. pla-}
 netarū erga lumina. f. de ductoria qd̄ idē ē q̄ securitas. Et ē snia talis qm̄ aliqs planeta ē i suo hāz ⁊ in aliq̄ angulorū ascē dentis. f. in ascēdēte uel in. 10.º uel. 7.º uel. 4.º domo ⁊ aliq̄ luminariū sit in aliq̄ angulorū ab ipso planeta ita q̄ sit planeta i die oriētalis a solet in nocte occidētalis a luna. hoc ē ut sit i die in. 10.º signo a sole tūc enī est in āgulo a sole ⁊ oriētalis. uel in nocte in. 4.º signo a luna tūc enī ē in angulo a luna ⁊ occidētalis tūc dicit̄ esse i sua ductoria. Angul⁹ aut̄ oppositionis nō hz hic locū. Rō est qz planeta existēs i opposito solis uel lune nec ē oriētalis nec occidētalis. Postea dicit̄ q̄ ois planeta a tpe quo abscondit̄ sub radijs solis vsq̄ ad tēpus q̄ incipit apparere dicit̄ cōbur̄. Et incipit cōburi qm̄ incipit intrare radios: ⁊ cū uenerit tpe solē infra. 12 grad⁹ uocat̄ oppressus: ⁊ cū fuerit cū sole i eodē gradu ⁊ fuerit inter eos min⁹ semidiametro solis ⁊ cui⁹ hoc latitudo planete fuerit minoz semidiametro solis dicit̄ vnit⁹ uel incorpat⁹ soli. Et cū trāsuērit hanc unio- nem dicit̄ esse in cōualescentia donec sit liberat⁹ a radijs solis.

¶ **quo apparēt altiores tres** ^{Hic de termi-}
 nat de oriētalitate ⁊ occidētalitate planetaz. Dicit̄ q̄ tres pte su- piores qm̄ exeūt de sub radijs solis ⁊ incipiūt apparere de ma- ne añ ortū solis q̄usq̄ ueniāt ad oppositū solis. hoc ē q̄ sint p̄p̄quiores circulo horizōtis oriētalis q̄ occidētalis qm̄ sol ē in linea medie noctis tūc uocant̄ oriētales ⁊ dextri. Uocant̄ oriētales eo q̄ oriūt añ solē: ⁊ uocant̄ dextri eo q̄ sūt in dextra pte celi a sole. Pars enī occidētalis ē dex- tra ⁊ oriētalis sinistra. Ponat̄ enī q̄ hō uertat facie suā uersus meridiē p̄ q̄ oriēs est sibi a sinistris ⁊ occidēs a dextris. Et qm̄ aliqs triū supioz planetarū trāsuērit oppositionē solis d̄ occidētalis sinister. dicit̄ occi- dentalis nō q̄ sit in pte occidētali celi a sole imo hni⁹ triū ē uerū. Sz d̄ occidētalis p̄ t̄to qz occidit̄ post solē. Et dicit̄ sinister qz ē in pte oriēta- li celi a sole q̄ est sinistra fm q̄ dictū est. Ven⁹ uo ⁊ mercuri⁹ q̄libet eorū infra tēpus q̄ circuit̄ epicyclū suū uigif̄ soli bis. vna uice p̄ directionē. f. in supiori pte epicycli. Alia uice p̄ retrogradationē. f. in inferiori pte epi- cycli. Igit̄ qm̄ aliqs eoz sepat̄ a uic̄tione solis i medio retrogradationis f. in inferiori pte epicycli recedit a sole uersus pte occidentalē celi. Et qm̄

elongat^o fuerit a sole tñ q̄ pōt videri videt de mane añ ortū solis iō tūc
 vocat oriētalī dexter donec cōburā a sole. i. donec iūgat soli i supiori
 pre epicycli p directionē. Et cū sepat^o fuerit a sole p directionē videt de
 vespe p occasū solis iō tūc vocat occidētalī sinister donec iterū cōbu
 ras. Et ē dria int venerē z mercuriū z tres supiores. ven^o enī z mercuri^o
 qñq̄ i recessu eoz a sole siue i exitu de sub radijs fiūt oriētales z qñq̄ in
 exitu eoz de sub radijs fiūt occidētales. Planete aut supiores sp cū ex
 eūt de sub radijs solis fiūt oriētales. Et dicunt augmētari i fortitudine
 donec sint elongati a sole p. 30. grad^o z a. 30. vsqz ad. 60. dicūt fortes. Et
 postq̄ elongati fuerit a sole vltra. 60. grad^o dicūt oriētales eūtes ad de
 bilitatē vsqz ad p̄cipiū retrogradatiōis. Et a p̄cipio retrogradatiōis
 vsqz ad oppositiōē solis dicūt oriētales retrogradi. Et ab oppositiōē
 vsqz ad directionē dicūt occidētales retrogradi. Et a directiōē vsqz ad
 30. grad^o p directionē dicūt occidētales fortes. Et a. 30. gradib^o p dire
 ctiōē qñqz veniāt ad. 30. grad^o ppe solē dicūt occidētales eūtes ad de
 bilitatē. Et postea dicūt occidētales debiles quousqz cōburā. Ven^o vo
 z mercuri^o qñ sepat^o a sole p retrogradatiōē fiūt oriētales z vocant^o
 debiles qñqz veniāt ad directionē: z a directionē donec sint elongati a
 sole tantū quantū solē elongari in p̄cipio retrogradatiōis dicūt oriē
 tales fortes. Deinde fiūt debiles oriētales z qñqz opprimāt sub radijs
 solis: z postea dicūt vniti cū sole: deinde cōbusti eūtes ad apparitiōē:
 z ab apparitiōē eoz vsqz ad elōgatiōē eoz a supiori pre epicycli p. 60.
 grad^o fiūt occidētales fortes z ab hoc loco vsqz ad retrogradatiōē sunt
 occidētales eūtes ad debilitatē z postea vsqz cōiūctiōē sūt occidētales
 debiles. Si vō nō itelligeret lra hoc mō eēt falsa cū nō sit possibile eos
 elōgari a sole vsqz ad. 60. grad^o in zodiaco. Postea dicit qñ aliqs plane
 ta erit de sub radijs sol z nulli cōiūgit corpe uel aspectu ē i suo lūie p̄po.

A Bse illorū erga se inuicē. ^{Pri^o determi}
 accidūt planetis i semetipsis z bis q̄ accidūt qñqz planetis er
 ga lumaria. Dic determinat de bis q̄ accidunt. 7. planetis ad
 se inuicē. Et posset diuidi in tot pres quot sūt modi accidentiū q̄ accidunt
 planetis ad inuicem. Et p̄nt reduci ad. 16. modos fin sniam lre q̄ sūt isti:
 cōiūctio: vacuatio cursus: feralitas: translatio luis: reddit^o luis: phibi
 tio: pulsatio nature: receptio: redditus nature: refrenatio siue contrarie
 tas: frustratio: abscisso luminis: veneratio: destructio: obsessio: dilectio
 z odium. Ista exponit auctor in littera per ordinem vsqz ad finē istius
 differentie. Sententia prime partis est talis. Coniunctio est cum fue
 rint duo planete in duobus signis que se aspiciunt aliquo aspectu z ille

qui fuerit lenior inter eos id est velocior in motu transuerit de suo si-
 gno pauciores gradus q̄ ponderosus. i. tardior i motu de suo signo ita
 q̄ differentia ista sit. 6. gradus uel infra: t̄c dicit q̄ lenior vadit ad cō-
 iunctionē ponderosioris. uerbi gratia: pono q̄ sol sit in ariete t̄ transi-
 uerit de ipso ariete. 6. gradus t̄ mars sit i leone t̄ transuerit de ipso. 12.
 gradus. ista duo signa aspiciūt se aspectu trino. Et sol qui est velocior in
 motu q̄ mars transiuit pauciores gradus de ariete q̄ mars de leone: t̄
 sūt in differentia. 6. grad^o. In pposito exemplo sol vadit ad hūiunctionē
 maris de aspectu trino. Et si sol esset in. 12. gradu arietis t̄ mars in. 12.
 gradu leonis t̄c esset cōiunctio cōpleta. Et si sol esset vltra. 12^m gradum
 arietis marte existēte in. 12. leonis: t̄c esset inter eos sepatio. Et hec vo-
 catur cōiunctio longitudinis. Cōiunctio aut̄ latitudinis est cum fuerint
 duo planete in vno signo cōiuncti corpaliter t̄ fuerint equalis latitudi-
 nis ab eclipctica ita q̄ latitudo vni^o sit ascendens in septētrione t̄ alteri^o
 descendens in septētrione uel vnus ascendēs in meridie t̄ alterius de-
 scendens in meridie. Uel si fuerit cōiunctio ex aliquo aspectu t̄ latitu-
 do vnus fuerit septētrionalis ascendens t̄ alteri^o meridiana ascendēs.
 Uerbi gratia: pono q̄ luna cōiungat̄ saturno in aliquo signo t̄ in aliq̄
 gradu t̄ minuto illius ita q̄ saturnus sit iuxta genzabar suū vadēs ad
 septentrionē in latitudinē t̄ sit eius latitudo. 3. minorū t̄ luna appo-
 pinquet ad caudā draconis veniens a septētrione minuens latitudinē
 ita q̄ eius latitudo similiter sit. 3. minorū. hec est cōiunctio verissima
 quantū ad longitudinē t̄ latitudinē. Et i hoc casu luna eclipset satur-
 num nisi diuersitas aspectus lune esset tanta q̄ impediret. Licet auctoz
 dicat q̄ latitudo vnus debeat esse ascendēs t̄ alterius descendēs tamē
 videt̄ mihi q̄ in cōiunctiōe corpalī in omni casu quo cōringere poterit
 q̄ latitudines amboz sint eq̄les ad eandē partē. Uolo dicere q̄ ambe
 latitudines sint septentrionales uel ambe meridionales erit cōiunctio
 latitudinū ueridica: t̄ in aspectu oppositiōis si latitudines fuerint equa-
 les in diuersis partib^o ita q̄ vna sit meridionalis t̄ alia septentrionalis
 erit aspectus ueridicus quantū ad latitudines.

H Tcū sepat̄ vn^o planeta ab alio

Dic ponit uacuationem cursus. Dicit q̄n aliquis planeta
 fuerit cōiunctus alteri corpe uel aspectu t̄ post sepationē
 ab illo non cōiungit̄ alicui alteri corpe uel aspectu q̄ diu-
 fuerit in illo signo t̄c dicit̄ esse uacuu cursus. Uerbi grā:
 pono q̄ luna iungat̄ Joui corpaliter in sagictario t̄ post sepationē ei^o
 a Joue nō sit aliquis planeta in sagictario cui possit coniungi nec radij

alicuius que possit aspicere in hoc casu luna e vacua cursu donec creat
de sagictario z iungat alicui corpe uel aspectu.

Si fuerit planeta in aliquo si-
gno. Dicit qñ aliqs planeta fuerit i aliquo signo vbi
null' alter planeta sit nec radij alicui' ille plane-
ta qñ diu fuerit i signo illo sic se hñte dicit esse feralis siue
siluestris in silitudine hois nō hñtis societate cū aliquo.

Et cum fuerit sepatus. Dicit qñ planeta velocioris
motus sepauerit se a planeta
tardioris mot' z i sepando se ab eo iungat alteri tūc transfert naturā pri-
mi ad secundū. Verbi grā: pono q luna sepet a diuinctiōe corpalii ionis
z anteq; cōpleat sepatio diūgat saturno aliquo aspectu: uel corpaliter
luna transfert tūc naturā Jouis ad saturnū. Sit etiā alio mō translatio
f. qñ planeta leuis diūgit ponderosiori se z ille pōderosus alteri adhuc
ponderosiori se tūc medius trāssert naturā leuis ad ponderosiorē. Ver-
bi grā: pono q luna aspiciat Jovē aliquo aspectu z Jupiter aspiciat sa-
turnū Jupiter in hoc casu transfert naturā lune ad saturnū.

Si autē nō cōiungit. Dicit q qñ duo planete fuerint
iūgit alteri sz ambo iūgunť alicui tertio tūc si ille tert' aspiciat aliquem
locū ex locis circuli piscit lumē illozū duozū ad illū locū. Et si aliqs pla-
neta fuerit i loco radiozū suozū reddit illi lumē illozū duoꝝ. Verbi grā:
pono q sol sit i capricorno z ven' in piscib' ita q nō aspiciāt se. Deinde
pono q mars sit in cancro aspiciēs solē de opposito z venerē de tertio.
in hoc casu mars recipit lumē solis z veneris z reddit lumia ipsozū ad
loca circuli in qb' sūt radij martis. z hoc vocat reddit' luis. Sit etiā alio
mō reddit' luis qñ duo planete nō aspiciūt se sz z transfert lumē vni' ad
alterū ita q sepet ab vno z iūgat alteri z tūc idē ē q translatio.

Sequit' prohibitio. Dicit qñ tres planete fuerit i vno
signo sz in diuersis gradib' z ille
q fuerit tardior motu transfuerit plures grad' illi' signi qñ aliqs alioꝝ
duozū tūc medi' eozū phibet diuinctionē leuioris cū ponderoso. Verbi
grā: pono q saturn' sit in. 1. gradu virginis z pono q mars sit in qnto
gradu eiusdē virginis. in hoc casu mars petit diuinctionē saturni. Sed
pono q luna sit in. 8. gradu eiusdē virginis. i hoc casu nō esset indicā-
dum q mars cōiungeret saturno qz luna est in medio z phibet ei' con-
iunctionē. Sit etiā phibitio alio modo ita q duo planete sint in vno
signo z leuior iungit pōderosiori z alter planeta aspiciat eūdē pondero

sum z aspectus ei fit ita ppe sicut diuictio corpalis alteri tunc ille q corpali ter iungit phibet aspicientē ne aspiciat. Et si i hoc casu vn' illozū fuerit p pinquior q̄ alter ille q fuerit ppinquior obtinet z dicit iungi ponderosio ri. Verbi grā: pono q saturnus sit in .12. gradu virginis z mars i .8. gradu eiusdē. Et pono q Jupiter piciat radios suos ad octauū gradū vginis i hoc casu mars phibet aspectū ionis. Sz si iupiter piceret radios suos ad nonū gradū esset iudicandū q iupiter aspiceret saturnū z cū hoc phiberet diuictionē martis. Et si iupiter piceret radios suos ad .7. gradum eēt iudicandū q mars iungeret saturno z cū hoc phiberet aspectū ionis.

Et si iungitur planeta dño illius signi.

Dicit qñ aligs planeta iungit p aspectū dño illi signi in q fuerit uel dño exaltatiōis uel triplicitatis uel termini uel faciei dicit mittere naturam dñi illi dignitatis ad ipm cui fuerit dignitas. vbi grā: pono q sol fit in capricorno aspiciēs saturnū existētē in vrgine. in hoc casu sol ē in domo saturni z mittit naturā ipi saturni saturno. Et si leuis planeta fuerit in aliq loco vbi hz dignitatē aliquā. vbi grā: q fit domus sua uel exaltatio zc. z aspiciat aliquē planetā ponderosiorē se q nullā habeat dignitates in loco ei dicit leuis mittere suā fortitudinē ponderoso. Verbi grā: pono q luna fit in tauro. s. in exaltatiōe sua z aspiciat saturnū existētē in virgine de trino. in hoc casu luna naturā suā siue virtutē mittit ipi saturno licet saturnus nullā hēat dignitatē i loco lune. Sz si saturnus hēat dignitatē i loco lune. Verbi grā: pono q luna fit in .24. gradu tauri i exaltatione sua z in termino z facie saturni z aspiciat saturnū mittit saturno naturā ppriā z naturā saturni rōne termini z faciei sue.

Et qñ fuerit in aliqua dignitatū suaz.

Dicit qñ planeta leuior aspiciat ponderosiorē se z leuior hz dignitatē in loco in q est z ille quē aspiciat etiā hz ibidē aliquā dignitatē tūc leuis mittit ponderoso vtrasq; naturas. s. suā ppriā z illi quē aspiciat z hec missio vocat receptio. vbi grā: pono q sol fit i ariete in exaltatiōe sua z i domo martis z aspiciat martē aliq aspectu. in hoc casu sol mittit marti naturā suā ppriā z cū hoc naturā marti rōne domus sue z mars recipit solē a domo sua. Et si cōtingat q inferior sit in dignitate superioris z eō superior in dignitate inferioris illa ē melior receptio q esse pōt. vbi grā: fit sol i ariete in domo martis z mars in leone in domo solis z sol aspiciat martē aspectu tertio talis receptio est integra z pfecta.

Hinc sequit̄ redditus. Dicit qñ inferior planeta aspiciat superiorē, z ille quē aspiciat ē

cōbust^o sub radijs uel retrograd^o. in hoc casu supior reddit inferiori vtu
 re quā sibi misit: qz ppter debilitatē suā nō pōt retinere eā. Et si i tali ca-
 su vterqz fuerit i angulo uel in succedēti tūc reddit^o fit cū pficuo. Et si in-
 ferioz fuerit i angulo ⁊ supioz nō ita tñ q supioz recipiat inferiorē talis
 reddit^o etiā fit cū pficuo. Et si inferior fuerit cadēs ab angulo ⁊ supioz i
 angulo fit reddit^o cū pficuo. Et si ambo fuerit cadētes reddit^o fit cū detri-
 mēto. Vbi grā: pono q luna sit in tauro ⁊ aspiciat mercuriū existētē in
 capricorno cōbustū. in hoc casu luna mittit mercuriū naturā suā. S; qz
 mercuri^o est cōbust^o nō pōt retinere naturā sibi missā: iō reddit lumē illō
 qd recipit ab ea ⁊ si i hoc casu ambo fuerit i angul^o reddit^o est pficu^o ⁊ c.

Deinde sequitur almenez. Dicit qñ planeta infe-
 rior vult cōiūgi supe-
 riori s; añqz cōpleat cōiūctio inferiori fit retrograd^o hoc vocat refrenat-
 io. Vbi grā: pono q saturn^o fit in. 12. gradu vginis ⁊ ven^o in pncipio vir-
 ginis vadēs ad cōiūctiōē saturni. S; cū puenit ven^o ad. 8. graduz uel
 nonū. s. añqz cōtingat saturnū incipit retrocedere. i tali casu refrenat^o ve-
 nus ne cōiūngat saturno. ⁊ idē intellige de aspectu si iret ad aspectū: sed
 anteqz aspectus compleret inciperet retrocedere.

Hanc sequit alchorad. i. contrarietas.

Dicit q cōtrarietas ē qñ tres planete fuerit i vno signo quoz vn^o fit ponde-
 rosus ⁊ alij duo leues ⁊ vn^o duoz leuiū trāsiuerit ponderosū ⁊ alter pe-
 tat cōiūctiōē ponderosi s; añqz cōiūgat ponderoso: ille q trāsiuerit pon-
 derosū fit retrograd^o ⁊ cōiūgit ponderoso p retrogradationē ⁊ obuiat al-
 teri leui tūc retrograd^o destruit cōiūctiōē illi^o cui obuiat cū ponderoso.
 Verbi grā: pono q fit saturn^o in. 8. gradu vginis ⁊ mars fit i. 12. gradu
 eiusdē ⁊ iupiter fit in pncipio vginis petēs cōiūctiōē saturni s; añqz con-
 iūgat sibi: mars incipiat retrogradari ⁊ cōiūgi saturno p retrogradatio-
 nē ⁊ obuiet ioui. in hoc casu mars destruit cōiūctiōē ionis cū saturno.

Sequitur alphariz. i. frustratio. Dicit q fru-
 stratio ē qñ
 planeta leuis petit cōiūctiōē pōderosi s; añqz cōpleat cōiūctio pōderos^o
 irat aliud signū ⁊ sint radij alicui^o alteri^o planete i pncipio illi^o signi tūc
 qñ leuis volēs cōiūgi pōderoso irat illud signū cōiūgit radijs illi^o plane-
 te ibi aspiciētis ⁊ sic annullat cōiūctio prima. Vbi grā: pono q saturn^o fit i
 29. gradu leonis ⁊ mars fit in. 24. gradu eiusdē petēs cōiūctiōē saturni.
 S; añqz iūgat mars saturno saturn^o intret vginē ⁊ pono q iupiter aspi-
 ciat primū gradū virginis. in hoc casu mars exiens de leone cōiūgit ra-
 dijs Jouis ⁊ sic annullat cōiūctio martis ⁊ saturni.

Hanc quoqz sequit abscisio luminis.

Dicit qd abscisio luis e qñ aliqs planeta leuis petit diuiccionē pōderosi z i secūdo signo a signo pōderosi fit alter planeta sz anteqz leuis iūgat pōderoso ille q est i secūdo signo fit retrograd⁹ z iūgit ponderoso. in tali casu retrograd⁹ abscondit lumē ponderosi a planeta q volebat ei iūgi. Et ē quasi idē q Trietas sz differt in hoc qz in Trietate planeta retrograd⁹ nō solū iūgit ponderoso sz etiā iūgit leui q volebat iūgi ponderoso p obuiationē z pōt erēplificari sicut ibi fuit dictuz. Sit etiā alio mō abscisio luis. s. qñ planeta leuis petit diuiccionē pōderosi z ille pōderosus petit cōiūctionē alteri⁹ ponderosioris z iūgit ei añqz leuis iūgat primo ponderoso. Verbi grā: pono q mars petat diuiccionē Iouis z Jupiter petat diuiccionē saturni z anteqz mars iūgat Ioui iupiter iūgit saturno: i tali casu saturn⁹ abscondit lumen Iouis a marte.

Sūt quoqz bis planetis.

Dicit qd planete i qbusdam locis cōsortant z in qbusdā debilitant z in qbusdā locis sūt fortune z in qbusdā infortune. Sūt fortune i aspectu sextili uel tertio bonozū z ut infortune sint cadentes ab eis. Iuxta qd intelligendū est q qñ aliqs planeta est in eodē signo cū alio uel in qrtio uel i septimo uel decimo ab ipso dicit esse i angulo ab illo. Et si fuerit in secūdo signo ab ipso uel in qnto uel i octauo uel in. 11. dicit esse ab ipso in succedēti. Et si fuerit ab ipso i tertio signo uel in. 6. uel. 9. uel. 12. dicit esse in cadēti ab ipso. Sūt etiā fortune qñ sepanā ab vna fortuna z iūgit alteri aut q sint inter radios duarū fortunarū z hoc vocat veneratio a qbusdā. Sūt etiā fortune qñ sūt vniti cū sole in eodē gradu: aut q sint in ei⁹ aspectu tertio uel sextili uel i aspectu trino uel sextili lune. z etiā ut sint aucti nūero z laue: z q sint in aliq dignitatū suarū uel in suo hāz. Et planete sūt fortiores qñ ascendūt i circulo augis z qñ sūt septētrionales nel ascendūt in septentrione. Siliter fortificant qñ sūt in statiōe z euntes ad directionē. Siliter qñ exiūt de sub radijs solis z qñ sūt in angulis uel in succedentib⁹. Et tres superiores fortificant qñ sunt orientales. Et si aspiciūt solē aspectu sextili augmentat eozū fortitudo. Siliter qñ fuerint in qrtis masculinis uel i signis masculinis. Fortitudo solis etiā augmentat in qrtis z in signis masculinis pterqz in libra. ibi enī nō fortificat ppter casū ab exaltatiōe licet libra sit signū masculinū z etiā in quadra masculina. Et tres inferiores planete s. existeres sub sole fortificant qñ sūt occidentales a sole z i qrtis z i signis femininis. Et luna fortificat cū fuerit i nocte sup terrā z in die sub tra z cū fuerit i signo z i loco feino z cū fuerit i exaltatiōe solis. s. in ariete.

Ex infortunio vero planetarū. Dicit q̄ pla-
 nete fiunt in-
 fortune. i. infortunant q̄ sunt in aspectib⁹ malorū z q̄ cōiungunt ma-
 lis p̄ corpus uel p̄ aspectū ita q̄ inter eos z corpus mali uel inter eos z
 radios mali sit minus termino vni⁹ planete. Et infortunant q̄ sunt in
 terminis malorū aut in domib⁹ malorū. Verbi grā Jupiter uel venus
 infortunat in terminis saturni z martis z i domib⁹ eorū. Et infortunat
 q̄ infortune eleuant sup ipsos ita q̄ sint infortune in. 10° uel. 11° signo
 ab ipsis. Juxta qd̄ intelligēdū est q̄ planeta existēs in. 10° signo ab alio
 dicit eleuari sup ipsum sicut existens in. 10° domo eleuat sup ascēdēs z
 si istud fiat sine reptione est pei⁹. Verbi grā: pono q̄ Jupiter sit in pr̄-
 cipio sagictarij z saturnus in principio virginis. in hoc casu saturn⁹ ele-
 uatur sup Joue. Virgo enim est decimū signū a sagictario. Infortunā-
 tur etiā q̄ sunt in cōiunctione solis uel in opposito solis uel in aspectu
 eius quarto. Etiā infortunant q̄ sūt in capitib⁹ sitorū gēzabar. i. in in-
 terfectionib⁹ deferentiū eorū cū ecliprica siue in capite uel cauda draco-
 nis eorū uel ppe hec loca p. 12. gradus uel infra maxime si in his locis
 luna fuerit impedita ab eis uel sol. s. ut luna uel sol iungat eis in his lo-
 cis uel aspiciat eos aspectu inimico. Ratio autē quare infortunant in
 his locis est qz possunt ibi eclipsari. Infortunant etiā q̄ distant a sole
 p̄ quattuor gradus ante uel retro. Et q̄ fuerint inter corpa uel radios
 duorū malorum ita q̄ sepeñ ab vno malo corpe uel aspectu z iungant
 alteri malo: aut fuerit malus: uel radij eius i signo qd̄ est ante eū z alter
 malus uel radij eius in signo qd̄ est post eū tūc eni dicit obsessus. Verbi
 gratia: pono q̄ Jupit̄ sit in v̄gine z in. 11° gradu: z mars uel radij mart̄
 sint in. 10° gradu eiusdē z saturnus uel mars sint in. 12. gradu eiusdē in
 hoc casu Jupiter diceret̄ obsessus a duab⁹ infortunis. Eodē modo dicit̄
 de signis q̄ sūt obsessa q̄ vnus malus est in ei⁹ principio z alter in eius
 fine. Sed q̄ sol uel fortuna aspiciat planetā uel signū obsessum aspectu
 sextili uel. 3° ita q̄ sit aspectus ad. 7. gradus ppe uel infra: tūc p̄ talē aspe-
 ctū soluit̄ obsessio. Infortunant etiā q̄ sunt retrogradi uel cōbusti aut
 cadentes ab angulis. Et debilitant q̄ sunt tardi cursus q̄ vadāt min⁹
 medio motu eorū. Et q̄ sunt in statione prima euntes ad retrograda-
 tionē: aut q̄ sint in gradib⁹ tenebrosis aut planete masculini in signis
 uel gradib⁹ femininis z in die sub terra z in nocte sup terrā: aut femini-
 ni in signis masculinis z in gradib⁹ masculinis z in die sup terrā z i no-
 cte sub terra. Hoc eni est contrariū baiz. i. similitudini eoz. Et debilitat̄
 siue infortunant q̄ sunt in locis oppositis dignitatū suarū aut q̄ sint i

latitudine meridiana ab egyptica maxime si fuerint descendentes in eadem latitudine aut sint in via combusta. s. a medietate librey scq; ad medium scorpionis aut sint iuncti planete retrogrado aut cadenti aut q; non sint recepti. Et tres superiores. s. saturnus Jupiter et mars debilitant cum fuerint occidentales a sole aut in quarta femininis et sol debilitat in signis et in quarta femininis nisi fuerit in nona domo: quia in illa gaudet. Tres inferiores. s. venus mercurius et luna debilitant in signis et in quarta masculinis.

¶ Et dicitur de planetis quod sunt quidam eorum se invicem diligentes. Dicitur quod quidam planete diligunt se invicem et quidam habent se odio. et patet in littera. et sic completa est expositio. 3^a differetie alchabicij introductorij ad iudicium.

Differetia quarta in expositione nominum

astrologicorum. Completijs huius libri in quibus auctor determinavit de esse circuli signorum essentiali et accidentali in prima differetia: et de naturis septem planetarum in 2^a differetia: et de his que accidunt septem planetis in semetipsis et ad invicem. s. in 3^a differetia. Sequitur quarta differetia in qua exponit nomina quibus utuntur

magistri iudiciorum et docet ea applicare ad opus. Et potest tota illa differetia dividi in 16. partes secundum 16. capitula que ponit in ea. In primo capitulo loquitur de coniunctionibus magnis connumerando eas. In 2° capitulo docet investigare gradum ascendentem alicuius natiuitatis. In 3° capitulo docet eligere locum vite in natiuitatibus. In 4° capitulo docet eligere datorem annorum vite in natiuitatibus. In 5° docet eligere planetam dominatorem natiuitatis qui preest nato post bylech et alcohoden. In 6° tractat de profectu annorum natiuitatis et mundi. In 7° capitulo docet dirigere significatorem quemlibet ad quemlibet locum circuli. In 8° docet dirigere gradum ascendentem in natiuitatibus. In 9° docet inuenire duodenarias planetarum et domorum. In 10° docet inuenire novenarias. In 11° docet inuenire decanum. In 12° docet inuenire dominum orbis sue hore. In 13° docet inuenire annos fridarie in natiuitatibus. In 14° docet cognoscere quos planetarum eleuat super alterum. In 15° docet inuenire quem fit apertio portarum. In 16° loquitur de horis fortunatis et infortunatis: ubi presertim incipiat pa-

70

tebit in processu. In primo g̃ capitulo loquit̃ generaliter de magnis cōiunctionib⁹ ⁊ dicit q̃ cōiunctiōes magne sunt res significantes destructiones siue mutatiōes que fiūt in hoc seculo ⁊ sūt. 6. in numero. Prima maior omnib⁹ cōiunctionib⁹ est cōiunctio Jouis ⁊ saturni in principio arietis ⁊ hoc fit in. 960. annis semel. 2° cōiunctio est mutatio cōiunctionis Jouis ⁊ saturni de vna triplicitate ad aliaz ⁊ hoc fit in. 240. annis semel. Et qñ venit coniunctio eorū ad aliquā triplicitatez anteq̃ creat illā duodecies cōiungunt̃. Verbi gratia: cōiunctio Jouis ⁊ saturni nūc ē in triplicitate aerea ⁊ incipit in signo geminorū anno domini 1325. ab illo tempore in. 20. annis. s. anno domini. 1345. cōiungent̃ in aquario ⁊ ab illo in. 20. annis cōiungent̃ in libra ⁊ postea in geminis ⁊ ita fm hunc ordinez donec in his tribus signis duodecies cōiungant̃ ⁊ si multiplicaueris. 20. p. 17. inuenies. 240. annos post quos coniunctio mutabit se ⁊ intrabit triplicitatē aquaticā ⁊ stabit ibi fillter p. 240. ānos ⁊ sic de alijs triplicitatib⁹ intelligas: ⁊ intelligas q̃ sicut dicit q̃ cōiunctio maria reuertit̃ in. 960. ānis ad principiū arietis. i. ad triplicitatē igneaz ita cōiunctio intrās p̃cipiū alicui⁹ alteri⁹ triplicitatis nō reuertit̃ ad p̃cipiū eiusdē nisi post. 960. ānos. stabit igit̃ ut supra dictū est in qualibet triplicitate. 240. annis ⁊ triplicitates sūt q̃tuor. multiplica igit̃. 240. per q̃tuor ⁊ iuenies. 960. annos. 3° cōiunctio ē martis ⁊ saturni in cācro i q̃buslibet. 30. ānis. 4° cōiunctio ē Jouis ⁊ saturni in quocūq̃ signo fuerit: ⁊ hoc fit in. 20. ānis semel. 5° cōiunctio est introit⁹ magni luminarij in primū minutū equinoxij vernalis. i. arietis. 6° cōiunctio est solis ⁊ lune ⁊ eorū oppositio. Et qñ dicit̃ ascendens cōiunctionis magne intelligitur de ascendente. s. introitus solis in arietē in illo anno in quo debet fieri illa cōiunctio. Verbi grā: cōiunctio Jouis ⁊ saturni fuit i geminis anno dñi. 1325. Et ascendens introit⁹ solis in arietem in illo anno fuit taurus. 20. gradus. taurus g̃ est ascendēs illi⁹ cōiunctiōis. Istæ cōiunctiōes que dicte sūt vocant̃ cōiunctiōes magne. Alie multe sūt cōiunctiōnes in planetis quarū numer⁹ est. 120. fm Ptolemeū in. 50° p̃positione centiloquij. Dicit eni ibi: nō obliuiscaris esse. 120. cōiunctiōes que fiūt in stellis erraticis. In illis eni est maior scia eorū que fiūt in hoc mūdo suscipiēti incrementū ⁊ decrementū. Valey ibi in cōmento numerat eas ⁊ dicit q̃ quedā sunt cōiunctiones binarie ⁊ quedā trinarie quedā que trinarie quedā quinarie quedam senarie quedam septenarie. Binaria autē coniunctio est quando duo planete tantū coniungunt̃: ⁊ hoc potest. 21. modis variari. Ternaria coniunctio est quando coniunguntur tres planete ⁊ hoc potest variari trigintaq̃ modis. Quatrinaria cōiunctio est quando coniungunt̃ quatuor planete: ⁊ hoc potest variari

similiter. 35. modis. Quinaria cōiunctio est qñ cōiungunt quinque plane-
te et hoc potest variari. 21. modis. Senaria cōiunctio est qñ cōiungunt sex
planete et hoc potest variari. 7. modis. Septenaria nō est nisi vna. scilicet cō-
iunctio omnium septem planetarum. Et si cōptaueris seu addideris hos
numeros predictos ad inuicem inuenies. 120. Qui volūt singulas nume-
rare inueniēt eas numeratas in cōmento ppositionis pallegate.

Ter hoc animodar quod est.

In hoc capitulo auctor docet inuestigare gradus ascen-
dentē alicuius natiuitatis supposito q̄ sciat signū ascen-
dens et ignoret gradus. et hoc docet s̄m sententiā Ptole-
mei nō s̄m p̄p̄riā intentionē. Dicit enī Ptolemeus in. 34.
ppositione centiloquij Almuſteli sup locū cōiunctionis uel p̄uentionis
est in simili gradu anguli ex angulis ois natiuitatis humane que fue-
rit in illa cōiunctione uel p̄uentione. Et ois grad⁹ qui nō est similis gra-
dui almutez sup locū cōiunctiōis uel p̄uentionis nō est angulus alicui⁹
natiuitatis humane. S̄nia littere talis est cū volueris inuenire gradus
ascendentē natiuitatis alicuius cōsidera coniunctionē solis et lune que
p̄cessit natiuitatē uel oppositionē si p̄cessit oppositio. Si p̄cessit cōiun-
ctio natiuitas dicit̄ cōiunctionalis: si p̄cessit oppositio siue p̄uentione q̄
idē est natiuitas vocat̄ p̄uentionalis. Si natiuitas fuerit cōiunctiona-
lis cōsidera gradū in quo cōiungunt luminaria. scilicet gradū zodiaci in quo
fuit cōiunctio p̄cedens illā natiuitatē: et vide quis planetarū sit fortior ī
gradu p̄ multitudinē testimoniorū. ille enī est almutez sup locū cōiun-
ctionis. Equa ergo eū ad horā natiuitatis: quo equato constitue ascen-
dens ad horam natiuitatis s̄m estimationē ita tñ q̄ sis certus de signo
ascendente. Si enī deficeret in signo hec regula nō valeret tibi. Dabi-
to igit̄ signo ascendente hora natiuitatis: cōsidera vtrū locus planete
quē equasti tali dispositione stante sit p̄p̄inquoꝝ gradui ascendētis uel
gradui decime domus et cui eorū fuerit p̄p̄inquoꝝ hunc angulū facies
similē gradui planete. hoc est: pone tot gradus signi existentis in angu-
lo quot gradus p̄transiuit planeta de signo in quo est. Et ut euidentius
pateat sententiā littere. pono in hoc exemplū. Pono q̄ in hora natiui-
tatis alicuius ascendens fuit libra s̄ nescio quis gradus eius: et pono q̄
natiuitas fuit cōiunctionalis et cōiunctio p̄cedens eam fuit in. 6. gradu
aquarij video q̄ saturnus est fortior in illo gradu: ergo equabo saturnū
ad horā natiuitatis et ponat̄ q̄ inueniā eū in. 20. gradu virginis vi-
deo q̄ saturnus in hoc casu est p̄p̄inquoꝝ ascendenti q̄ medio celi s̄m

81

ascendens estimatū: faciā ergo angulum ascendentis ad similitudines gradus saturni. hoc ē ponā vigesimū gradū libre in ascendente ⁊ si fuisset p̄p̄inquoꝝ medio celi fecisse angulū mediꝝ celi vigesimū gradū signi ibidem existētis. Si autē natiuitas p̄uentionalis fuerit opaberis p̄ gradum oppositionis sicut nūctibi dixi de gradu cōiunctionis. i. cōsiderabis planetā habentē plures fortitudines in gradu oppositionis. Sz dubium est de gradu p̄uentionis cū in p̄uentione siue oppositione sol sit i vno gradu ⁊ luna in opposito quem ergo gradum accipiemus p̄ gradu p̄uentionis vtrū gradum solis uel gradū lune. Dicit auctoꝝ s̄m intentio nē Ptolemeꝝ q̄ gradum illū luminaris accipere debemus q̄ fuerit super terrā. Sz adhuc restat dubium. Ponat q̄ vnus luminare sit in ortu reliquū in occasu ⁊ sic neutrū erit sup̄ terram nec sub terra. Dicit auctoꝝ q̄ quidā sapientes dixerunt q̄ debem⁹ opari p̄ graduz illius luminaris q̄ fuerit in oriente. Deinde dicit auctoꝝ q̄ Ptolemeꝝ dixit si plures planete cōuenirēt in dominio loci cōiunctionis uel p̄uentiois. s. q̄ duo planete uel tres in loco illo haberēt equales fortitudines videlicet q̄ vnus haberet ibi tot fortitudines quot alter: tūc debemus accipere illum qui fuerit in suo baiꝝ. ⁊ si quilibet eorū fuerit in suo baiꝝ tūc debem⁹ accipere illū qui citius deberet mutari ad melius esse. i. illū qui citius intrabit signū in quo habet plures fortitudines q̄ in illo signo in quo est. Et si fuerint orientales a sole eligas eū qui fuerit soli p̄p̄inquoꝝ dūmodo nō sit cōbustus. ¶ Juxta istā partē notandū est q̄ alter est modus inuestigandi gradū ascendentis natiuitatis ⁊ ille modus accipit a s̄nia Ptolemeꝝ in. 51. p̄positione centiloqij vbi dicit. Locus lune in natiuitate est ipse gradus ascendens de circulo in hora casus spermatis i matricē ⁊ locus lune hora casus spermatis est grad⁹ ascendēs hora natiuitatis. Est etiā intelligendū ad euidentiā dicendorū q̄ more infantuz in vteris matrū nō sunt equales s̄m q̄ dicit haly in cōmento p̄positionis iam allegate. More autē sunt distincte in. 3. s. in maiorē morā ⁊ in mediā ⁊ in minorē. Minor autē mora cōtinet. 258. dies. Media mora continet. 273. dies. Maior mora continet. 288. dies. Et differentia inter maiorē ⁊ minorē sunt. 30. dies. Istud est intelligendū de his que nascunt s̄m cursuz naturalē. De abortiuis autē ⁊ de his qui nascunt in septimo mense hec regula non tenet. Quantitas autē more infantis in vtero accipit a loco lune in figura hora natiuitatis. Si eni in hora natiuitatis luna fuerit i principio septime domus sup̄ terrā. s. supra horizonē occidentalē tunc infans fuit in vtero matris p̄ morā minorē. s. p̄. 258. dies. Et si luna fuerit in hora natiuitatis in gradu ascendente tūc infans sterit in vtero per

morā mediā. s. p. 273. dies. Et si luna fuerit hora natiuitatis i gradu qui
 ē ante gradū occidentis tūc infans sterit in vtero p morā maiorē. s. 288.
 dies. Et nota q cū luna in natiuitate est in parte occidentali ppe hori-
 zontē si astronom⁹ credit eā esse sup terrā qñ est sub terra uel ecōtra erra-
 bit in hora cōceptionis p. 30. dies. Si vō luna fuerit sup terrā elongata ab
 occidente. i. inter oriens et occidens mora in vtero est maior minori mo-
 ra et minor media. Dico q est maior minori mora fm quantitātē elon-
 gationis lune ab occidente. Et si luna fuerit sub terra elongata ab ascē-
 dente mora in vtero est maior media et minor maiori et ē maior mediā
 fm quantitātē elongationis ab ascendēte. Cū fm hanc viam volueris
 gradū ascendētis natiuitatis alicui⁹ inuestigare cōstitue ascendēs ad
 horā natiuitatis fm estimationē ppinquoze quantū poteris veritati et
 equa lunā ad illam horā: et vide in quo loco ceciderit in figura: q si ceci-
 derit in principio septime dom⁹ subtrabe ab hora natiuitatis. 258. dies
 et remanebit hora cōceptionis. Si vō ceciderit inter septimā domū et ascē-
 dens. s. sup terrā vide p quot grad⁹ sit elongata a gradu occidentis et p q-
 buslibet. 12. gradib⁹ accipe vnū diez et p quolibet gradu qui fuerit vltra
 12. accipe duas horas quos dies et horas adde sup morā minorē. i. sup
 258. dies. et totū subtrabe ab hora natiuitatis et remanebit tēpus cōce-
 ptionis. Si vō ceciderit in ascendēte subtrabe ab hora natiuitatis. 273.
 dies et remanebit tēpus cōceptionis. Si vō ceciderit inter ascendēs et se-
 ptimā. s. sub terra cōsidera quantū sit elongata a gradu ascendēte et pro
 quibuslibet. 12. gradibus accipe vnūz diem et p quolibet gradu residuo
 duas horas et numerū dierū et horarū puenientē adde sup morā mediā
 et totum subtrabe ab hora natiuitatis. Si vō luna ceciderit in fine sexte
 domus subtrabe ab hora natiuitatis moram maiorem et remanet hor-
 ra cōceptionis. Hora igit cōceptionis nota equa lunā ad illā horam et
 gradus in quo iuenta fuerit fuit ascendēs in hora natiuitatis. Licet hec
 via sit vera fm intentionē fere omniū sapientū. Videt tñ mihi et certus
 sum q nō sufficit ad inuestigandū gradū in casu vbi nō habeo gradum
 ascendētē nisi p estimationē. Supponit enim q sciam elongationē lu-
 ne a gradu occidentis uel ab ascendente: et si ignorē gradum ascendētē
 et p consequens gradū occidentis quomodo potero scire distantia lune
 ab aliquo illorū nescio. Posito enī q estimatio mea deficiat p. 12. gra-
 dus distantia lune ab occidente uel ab ascendente etiam deficiet p. 12.
 gradus et p illis deberet accipi vna dies et sic deficiet hora cōceptio-
 nis in vna die et defectus vltimus. s. in gradu ascendētis erit quantūz luna
 mouet vna die.

Ter hoc hylech. In B capitulo auctor docet eligere hylech. i. significatorē vite in natiuitatib⁹. Snia littere est ista. In eligēdo significatorē vite debemus incipere a sole si natiuitas fuerit in die ⁊ si iuenerimus ipsū ante gradū ascēdētē p. 5. gradus uel infra. i. si iuenerim⁹ ipsū solē in. 5. gradib⁹ qui ascenderūt sup̄ horizontē. s. in fine. 12. domus. aut si iuenerim⁹ ipsū in. 10. domo uel. 11. domo accipiem⁹ solē p hylech siue fuerit i signis masculinis siue in signis femininis. Si vō nō fuerit in his signis debem⁹ inspicere si fuerit in. 7. uel. 8. uel. 9. domo in signis masculinis adhuc accipiem⁹ ipsū p hylech. Si vō his trib⁹ locis iā dictis. s. in. 7. domo uel. 8. uel. 9. esset in signis feinis nō esset aptus ad hoc q̄ eēt hylech. Si igit̄ sol nō fuerit apt⁹ hylech aspiciem⁹ ad lunā si eā iuenerimus in ascendēte uel in. 2. uel in. 3. domo aut in. 7. uel. 8. domo ipsa erit hylech siue fuerit i signo masculino siue feino. Si vō nō fuerit in his locis aspiciem⁹ si iuenerim⁹ eā aī gradū signi ascendētis p. 5. grad⁹ uel infra. aut i 10. domo aut. 4. aut in. 5. in signo feino adhuc ipsa erit hylech. Si autē i his locis esset in signis masculinis nō eēt apta hylech. Si vō natiuitas fuerit i nocte debem⁹ incipe primo a luna. Si iuenerim⁹ eā aī gradū occidentis p. 5. grad⁹ uel infra. i. in illis. 5. gradib⁹ q̄ sūt sub terra ex pre occidentis aut in aliq̄ alioꝝ locoꝝ p̄dictoꝝ s̄m modū dictū ipsa erit hylech. Et si ipsa nō fuerit apta aspiciem⁹ ad solē q̄ si fuerit aī gradū septie domus p. 5. grad⁹ uel infra. s. sub terra aut fuerit in. 4. uel. 5. domo erit apt⁹ hylech siue signa sint masculina siue feina. Et si fuerit in ascendente uel i 2. domo in signo masculino erit apt⁹ hylech. in feino vō nō. Si vō luminaria nō fuerint apta ut sint hylech aspiciem⁹ vtrū diuictio p̄cessit natiuitatē uel oppositio: q̄ si p̄cessit cōiunctio aspiciem⁹ gradū cōiunctiois. s. illū gradū in quo luminaria fuerūt cōiuncta ante natiuitatē: ⁊ si iuenerimus ipsū gradū in aliq̄ q̄tuor anguloꝝ uel in aliq̄ succedentiū accipiem⁹ ipsū p hylech. Et si nō inuenerim⁹ ipsū in aliq̄ anguloꝝ neq̄ succedentiū. Debem⁹ aspicere ad gradū ptis fortune q̄ si fuerit in aliq̄ anguloꝝ uel succedentiū debem⁹ ipsū accipere p hylech. Si vō nō fuerit i aliq̄ boꝝ locoꝝ debem⁹ vltimo accipere gradū ascendētē natiuitatis. Si aut̄ oppositio p̄cessit natiuitatē debem⁹ aspicere ad gradū oppositionis sicut dictū ē de gradu diuictiois ⁊ postea ad ptē forme ⁊ vltimo ad gradū ascendētē natiuitatis: nec oportet in gradu diuictiois uel puentiois uel ptis fortune aspicere vtrū signa sint masculina uel feina. Et sic patet q̄ sol pōt esse hylech in die ⁊ nocte super terram ⁊ sub terra in. 11. locis.

ll 2

¶ Potest enī esse super terrā hylech in sex locis ⁊ sub terra in .v. Et luna si
militē potē esse hylech in .ii. locis. Potest enī sub terra esse hylech in .s.
locis ⁊ sup terrā in .v. Si autē luna in aliquo p̄dictorū locorū fuerit cō-
busta sub radijs solis non erit apta hylech. Et cū fuerint domus equate
sū doctrinā traditā in canonib⁹ astrolabij ⁊ tabularum p̄imi mobilis
ōmnis planeta q̄ fuerit ante ascendens uel ante p̄ncipiū alicuius alte-
rius domus p̄ quinq; gradus uel infra erit fortitudo ei⁹ valida in domo
que succedit. Et oīs locus ex locis p̄dictis nō potest esse hylech nisi aspi-
ciat eū aliquis planeta habens dignitatē in loco illo. s. q̄ sit dñs dom⁹
uel dominus exaltationis aut triplicitatis aut termini aut faciei. Tota
sententia littere potest reduci ad pauca uerba. Quinq; sūt loca a quib⁹
recipiū hylech. i. significator uite que sūt bec: sol: luna: gradus cōiunctio-
nis uel p̄uentionis: pars fortune: gradus ascendens natiuitatis. Si nati-
uitas fuerit in die incipiendū est a sole. Et si nō fuerit in locis aptis sū
q̄ p̄dictū est recipiēda ē luna. Et si nō fuerit apta recipiendus est grad⁹
cōiunctionis uel p̄uentionis qui si non fuerit aptus recipiēda est pars
fortune. Et si nō fuerit apta recipiend⁹ est gradus ascendēs natiuitatis
Dicit Ptolemeus q̄ hylech nūq; debeat accipi ab aliquo loco existente
sub terra. Dicit enī ⁊ cōuenit ut nō operemur in re tam nobili sicut ista
p̄ id totum qd̄ est sub terra s; semp p̄ id qd̄ ascendit ⁊ apparet sup terraz
Nec cōuenit nos opari p̄ signum qd̄ ascendens nō aspicit nec p̄ signum
qd̄ ascendit ante ascendens qd̄ dicit domus laboris. i. domus. 12. qz est
cadens ab angulo ⁊ plus etiā quoniam fumositates que eleuant ab hu-
moribus terre turbant uirtutē eius que uenit ab ea ad terrā cū spissitu-
dine ac lugubritate sua ⁊ damnāt eaz p̄pter qd̄ apparent colores ⁊ ma-
gnitudines stellaz existentū in hac domo alterius maneriei q̄ sūt per
naturā eorū. Daly abenragel dicit sapientes in hoc sunt plurimū discor-
dati: tñ id in quo maior pars eorū concordat est q̄ incipiūt p̄mitus in
natiuitatib⁹ diurnis a sole ⁊ inspiciūt si est in aliquo angulorū uel succe-
denti ⁊ in signo masculino ⁊ in quarta masculina ⁊ aspexerit aliquā di-
gnitatū suarū erit ipse hylech: ⁊ si ita nō fuerit nec aspexerit aliquam di-
gnitatū suarū nō erit ipse aptus p̄ hylech: ⁊ p̄quires tūc hylech a luna ⁊
si eā inuenieris in angulo uel in succedenti ⁊ in signo feminino ⁊ in q̄r-
ta feminina ⁊ aspexerit aliquā dignitatū suarū accipe eā p̄ hylech alio-
quin nō erit apta: tūc aspice natiuitatem si fuerit cōiunctionalis accipe
hylech a gradu ascendente ⁊ si dñs aliquis habens ibi aliquā dignita-
tem aspexerit gradū illū accipies eū p̄ hylech. Et si ascendens non fuerit
aptum p̄quires hylech a parte fortune. Et si pars fortune nō fuerit apta

pquiras hylech a loco cōiunctionis uel oppositionis pcedentis natiuitate. Et si nō fuerint apti natiuitas non habebit hylech. Et oportebit te necessario reuerti ad dirigendū p athazir loca hylech ad loca fortunaz & ad radios earū & ibi inuenies locū finis. Et si natiuitas fuerit nocturna pquiras primitus hylech a luna sicut incepisti pquirere de die a sole. Et si eā inuenieris in angulo uel in succedenti in signo feminino & i q̄rta feminina & aspexerit aliquā dignitatū suarū ipsa erit hylech. Alioquin pquiras hylech a sole & si eum inuenieris in angulo uel in succedenti in signo masculino & in quarta masculina & aspexerit eū habens dignitatem ibidē accipias eū p hylech alioquin nō erit aptus. Et tunc si natiuitas fuerit p̄uentionalis pquiras hylech a pte fortune sicut pquisuisti a luna & sole. Et si pars fortune nō fuerit apta perquiras hylech a gradu ascendente. Et si aliquis eorū nō fuerit aptus p hylech pquiras hylech a gradu cōiunctionis uel p̄uentionis pcedentis natiuitatez. Et si fuerit in angulo uel in succedenti & fuerit aspectus ab aliquo habēte ibi aliquā ex .s. dignitatibus accipe eum p hylech. Et q̄n sol fuerit hylech & nō habuerit alcochoden pquiras hylech a gradu lune: & si ille. i. gradus lune fuerit hylech & nō habuerit alcochoden perquiras hylech a gradu ascēdente si natiuitas fuerit coniuunctionalis: & si gradus ille fuerit hylech & nō habuerit alcochoden pquiras hylech a parte fortune. Tñ si natiuitas fuerit p̄uentionalis incipe primitus a parte fortune. & si fuerit hylech & nō habuerit alcochoden aliquis horū pquiras hylech a gradu cōiunctionis uel oppositionis antecedentis natiuitate: & si nullus eorum habuerit alcochoden quoniā natus nō habuit hylech nec alcochoden est significatio vite ac durabilitatis modice. Et scias q̄ in hylech qui pquiritur ab ascendente & a pte fortune & a gradu cōiunctionis uel p̄uentionis nō aspiciūt masculinitas nec femininitas signozū neq; quartarū. Et dicit maior pars sapientū q̄ luna in tertia domo apta est ut sit hylech: q̄ gaudet in ea & dicūt similiter q̄ solī in nona domo cōuenit esse hylech q̄ gaudet ibidem.

In hoc capitulo docet auctoz eligere alcochoden qui est dator annozū vite. Sicut est talis cū uolueris scire q̄s planetarū est dator ānozū vite. debem⁹ aspicere q̄s planetarū habeat plures dignitates siue fortitudines i loco hylech. Verbi grā: si sol fuerit hylech debem⁹ respicere planetā fortiorē in loco solis. Et si luna fuerit hylech debem⁹ respicere fortiorē in loco lune & sic de alijs locis intel

ligendū est. Et si talis planeta aspererit locū hylech a quocunq̄ aspectu
debem⁹ ipsū accipere p̄ alcohoden. Si vō nō aspererit debem⁹ respicere
aliū p̄ illū. s. planetaz q̄ hz in loco hylech aliq̄s fortitudines s; nō tot fi-
cut prim⁹ dñs grad⁹. Verbi grā: si vn⁹ habeat in loco hylech sex fortitu-
dines ⁊ ali⁹ habeat ibi. 5. uel. 4. fortitudines si prim⁹ nō aspererit locū hy-
lech nō poterit eē alcohodē. tūc si 2⁹ aspererit locū hylech debem⁹ ipsū
accipere p̄ alcohoden: ⁊ si ille etiā nō aspererit debem⁹ aspicere iteruz
ad aliū hñtē pauciores dignitates ⁊ sic debem⁹ p̄cedere donec inuentia-
mus aliquē aspicientē locū hylech q̄ habeat aliquā dignitatē i loco hy-
lech: ⁊ si nullū planetā inuenerim⁹ aspicientē locuz hylech q̄ habeat ibi
dignitatē uel dignitates ille locus non potuit esse hylech: iō in hoc casu
oportet querē aliud hylech fm̄ modū prius dictū. Verbi grā: si natiui-
tas fuerit diurna ⁊ sol fuerit in loco apto ad hoc q̄ sit hylech. tñ nullus
hz dignitatē in loco solis aspiciens ipsū sol nō poterit esse hylech: q; nō
hz alcohoden: iō oportet tūc pquire hylech a luna: ⁊ si ipsa fuerit in lo-
co apto hylech ⁊ null⁹ hñs in loco ei⁹ dignitatez sit aspiciens eū oportet
pquire hylech a pte fortune uel a gradu cōiunctionis uel puentiōis uel
gradu ascendēte fm̄ ordinē p̄dictū. Et videbāt quibusdā esse incipien-
dū a dño dom⁹ ita uidelicet q̄ si dñs dom⁹ loci hylech aspererit hylech
accipiebāt eū p̄ alcohoden ⁊ nō aspererūt aliquē aliū. Si autē dñs do-
mus nō aspererit aspicebāt ad dñm exaltatiōis q̄ si aspererit ponebāt
illū alcohoden. Et si ille nō aspererit aspicebāt dñm triplicitatis: de in-
de ad dñm termini: deinde ⁊ ultimo ad dñm faciei. Dorothi⁹ asperit p̄-
mo dñm termini ⁊ p̄posuit eū dño dom⁹ s; hoc nō uidet veritati conso-
nū. Et quidā dixerūt si duo uel tres uel plures planete ueniāt in digni-
tatibus ita q̄ habeāt eq̄les fortitudines essentielles in loco hylech ⁊ oēs
aspererint illū locū accipiend⁹ est ille q̄ p̄pinqui⁹ aspicit: ⁊ si in hoc etiā
cōueniāt qđ raro cōtingit accipiend⁹ est ille qui fuerit in esse laudabili
a sole ita q̄ sit cōiunct⁹ cū sole in vno gradu ⁊ non sit elongat⁹ ab ipso p̄
16. minuta. Uel accipiend⁹ est ille q̄ fuerit p̄pinquior angulo aut ille q̄
fuerit in initio ortus matutini. s. q̄ incipit apparere in mane añ ortū so-
lis aut ille q̄ fuerit in statiōe sua secūda ⁊ iens ad directionē aut q̄ fuerit
i alio esse laudabili a sole. s. q̄ sit oriētalis si fuerit aliq̄s triū supior aut
occidētalis si fuerit aliq̄s triū inferiorū. Si vō contingat q̄ sol fuerit hy-
lech ⁊ fuerit in leone uel in ariete. s. in domo uel exaltatiōe sua erit ipse
hylech ⁊ alcohoden. Et si luna fuerit hylech ⁊ fuerit in cancro uel i tau-
ro erit ipsa hylech ⁊ alcohoden ⁊ nō oportet cōsiderare aliquem aliū.
Ptolemeus dicit q̄ ille est alcohoden qui habet plures fortitudines i

loco hylech siue aspiciat siue nō aspiciat ipsum locū. sed nullus sapien-
 tum concordat cū eo: ideo tutius videt̃ mihi tenere viā sapientū. De an-
 nis vō quos dat alcohoden licet auctor nihil dicat: volo tñ fm senten-
 tiā haly abenragel pauca z veritati magis cōsona narrare. Dicit Haly
 abenragel maior pars sapientū hui⁹ scie dicit q̃ qñ alcohoden fuerit
 in angulis dat annos suos maiores. z qñ in succedētib⁹ dat ānos suos
 medios. z qñ in cadentib⁹ dat ānos suos minores nec dat melioramē-
 tū alicui succedentiū sup aliuz z est error. Dicit haly abenragel. scias q̃
 de secretis cooptis z signalib⁹ celatis hui⁹ scie est qñ alcohoden fuerit
 in gradu decime dom⁹ dat annos suos maiores. Et qñ fuerit in gradu
 vndecime dom⁹ dat annos suos medios. Et qñ remouet̃ ab vno istoꝝ
 duozū locoꝝ z vadit ad aliū aspice quot grad⁹ sūt ab vno ad aliū z di-
 uide p eos annos. q̃ sūt inter annos maiorēz ānos medios. Verbi gra-
 tia: pono q̃ grad⁹. 10. dom⁹ sit terti⁹ grad⁹ pisciū: z pono q̃ ven⁹ sit alco-
 choden z sit in. 13. gradu pisciū. est ḡ elongata a puncto. 10. dom⁹ p. 10.
 gradus. z pono q̃ a principio. 10. dom⁹ vsq; ad principiū. 11. sūt. 30. gra-
 dus. Scio q̃ si esset in principio. 10. domus daret annos maiores q̃ sūt
 82. Et si esset in principio. 11. dom⁹ daret annos suos medios q̃ sūt. 45.
 nūc autē in neutro hozū duozū punctoz est. subtrahā ḡ. 45. annos. s. me-
 dios ab annis maiorib⁹. s. 82. z remanēt. 37. anni quos multiplicabo
 p distantia veneris a principio decime dom⁹ z pueniēt. 370. z diuidam
 p. 30. s. p longitudinē inter decimā domū z vndecimā z eribūt. 12. anni
 z remanēt post diuisionē. 10. que multiplicabo p. 12. z diuidam p. 30. z
 eribunt q̃tuoz menses. subtrahā ḡ. 12. annos z q̃tuoz mēses ab annis
 maiorib⁹ veneris z remanebūt. 69. anni z. 8. menses z erunt anni quos
 dat venus in tali casu. Istud exemplū poteris applicare ad alios angu-
 los z domos. Dicit haly abenragel qñ alcohoden fuerit combustus z
 ipse iens ad solem ita q̃ nō appareat perdit totum datū suū: quia quan-
 do est in hoc statu nō dat nisi dies uel horas uel res que nomen nō ha-
 bent. z terminus combustionis est iste. Postq̃ saturnus fuerit occiden-
 talis a sole z sol iuerit ad eum z fuerint inter eos. 15. grad⁹ donec remā-
 serit z orientalis fuerit z fuerint inter eos. 10. gradus completi. Et iupi-
 ter illud idem. Mars tñ postq̃ inter euz z solē in occidente fuerint. 15.
 grad⁹ quousq; sit orientalis z inter eos sint. 9. gradus. Mercuri⁹ tñ facit
 facta sua z dat dona sua cōpleta q̃diu fuerit direct⁹ dūmō nō sit appo-
 pinquat⁹ soli ad min⁹ de. 7. gradibus z a. 7. gradibus vsq; ad. 5. dat: non
 tamen complete. Sed a principio. 7. graduuz donec transeat solem per
 5. gradus perdit suū datū totum. z a. 5. gradibus vsq; ad complementū

7. graduū dat modicū: Verū postq̄ transiit. 7. gradus dat suū datū cō-
 pletū. 7. hoc idem facit venus excepto q̄ qñ apparet visibiliter ad min⁹
 horū. 5. graduū dat tūc datū suū cōpletū. Luna tñ qñ applicat soli eun-
 do ad eū 7 fuerint inter eos. 15. gradus debilitat ei⁹ factū 7 dat modicā
 rem. s. dies uel qđ huic assimilāt. Et qñ applicuerit soli ad. 12. grad⁹ per
 dit totū ei⁹ datū donec transiuerit gradū solis p. 10. grad⁹ 7 tūc dat mo-
 dicū datū dies. s. uel qđ ei assimilāt quousq; transiuerit solē p. 12. grad⁹
 7 tunc dabit totū eius datū completū. Casus autē planete qui est cōtra-
 rius exaltationi aufert mediū dati. 7 termin⁹ hui⁹ casus 7 ita sol cū fue-
 rit in. 5. gradu libze quousq; transeat. 25. grad⁹ eiusdē est in casu suo: res-
 duū signi iudicabit sicut detrimentū. Saturn⁹ est in suo casu a principio
 12. grad⁹ arietis donec transeat. 25. graduū eiusdē: 7 residuū signi p detri-
 mēto iudicabit. Iupiter ē i suo casu a q̄rto gradu capricorni vsq; ad cō-
 plementū. 20. graduū: 7 residuū signi iudicabit sicut detrimentū. Mars
 est in suo casu a principio. 19. grad⁹ cancri vsq; ad fines ipsi⁹ cancri: 7 in
 principio ipsi⁹ signi iudicat sicut detrimentū. Et ven⁹ est in suo casu post
 q̄ transiit terminū Iouis vsq; ad. 21. graduū virginis. Istud de venere
 qđ dicit nō pōt stare nisi intelligas fm terminos Ptolemei. fm enī ter-
 minos illos. 14. grad⁹ virginis est finis termini Iouis. Scđm vō termi-
 nos positos in alchabicio nō est ita. ibi enī termin⁹ Iouis finit in. 21.
 gradu virginis. Vel igit lra haly est corrupta uel nō pōt dictū suū intel-
 ligi nisi fm terminos Ptolemei. Et mercuri⁹ est in suo casu a principio
 8. grad⁹ pisciū vsq; ad cōplementū. 19. graduū ipsi⁹: 7 in residuo eiusdez
 signi iudicat tanq; si eēt in detrimēto suo. Retrogradatio triū superiorū
 planetarū a principio sue retrogradatiōis vsq; ad oppositiōnē solis. i. vs-
 q; ad mediū retrogradatiōis aufert medietatē dati 7 alia medietas re-
 manet: 7 qñ trāsiuerit oppositiōnē solis aspice quot grad⁹ 7 minuta ibit
 retrogradādo ab oppositiōe solis 7 quot fuerit aspice quā pte pportio-
 nalē hñt: ad oēs grad⁹ quos hz retrogradari ab oppositiōe vsq; ad dire-
 ctionē 7 tñ addas medietati dati 7 dirigas grad⁹ illos recte cū suis mi-
 nutis tali mō q̄ qñ planeta fuerit in principio directiōis sue dabit recte
 suū datū cōpletū. Pono in hoc exemplū: pono q̄ mars fuerit alcocbo-
 den 7 fuerit datū suū totū. 60. anni fm pportionē prius factā in angulū
 7 succedentē 7 ponat q̄ sit ipse retrograd⁹ inter mediū retrogradatiōis
 amisit ġ in medio retrogradatiōis sue 7 añ mediū retrogradatiōis me-
 dietatē horū ānoz 7 remanserūt. 30. anni: 7 pono q̄ inerat vltra mediū
 retrogradatiōis sue. i. oppositiōnē solis retrogradādo p duos grad⁹: 7
 pono q̄ ab oppositiōe vsq; ad directionē debeat ire retrogradādo p. 10
 grad⁹. multiplicabo igit duos grad⁹ p medietatē dati qđ amisit. s. p. 30.

annos 7 pueniet. 60. que. 60. diuidã p. 10. 7 exhibüt. 6. anni quos annos
 addã medietati dati. s. 30. añis 7 pueniet. 36. añi. hoc effe datũ martis
 in casu pposito. Tñ venus 7 mercuri postq̃ qlibet eozũ incipit retrogra
 dari pdit medietatẽ dati ei qd̃ dat qñ est direct. 7 postmodũ aspice q̃t
 grad. 7 minuta sibi remanẽt vsq̃ ad occultationẽ suã recte quãto plus
 poteris: qz venus forte apparebit existendo inter eã 7 solẽ minus. 5. gra
 dibus. Et qñ fuerit appares dabit mediuz datũ nisi apparuit existendo
 inter eã 7 solẽ minus. 5. gradib. qz tũc nõ pdest illi apparitio illa in hoc
 statu. Postmodũ dirigas illos grad. 7 minuta postq̃ retrogradari ince
 pit quousq; occultauerit se subtiliter 7 recte 7 diuidas p hoc mediũ da
 ti qd̃ remansit in modo pdicto: qz qñ occultat̃ totũ perdit ei datũ sicut
 pdiximus qz nihil remanet ei. Et põt exemplificari ad similitudinẽ exem
 pli dati in retrogradatiõe triũ superiorũ. Dicit baly q̃ iupiter 7 ven. qñ
 cõiuncti fuerint corpaliter uel qñ aspiciũt alcohoden de tertio uel sex
 tili addũt numero annoz quos dedit alcohoden fm numerũ annoz
 suoz numerozũ annos uel menses uel dies uel horas iuxta virtutes ul
 debilitates eoz: 7 tñ ambe infortune saturnus 7 mars qñ iũgũt corpo
 raliter cñ alcohoden uel ipsũ aspiciũt de opposito uel q̃rto minuũt ei
 numerũ annoz suoz minorum. Sz qñ mercuri fuerit cũ fortunis ad
 dentib. alcohoden addit ipse sũliter numerũ annoz suoz minorum: 7
 qñ fuerit cũ infortunis minuẽtib. alcohoden minuit etiã partẽ suam
 7 qñ mars 7 saturn. aspexerint de tertio a signis breuiũ ascensionũ aut
 de sextili longarũ ascensionũ minuũt. Et dico q̃ sol in q̃rta 7 oppositio
 ne minuũt numerũ annoz suoz minoruz: 7 addit de 3. 7 sextili. Multi
 ex astrologis antiquis 7 modernis dicũt q̃ luna fortunata addit de ter
 tio uel sextili. 7 oēs sapientes hui. scie cõfitem. q̃ qñ natus nõ habuerit
 hylech 7 habuerit aliquã duarũ fortunarũ in ascendente uel medio ce
 li possibile est q̃ uiuet fm quantitatẽ annoz minorũ illi. fortune q̃ vitã
 significauit nisi grad. ascendẽs 7 luna fuerint infortunati uel fuerit ea
 dẽ fortuna dña domus mortis: qz tũc sigt̃ modicã durabilitatẽ 7 vitã.

Almutez vo qui p̃est natiuitati

Dic auctor docet eligere almutez. i. planetã dñatorẽ i fi
 gura a q̃ accipit esse nati post hylech 7 alcohodẽ. Snia
 lrẽ est ista. planeta hñs mai. dñiũ siue plures fortitudies
 in. 5. locis pdictis a qb. accipit hylech q̃ sũt loc. solis loc.
 lune loc. iunctiõis uel puentiõis pars fortune grad. ascendẽs ille pla
 neta ẽ almutez. i. vincens. Et si aligs habuerit dignitates in. 2. uel. 3. ul
 plurib. locis ex locis pdictis ille ẽ almutez. Verbi grã: pono q̃ vn. pla

neta fit dñs ascendētis ⁊ dñs termini eiusdē ascendētis ⁊ cū hoc dñs faciei eiusdē: talis planeta haberet in ascēdente. s. fortitudines. ⁊ pono q̄ alter planeta fit dñs exaltatiōis ascēdētis ⁊ dñs dom^o loci solis ⁊ dñs triplicitatis ptis fortune: talis planeta esset dignior almutez q̄ primus q̄ habet plures fortitudines in locis p̄dictis. Et ut abbrenief sermo colligende sūt fortitudines cuiuslibet in. 5. locis p̄dictis. ⁊ ille eorū q̄ abundauerit in numero fortitudinū ille erit almutez.

Ater hoc profectio ī ānis natitā
tū atq̄z mū.

In hoc ca^o docet op^o p̄fectiōis. i. mutatio nis ānoꝝ de vno signo ad aliud. ⁊ hoc duplicif. P̄mo in ānis natiuitatū. 2° in ānis magnarū diuisionū. Op^o in nis natiuitatū est facile. ⁊ est snia lrē talis. cū volueris scire ad q̄d signū applicat ānus natiuitatis alicui^o vide quot anni p̄fecti transferint nato ⁊ incipies a gradu ascendēte natiuitatis ⁊ dabis cuilibet āno vnū signū ⁊ vbi finit^o fuerit numer^o ibi erit signū p̄fectiōis ab ascēdēte. Verbi grā: ascendēs alicui^o natiuitatis fuit. 10. grad^o arietis in fine primi anni venit p̄fectio ad. 10. gradū tauri. In fine secūdi āni ad. 10. gradū geminorū ⁊ sic fm hūc ordinē dādo cuilibet anno signū vnū vsq̄ ad cōplēmtū. 1. 2. annoꝝ. tūc enī. s. in fine. 1. 2. ānoꝝ reuertit ad locū radiceis. Si autē multi anni transferint nato subtrahē a toto numero annoꝝ p̄fectoꝝ q̄ transferūt nato. 1. 2. quotiēs poteris. i. diuide p. 1. 2. ⁊ numerū qui remanet infra. 1. 2. p̄ice ab ascēdēte natiuitatis fm modū prius dictū. Verbi grā: ascendēs cuiusdā natiuitatis fuit. 13. grad^o virginis ⁊ transferūt nato. 3. 2. anni solares cōpleti. subtrahā a. 3. 2. annis. 1. 2. bis ⁊ remanent. 8. anni cōpleti. dabo q̄ primū annū virgini. secundū libze. tertiū scorpionī q̄rtū sagictario. q̄ntū capricorno. sextū aquario. septimū piscib^o. octauū arieti. veniet q̄ p̄fectio ad signū q̄d succedit imediate. s. ad taurū ad cōsimilē gradū gradui radiceis. s. ad. 13. eiusdē. Sicut dixi de gradu ascendente ita faciendū est de gradu solis ⁊ gradu lune ⁊ gradu ptis fortune: ⁊ vbi applicuerit ann^o dñs illi^o signi est disppfito illius anni. Et ab illo accipiunt facta de quib^o nat^o se intrōmittet illo anno ⁊ fortuna ⁊ infortunia que accidēt sibi illo anno. Auctor ponit exempla in lrā iō non est necesse multū insisē exemplis. Deinde dicit auctor cū p̄fectio anni puenit ad aliquē gradū alicui^o signi ⁊ fuerit aliqs planeta ul^o radij alicui^o planete post ipsū gradū in eodē signo vel in eadē domo in figura ⁊ volueris scire q̄n pueniet p̄fectio ad ipsū planetā vel radios ei^o. vide quot grad^o ⁊ minuta sint inter gradū ad quē puenit ann^o ⁊ ipsum planetā vel radios ei^o ⁊ multiplica illos p. 1. 2. ⁊ sextā vni^o. hoc ē dicē. dabis cuilibet

gradu. 12. dies et sexta parte vni et pueniet tibi dies q sunt a principio illius
 anni vsq ad tepus in q pfectio pueniet ad planetam uel ei radios. Ratio
 autē quare cuilibet gradu dant. 12. dies et .6. vni est: qz hoc mo in fine
 anni cōplet vnu signū. Si eni multiplicaueris. 30. grad^o p. 12. et sextam
 vni pueniet. 365. dies q sunt dies vni anni. Dicit Ptoleme^o in ppositiōe
 236. qz te ptis qdripriti sui. et sciem^o dispositionē facti annozū accipiēdo
 numerū annozū natiuitatis et psciem^o eos a quolibet locozū hylegioz
 fm ordinationē signozū vnicuiqz signo annū vnu et accipiem^o disposito
 rem a signo in quo applicat numer^o graduū. Idē haly in cōmento dicit
 qz in hoc dicto vult narrare Ptoleme^o qz qdlibet signū disponit in āno
 vno et sic ibit signi reuolutio in quo est significatoz qbuslibet. 12. annis
 vna vice vsq ad finē vite: et hoc sciūt omnes astrologi.

Profectio autem ex ānis mūdi

Hic docet op^o pfectionis in ānis mūdi. Snta littere ē ta
 lis. Cū volueris scire applicationē ānozū alicui^o secte vi
 de quot transferint āni solares cōpleti a picipio illi^o an
 ni in quo fuit magna diuictio q significauit illā sectā et di
 uide illū numerū ānozū p. 12. et numerū q remanserit infra. 12. pice ab
 ascēdēte illi^o āni in q fuit diuictio et vbi applicauerit numer^o ibi ē signū p
 fectiōis. Auctor ponit ex^m in lrā de secta sarracenz. i. machometi et di
 cit qz inf^o ānū diuictiōis q significauit legē illā et ānū apparitiōis macho
 meti. s. in q incepit pdicare fuerūt. 61. āni. Alia lrā h3. 52. anni. Ego cre
 do qz oebēt esse. 52. āni et 57. dies. aliogn nō cōcordabit cū illo qd dicit
 postea. et ascēdēs āni in q fuit illa diuictio fuit signū geminoz et puenit
 ille ann^o in q incepit pdicare ad signū vginis. s. ad signū illi^o planete qui
 fuit dñs signi ascendentis anni diuictionis. Si eni subtrahant a. 51. 12.
 quotiēs poterit remanēt. 3. de^o g^o signo geminozū primus. 2° cancro. 3°
 leoni et sic ann^o incōpletus q fuit post^o in numero puenit ad signū virgi
 nis. Nō est nobis magna cura quot anni fuerūt ab anno illi^o diuictiōis
 vsq ad primū annū arabū. Sufficiat eni nobis scire qz ann^o ille in q in
 ceperāt anni arabū puenit ad virginē: qz anni arabū sunt nobis noti ex
 tabulis extractionis earū et poterimus incipere a virgine fm qz dicit au
 ctor in littera. Et qz tempore auctozis ipsi opabant in tribus suis p an
 nos psarū: iō applicat d ictū suū ad annos psarū. et dicit cū volueris hē
 noticiā hui^o rei. i. scire ad qd signū applicat ann^o et anno diuictiōis q si
 gnificauit sectā sarracenzū vide quot āni psarū transferūt et verte illos
 in dies p tabulā extractiōis earū deseruiētē annis psaz aut qz multi

placent anni p. 365. tot enī dies continet annus p̄ficius q̄z anni p̄fici nō
 h̄nt q̄rtā diei z nūero dierū q̄ puenerit tibi adde. 3624. dies. tot enī dies
 fuerūt a principio annoꝝ arabū vsq̄ ad principiū annoꝝ persarū. z q̄d
 collectū fuerit diuide per. 365. z q̄rtā vni⁹ z pueniet anni solares: si qd re
 fiduū fuerit erūt dies anni ip̄fecti. Et potes etiā numerū dierū reducere
 ad ānos solares p̄ tabulas extractiōis earū deseruiētē annis solarib⁹.
 Tota intentio auctoris stat in hoc q̄ sciam⁹ quot āni solares p̄fecti trā
 fierūt ab initio annoꝝ arabū vsq̄ ad tēpus cōsiderationis z dam⁹ culli
 bet anno vni signū fm modū p̄lus dictū z incipiem⁹ a virgine. z ego
 ponā exemplū applicādo ad cōputatiōes nostras fm annos dñi nostri
 ihu xpi. Cū volueris scire ad qd signū applicat ann⁹ cōiunctiōis q̄ signi
 ficauit legē sarracenoꝝ subtrabe ab annis xpi. 621. ānos z. 6. menses
 z. 14. dies. tot enī anni fuerūt a principio annoꝝ xpi vsq̄ ad principiuꝝ
 annoꝝ arabū z numerū annoꝝ p̄fectoꝝ q̄ remanserit diuide p. 12. z il
 lud qd remanet p̄isce a virgine dando cuilibet āno signū vni fm modū
 p̄dictū z remanet ann⁹ imp̄fect⁹ sequēs annos p̄fectos quos diuifisti
 manet in v̄gine. Verbi grā: anni xpi sūt mō. 1330. cōpleti z. 22. dies ab
 illis subtrabā. 621. ānos. 6. menses. 14. dies remanēt. 708. anni solares
 p̄fecti. 6. menses z. 8. dies. Illi sūt anni q̄ transferūt a principio annoꝝ
 arabū vsq̄ mō. quos annos p̄fectos diuidā p. 12. z totus numer⁹ surgit
 ita q̄ nō remanet aliqs ann⁹ p̄fect⁹. Dico ḡ q̄ p̄fectio anni cōiunctiōis
 magne q̄ significauit sectā sarracenoꝝ mō est in virgine fm s̄niam au
 ctoris. Sicut exemplificatū est de secta sarracenoꝝ ita pōt fieri in alijs
 sectis si debeāt dici secte si sciat cōiunctio significans illā sectā za scēdēs
 anni cōiunctiōis. Sz de hac materia nō expedit multū log. est enī res q̄
 nō cōcordat cū fide n̄ra: sz si qs delectat in his z voluerit reducere mu
 tationes q̄ fiūt i legib⁹ ad mo⁹ supioꝝ corporū legat libros de magnis
 cōiunctionib⁹ z ibi inuentet. Dende dicit si volueris p̄fectionē a signo cō
 iunctiōis q̄ significauit p̄dictā sectā p̄isce annos p̄dictos a scorpione
 qz cōiunctio illa fm eū fuit in scorpione. Si vo volueris p̄fectionē ab ascē
 dente regni vide quot āni solares transferūt a principio illi⁹ regni. Ipe
 exemplificat de vno regno sz nescio de quo regno loquit⁹ z non curo qz
 sine exemplo suo pōt intelligi litera. Sicut autē dicit de ascendente re
 gni ita debet intelligi de ascendente foundationis alicuius ciuitatis uel
 castri uel etiā cuiuscūqz edificij ita q̄ accipiant anni solares p̄fecti qui
 transferūt a principio foundationis illi⁹ z p̄ficiant ab ascendente princi
 pij foundationis fm modum ante dictū. Deinde dicit si volueris p̄se
 ctionem ab ascendente mutationis coniuunctionis Jouis z saturni de
 triplicitate aquatica ad triplicitatem igneam subtrabe ab annis p̄sarū

176. annos p̄ficos ⁊ cōuerte illos qui remanēt in annos solares ⁊ p̄isce a leone. vult dicere q̄ cōiunctio Jouis ⁊ saturni in principio annorum perfarū fuit in triplicitate equatica ⁊ post principiū annoꝝ perfarū per quos ip̄si cōputabant p. 176. annos mutauit se cōiunctio ad triplicitatem ignea: iō iubet subtrahere ab annis perfarū. 176. annos ⁊ remanēt anni qui transferūt ab anno mutationis cōiunctionis ad triplicitatem ignea: ⁊ iubet eos annos qui remanēt vertere in annos solares qz p̄fici nō habent bisextū ⁊ anni solares habent: p̄fectio autē fit fm annos solares: ⁊ iubet p̄iscere a leone qz fm ipsū leo fuit ascendens in anno mutationis cōiunctionis ad triplicitatē ignea. ex quo videt q̄ auctor iste fuit ⁊ cōposuit hunc librū in tempore quo cōiunctio fuit ī triplicitate ignea nūc autē hec cōiunctio est in triplicitate aerea ideo ponā exemplum de triplicitate in qua nos sumus. Lū volueris scire p̄fectionē ab anno mutationis cōiunctionis Jouis ⁊ saturni ad triplicitatē aerea subtrahere ab annis x̄pi. 1324. annos ⁊ 71. dies ⁊ 20. horas. tantū enī tempus transferūt a principio annoꝝ x̄pi vsqz ad principū annoꝝ mutationis cōiunctionis ad triplicitatē in qua nos sumus: ⁊ residuū p̄isce a. 13° gradu tauro. ille enī fuit ascendens anni supradicti ⁊ vbi p̄duxerit te numerus ibi erit p̄fectio anni. Verbi gratia: anni x̄pi sunt numero. 1330. completi ⁊ 22. dies. ab illis subtraham. 1324. annos ⁊ 71. dies. ⁊ remanent. 5. anni p̄fecti ⁊ 316. dies anni imp̄fecti: dabo primū annū tauro incipiendo a 13. gradu eius. secundū signo geminoꝝ incipiendo a. 13. gradu ei^o. tertium cancro. quartū leoni incipiendo a. 13. gradu eius. quintū virgini incipiendo a. 13. gradu eius. venit ergo p̄fectio. 6. anni mundum p̄fecti ad librā ad. 13. gradū. Et si volueris gradū in quo est p̄fectio diei vltimi ex diebus qui transferūt de anno imp̄fecto multiplica numerū dierum anni p̄fecti p. 30. ⁊ p̄ductum diuide p. 365. ⁊ numerus quotiens erit gradus. Si autē aliquid remanserit post diuisionē multiplica illud p. 60. ⁊ diuide p̄ idem quod prius ⁊ numerus quotiens erit minuta. Verbi grā in p̄posito exemplo remanserūt de anno imp̄fecto. 316. dies quos multiplicabo per. 30. ⁊ pueniēt. 9480. quē numerū diuidam per. 365. ⁊ eribunt. 25. gradus ⁊ remanēt post diuisionē. 355. que multiplicabo p. 60 ⁊ puenient. 21300. ⁊ diuidā per. 365. ⁊ eribunt. 58. minuta. addam ergo super. 13. gradū libre. 25. gradus ⁊ 58. minuta. ⁊ pueniet numerus vsqz ad. 8. gradus ⁊ 58. minuta scorpionis. ibi ergo nūc est p̄fectio ab ascendente anni mutationis cōiunctionis ad triplicitatē aeream.

F **T**er hoc directio. In hoc capitulo au-
tor docet dirigere si-
gnificatorē quēlibet ad quēlibet locū circuli. Intelligen-
dū ē primo qd directio siue dirigere significatorē ad quē-
libet locū circuli nihil aliud ē qm inuenire grad^o equino-
ctialis q reuoluūt a loco significatoris vsq; ad locum ad
quē debet dirigi. Si locus significatoris fuerit in medio celi uel i angu-
lo terre tūc dirigere est inuenire grad^o equinoctialis q reuoluunt a loco
significatoris vsq; ad locū quē debet dirigi in horizonte recto. Si autē
fuerit in ascendēte uel in occidente tūc est inuenire illos gradus in hori-
zonte obliquo. Si autem nō fuerit in aliquo horū locorū tūc accipiunt
ascensiones mixtim. s. miscendo ascensiones circuli directi cū ascensio-
nib^o regionis: pportionaliter tū fm distātiā loci significatoris ab an-
gulis: z gradus directiōis qñq; significāt ānos qñq; dies qñq; alia tpa.
In natiuitatib^o qlibet gradus significat annū. In reuolutionib^o anno-
rū mūdi z natiuitatū quilibet gradus significat diē. Et quidā uolūt q i
reuolutionib^o annoz. 59. minuta z. 8. 2°. s. motus solis in vno die signi-
ficant vnū diē. In cōiunctionib^o solis z lune z in oppositiōib^o fm quos-
dam qlibet. 13. grad^o. 10. minuta. s. quantū luna mouēt in die p mediū
cursū significāt diē. Lū ḡ uolueris significatorē aliquē dirigere ad quē-
cūq; locū circuli si significator ille fuerit in gradu medij celi uel in angu-
lo terre subtrabe ascensioēs circuli directi gradus significatoris ab ascē-
sionib^o circuli directi loci ad quē vis dirigere z remanēt grad^o directio-
nis. Si vō significator fuerit in ascendēte aut occidēte subtrabe ascen-
siones circuli obliqui grad^o significatoris ab ascensionib^o circuli obliq;
ad quē vis eū dirigere z remanēt grad^o directiōis. Exemplū qñ est i me-
dio celi. Pono q luna sit i medio celi in. 5° gradu aquarij. z pono q ra-
dij oppositi saturni sint in sexto gradu pisciū. Ponam q uelim dirigere
lunā ad radios oppositos saturni. Quesiui igit ascensioēs gradus lune
in circulo directo z inueni. 37. grad^o. 23. minuta. questiui etiā ascensio-
nes sexti grad^o pisciū ubi sūt radij oppositi saturni in eodē circulo dire-
cto z inueni. 67. gradus. 98. minuta. Deinde subtraxi ascensioēs lune ab
ascensioēb^o radioz saturni z remanserūt. 30. grad^o. 25. minuta. illi eēt
grad^o directionis in hoc casu. Exemplū qñ est in ascendēte. Pono q lu-
na sit in eodē. 5. gradu aquarij z radij saturni in. 6° pisciū questiui ascen-
siones grad^o lune in circulo obliquo in regioē cui^o latitudo est. 48. gra-
dū z inueni. 330. grad^o. 22. minuta. Questiui etiā ascensioēs sexti grad^o
pisciū inueni. 348. grad^o. 31. minuta. subtraxi ascensioēs lune ab ascen-
sionib^o grad^o radioz saturni z remanserūt. 18. grad^o. 9. minuta. illi eēt

88
grad^o directiōis in hoc casu. hoc eodē mō dirigif grad^o ascendēs ad quē
libet locū circuli. Si vō significator dirigēdus fuerit extra hec loca tūc
si fuerit inter mediū celi z ascendens vide distantiā ei^a a medio celi sub
trahēdo ascensioēs grad^o mediij circuli in circulo directo ab ascensionē
bus grad^o significatoris quā distantiā serua. Deinde scias medietatem
arcus diurni grad^o significatoris p modū dictū in caplo de radiationē
bus z serua eā. Deinde subtrabe ascensioēs circuli directi grad^o signifi
catoris ab ascensionē^o circuli directi loci ad quē vis eū dirigere z qđ re
manserit erit significator circuli directi serua eū. Deinde subtrabe ascē
siones grad^o significatoris in circulo obliq ab ascensionē^o loci ad quē
vis eū dirigere in eodē circulo obliq z qđ remanserit est significator re
gionis. Deinde subtrabe significatorē minorē de maiori z differentiaz
multiplica p distantiā ab angulo mediij celi z pductū diuide p medietate
tem arcus diurni z pueniet ps. pportionalis quā adde sup significatorē
circuli directi si fuerit minor significatore regiōis: uel subtrabe si fuerit
maior z qđ puenit erit grad^o directiōis. Si aut velles dirigere ꝑ suc
cessionē signoꝝ sic dirigūt ptes z planete retrogradi. s. pcedēdo ab ascē
dēte ver^o mediū celi tūc debes accipe distantiā significatoris ab ascēdēte
p ascensioēs regiōis z debes addere pte pportionalē drie duoz signifi
catorū sup significatorē regiōis si ille erit minor significatore circuli di
recti aut subtrahē ab eo si eēt maior. i. alio nō differt op^o. Si aut signifi
cator dirigēd^o fuerit int ascēdēs z angulū tre: vide distantiā grad^o signifi
cator ab ascēdēte subtrahēdo ascensioēs grad^o ascēdētis regiōis ab ascē
sionē^o grad^o significator regiōis z serua distantiā. Deīn scias medietate
tē arc^o nocturni grad^o significatoris p modū dictū i ope radiationū quā
etiā serua. Deīn subtrabe ascensioēs grad^o significatoris i circulo obliq
ab ascensioē^o loci ad quē vis eū dirigē i eodē circulo obliq z qđ remā
serit ē significator regiōis quē serua. Deīn subtrabe ascensioēs grad^o si
gnificatoris circuli directi ab ascensioē^o circuli directi loci ad quē vis
eū dirigē z qđ remanserit erit significator circuli directi. Deinde subtra
be minorē de maiori z remanebit differentia duozū significatorū: quā
multiplica p distantiā grad^o significatoris ab ascēdēte z pductū diuide
p medietate arc^o nocturni grad^o significatoris z pueniet ps. pportiona
lis quā adde significatori regionis si fuerit minor significatore circuli
directi. uel subtrabe a significatore regionis si fuerit maior significa
tore circuli directi z quod post additionem uel subtractionem proue
nerit sunt gradus directionis. Si vero volueris dirigere contra succes
sionem signozum. s. pcedendo ab angulo terre versūs ascendens: tunc
debes accipere distantiā significatoris ab angulo terre per ascensioēs

circuli directi & multiplicare illā p̄ differentiā duozū significatozū & di-
 uidere per medietatē arcus diurni ut prius dictū est: & partē p̄portiona-
 lem debes addere ad significatozē circuli directi si fuerit minor signi-
 ficatozē regionis. Vel subtrahere si fuerit maior: in alio nō differt opus
 Si autē significatoz dirigend⁹ fuerit int̄ angulū terre & gradū occidētis
 operari debes cū gradu opposito significatozis & cum gradu opposito
 loci ad quē vis eum dirigere & per distantiā gradus oppositi significa-
 tozis a medio celi & per medietatē arc⁹ diurnū grad⁹ oppositi significa-
 tozis gradus enī opposit⁹ significatozis tm̄ distat a linea meridiana quan-
 tū gradus significatozis ab angulo terre: & medietas arcus diurni gra-
 dus oppositi est tanta quanta est medietas arcus nocturni significa-
 tozis. & est tunc idem opus qđ fuit inter mediū celi & ascendens. Si vō si
 significatoz dirigēdus fuerit inter angulū occidentis & mediū celi debes
 operari similiter per gradū oppositū significatozis & per distantiā eius-
 dem ab ascendēre & per medietatē arcus nocturni eiusdē gradus oppo-
 siti & per gradū oppositū loci significatozis ad quē dirigēdus est: & est
 e⁹dē operatio sicut fit inter ascēdēs & angulū terre. Si vō cōtingat qđ si-
 gnificatoz dirigend⁹ sit in vna quadra & locus ad quē debet dirigi sit in
 alia quadra. Verbi gratia: significatoz sit inter mediū celi & ascendens
 & locus ad quē debet dirigi sit inter ascendens & angulū terre tūc debes
 dirigere vsq; ad angulū & postea dirigere angulū vsq; ad locū ad quem
 debet dirigi & iūgere has directiones insimul. Diriges autē significato-
 rem prius dictū ita qđ accipias distantiā significatozis ab angulo qui ē
 retro ipsum in ordine signozū sicut si fuerit inter angulum medij celi &
 ascendens accipies distantiā eius ab angulo medij celi. Et si fuerit int̄
 ascendens & angulū terre accipies distantiā eius ab ascendēte: accipies
 etiā medietatē arcus diurni uel nocturni gradus significatozis ul' eius
 oppositi per modū prius dictū: & angulū ad quē vis dirigere accipies p̄
 loco ad quē debet dirigi & teneto ordinem prius dictū. Illa directione
 facta diriges angulū p̄ modū prius dictū qñ significatoz fuerit i aliquo
 angulozū vsq; ad locū ad quem debet dirigi significatoz: & addes vnaz
 directionē cū alia & puenient gradus directionis. Auctor i littera dicit
 qđ debet accipi distantiā significatozis ab angulo & illa debet diuidi p̄
 partes horarū gradus significatozis & puenient hōze distantie signifi-
 catozis ab angulo & dicit qđ debet accipi sexta pars differentie duozū
 significatozū quā sextā partē iubet multiplicare per horas distantie si-
 gnificatozis a meridie: & pueniēs iubet addere ad significatozē circuli
 directi uel subtrahere per modū dictū. S; modus quē posui est leuior

⁊ planior. In modo eni auctoris oportet accipere distantia ab angulo
 p eundē modū quem ego posui. ⁊ vltra hoc oportet querē ptes horarū
 grad^o significatoris: ⁊ postea diuidē distantia ab angulo p ptes horarū
 grad^o significatoris ⁊ qđ puenerit tenere. Oportet etiā fm modum suū
 querē significatorē circuli directi ⁊ significatorē regionis p eūdem mo
 dū quē posui. ⁊ etiā differentia duorū significatorū: ⁊ vltra hoc oportet
 illā differentia diuidē p sex ad hoc qđ habeat 6° ps ei^o. Eū in multitudine
 opationū faciliter cadat error videt mibi mod^o quē posui certior. Exem
 plū qđ significator est inter mediū celi ⁊ ascendēs ⁊ locus ad quē debet
 dirigi in eadē quadra. f. inter mediū celi ⁊ ascendens. Pono qđ luna sit
 hylech ⁊ sit in. 5° gradu aquirij ⁊ pono qđ radij oppositi saturni ⁊ idem
 esset de corpe: sint in sexto gradu pisciū. Et pono qđ angul^o medij celi sit
 20. grad^o capricorni. Ad dirigendū lunā ad radios saturni questui pmo
 ascensioēs grad^o medij celi in circulo directo ⁊ iueni. 21. grad^o ⁊ 39. mi
 nuta. subtraxi ascensioēs grad^o medij celi ab ascensionib^o grad^o lune ⁊
 remāsit distātia lune a medio celi. 15. g^o d^o. 44. minuta. Deinde qđ sui ascē
 siones grad^o lune in circulo obliquo ⁊ iueni. 330. grad^o. 22. minuta. qđ si
 ui etiā ascensioēs grad^o oppositi loci lune. 104. grad^o ⁊ 30. minuta a q
 bus subtraxi ascensioēs grad^o lune s; qz nō potui subtrahere eo qđ ascen
 siones grad^o lune erāt maiores ascensionib^o grad^o oppositi addidi ascē
 sionib^o grad^o oppositi lune. 360. grad^o ⁊ puenerūt. 464. grad^o. 30. minu
 ta. Deinde subtraxi ⁊ remanserūt. 134. grad^o. 8. minuta. ⁊ hoc fuit tot^o ar
 cus diurn^o grad^o lune quē mediaui ⁊ fuit medietas. 67. gradus. ⁊ 4. mi
 nuta. Seruauī itaq; distantia lune a medio celi ⁊ medietatē arcus diur
 ni lune. Deinde subtraxi ascensioēs grad^o lune in circulo directo q̄ fue
 rint. 37. grad^o. 23. minuta. ab ascensionib^o grad^o radioꝝ saturni in eodē
 circulo que fuerūt. 67. grad^o. 48. minuta. ⁊ remanserūt. 30. grad^o. 25. mi
 nuta. ⁊ hoc fuit significator circuli directi seruauī itaq; eū. Deinde sub
 traxi ascensioēs grad^o lune in circulo obliquo q̄ fuerūt. 330. gradus. 22.
 minuta. ab ascensionib^o radioꝝ saturni in eodē circulo obliquo q̄ fue
 runt. 348. grad^o. 31. minuta. ⁊ remansit significator regionis q̄ fuit. 18.
 grad^o. 9. minuta. Deinde subtraxi significatorē regionis a significatore
 circuli directi ⁊ remansit differentia duorū significatorū q̄ fuit. 12. grad^o.
 16. minuta. Deinde multiplicauī istā differentia p distantia lune a me
 dio celi ⁊ diuisi p medietatē arcus diurni grad^o lune ⁊ puenit pars ppor
 tionalis q̄ fuit. 2. grad^o. 52. minuta. 39. 2° quā partes pportionalē etiam
 subtraxi a significatore circuli directi qz fuit maior significatore regio
 nis ⁊ remanserūt grad^o directionis q̄ fuerūt. 27. grad^o. 32. minuta. 21. 2°

mm

accepi p quolibet gradu vñū annuz z p quibuslibet minutis. 5. residuis
 vñū mensem z p quolibet minuto. 6. dies. z p quolibet secūdo. 6. minu-
 ta dierū. cū completū fuerit hoc tempus a tempore natiuitatis cui⁹ figu-
 ra fuerit hoc modo disposita moriet natus. Qñ vō significatoz est inter
 ascendens z angulū terre operaberis cum distantia ab ascendente z cū
 medietate arcus nocturni z nō differt in alio. Cū volueris dirigere con-
 tra successiōē signozū si significatoz fuerit inter medius celi z ascendēs
 operaberis cū distantia ab ascendente z cum medietate arcus diurni.
 Si significatoz fuerit inter angulū terre z gradū occidentis operaberis
 cū opposito gradus significatozis z gradu opposito loci ad quē vis di-
 rigere. z tūc est opus tuū inter medium celi z ascendens. Et si significa-
 toz fuerit inter gradum occidentis z medium celi opaberis similiter cū
 gradibus oppositis. z tunc est opus tuū inter ascendens z angulū terre.
Nota tñ q̄ fm modum dictum dirigunt significatozes quando non
 habent latitudinē. Quando autē significatozes habent latitudinem dif-
 ficilioz est modus. z ppter hoc factū fuit instrumentū ad dirigendū pla-
 netas habentes latitudinem z illud instrumentū vocatur directorium.
 Videbat cōpositori seu inuentori illius instrumenti q̄ significatoz ha-
 bens latitudinem nō posset dirigi per tabulas ascensionum. uel nō sine
 magna difficultate. Ego autem dico q̄ instrumentū suum non est suffi-
 ciens nisi sit maxime quantitatis ita q̄ possit recipere minuta tale autē
 vix potest fieri. In directionibus eni ut plurimū accipitur pro quolibet
 gradu vnus annus. modo si in directionibus instrumentū non sit diui-
 sum nisi p gradus vix inueniet in eo certitudo vsq; ad annū. z hoc si in-
 strumentū sit bene factum ita q̄ nō sit error in diuidendo. hoc autē non
 sufficit. Et ego dico tibi q̄ significatoz habens latitudinem potest dirigi
 ad locum habentē latitudinem per tabulas ascensionū z non vidi mo-
 dum expositum in aliquo libro. Modus autē est iste cum volueris di-
 rigere significatozem habentē latitudinem ab egyptica ad corpus ali-
 cuius planete etiam habentis latitudinē uel ad radios alicuius haben-
 tis latitudinem: quere primo gradum cū quo significatoz mediat celuz
 fm doctrinā canonū pmi mobilis. Deinde quere gradū cū quo mediat
 celū locus ad quē vis dirigere fm eandē doctrinā. z accipies gradū cuius
 quo significatoz mediat celū p loco significatozis. z p hunc scies distan-
 tiā significatozis a medio celi uel ab ascendēte p modū prius dictū nec
 plus nec min⁹. z accipies locū cū quo mediat celū loc⁹ ad quē debet di-
 rigi p loco ad quē debet dirigi. z cū istis duob⁹ queres significatozē cir-
 culi directi p modū prius dictū. Deinde quere gradū cū quo orit signifi-
 catoz in regiōe tua fm doctrinā canonū pmi mobilis. quere etiā gra-

dū cū quo oriū locus ad quē debet dirigi fm eisdē canones. Deinde cū gradu cū quo oriū significator queres medietatē arc^o diurni uel nocturni p modū prius dictū. z queres significatorē regionis cū istis duobus gradib^o. s. cū gradu cū quo oriū significator z cū gradu cū quo oriū loc^o ad quē debet dirigi: i alio nō differt opus. Dico tibi etiā z breuiter oportet querē gradū in quo significator mediat celū z gradū cū quo mediat celū locus ad quē debet dirigi. cū primis duob^o oportet querē significatozē circuli directi. cū alijs duob^o oportet querē significatozē regionis. Cū gradu cū quo significator mediat celū oportet querē distantā a medio celi si fuerit inter mediū celi z ascendēs. cū gradu cū quo oriū significator oportet querē medietatē arc^o diurni uel nocturni. ¶ Si aut significator fuerit inf^o ascendēs z angulū terre oportet querē distantā significatoris ab ascendente cū gradu cū quo oriū significator z cū eodē medietatē arc^o nocturni. in oibus alijs est idē opus cū ope prius dicto. Est etiā vn^o ali^o casus q pōt cōtingere in directionib^o qñ significator z locus ad quē debēt dirigi hñt latitudinē aut vn^o eozū bz latitudinē. Pōt enim cōtingere q significator dirigend^o z locus ad quē debet dirigi simul ueniāt ad lineā meridianā ita q ambo mediāt celū cū eodē gradu licz nō sint in eodē gradu in egyptica. Si alijs istoz casuū eueniat tūc opaberis eodē mō quo dicā. Si significator z loc^o ad quē debet dirigi ueniant cū eodē gradu ad mediū celi: qz nō sūt aliq̄ ascensōes in circulo directo inter eos pones p significatozē circuli directi. o. Postea q̄res significatozē regionis accipiēdo ascensōes in circulo obliq̄ a loco cū q̄ oriū significator vscq̄ ad locū cū q̄ oriū locus ad quē debet dirigi. z totū illud. s. significatozē regiōis multiplicabis p distantā significatoris ab angulo z pductū diuides p medietatē arc^o diurni uel nocturni: z pueniet ps pportionalis quā tenebis p gradib^o directiōis. Si aut significator dirigēdus z loc^o ad quē debet dirigi oriant^o cū vno z eodē gradu pones p significatozē regionis. o. z significatozē circuli directi multiplica p distantā significatoris ab angulo. z diuide p medietatē arcus diurni uel nocturni: z pueniet ps pportionalis quā tenebis p gradib^o directiōis. Ponere de omnib^o exempla esset nimis longū: s; intendo dño concedente in fine istius expositionis ponere equationē vni^o natiuitatis in qua patebit mod^o inuestigādi ascendente eligēdi hylech z alcoboden. z ponam ibi aliquas p̄iectiones radioz z aliquas directiōes. sufficiant hec de opere directionū. Dicit auctor in littera cognitis annis directiōis si uolueris scire locū isti^o directiōis in zodiaco adde ānos directiōis sup ascensōes circuli directi grad^o significatozē si significator fuerit in medio celi uel in angulo fre z reduces ad grad^o eq̄les in circulo directo z vbi pduxerit

te numerus in circulo signozū ibi est locus directionis. ⁊ dicitur locus diuisionis ⁊ dominus termini illius loci dicitur diuisor. Si significator fuerit in ascendente adde annos directionis sup ascensiones regionis gradus significatoris: ⁊ reduc ad gradus equales in circulo obliquo. ⁊ vbi pduxerit te numerus in circulo signozū ibi est locus diuisionis: ⁊ dominus termini illius loci est diuisor. Et istud est idem opus cum opere de pirectionibus radiozū. ⁊ quando feceris directionem ⁊ feceris istud opus inuenies in fine eūdem locum ad quem direxisti nisi significator haberet latitudinem.

Hec hoc algebutar in natiuitatibus. In hoc capitulo auctor docet dirigē gradum ascendente i natiuitatibus. Sententia littere est talis. Cōsidera in cuius planete termino sit gradus ascendens ⁊ considera finem illius termini. Deinde quere ascensiones gradus ascendentis in circulo obliquo p tabulam tue regionis ⁊ serua eas. quere etiā ascensiones finis illius termini p eādem tabulam a quibus subtrabe ascensiones gradus ascendentis ⁊ gradus qui remanserint sunt gradus directionis. accipe p quolibz gradu annū vnum. ⁊ p quibuslibet quinqz minutis vnuz mensē ⁊ p quolibet minuto. 6. dies. ⁊ p quolibet secūdo duas horas ⁊. 24. minuta hore. ⁊ planeta qui est dominus termini est dispositoz annozū siue diuisor. Postea considera finem termini imediate sequentis: ⁊ subtrabe ascensiones finis termini pcedentis ab ascensioibus finis termini illius: ⁊ remanebūt gradus directiois accipe sicut prius p quolibet gradu annum vnū ⁊c. ⁊ dominus illius termini est dispositoz siue diuisor: ⁊ isto modo facies ad finem cuiuslibet signi fm ordinem signozū vsqz ad finē vite. ⁊ si fuerit in aliquo termino aliquis planeta uel radij alicuius planete ille planeta erit particeps in diuisione. Exemplum in hoc pono q ascendens alicuius natiuitatis fuit quartus gradus virginis complet⁹ ad dirigendū gradum istum. cōsidera primo in cuius planete termino est iste gradus. ⁊ patet primo q in termino mercurij ⁊ durat terminus vsqz ad finem. 7. gradus virginis. quesui ascensiones gradus ascendētis in horizonte obliquo in regione cuius latitudo est. 48. gradus ⁊ inueni. 144. gradus. 27. minuta. quesui etiā ascensiones finis termini. s. finis. 7. gradus virginis: ⁊ inueni. 148. gradus. 33. minuta. subtraxi ascensiones gradus ascendentis ab ascensionib⁹ finis termini ⁊ remanserūt 4. gradus. 6. minuta. dedi cuiilibet gradui annuz ⁊ gbuslibet. 5. minutis

Inū mensē 7 cuilibet minuto. 6. dies. 7 fuerūt quattuor anni. 1. men-
 sis. 26. dies. 7 mercurius dominus termini fuit dispositoz istozū anno-
 rū. Deinde considerauī terminū imediate sequentē qui est veneris 7 du-
 rat vsq; ad finē. 17. gradus virginis. quefui ascensionē finis termini
 illius. s. veneris 7 inueni. 162. gradus. 15. minuta. a quib⁹ subtraxi ascē-
 siones finis termini precedentis mercurij 7 remanserūt. 13. gradus. 44.
 minuta qui fecerūt. 13. annos. 8. menses. 12. dies. 7 venus disposuit hos
 annos. in fine istius termini fuit etas nati. 17. anni. 9. menses. 18. dies.
 Deinde sequitur terminus Jouis qui durat vsq; ad. 21. gradū virginis
 completū. quefui ascensionē eius 7 inueni. 167. gradus. 93. minuta. a
 quibus subtraxi ascensionē finis termini precedentis: 7 remanserunt
 quinq; gradus. 28. minuta que fecerunt quinq; annos. quinq; menses.
 18. dies. 7 Jupiter fuit dispositoz istozum annozū. Factaq; est etas nati
 in fine istozum annozū. 23. anni: tres menses. sex dies. Deinde sequitur
 terminus martis 7 faciendum est ut prius. 7 fm istum ordinem est di-
 rectio continuanda vsq; ad finem vite: 7 quotiens directio peruenit ad
 corpus uel radios infortune ueniet nato infirmitas uel impedimentuz
 in corpore suo fm naturā illius infortune nisi fortune aspererint ipsū
 locum tunc enim minuent malū.

F **T** **Ex hoc duodenaria plane-**
tarū et domozū. In hoc capitulo auctor
 duodenarie. Intelligendū est ad euidētiā istius capi-
 tuli q; quodlibet signum intelligitur diuidi in duodecim
 partes. 7 quelibet pars est de duobus gradibus 7. 30. minutis. Dyspa-
 lensis ponit hoc capitulū 7 duo capitula sequentia inter dignitates pla-
 netarū: 7 dominus prime duodenarie est dominus illius signi. Domi-
 nus secūde duodenarie est planeta succedens descendendo 7 sic fm or-
 dinem. Uerbi gratia: dominus prime duodenarie arietis est mars. se-
 cunde sol. tertie venus. quarte mercurius. quinte luna. sexte saturn⁹. se-
 prime iupiter. octaue iterū mars. 7 sic fm ordinem. Sententia auctoris
 est talis. Cum uolueris scire duodenarias planetarū uel domozū uide
 quantū transiit planeta de signo in quo est aut de domo in qua ē 7 nu-
 merū illozū gradū multiplicā per. 12. 7 super numerū productuz adde
 numerum gradū quos multiplicasti. 7 quod collectum fuerit pisce ab
 initio signi in quo est planeta dādo vniciq; signo. 30. 7 vbi finit⁹ fue-
 rit numerus ibi erit duodenaria.

mm 3

Et ex hoc anaubarach. ^{Hic docet inuenire dominus}
^{nouenarie. Snia eni est ta-}
 lis. Cum volueris scire nouenariā siue dominū nouenarie alicui⁹ pla-
 nete vide quot gradus p̄transiuit planeta de signo in quo est uel de do-
 mo in qua est: ⁊ diuide totū illud signū in .9. diuisiones ⁊ erit quelibet
 diuisio ex tribus gradibus ⁊ .20. minutis. Deinde vide in qua parte illi⁹
 diuisionis sit planeta. ⁊ dabis primā diuisionem domino signi mobili-
 lis eiusdē triplicitatis. ⁊ secundā diuisionē dño signi sequētis ⁊ sic eūdo
 sm ordinem signorū quousq; venias ad illaz nouenariā in qua est pla-
 neta cuius queris dominū nouenarie. Verbi gratia: pono q̄ sol in .24.
 gradu aquarij: ad sciendū dñm nouenarie gradus solis dedi p̄mos tres
 gradus aquarij ⁊ .20. minuta dño signi mobilis eiusdē triplicitatis. est
 autē aquarius de triplicitate aerea. Signū mobile illi⁹ triplicitatis est
 libra. dño eius est ven⁹. est ergo venus domina prime nouenarie aqua-
 rij. s. primorū triū graduū ⁊ .20. minutorū. Deinde dedi secundā noue-
 nariam marti dño signi sequētis. s. scorpionis ⁊ completi tūc fuerunt
 a principio: 0 aquarij. 6. gradus ⁊ .40. minuta. Deinde tertiā nouenariam
 dedi Joui. s. dño sagictarij qui succedit scorpionis: ⁊ completi fuerūt tūc
 a principio aquarij. 10. gradus. Dedi quartā nouenariam saturno dño
 capricorni qui succedit sagictario. ⁊ cōpleti fuerūt a principio signi. 13.
 grad⁹ ⁊ .20. minuta. Dedi quintā nouenariā saturno dño aquarij: ⁊ cō-
 pleti fuerunt. 16. gradus. ⁊ .40. minuta. Dedi sextam nouenariam Joui
 domino pisciū ⁊ completi fuerunt a principio signi aquarij. 20. grad⁹.
 Dedi septimā nouenariā marti dño arietis: ⁊ completi fuerūt a princi-
 pio signi. 23. gradus ⁊ .20. minuta. Dedi octauā nouenariā veneri dño
 tauri. illa ergo est diuisio nouenarie solis in casu proposito: ⁊ completi
 fuerunt tunc gradus. 26. ⁊ minuta. 40. aquarij. Quā ergo inuenies in li-
 bris iudiciorū de dño anaubarach luminariū si fuerit in die intelligit
 de dño nouenarie solis. si in nocte de dño nouenarie gradus lune. Alia
 que auctor dicit patet legendo litterā.

Et ex hoc adoringen. ^{Hic docet inuenire decanum.}
^{Snia ei⁹ ē talis. Diuide signū}
 ascendens in tres ptes ⁊ quelibet diuisio erit ex decem gradib⁹. dabisq;
 primā diuisionē dño ascendētis. secundā dño secūdi signi. ⁊ tertiā dño
 tertij signi. Vult dicere q̄ prima diuisio est dñi eiusdē signi qđ ascendit
 ⁊ secūda diuisio est dñi signi sequētis eiusdē triplicitatis. tertia diuisio ē
 dñi tertij signi illi⁹ triplicitatis. ita q̄ tres decani sūt dñi triū signorum
 vni⁹ triplicitatis. Auctor ponit exemplū tale in lrā. Posito q̄ prima sa-

cies arietis fit ascendens ei⁹ decanus est mars. Si secūda facies ē ascen-
dens ei⁹ decanus est sol dñs leonis secundi signi eiusdē triplicitatis. 7 si
tertia facies fit ascendēs ei⁹ decanus ē Jupiter dñs sagittarij qđ est ter-
tiū signū illi⁹ triplicitatis. Et si prima facies leonis fit ascendēs ei⁹ deca-
nus ē sol dñs eiusdē signi. Si 2⁹ facies fit ascendēs ei⁹ decanus est Jupi-
ter dñs signi quod succedit leoni in eadē triplicitate. Si tertia facies fit
ascendēs ei⁹ decanus est mars dñs tertij signi a leone i eadē triplicitate
f. arietis. 7 fm hunc modū intellige de alijs triplicitatibus.

H **Ex hoc dominus orbis.** In hoc capitulo
lo ponit ordinē in dño horarū in natiuitatib⁹. Sñia lrē
est talis. Aspice in qua hora natus egredit vteruz 7 dñm
illi⁹ hore: da primo anno natiuitatis 7 p illum significat
esse nati in eodē anno quantuz ad sanitates uel infirmi-
tates corpis nati sicut p dñm ascendētis. Et dabis dñm hore sequentis
secūdo anno. 7 p eū significat esse substātie in eodē āno sicut p dñm do-
minus substantie. Dabis dñm tertie hore tertio āno ab hora natiuitatis.
7 p eū significat esse fratrū in illo anno sicut p dñm tertie domus. 7 isto
modo facies de alijs dñis horarū eūdo fm ordinem horarū 7 domozū
vsq; ad finē vite. 7 planū est in lrā qđ dicit. Exemplum in hoc: ponat qđ
quidā natus fuit in die solis hora q̄rta q̄ hora q̄rta ē hora lune. erit lu-
na dña primi anni. 7 ab ea accipit esse corpis. Hora sequēs est saturni.
erit ergo saturnus dñs secūdi anni. 7 ab eo accipit esse substātie in illo
anno. 7 sic p ordinem.

Et ex hoc dispositio fridarie. In hoc capitulo
auctor docet or-
dinare annos fridarie 7 gubernationis planetarū in natiuitatib⁹. Sen-
tētia lrē talis ē. si natiuitatis fuerit i die incipit fridaria a sole 7 gubernat
ipsū natū sol fm quantitātē annoꝝ sue fridarie qui sūt decem. post solē
gubernat ipsū venus fm quantitātē annoꝝ fridarie ei⁹ qui sunt octo.
Post venerem gubernat mercuri⁹ p. 13. annos. deinde luna p nouem
annos. Deinde saturn⁹ p. 11. Deinde Jupiter p. 12. ānos. Deinde mars
p. 7. annos. Deinde caput draconis p. 3. ānos. Deinde cauda draconis
per duos ānos. Deinde reuertit dispositio ad solem 7 vadit p ordinem
planetarū sicut prius. nūmerus autē omnīū annoꝝ est. 75. 7 qui transit
hūc nūmer⁹ annoꝝ reuertit ad dispositionē primā fm qđ possibile ē. Si
autē natiuitas est in nocte incipit fridaria a luna 7 disponit luna annos
suos. Deinde saturn⁹. Deinde iupiter. Deinde mars. Deinde sol. Deinde
mm 4

venus: postea mercurius: deinde reuertit ad lunam et vadit secundum ordines
 planetarum sicut prius. Et quando aliquis planeta disponit annos sue
 fridarie disponit ipse septimam partem illorum annorum solus. In secun-
 da autem septima precipitat ei planeta sequens qui ei succedit. In tertia
 autem precipitat ei planeta tertius. In quarta quartus. Et in quinta quin-
 tus. et sic usque ad .7. septimas et septem planetas. Verbi gratia: pono quod na-
 tus fuit quis in die: incipit ergo fridaria a sole et gubernat ipsum sol secundum
 quantitatem annorum fridarie sue qui sunt. 10. anni. et gubernauit ipse sol
 solus septimam partem istorum decem annorum. scilicet per unum annum solarem et
 156. dies et 12. horas. Hec est enim septima pars decem annorum. In secun-
 da septima parte horum decem annorum habuit venus participationem cum
 sole in fridarie dispositione per unum annum et 156. dies et 12. horas. et tran-
 sferunt tunc nato. 2. anni. 313. dies completi. Deinde habuit participa-
 tionem cum sole in dispositione fridarie mercurius per unum annum et 156.
 dies et 12. horas. et in fine huius diuisionis transferunt nato quattuor an-
 ni solares. 104. dies. 6. hore. Deinde habuit participationem cum sole lu-
 na per eandem septimam. 10. annorum. et in fine huius diuisionis transferunt
 nato. 5. anni. 260. dies. 18. hore. Deinde habuit participationem cum so-
 le saturnus per septimam partem. 10. annorum. et in fine huius diuisionis tran-
 sferunt nato septem anni. 52. dies completi. Deinde habuit participa-
 tionem cum sole iupiter in dispositione fridarie per eandem septimam. et in fi-
 ne huius diuisionis transferunt nato. 8. anni solares. 208. dies. 12. hore
 Deinde habuit participationem cum sole in dispositione fridarie mars in
 vltima septima parte decem annorum. et in fine huius diuisionis transfe-
 runt nato. 10. anni completi. secundum hunc modum est faciendum in fridarijs
 omnium planetarum. Caput autem draconis et cauda quilibet eorum dispo-
 nit per se annos fridarie sue siue participationem planetarum. Narrare autem
 euentus contingentes nato in qualibet harum diuisionum esset nimis lon-
 gum. Haly autem abenragel in suo libro magno complete posuit omnes
 diuisiones et iudicia cuiuslibet diuisionis: ideo qui volunt hec iudicia
 legant librum illum.

Ter hoc almanar. In hoc capitulo do-
 cet quis planetarum
 sit eleuatus super alterum. Intentio sua est quod planeta qui
 fuit altior in circulo suo breui. scilicet in epicyclo dicitur eleuatus
 super alterum eleuatione de qua hic loquitur. et hoc est quod dicit
 Ptolemeus in .63. propositione centiloquij. Dicit enim oportet
 et aspicere in coniunctione saturni et Iouis in eodem minuto ad eleua-

tionē vnus sup alterū ⁊ iudica cū fortitudine nature eius i hoc mūdo.
 ⁊ similiter fac in .2. cōiunctionib⁹ residuis. Vbi ibidē dicit in cōmen-
 to. eleuatio planete sup planetā est ut sit remotio eius ab auge sui circu-
 li breuis ⁊ ille dicit eleuatus sup alterū. Auctor autē i littera iubet aspi-
 cere mediū locū planete ⁊ veruz locum planete ⁊ si verus locus planete
 fuerit minor medio motu planeta est descendēs a supiori parte epicy-
 cli versus inferiorem partem. Si vō verus locus planete maior medio
 motu fuerit planeta est ascendens ab inferiori parte epicycli versus su-
 periozem partē. ⁊ ut breuiter dicat si argumentū equatū planete fuerit
 minus sex signis cōmunib⁹ est descendens ⁊ si plus est ascendēs. De in-
 de iubet auctor subtrahere mediū motum planete de vero motu eius dē
 si mediū motus fuerit minor vero: uel econtra si fuerit maior ita vide-
 licet q̄ minor subtrahat a maiori ⁊ residuū iubet multiplicare p. 7. ⁊ nu-
 merū puenientē iubet diuidere p. 22. ⁊ numeruz quotientē iubet tenere
 De venere ⁊ mercurio iubet respicere differentiā inter locum cuiuslibet
 eorū ⁊ locuz solis ⁊ iubet facere sicut in alijs. Modus prius dictus fm
 sententiā Ptolemei videt mibi melior ⁊ certior. Deinde dicit auctor q̄
 fortior significatio planetarū est cum vnus eorū fuerit eleuatus sup al-
 terū in coniunctione. In oppositiōe autē ⁊ in quarto aspectu erit signi-
 ficatio minus apparens. ⁊ si vnus planeta fuerit ascendens ⁊ alter de-
 scendens. ille qui fuerit ascendens vadit supra descendentem. ⁊ si vterq̄
 fuerit ascendens ille vadit super aliuz qui fuerit maioris ascensionis. ⁊
 si vterq̄ fuerit descendens ille vadit super aliū qui fuerit minoris descē-
 sionis. Dicitur etiā alio modo planeta eleuari sup planetaz quantū ad
 latitudinem q̄ septētrionalis vadit sup meridianū. Et si fuerint ambo
 septētrionales ille qui fuerit plus septentrionalis vadit super illum qui
 fuerit minus septētrionalis. Si vō fuerint ambo meridionales ille qui
 fuerit minoris latitudinis vadit super illum qui fuerit maioris latitudi-
 nis. Si fuerit aliquis planetarū in eclipica carens latitudine tunc pla-
 neta septentrionalis vadit super eum ⁊ ipse carens latitudine vadit su-
 per meridianum.

Hex hoc apertio portarū. Dicit
 q̄ ap-
 tio portarū dicitur quando inferior iungit superiori ⁊ cū
 hoc fuerint eorum domus opposite. Verbi gratia: quan-
 do luna cōiungit cum saturno uel eū aspicit tunc ē aper-
 tio portarū. Similiter quando sol cōiungit saturno do-
 mm 5

mus enim solis et lune sunt oppositae domibus saturni. Similiter fit apertio portarum quando mercurius coniungitur Ioui: quia ambe domus utriusque sunt oppositae. Similiter quando iungitur venus marti fit apertio portarum quia eorum domus sunt oppositae. Dicit hyspalensis quod venus significat humiditatem, mercurius significat ventos, saturnus nebulas et frigus, mars ventos a dextro, id est a meridie et calorem, iupiter temperiem et ventos a sinistro, id est a septentrione. Dicit idem hyspalensis quando luna separatur a coniunctione alicuius planete uel ab eius aspectu et coniungitur alteri planete et sint illorum planetarum domus oppositae. hoc est apertio magnarum valuarum in qua necesse est venire ventos uel pluias ut est ex natura illorum planetarum. Verbi gratia: luna quando separando a venere coniungitur marti aut separando a mercurio coniungitur Ioui: aut separando a sole coniungitur saturno hoc est apertio magnarum valuarum.

Et ex hoc albutez ^{Hic loquitur de horis fortunatis et infortunatis.} dicit quod indi inuenerat. 12. horas post coniunctionem solis et lune et dant eas soli: et diuidunt eas in tres partes et iudicant super primas quattuor horas secundum iudicium primi domini triplicitatis loci solis. et iudicant super quattuor secundas secundum iudicium secundi domini triplicitatis loci solis. et super quattuor ultimas secundum iudicium tertii domini triplicitatis loci solis hora coniunctionis. Postea dant veneri. 12. horas sequentes et diuidunt eas similiter in tres partes et iudicant super quilibet quattuor secundum iudicium domorum triplicitatis loci veneris hora coniunctionis. Postea faciunt similiter cum mercurio et luna et cum ceteris planetis secundum ordinem planetarum donec reuertatur orbis ad solem post. 84. horas. et tunc reincipiunt a sole secundum eundem ordinem. et hoc continuant usque ad coniunctionem secundam. Et quidam dicunt quod post coniunctionem sunt. 12. hore que vocantur combuste in quibus non est bonum incipere aliquod opus. et post has. 12. combustas sunt. 72. hore incobuste in quibus utilis est inceptio operum. et post has. 72. incobustas iterum sunt. 12. combuste. et iterum post illas. 72. incobuste et post eas. 12. combuste et sic usque ad coniunctionem sequentem. Et ut breuiter dicatur omnes. 12. hore que dantur soli secundum ordinem planetarum sunt combuste. et. 72. que sunt aliorum planetarum sunt incobuste. Deinde dicit auctor quod diuidit has. 12. horas combustas in tres diuisiones et quelibet diuisio erit ex quattuor horis. et dicunt quidam quod qui inceperit bellum in quattuor primis horis combustis timenda est perditio anime sue. Auctor non intelligit perditionem anime post vitam istam ita quod post separationem anime a corpore rapiant eam diaboli et deducant ad inferos. Sed intelligit anime perditionem. id est amissionem

vite presentis. et hoc modo intelligitur in omnib⁹ locis iudicioꝝ astro-
 nomie. De ista eni pditione pertinet ad eos loqui. De prima autē pdi-
 tione pertinet theologis. Et qui inceperit bellum in secundis quattuor
 horis timendū est detrimentū sui corporis. s. absq; perditione vite. Et q
 inceperit bellum in vltimis quattuor timenda est perditio omniuz que
 possidet et timetur perditio illoꝝ que pertinet ad ipsum. et sic completa
 est expositio quarte differentie alchabicij introductorij ad magisterij
 iudicioꝝ astroꝝ.

Differētia quita in cō-
 memoratiōe vniuer-
 sarū partiū.

Ista ē quinta dif-
 ferētia istius libri
 in qua auctor docet proiectionē partiū
 et potest diuidi i duas partes: quoniam
 in prima parte ponit partes que cadūt i
 natiuitatib⁹. et i secūda parte ponit par-
 tes que cadūt in renolutionib⁹ annoꝝ
 mundi. Secūda pars incipit ibi: et qz au-
 xiliāte deo. Prima pars diuidit i duas
 partes: quoniā in prima parte dat modū piectionis partiū in generali.
 et exemplificat de parte fortune. In secūda parte ponit in speciali ptes
 12. domoꝝ. Secūda pars incipit ibi: incipiamus itaq; post partē fortu-
 ne. Sniā prime ptis est talis. Modus in piectionibus partiū est qd acci-
 piunt gradus equales qui sūt inter vnū locū et aliū et numerus ille picit
 ab ascendente uel alio loco. uel addunt sup gradus equales qui fuerūt
 inter ambo loca gradus qui sūt ab initio signi ascendentis. et pductum
 computat ab initio signi ascendentis dando cuilibet signo. 30. gradus
 et vbi finitus fuerit numerus ibi est pars fortune. Verbi gratia: pono qd
 fit sol in fine sexti gradus pisciuz et luna fit in fine. 14. gradus geminoꝝ
 et gradus ascendentis fit. 10. gradus arietis. subtrahā verum locum so-
 lis a vero loco lune et remanent. 98. gradus sup quos addam. 10. grad⁹
 qui sunt a principio arietis vsq; ad gradum ascendentē et pueniūt. 108.
 gradus. incipiā picere ab initio arietis dando cuilibet signo. 30. grad⁹
 et terminat numerus iste in. 18. gradu cancri. ibi ergo est pars fortune i
 exemplo pꝛeposito.

Incipiamus itaq; In hac pte ponit projectiones par
do in qualibet domo partes ad illam pinentes. Et potest diuidi in tot
partes quot sunt domus. vbi partes incipiūt patet in littera. Primo po
nit partes prime domus et sunt sex. Prima est pars vite. Secūda est ps
hylech. Tertia est pars futurozū siue pars diuinationis. Quarta ē pars
dilectionis et concordie. Quinta est ps stabilitatis et durationis. Sexta
est pars animositatis et audacie. Dicit in littera cum volueris scire partē
vite accipe gradus qui sunt a Ioue vsq; ad saturnū in die et in nocte gra
dus qui sunt a saturno vsq; ad Ioue et pice ab ascendente. Albumazar
dicit in suo introductorio magno q; hec pars significat vitam natura
lem et esse corporis ac victus: que si fuerit boni esse significat plixitatez
vite et sanitatem corporis et gaudiū anime. Si vō fuerit impedita signi
ficat paucitatem vite et multitudinem infirmitatū animiq; merorez ac
tristitiam. Deinde dicit auctor. pars hylech accipit a gradu cōiunctiois
que precessit natiuitatē si natiuitas fuerit coniuunctionalis. uel a gradu
p̄uentionis. i. oppositionis si natiuitas fuerit p̄uentionalis vsq; ad gra
dum lune et p̄icitur ab ascendente natiuitatis. et vbi finitus fuerit nume
rus ibi est pars hylech. Albumazar dicit q; hec pars dirigit quē admo
dum dirigit hylech p̄ gradus et ducitur eius p̄fectio per signa quem ad
modum fit de hylech. cūq; puenerit eius directio uel p̄ofectio ad ma
los significat impedimentū et periculum. Et erant multi sapientū astro
logorum cum iuenirent hominē patientē pericula maxima in quibus
dam temporibus et nō inuenirent in eodem tempore suū hylech perue
nisse ad loca malozū. nec inuenirent eidem impedimento patentem si
gnificationem in reuolutione eiusdē anni nesciebant causam huius rei.
et ideo latebat eos hoc: quia nō dirigebant hanc partem et si direxissent
eam inuenissent hoc malum accidere in eodem tempore quo puenisset
hec pars ad loca quedam significantia ipsum piculum. Pars futuroz
accipitur in die a luna vsq; ad solem: et in nocte econtra et p̄icitur ab ascē
dente. et pprietas istius partis s̄m Albumazar est significare animam et
corpus et esse eozū. et significat fidem et p̄phetiam et religionem et dei cul
tum et secreta et cogitationes atq; intentiones et res occultas et celatas et
omne quod absens est ex rebus. p̄ hunc modum applicabis iudicia in
alijs et a quo loco in quē accipiatur quelibet et a quo loco p̄iciatur pa
tet in littera.

Secunda domus. ^{Hic ponit partes secunde domus et sunt tres.} Prima est pars substantie. Secunda est pars paupertatis et paruitatis ingenij. Tertia est pars beatitudinis triumphi et victorie. Albumazar dicit quod pars substantie significat perfectum et victum ac cibum quibus sustentant corpora. que si fuerit in bono loco significat bonum esse in substantia cibo et victu. Et si fuerit impedita significat malum esse in his que diximus. Letteras autem spes fortune apparentes ex substantia. scilicet que ibesaurizat et seruat ac acquirit significant ceteri significantores substantie et pars fortune.

Tertia domus. ^{Ponit pres tertie domus et sunt due.} Prima est pars fratrum. Secunda est pars beniuolentie fratrum. Dicit Albumazar quod pars fratrum et dominus eius. id est dominus signi in quo ceciderit significant esse fratrum et concordiam eorum atque dilectionem peregrinationemque eorum et absentiam. Post hec aspice si hec pars et dominus eius ceciderint in signis multorum filiorum multiplicabunt fratres. et si ceciderint in signis paucorum filiorum erunt pauci. Et si volueris scire numerum eorum accipe numerum signorum que fuerint inter partes et dominum domus in qua ceciderit aut quot fuerint inter ipsum dominum et partem et pone unicuique signo unum. Et si fuerit inter eos signum commune duplica numerum eiusdem signi. Et si fuerit inter ipsam partem et dominum domus in qua ceciderit aliquis planeta accipe ei etiam unum. Albumazar etiam ponit partem unam in hac domo que vocatur pars mortis fratrum: et dicit quod accipitur in die a sole in gradum medij celi et in nocte e contra. et augens desuper gradus ascendens et piciat ab ascendente. et quotienscumque puenierit hec pars sine directionem ad significantores fratrum et sororum dando unicuique gradui unum annum. aut per projectionem dando cuilibet signo annum eueniet fratribus et sororibus aliquid horribile. aut aliquis eorum morietur.

Quarta domus. ^{Hic ponit partes quarte domus et sunt sex.} Prima est pars patrum. Secunda est pars mortis patris. Tertia est pars anno-rum. Quarta est pars hereditatum et possessionum. Quinta est pars nobilitatis nati viri sit filius illius cui imponit vel non. Sexta est pars finis rerum. Albumazar dicit quod pars patris significat esse patris et eius nobilitatem atque generis. et si hec pars fuerit boni esse pater erit nobilis. Et si dominus domus huius partis fuerit boni esse pater erit fortunatus. Si vero fuerit mali esse erit laboriosus.

Ad secūda pte huius domus que est pars mortis patris accipit causa mortis. et quotienscūq; pfectio anni puenerit ad hanc partē uel ad dominū eius significat periculū patri. et similiter cū puenerit aliquis eorū ad significatores patris.

Quinta domus. Dic ponit partes quinte domus et sūt septē. Prima ē pars filioꝝ. 2^a est ps tps in quo debent haberi filij. 3^a est pars ppter quā scit masculinitas uel femininitas. 4^a est pars p quā scit de nato de quo fit interrogatio vtrū sit masculus uel femina. 5^a est pars ad quā cū puenerit iupiter ē significatio filij. 6^a est ps dilectionis filioꝝ. 7^a est ps scie filioꝝ. Dicit Albumazar si pars filioꝝ ceciderit in signo multoꝝ filioꝝ habebit multos filios. si vō ceciderit in signo sterili nō habebit aliquē filiū. Si vō ceciderit in signo paucoꝝ filioꝝ habebit paucos filios. Et si hec ps significauerit filios et fuerit fortunata filij uiuēt. et si infortunata morient.

Sexta domus. Dic ponit ptes sexte domus et sūt due. Prima est pars azemena id ē debilitatis inseparabilis alicuius membri. 2^a est ps seruoꝝ. Si pars azemena fuerit coniuncta cū fortunis erit natus sanus in membris suis. Si vō fuerit cōiuncta infortunis habebit morbos inseparabiles in membris. et loca in quib⁹ erunt hec egritudines sciunt a locis infortunariū significantiū eas

Septima domus. Dic pōit ptes septime domus et sūt quatuor. Prima est pars desponsationis uiroꝝ. 2ª est pars desponsatiōis mulierū. et hec accipit duob⁹ modis. 3ª est delectatiōis et voluptatis. 4ª est pars nuptiarū. Quā pars desponsatiōis puenerit p directionē ad Jovē uel uenerē est significatio desponsationis. Et ego inueni in vna natiuitate temp⁹ desponsationis qñ dñs partis desponsationis puenit ad ipsam partē p directionē dando cuilibet gradu annū vnum.

Octaua domus. Dic ponit partes octaue domus et sūt quatuor. Prima ē pars mortis. 2ª est ps planete q interficit. 3ª est ps anni in quo ueniet nato mors aut paup⁹ et c. 4ª est ps cōtentiois et litigationis. Dicit albumazar si pars mortis fuerit impedita et dñs eius et nō aspererint eos fortune interficiet natus morte turpissima. Si vō aspererint fortune erit econtrario.

Si luna sola aspererit partes planete interficientis et ipsa luna fuerit in signo membrorum abscisorum natus interficietur patiendo. Et si luna fuerit impedita abscidet ei aliquid de membris. Quia pars anni in quo timetur nato mors et dominus eius cum domino ascendens fuerint impediti erit natus multarum infirmitatum et afflictionis in corpore atque substantia et multotiens appropinquabit perditioni corporis et amissione substantie. et quotienscumque perfectio anni puenerit ad hanc partem: aut puenerit hec pars perfectionem aut directionem ad ascendens aut ad dominum eius inueniet natus pericula in corpore et infirmitatibus et inueniet angustiam et horribile in substantia timebit quoque mortem ex diuersis partibus.

Nonā domus. Dic ponit partes nonę domus et sūt due. Prima est pars peregrinationis. 2° est pars itineris in aqua. Ab istis accipiunt peregrinationes nati et itinera per aquas. Albumazar dicit. Si pars itineris in aqua ceciderit in signo aquatico faciet natus multa itinera per aquas. et si ibi fuerit fortunata habebit in suis itineribus profectum ac lucrum. et si fuerit infortunata significat contrarium.

Decima domus. Dic ponit partes decime domus et sūt. 5. Prima est pars regionis atque regni. Secunda est pars regis atque regni. Tertia est pars principatum operis regni. Quarta est pars significans utrum sit causa regni uel non. Quinta est pars matrum.

Undecima domus. Dic ponit partes undecime domus et sūt due. Prima est pars amicorum. Secunda est pars significans profectum et effectum et amicitiam amicorum.

Dodecima domus. Dic ponit unam solam partem in hac domo que est pars inimicorum. Et hec sūt partes alie quibus utuntur magistri iudiciorum. Dic ponit quasdam alias partes que non sunt in aliqua domorum et sunt sex. Prima est pars mendacii rumorum. Secunda est pars rationis et profunditatis sensus. Tertia est pars sapientie et discipline. Quarta est pars guerre et preliorum. Quinta est pars pacis. Sexta est pars aspiciendi in reuolutione annorum. et omnes iste percipiunt ab ascendente.

F **Q**uia auxiliante deo. ^{Primo} auctor
 que cadunt in natiuitatib⁹. Sic ponit partes que cadunt
 in reuolutionibus annoꝝ mūdi. Et potest diuidi i duas
 partes: quonia primo ponit partes quib⁹ vtunt magistri
 iudicioꝝ in reuolutionibus in causis regnoꝝ. Secūdo
 ponit partes quib⁹ vtunt magistri iudicioꝝ in p̄sciendo foꝝ rerū. 2° est
 ibi: Itē sunt hic alie pres. Dicit q^o ex p̄tibus que exercent in reuolutio-
 nibus annoꝝ mūdi ad sciendū causas regni est pars regni atq; imperij
 et ista accipit a marte in lunā: et p̄icit ab ascendēte cōiunctionis que si-
 gnificat mutationē regni et accipit alio mō a gradu ascendētis cōiunctio-
 nis in gradū cōiunctiois. intelligēdo a gradu ascendētis reuolutionis
 anni in quo est cōiunctio vsq; ad locū in quo planete cōiungunt. et nisi hoc
 modo intelligat ipossibile est. Supponit enī q^o homo sciat gradū ascen-
 dentis in hora cōiunctionis planetarū supioꝝ. hoc autē est impossibile
 fm q^o dicit ab: abā auenezre. Dicit enī si possem⁹ scire diē in qua cōiun-
 gi debeat: esset hec res magna. Sit etiā pars alio mō videlicet accipit a
 gradu medij celi reuolutionis illi⁹ anni in quo fuit cōiunctio vsq; in solē
 et p̄icit a gradu Jouis. 2° pars p̄ quā scit quantuz debeat durare rex in
 regno. Sic accipit hora electiois regis a sole in. 15. gradū signi leonis.
 et p̄icitur a luna. accipit etiā a luna in. 15. gradum cancri et p̄icit a sole.
 3° pars est de tempore electionis regis. hic accipit hora electiois regis
 in die a Joue in saturnū et in nocte econtra et p̄icit ab ascendente reuo-
 lutionis anni in quo surrexit rex. Et si iupiter fuerit in signo cōi et reuo-
 lutionis fuerit diurna et cū hoc fuerit iupiter cadēs ab angulo tūc accipit a
 saturno in Joue et addunt desup. 30. gradus: et p̄icit ab ascendente. Si
 vō Jupiter et saturnus fuerint sibi oppositi et ambo fuerint cadentes ab
 ascendēte accipit medietas graduuz qui sūt inter eos et p̄icit ab ascen-
 dente. Et si fuerit Jupiter in exaltatione sua et fuerit reuolutio in nocte
 numerat ab eo in saturnū et p̄icit ab ascendēte. Deinde dicit auctor q^o
 due sūt partes maxime ex quib⁹ extrahit tēpus electionis regis et ei⁹ du-
 rationis. Prima earū ē ut aspicias horā electionis regis et aspicias vbi
 puenit pfectio anni a cōiunctione triplicitatis q̄ significauit illā sectaz in
 qua est illud regnuz fm q^o dat oibus. 30. gradibus ann⁹ et oibus duob⁹
 gradib⁹ cū dimidio mensis. et sic fm istam p̄portionē vsq; ad horaz ele-
 ctionis. et cū sciueris in quo gradu signi sit serua illū graduz quia ab eo
 equabis primā p̄tē. Et cū volueris equare eā aptabis ascendēs reuolu-
 tionis ani in q̄ surrexit ipse elect⁹. Postea respice saturnū et Joue et quis

eorū fuerit orientalis a sole accipe ab illo vsq; in gradū equatiōis par-
tis prime quā seruaſti: ꝛ ꝑisce ab aſcendente reuolutionis ꝛ quo puene-
rit numerus ipſe eſt locus prime partis. ¶ Nota qꝫ auctor dicit accipe
a planeta orientali a ſole ꝛ ſaturno uel ioue ꝛ nō dicit quid ſit faciendū
qñ ambo ſunt orientales. ego credo qꝫ tūc debet accipi ab eo qꝫ ſoli fue-
rit ꝑꝑinquoꝝ. Item nō dicit quid debeat fieri qñ nullus eorū eſt orien-
talis ut breuiter dicā nescio quid fieri debeat qꝫ nō vidi iſtas duas par-
tes ꝑ hūc modū poſitas in aliquo alio libro. Secūda pars ſciꝫ hoc mo-
do. Aſpice a cōiunctione iouis ꝛ ſaturni in qua ſurrexit rex uel cepit re-
gnum ad qđ ſignū ꝛ gradum puenit ꝑfectio anni dando cuiſibet anno
30. gradus ꝛ cuiſibet menſi. 2. gradus cū dimidio vsq; ad diē in qua ſur-
rerit rex ꝛ ipſe eſt locus equationis partis ſecūde ſerua eum. Poſt hoc
accipe a ſaturno uel Ioue quis eorū orientalis fuerit vsq; ad locū par-
tis ſecūde ꝛ ꝑisce ab aſcendente reuolutiōis anni ꝛ quo puenerit nume-
rus ipſe eſt locus partis ſecūde. De ſunt ꝑtes que ſignificāt fortitudines
regis ꝛ eius durationē. Dicit haly abenragel. aſpicias in reuolutiōe an-
nozū mundi ꝑ intronizatione intronizati. Primo a ſaturno que eſt ꝑꝑi-
ma pars. ꝛ a Ioue que eſt ſecūda. ꝛ quot gradus ꝛ quot minuta fuerint
inter eos ꝛ nota hoc. Poſtmodū confidera in quo ſigno eſt dñs mediꝫ
celi ꝛ reducās illos gradus ad aſcenſiōes illius ſigni in quo fuerit ꝛ qđ
inde exiuerit erit id qđ durāt anni uel menſes aut dies. Et ſi fuerint i do-
mibus uel in exaltationibꝫ ſuis erūt anni. ꝛ ſi fuerint peregrini in ſucce-
dentibꝫ erunt menſes: alioquin erunt dies. Similiter qñ ſol applicauerit
marti ꝛ mars fuerit curſu vacuus nō applicās ſaturno ſignificat qꝫ mi-
lites mouebuntꝫ contra ipſum intronizatū ꝛ uenient ſup ipſum erecti. ꝛ
ꝑꝑter hoc accidēt ei triſticie ꝛ anxietates ꝛ forte capient eū. Tū ſi mars
cum hoc applicauerit ſaturno ipſozū nature cōiunguntꝫ ꝛ nullus moue-
bitur contra eum.

Item ſunt alie partes ¶ hic auctor ponit partes que
exercēt in reuolutionibꝫ an-
nozū mūdi ꝑ quas ſciꝫ que res erūt chare ꝛ que viles. Sñia littere eſt ta-
lis. Tū uolueris ſcire utrū aliqua res erit chara uel vills multū uel parū
cōſidera partē illius rei ꝛ vide in cuiꝫ planete domo uel exaltatione uel
termino ſiue triplicitate cadat ipſa pars. qui planeta ſi fuerit cōbuſtus
uel retrogradus aut in aliquo loco maligno vileſcet res illa ꝛ erit parui
ꝑꝑcij. Si vō fuerit in loco fortitudinis aut in angulo ꝛ maxime in me-
dio celi grauabitꝫ res illa ꝛ erit maioris ꝑꝑcij. ꝛ ſi puenerit dñs domus
illiꝫ ad locū deſcenſionis ſue vileſcet res illa. ¶ Vult dicere ſi planeta hñs

plures fortitudines in loco ptis fuerit in aliqua dignitatū suarū ⁊ ma-
 xime in sua exaltatiōe. aut fuerit in aliquo anguloꝝ ⁊ maxime i medio
 celi res illa erit chara. ⁊ fm quantitatē fortitudinis planete i suis digni-
 tatibꝰ aut in angulis uel succedentibꝰ erit quantitas caristie. Si vō pla-
 neta ipse fuerit in casu a domo uel exaltatione sua uel fuerit in domo ca-
 dente ab angulo uilescet res illa ⁊ erit parui precij. Aspice filiter aspectū
 fortunarū ⁊ infortunarū ad eā. s. partē ⁊ ad lunā ⁊ dñm eiꝰ qꝰ sit ⁊ quali-
 ter aspiciat illā partē. Si autē fortuna ⁊ luna aspiciāt ipsā partē multipli-
 cabit eadē res in precio. ⁊ si aspererint eā infortune detrimentuz patiet
 res illa ⁊ erit vilis ⁊ parui precij. Ego dico tibi qꝰ si planeta hñs plures
 fortitudines in loco ptis in reuolutione anni retrogradꝰ fuerit ⁊ cū hoc
 fuerit in aliqua dignitatuꝝ suarū uel in angulo significat qꝰ res illa erit
 chara sꝰ nō in principio anni qꝰ diu dñs ptis est retrogradꝰ. ⁊ qñ ille pla-
 neta incipiet dirigi tūc res illa incipiet esse chara. Eodē modo si plane-
 ta dñs ptis fuerit in casu ⁊ fuerit directꝰ significat uilitatē rei sꝰ illa uili-
 tas erit maxima qñ planeta incipiet esse retrogradꝰ. Deinde ponit pie-
 ctiones ⁊ incipit a parte tritici ⁊ dicit qꝰ pars tritici accipit a sole i mar-
 tem ⁊ p̄ficiē ab ascendēte: a quibꝰ locis accipiant ⁊ a quibꝰ locis p̄ficiant
 patet in lrā. Et ut melius pateat modus ponā exempluz de pre tritici in
 figura diuisionis p̄cedentis introitū solis in arietē ⁊ etiā in figura reuo-
 lutionis anni istiꝰ. s. 133 1. dico qꝰ parisius fm ueritatē tabularū alfonsij
 in hora diuisionis solis ⁊ lune p̄cedentis introitū solis in arietem erit
 ascendēs primꝰ gradus cancri. locus solis illa hora erit. 5. signa alfonsij
 56. gradus. 42. minuta. 36. 2^a uerus locꝰ martis fuit vnū signū. 44. gradꝰ
 17. minuta. 28. 2^a. uidebo quantū est inter solē ⁊ martē subtrahendo lo-
 cum solis a loco martis ⁊ inuenio. 1. signū. 47. gradus. 34. minuta. 52. 2^a.
 quē numerū cōputabo ab ascendēte ⁊ terminat numerꝰ in libra. 18. gra-
 du. 10. minuto. 6. 2^a. Deinde uidebo quis est ibi fortior ⁊ inuenio saturnū
 in illo loco fortiorē qꝰ est exaltatio sua noie cuiꝰ habet ibi q̄tuor forti-
 tudines. ⁊ est triplicitas sua ratione cuiꝰ habet tres fortitudines. est etiā
 facies sua ratione cuiꝰ habet vnā fortitudinē. habet ḡ saturnus in loco
 ptis trici. 8. fortitudines. Post saturnū est uenus: qꝰ est domus sua ⁊ ha-
 bet ibi. 5. fortitudines. ⁊ iupiter habet ibi terminū. Aspiciā statū cuiusli-
 bet istorū in figura ⁊ fm statū eorū uidebo de forte tritici. Aspiciā p̄mo
 ad saturnū quē statū ipse habeat in figura. ⁊ inuenio ipsū in angulo ter-
 re nō distantē ab angulo p. 4. gradus significat hoc qꝰ triticū debet esse
 charū nō tñ multū qꝰ angulus nō est fortis. fortior enī anguloꝝ quan-
 tū ad hoc est mediū celi: deinde ascendens: postea angulus terre. ⁊ vlti-

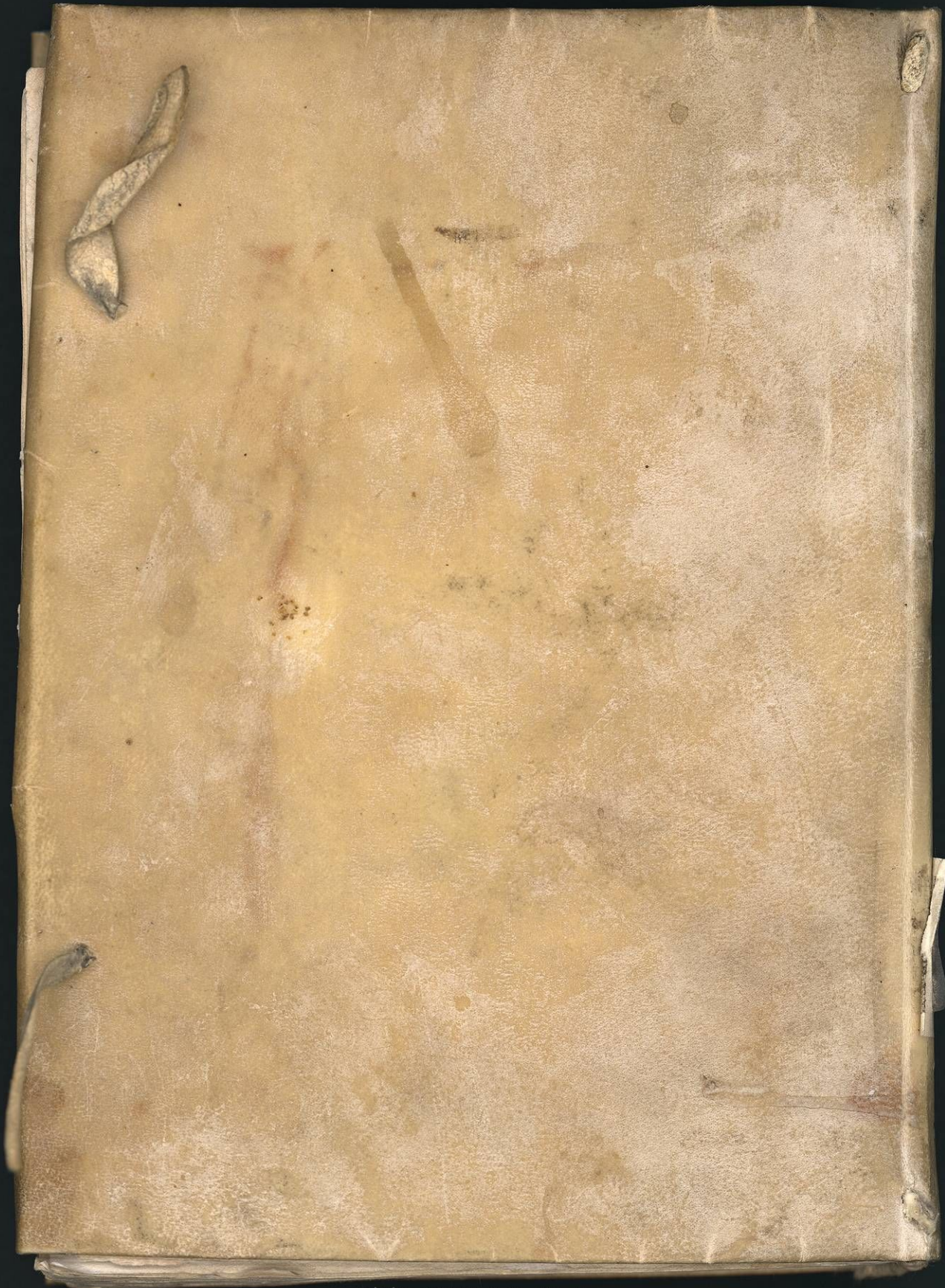
98

mo angulus occidentis. tñ q? saturnus est retrograd⁹ & in loco suo peregrinus nullā habens in loco suo dignitatē significat q? triticū in principio anni erit parui precij. Et qñ saturnus incipiet dirigi ascēdet precij eius & erit magis charū. hec est significatio saturni. Deinde aspiciat ad statū veneris & iuenio eam in domo. 11° sua ppria domo. significat hoc similiter q? triticū erit aliquantulū charū. Prospiciā etiā eandē partem in figura reuolutionis anni eiusdeꝝ. Dico q? ascendens reuolutiōis fm tabulas pdictas erit quart⁹ gradus. 15. minuta. 26. 2° libze. Distātia int̄ solem & martē erit. 1. signū. 45. gradus. 3. minuta. 59. 2°. Cōputabo hūc numerū ab ascendente & terminat̄ numer⁹ in capricorno. 19. gradu. 19. minuto. 25. 2°. mars habet in loco istius ptis exaltationē & triplicitateꝝ habet ḡ ibi septē fortitudines. saturnus habet ibi domū & faciē: habet ergo ibi sex fortitudines. mars est fortior in loco & ipse in angulo medij celi significat hoc q? triticū debet esse charum. s; q? mars est in casu ab exaltatione sua nō erit charū donec exiuerit casum suū.

Siniſ scriptum sup Alchabitū ordinatū p Johannē de
saxonia in villa parisiēsi anno. 1331°. Correctū p artiū &
medicines doctorem dominum Bartholomeum de Al-
ten de nusia. Impressum arte ac diligentia Erhardi rat-
dolt de Augusta Imperante Johanne Mocenico Ve-
netiarū duce. Anno salutifere incarnationis. 1485.

Venetijs

Kyominus.
18

O
M
N
I
A
S
C
R
I
P
T
U
R
A
S

104

Biblioteca de Santa Cruz

IyR 103